

СЮЗАН
АЙЗЪКС

Изборът
на
Глория

ОБСИДИАН

СЮЗАН АЙЗЪКС

ИЗБОРЪТ НА ГЛОРИЯ

Превод: Красимира Абаджиева

chitanka.info

Глория Голдбърг е зашеметяващо елегантна, безмилостно остроумна и безобразно властна. Сама е създала козметичната си империя „Глори“, сама е спечелила милиони, но смята, че е време да се оттегли и да остави на някого бизнеса. Тя има трима внуци, които вижда рядко. Но сега решава да ги покани в огромното си имение в Санта Фе, за да получи отговор на въпроса: „Кой от вас е достоен да наследи «Глори»?“. И не допуска, че ще се сблъска с отказ и липса на интерес към процъфтяващата ѝ компания.

Дейзи Голдбърг е намерила своето място във филмовата индустрия. Брат ѝ Мат се занимава с рекламата на известен бейзболен отбор. А братовчедка им Раquel е изявена юристка. Всеки от тримата харесва работата си, но дали харесва и живота си? И дали обидите, нанесени някога от Глория на родителите им, не ги тласкат към безсмислено упорство?

Уикендът е пълен с изненади — не само за Дейзи, Раquel и Мат, но и за Глория.

Ситуацията определено напомня „Крал Лир“ и това е очевидно за старата дама, но там, заключава с мрачна ирония тя, поне две от дъщерите искат кралството. Ще се сложи ли край на семейната война? Ще настъпи ли мигът на помирението?

„Страхотна история за невидимите връзки във всяко семейство... Много смешна, много съвременна, поднесена с хапливо остроумие и точно око за детайлите...“

Уошингтън Поуст

*На прекрасния ми зет,
Винсънт Пичуто, с обич*

1

ГЛОРИЯ

Не съм от досадниците, които с трогателна усмивка изричат мъдрости като „Ако се затвори врата, отваря се прозорец“. Разбира се, подобни сентенции често прерастват в отегчителни словоизлияния: „Хайде, Глория, признай, че дълбоко в себе си се радваш на случилото се! Нощта е най-тъмна преди зазоряване. Ето че настъпи и твоят момент! Най-после ще можеш да решиш кой от тези симпатични млади хора е достойният наследник на царството ти. Нямах ли усещането, че приказката ще се превърне в реалност?“

Не съвсем.

Обикалям от стая в стая — а къщата ми разполага с безброй такива — и се опитвам да се подготвя за битката. Лимузината с тримата непознати ще пристигне всеки момент. Да, те са ми внуци, но аз не знам почти нищо за тях. Голдбърг, Голдбърг и Голдбърг. Звучи като скеч от филм на братята Маркс.

Само че това, което преживявам, изобщо не е комедия. По-скоро прилича на трагедия. И все пак не е от трагедиите с главно „Г“. Съдбата на моята компания „Глори“, чиито камиони обикалят южните и западните щати, за да демонстрират на дамите как се залепват изкуствени мигли, едва ли попада в категорията на цар Едип, който си избол очите, защото преспал с майка си. Пиесата е истинска класика, въпреки че е доста зловеща. И, честно казано, леко досадна. Ако бях следвала в колеж, вероятно щях да вникна по-дълбоко в съдържанието ѝ. Или пък не. Между другото, не искам да останете с впечатлението, че „Глори“ се занимава само с мигли. Това е една малка част от дейността ни.

Но да се върнем на трагедията. За мен този жанр е понятен дори в личен смисъл. Какво представлява трагедията? Крахът на велика личност заради недостатък в характера. Нали така? Дълго време лъгах, че имам виеше образование. Докато живеях на изток, твърдах, че съм завършила „Санфорд“, до ужасния ден, в който прочетох в „Таймс“, че

Джон Стайнбек е прекъснал следването си в „Станфорд“. Години наред хората ме питаха: „Къде сте учили?“, а аз отговарях най-спокойно: „В Санфорд“... Сигурно са се досещали и са ми се присмивали зад гърба. Когато се преместих на запад, станах възпитаничка на Университета на Пенсилвания. Никой не се усъмни. Достатъчно съм самообразована, за да мина за ерудирана. Стига, разбира се, да улуча името на учебното заведение.

Както споменах, трагедията ми не е с главно „Г“. Въпреки всичко, без да имам претенции за каквото и да е величие, аз съм трагическа героиня. Един недостатък на моя характер доведе до катаклизма в компанията и положението, в което съм сега — обикалям нервно стаите, гледам си часовника и следя камерите, насочени към охранявания вход на имението „Лос Ранчос Вердес“. Единственото превозно средство, минало през портите за последните двама месеца минути, беше някакъв потънал в прах бежов микробус. Надписът на вратата — „Пустинно цвете — вашите климатици“ — бе толкова избелял, че микробусът с трептящи очертания почти се сливаше с околното пространство и приличаше на мираж.

Ами ако един от тримата се окаже непоносим? Изключвам крайности като неприятна телесна миризма или потребността на маса в оживен ресторант да разкаже на висок глас за оперативната смяна на пола на свой приятел. Имам предвид нещо не чак толкова противно, например полумесеци тъмнозелена мръсотия под ноктите. Не че съм допускала да се замисля достатъчно дълго, че да разбере откъде се взема тази гадост. Ами ако някой от тях хване в юмруци приборите за хранене и започне да реже ожесточено месото, докато ножът застърже по порцелана? Момчето би могло да опръска с урина вдигнатата дъска на тоалетната чиния, а едно от момичетата да се появи с дълъг изкуствен маникюр на тигрови райета.

Мразя да чакам. Обичам да действам. Не търпя да ме управляват. Вместо да отида в офиса на „Глори“ на осем километра от тук и да се захвана с обичайните задачи за четвъртък следобед — проверка на наличностите и уточняване със стилистите в Ел Ей кои от аксесоарите се продават и кои не, — аз съм се закотвила вкъщи в очакване на трима почти непознати глупаци. Тримата ми внуци. Добре де, теоретично погледнато, имат си съответните умствени способности. Завършиха

известни колежи и заемат престижни длъжности, което не е никак лесно в наши дни, особено в началото на кариерата.

Момчето работи в пиар отдела на „Ню Йорк Метс“. Пуерториканката е адвокатка в сдружението „Правна помощ“ в Манхатън. Другото момиче е номер две в нюйоркския офис на „Парамаунт“, който, доколкото знам, се състои само от двама души.

И все пак ужасът от предстоящата среща ми докара толкова главоболие, че се наложи да изпия два аспирина. Мразя хапчетата. Спортувам редовно и ако не се брой инхалаторът за астмата, който ползвам от дъжд на вятър, не прибягвам до никакви сериозни лекарства. Нормално е мигрената ти да се обади при подобни обстоятелства. Навярно още след третото изречение ще стане ясно, че всеки от тримата е наивен по свой собствен начин и следователно неспособен да управлява бизнеса, който ми донесе единайсет милиона миналата година. Да, единайсет.

Скоро нещата ще се изяснят. Главата ме поотпусна, но започна леко да ми се повдига. Като след преяждане с палачинки, въпреки че закусих само с няколко хапки белтъчен омлет. На вас нямаше ли да ви призлее? Трябва да избира един от тримата Голдбърг. Чакам и не спирам да мисля за момента, в който една не толкова едиповска, но все пак доста важна героиня, тоест аз самата, се сгромоляса от огромни висини заради своя Трагичен Недостатък.

Преди пет месеца седях в кабинета си — просторна стая с френски прозорци, разкриващи невероятна гледка към планината Сангре де Кристо югоизточно от Сайта Фе. Всеки посетител изпада във възторг, защото и в слънчев, и в облачен, и в обвит от пясъци ветровит ден панорамата е изумителна. За съжаление прекрасният пейзаж остава зад бюрото ми. Справка: Търговски закон номер 437 на Глория Гарисън: „Не се разсейвай с природата по време на работа“. Все пак красотата е в основата на бизнеса ми и около мен няма място за нищо грозно. Кабинетът ми отговаря на изискания вкус на Глория Гарисън. Дано не излезе, че съм самовлюбена откачалка, защото не е така. Просто вярвам, че всичко неприветливо или лишено от стил ще се отрази зле на имиджа на „Глори“.

От друга страна, ако гледаш все една и съща красота, тя губи своя чар. Ето защо постоянно преобоядисвам стените и сменям интериора. Разбира се, в началото изживях дълъг бял период, но един ден дойдох на работа и си казах: „Евангелистите сигурно смятат, че точно така би изглеждал кабинетът на Господ! Чист и досаден.“ Дарих Божите мебели и белия вълнен мокет на някаква благотворителна организация, а на тяхно място купих син персийски килим и ново обзавеждане, което дори не си спомням. По-късно настъпи доста предсказуем южняшки период (сиво-зелени и бежови нюанси с бледо оранжеви елементи), последван от мексикански с характерните релефни стени и облицованата със сини плочки газова камина, който на свой ред бе заменен от изчистени форми и пастелни цветове в стил „Баухаус“.

Сега стените на кабинета са боядисани в небесносиньо, което още не ми е омръзнало. Изчистен цвят. Загледам ли се във венецианската мазилка и сияйния ѝ блясък ми олеква на душата — обзема ме чувство на вътрешно спокойствие, сякаш току-що съм взела душ и усещам балсама на скъпия кастилски сапун върху кожата си. Наскоро претапицирах мебелите; нови не ми трябваха. На една определена възраст ти става ясно, че няма да отнесеш нищо на оня свят — неприятно прозрение, от което ти се свива стомахът. Както казваше комикът Джак Бени, „щом не мога да го взема със себе си, няма да мръдна от тук“. Смешно наистина, само че и той си отиде. Изведнъж започваш да си задаваш въпроси от сорта: „За какво ми е притрябвала тази ръчно изрисувана руска масичка от осемнайсети век?“ Искане ми се като древните египтяни да вярвам, че мебелите ще останат вечно с мен в пирамидата ми. В такъв случай бих си избрала шведско обзавеждане във фермерски стил, защото най-красиво ще старее във вечността. Но за мен няма пирамида. Очаква ме единствено нищото.

Последната промяна в кабинета ми бяха няколко жълти предмета — нещо като контрапункт на семплите мебели в стил „Баухаус“. Както отбеляза Кийт, с комбинацията от жълто и синьо спокойно мога да отворя шведско консулство.

Дойдохме и до него. Кийт Томпсън. Допреди пет месеца той беше мой наследник и най-скъп приятел. Е, не наследник според завещанието ми, но кой знае? Хората постоянно променят решенията

си. Във всеки случай бях сигурна в едно — че един ден той ще стане собственик на „Глори“. С радост щях да му продам фирмата на изгодна цена. Не беше наложително да чака да гушна букета.

Кийт работеше за мен от седемнайсет години, но в главата ми се е запечатала първата ни среща, когато той дойде на интервю в офиса. В онези дни беше толкова привлекателен, че хората си подшушваха: „Не го зяпай! Дръж се нормално.“ И красотата му не избледня с годините. Тъмnozлатистата му коса се прошари, но изглеждаше толкова гъста и лъскава, че те подканваше да я погалиш. Вратът му така и не стана жилест като при повечето мъже на средна възраст, не се сдоби и с провиснала нито двойна, нито тройна брадичка. Очите му бяха лазурносини (почти като стените в кабинета ми) и от тях струеше светлина, която смекчаваше мъжествените очертания на челюстта му и придаваше нещо поетично на каубойския му вид.

Напоследък обаче, при по-внимателно вглеждане, забелязвах, че Кийт е заприличал на пенсионер. А беше едва на четирийсет и осем. Шокираща промяна. Преди около пет години, когато смени шотовете текила с чаши ледена маргарита, резките линии на скулите му някак хлътнаха, сякаш пренасищането с глюкоза разтапяше калция в костите му. Гладката му бронзова кожа се бе състаряла. Лицето му наподобяваше сбръчкан стар ботуш.

В секундите преди моя Трагичен Момент обаче съсухрената му физиономия засия. За съжаление причината за тази промяна беше гневът му.

— Не ти е останала капка приличие! — избухна той.

Не обърнах особено внимание на думите му. А може би трябваше. Стъписах се от неговата близост, но реакцията ми нямаше нищо общо с красотата му — външността му не ми действаше по никакъв начин. По-скоро ме смутиха пръските слюнка, които хвърчаха от изсъхналите му устни. Всяка една от тях виждах да блещука на обедната слънчева светлина, толкова близо се бе привел над мен. Ръцете му бяха подпрени на ръба на бюрото ми, брадичката му почти докосваше кутията с кламери. Ако се приближеше още малко, следващата струя щеше да попадне директно в чая ми.

— Глория, някой имал ли е смелостта да ти каже, че си едно проклето и бездушно същество?

— Разбира се. Но не в едно изречение.

Признавам, че обичам да слушам гласа си, особено когато изричам нещо изключително умно. За съжаление не съм надарена със завладяващ тембър и затова не спирам да работя върху него. Старая се да го усъвършенствам и понякога така се увличам, че не чувам какво казват останалите.

Преди хиляда години, когато бях модел в Ню Йорк, колежката ми Рамона ме посъветва: „Глория, няма да е лошо да порботиш върху акцента си. Говориш като домакиня от Средния запад. Приеми го като приятелска препоръка. Ако искаш да хванеш някой богаташ, не забравяй, че такива мъже си падат по изискани дами. Ще трябва да го убедиш, че си станала модел само защото е забавно. Представи си, че си принцеса Елизабет. Тембърът ти трябва да е плътен — колкото по-плътен, толкова по-добре. Само не се мъчи да докараш британски акцент. Ако се научиш да имитираш сполучливо Елизабет, всяка твоя дума ще звучи шикозно.“ (След малко при мен дойде друга колежка и ми прошепна: „Скъпа Глория, чуй ме внимателно. Думата «шикозно» е демоде, също като Рамона. Никога не я използвай.“) С годините постепенно се отказах да подражавам на Елизабет. Пък и след като стана кралица, тя загуби блясъка си. Вместо това реших да си създам свой собствен идеал, нещо като женска хетеросексуална версия на Ноел Кауард, всестранно надарения драматург, актьор, музикант... и какво ли още не. Но ако трябва да бъде откровена, никога не успях да достигна неговото остроумие.

— Проклето същество значи — повторих думите на Кийт. — Че и бездушно! Доста красноречиво.

Очаквах да зърна обичайната му кисела усмивка. *Голяма си кучка и страшно съм ти ядосан, но признавам, че си забавна!* В такива моменти ъгълчето на горната му устна и гъстите му мустаци леко се повдигаха въпреки отчаяния опит на лицевия мускул да ги спре. Но този път Кийт не се усмихна.

— Само да можеше да се видиш отнякъде! — продължи той. — Самовлюбена, инфантилна и... — Кийт преглътна. Две толкова силни думи една след друга му дойдоха в повече. Той си пое дъх. Цял живот беше играл ролята на едносричен мачо и въпреки интелигентността си разполагаше с доста ограничен речник. — Ти си една жалка старица, която е принудена да носи лигавник. И то от най-големите.

— Млъкни! Много добре знаеш, че не е лигавник — троснах се аз, като се стараех да запазя любезния тон. Беше ме нарекъл старица, за да забие нож в сърцето ми, но аз нямаше да му се дам толкова лесно.

— Не е лигавник ли? — присмя се той. — А какво е това на врата ти?

„Застрахователна полица!“, идеше ми да изкрещя, все още засегната от думите му. Та аз бях основател и изпълнителен директор на фирма в сферата на модата и красотата. Можех ли да отида на среща с banker с леке от пилешка салата върху бялата си копринена блуза? Или да се изложи пред репортера от „Нортуест Арканзас Таймс“, защото съм опръскала перлите на врата си с диетична кола?

Абсурд. Ето защо внимавам, когато се храня на бюрото. Не си връзвам някоя идиотска пластмасова подложка с надпис „На всеки се случва да се накапе“, а затъквам в деколтето си скъпа ленена салфетка от деветнайсети век. Търговецът в Ню Орлиънс ме увери, че десетината салфетки, които купих от него, са принадлежали на известна хугенотска фамилия, обитавала старинен френски замък. Мъжът се прехласна и почти изгуби дъх, докато старателно наблягаше на гласните — хууугенооот, — предполагайки, че не знам за какво говори. Но се лъжеше.

Кийт отстъпи назад и кръстоса ръце на мускулестите си гърди. Беше луд, ако смяташе, че поддържаната му с всекидневен фитнес фигура ще накара готините млади момчета да му завидят и да си кажат: „С подобно тяло кой би забелязал, че кожата на лицето му е на стогодишен крокодил?“

Не че Кийт проявяваше интерес към готините млади момчета. Неговият любовник/партньор от почти два̀сет години лежеше в интензивното отделение на болницата „Сейнт Винсът“ и само апаратът за изкуствено дишане го спасяваше от смъртта. Ето защо Кийт крещеше.

Не крещеше, защото Били умираше в стая, воняща на дезинфектанти, към които той имаше абсолютна непоносимост. Не и защото Били бе закачен за писукащи монитори с непрекъснато сменящи се зелени цифри. Дори да станеше чудо и да оцелееше, ударът, дошъл изневиделица, беше нанесъл непоправими поражения в мозъка му. И всичко това се случи три седмици и половина преди четирийсетия му рожден ден. С Кийт подготвихме празненството от

месеци. Искахме да го изненадаме. Били знаеше, че ще вечеряме в тесен кръг „при Гло“ — така той наричаше дома ми — и че големият купон ще бъде седмица по-късно. В действителност щеше да завари хиляда свещи и сто и петдесет от най-близките си приятели. Изненада! Само че изненадата подрани с месец и съвсем не беше забавна.

Кийт пламтеше от ярост не заради несправедливостта на живота. Аз бях причината за гнева му, защото отказвах да отида на свиждане. И то след като неведнъж бе повторил „Глория, за Били и мен ти си член на семейството“. По-късно спомена на няколко пъти „Били те възприема като по-голяма сестра“. Накрая не издържа и избухна: „Да не би да имаш нещо против болниците и диагнозите от типа мозъчен удар?!“ Дори ме регистрира в списъка на посетителите в интензивното и ме увери, че мога да отида по всяко време, но не бива да оставам повече от десет минути.

И тогава се прояви моят Трагичен Недостатък. Вместо да преглътна и да си кажа, че понякога заради бизнеса и/или приятелството се налагат известни жертви, или най-сетне да се престоря на загрижена, аз реших да бъда откровена. Заговорих с колкото се може по-плътен глас, което не беше трудно, след като от трийсет години не бях произвела нито капчица естроген.

— Сигурно ще ти прозвучи ужасно, Кийт, но трябва да бъда искрена. Не мога да понеса да видя Били в това състояние.

— Глупости! Не се прави на такава, каквато не си! Зарежи лицемерието, госпожо Кураж!

За да не четете между редовете, направо ще ви разкрия в какво се състои моят Трагичен Недостатък — загубвам контрол и заявявам какво мисля. Най-лошото е, че съзнавам колко опасна и потенциално вредна е откровеността. Смятах, че съм се научила как да я владя. Но този път не успях. Дойде ми много — Кийт, опечален и просълзен, сякаш Били беше вече в отвъдното, с повдигната горна устна, все едно отвратен до такава степен от себичността ми, че едва ли не се канеше да повърне.

Бръкнах, в чекмеджето и взех писалката. След време Кийт щеше да настоява, че съм го направила нарочно, за да го отпратя. Но не беше така. Писалката ми беше под ръка и аз исках да стискам нещо в дланта си, докато се борех с напирещото желание да изрека истината.

— За бога, той пита за теб! — заяви Кийт.

— Не е вярно — отвърнах спокойно. — Знаеш го много добре. Ти сам ми съобщи, че е загубил говора си.

— Не напълно. Заклевам се! Погледна ме и каза... — Кийт промърмори нещо, което прозвуча като сподавено „г-г-г“. — Сигурен съм, че щеше да попита: „Къде е Глория, защо не идва?“

— Измисляш си, Кийт. С това „г-г-г“ може да е имал предвид „Господи, помогни ми!“ или „Гадна болница!“. Най-вероятно е някакъв безсмислен звук. Така или иначе, отказвам да стоя в една стая с умиращ болник. Бих искала да бъда по-добра, но не съм. Не желая да виждам мъртъвци. Не ходя на погребения. И то не заради възрастта. Винаги съм била такава. В подобни случаи оправдавам отсъствието си с хранително отравяне. Извинението обаче не върви, ако след време се случи второ погребение в същото семейство. Тогава обикновено прибягвам до лъжата, че някой близък е починал и трябва веднага да замина извън града. И знаеш ли кое ме дразни още повече? По принцип подкрепям религиозната толерантност и всички тези глупости, но най-лошото, което християните са причинили на евреите, е, че са се сприятелили с тях. Затова сега се налага да ходим на погребенията им и да гледаме идиотски гримираните им майки и съпрузи в отворените ковчези. Достатъчно ли ясно се изразих? Мразя смъртта. И комата. Не мога да посетя Били, докато е вързан за апарата за изкуствено дишане.

— Но той пита за теб! Чух го!

— Ако смяташ, че ще те разбере, предай му следното: „Глория не е в състояние да понесе такава среща, но ти изпраща цялата си обич. Винаги ще бъдеш в сърцето й.“

2

МАТ

Освен откритата ненавист към внуците ѝ, нещо в поведението на баба ми Глория Гарисън беше неестествено. Не че имаше десет или двайсет внуци. Бяхме само трима — две момичета и едно момче. За последно я бяхме видели преди години, когато с Дейзи бяхме тийнейджъри, а братовчедка ни Ракел — още дете. Не очаквах да ни посрещне на летището с плакат „Добре дошли в Ню Мексико!“ и все пак малко топлина от нейна страна не би ни навредила. Имейлът от секретарката ѝ гласеше: „Колата с шофьора ще бъде пред изхода и ще ви закара до дома на госпожа Гарисън.“

От летището в Албакърки пътувахме един час през пустинята. Не приличаше на Сахара — освен пясък имаше доста кафеникави участъци, покрити с бледозелена пелена. Почувствах жажда, докато гледах сухите измъчени дървета. „Коне! Коне!“, възкликна Ракел и наистина, в далечината пасеше цяло стадо с малките си. Шофьорът обясни, че са дивни, наследници на конкистадорите. Сестра ми едва не го поправи: „Искате да кажете, на техните коне“, но успя да се въздържи.

Най-сетне шофьорът заяви:

— Пристигнахме.

Не съвсем, защото тепърва трябваше да минем през електронната бариера на затворения комплекс. Подобни комплекси обикновено се състоят от няколко оградени, почти еднакви къщи. Този обаче беше богаташки и разполагаше със специална охрана. Къщите приличаха на палати. Шофьорът свали прозореца, въведе кода и двойната метална бариера се вдигна.

— Как работи системата с кодовете? — попитах аз.

— Всеки път се генерира нов код.

Завоят вдясно нямаше край, сякаш се движехме по спирала. Къщите бяха разположени сред толкова просторни ливади, че едва се виждаха от пътя.

— Колко земя има всяка къща?

— Поне десет акра.

— Сигурно си ходят на гости с кола.

— Не е малко път. А и трябва да се пазят от гърмящите змии.

Седях отпред. Когато се обърнах, забелязах, че сестра ми е пребледняла — не от споменаването на змиите, а от виещия се път. Ставаше й лошо на дълги завои и още като дете мрънкаше: „Тате, искам да сляза!“

За щастие пристигнахме след минута. Шофьорът спря пред големите железни порти с декоративно слънце и надпис „Кале дел Алкон 63“. Високият кафеникаво — розов зид опасваше цялото имение. Истинска Китайска стена.

Къщата, построена от същия материал като оградата, беше огромна. И тримата възкликнахме от изумление, но бързо замълчахме, защото не биваше да се излагаме пред шофьора.

Той отново свали прозореца и натисна бутона на металната кутия до вратата — бях виждал подобно нещо само във филмите.

— Да? — отговори женски глас.

— Пристигнахме... — Шофьорът направи дълга пауза, все едно очакваше кутията да се ядоса, като чуе кой е дошъл. — Лимузини „Буена Виста“.

— Едва ли е нужно официално съобщение! — прошепна Дейзи на братовчедка ми, но достатъчно силно, за да я чуем отпред.

Ракел гледаше портите с металното слънце и надписа „Кале дел Алкон“ — не бяха ръждясали, но изглеждаха, сякаш са там от XVII век.

— Знаеш ли какво означава „алкон“? — попита ме тя.

Братовчедка ми беше родена за адвокатка, каквато и стана. Не само обичаше споровете, които наричаше дебати, но и гласът ѝ беше идеален за съдебната зала. Звучеше толкова внушително, че ако беше пиано, сигурно щеше да е от онези в „Карнеги Хол“, чиято стойност се въртеше около четвърт милион долара. В тембъра ѝ се долавяше сексапилна дрезгавост, намекваща за тайнствен живот или тъмно минало, каквито едва ли бе имала.

Както и да е, гласът ѝ беше пленителен. Когато бях на петнайсет, а тя на тринайсет, чувах само дрезгавостта му и цели две години си

останах влюбен в нея. Само като си помислех за семейната Пасха, когато щях да я видя, сърцето ми започваше да бие като лудо.

— Алкон — повтори бавно и отчетливо тя.

Звучеше като учителка, която прави диктовка по испански. Такава си беше Раquel — с глас на богиня, но иначе досадна като Луси от „Фъстъчетата“.

Всички, освен нея, твърдяха, че испанският ми е доста приличен. Братовчедка ми обаче непрекъснато ме питаше за значението на порядко употребявани думи като *alcachofa* (артишок) или *secadora* (сушилня за дрехи), за да ми покаже, че всъщност не знам езика.

— Нямам представа — отговорих сега аз.

— Значи „сокол“.

Портите се отвориха автоматично навътре.

— Аха — промърморих аз, което прозвуча по-добре от „Не знаех“. Дейзи си мълчеше, защото беше учила френски.

Раquel скръсти ръце и се усмихна лукаво. Какво му беше толкова смешното на сокола? Не обичах да не схващам шегите на другите и се замислих. Ами да, соколът е граблива птица — само дебне да хване някое беззащитно животинче. Не бяхме ли ние жертвите в извитите нокти на баба? Междувременно колата зави покрай фонтана пред огромната къща. Майка ми, която беше интериорен дизайнер, сигурно би определила кафеникаво — розовия цвят като „скариден“ или „росадо де суд“. Несъмнено щеше да се подиграе с размера ѝ и да я нарече „прекалено грандоманска“, но нямаше как да не се възхити на нейната висока стойност дори в тази криза на пазара. Същевременно би завидяла на гаргантюанското ѝ съвършенство. Тя мразеше баба ми и щеше да се пукне от яд, ако видеше, че живее като императрицата на Югозапада.

Къщата беше гигантска. Имах чувството, че съм попаднал в някой от филмите, които Дейзи ме караше да гледам преди години — например „Скъпа, смалих децата“. Повечето хора биха зяпнали от почуда, но за мен мястото беше безсмислено голямо — три пъти колкото бейзболно игрище. Не говоря за земята, а само за сградата.

Предполагам, че тъй като се намирахме в Ню Мексико, външната облицовка не беше релефна гипсова мазилка или поне не изглеждаше на буци, които обикновено оприличавах на тежък дерматологичен проблем. Къщата беше изградена от кирпичени тухли. Или може би

грапавините просто бяха загладени? Под плоския покрив се подаваха тъмни греди, а очертанята бяха приятно заоблени, не се натрапваха груби прави ъгли — типична постройка в стила на местните индианци, предназначена за свръхбогати англосаксонци. И цялата тази резиденция за един човек? Откачена работа. Ужасно неуместно. Нямахте да се учудя, ако видех и дискретна табела „Хасиенда ел Тора, реформистко паство“.

Високата дървена врата се отвори и Глория Гарисън се появи под някаква пристройка с козирка. Мисля, че се нарича портик. Шофьорът свали куфарите от багажника, а двамата с Дейзи се спогледахме отчаяно. *Мамка му, няма ли да сме на хотел?* Баба ни не помръдваше, сякаш беше манекен във витрина с надпис „Елегантността не знае възраст“.

То е ясно, че беше стара. Не очаквах да се втурне да ни вземе куфарите, а имайки предвид дългогодишното ѝ отношение към родителите ми, майката на Раquel и нас тримата, със сигурност нямахте и да ни прегърне. Но защо стоеше като паметник с безизразно лице, все едно бе излязла от страниците на „Изкуството да препарираме“?

Неловкото усещане се засилваше и от факта, че никой от нас не знаеше защо ни бе повикала в Santa Fe. За последен път се бяхме видели преди четиринайсет години и тя не беше особено въодушевена от компанията ни. А сега? Дали си даваше сметка, че Дейзи се страхува от тази среща? Че Раquel я ненавижда и е дошла единствено с надеждата, че отвратителното поведение на Глория Гарисън ще оправдае веднъж завинаги омразата, която изпитваше към нея? Дори Исус би възкликнал: „Каква проклета жена!“. И дали тя долавяше моето притеснение, породено не от присъствието ѝ, а от мисълта, че бих разочаровал баща ми, ако майка му реши, че и аз съм посредствен като него? Преди да тръгна, той ми каза:

— Не се тревожи, Мати. Дори тя няма да може да ти устои. Всички те харесват, момчето ми.

Думите му прозвучаха по-скоро като молитва, отколкото като успокоение.

Междувременно бе изминала поне половин минута. Баба ми продължаваше да гледа шофьора. Не се обърна дори за миг към нас. Нима не умираше от любопитство?

Ние тримата изчакахме шофьорът да свали багажа ни и като по команда грабнахме куфарите и пристъпвайки с десния крак се качихме на първото стъпало. Беше толкова дълбоко, че приличаше на малка тераса. Тук човек спокойно можеше да устрои коктейл за двайсет души. Не бяхме сигурни дали трябва да се качим на второто стъпало, където стоеше тя. Ако не бяхме толкова близо, Дейзи навярно щеше да ми прошепне: „Какво чака тая жена? Да стоим на жегата, докато пукнем от обезводняване ли?“.

Най-после баба ми слезе на нашето стъпало. Поздрави ни с три бързи въздушни целувки, без да ни докосва по бузите.

— Дейзи... Ракел... — Разбира се, не пропусна да наблегне на испанското „р“, в случай че внучката ѝ бе забравила за латиноамериканския си произход, и добави: — Ма... — Може би се чудеше дали съм Майкъл, Марк или... Слава богу, след миг налучка: — Матю.

Глория Гарисън изглеждаше като възрастна и преуспяла бизнес дама, каквато беше в действителност. Прибраната ѝ сребриста коса бе прошарена, с метални нишки в различни нюанси. Скъпо боядисана коса. В небрежно-елегантния ѝ кок личеше майсторската ръка на фризьора. Облеклото ѝ изобщо не се вписваше в типичния образ на жена в напреднала възраст — зелени шорти до коленете и риза на цветчета, — а се състоеше от широк, сребрист като косата ѝ панталон и бял пуловер с голяма яка. Тя определено не отговаряше на традиционната представа за баба. В нейната фурна нямаше курабийки.

Изглеждаше висока за годините си. Аз бях метър и осемдесет, така че тя сигурно беше към метър и седемдесет. Повечето от съвременниците ѝ се смаляваха и заприличваха на сбръчканите обитатели на Страната на дъвчащите, но баба ми стоеше изправена, с вдигната глава, на която крепеше невидима книга. От възпитание бих я описал като „хубава жена“, но в действителност това определение едва ли подхожда на човек, който е на крачка да чукне осемдесет. Поне ѝ личеше, че някога е била красива. Почти всички на тази възраст наподобяваха стогодишните костенурки на Галапагос. Не и баба ми.

Фактът, че е била манекенка в модната къща „Соланж дьо Пари“, обясняваше запазените ѝ вид на седемдесет и девет. Освен идеалната стойка, Глория все още имаше стройна фигура. Дори отблизо порцелановата ѝ кожа с нюанси на прасковено беше неестествено

съвършена. Като че ли някой я бе напръскал с вълшебен спрей — нещо като последния лак на ново ламборгини, преди да излезе от завода в Сант'Агата. И така, стояхме наредени един до друг на второто стъпало — трима внуци и баба им, — сякаш готови да заподскачаме в танц „Голдбърг“. Само че не помръдвахме. Най-сетне Глория Гарисън каза:

— Добре дошли в моя дом.

Ракел изчака по-дълго от нас усмивката, която би трябвало да съпровожда подобна покана, но такава не последва. Ето защо нейното „благодаря“ дойде с няколко секунди закъснение.

— Заповядайте — добави баба ми и влезе в къщата.

Слава богу, вратата беше достатъчно широка. В противен случай Дейзи и Ракел щяха да се сблъскат в желанието си да надникнат по-бързо вътре. Не че бяха дебели. Сестра ми бе леко закръглена като актрисите от петдесетте години, чиито форми демонстрират пълно пренебрежение към спорта. Ракел беше миньонче, малко над метър и петдесет, с идеална фигура. И все пак две жени с куфари на колелца заемат доста място. Изчаках да влязат, тъй като и без това поканата на баба ми беше толкова искрена, колкото и тази на вещицата към Хензел и Гретел. Чак когато видях, че е готова да затвори вратата под носа ми, прекрачих прага.

Озовах се във фойето между Дейзи и Ракел. Сестра ми се стараеше да запомни детайлите, за да може да ги опише на майка ни. Ето защо разучи внимателно облицования с дърво таван, пресечен от дебели греди. Всичко беше с гигантски размери, сякаш къщата бе построена за баскетболния отбор „Никс“. Между гредите на високия до небето таван се редуваха красиви дървени орнаменти. Ракел се загледа в масивната маса в дъното, на която се виждаше грамадна керамична ваза, побрала сякаш цяла поляна бели цветя. Един случаен наблюдател би възприел изражението ѝ като хладно, но аз я познавах твърде добре и знаех, че в момента изпитва странна смесица от шок и възхищение.

Никой от нас нямаше желание да замине за Санта Фе. Дейзи разговаря на два пъти с мен и Ракел по телефона, като репликите ѝ винаги звучаха по един и същ начин: „Трябва ли да отидем чак в Ню Мексико, за да се срещнем с тази кучка?“, „Няма да я оставя да ме манипулира“ и така нататък. С Ракел бяхме напълно съгласни, но в крайна сметка не се осмелихме да пратим Глория Гарисън по дяволите.

Наречете го възпитание. Страх. Прекомерно любопитство. Или просто стремеж да угодим на родителите си.

Почакайте.

Искам да се извиня за казаното преди малко — не биваше да говоря така за възрастните хора и костенурките, нито да сравнявам баба ми с вещицата от онази приказка. Прекалих. Но трябва да ме разберете. Всичките ми мисли, свързани с нея, са възникнали в контекста на петтомната „История на семейство Голдбърг“. Преди да се прочуе като Гарисън, Глория носела фамилията Голдбърг. Всъщност била родена като Глория Голдбърг в Синсинати. По-късно се преместила в Ню Йорк, където започнала работа като модел и се омъжила за дядо ми, Джо Голдбърг. Така името ѝ станало Глория Голдбърг Голдбърг. Съпругът ѝ имал фирма за транспорт на дрехи в Ню Йорк. Баба ми взела фамилията Гарисън след години, когато откраднала последните му два камиона и го напуснала.

3 ДЕЙЗИ

Трябваше да се отбия в тоалетната на летището в Албакърки, но към притеснението от предстоящата среща се бе прибавила и тревогата, че може би съм забравила тениските си в един плик на леглото у дома. Чак когато колата потегли към къщата на Глория Гарисън, осъзнах, че едва ще издържа, докато пристигнем.

— Може ли да ползвам тоалетната? — попитах аз час и половина по-късно. Чувствах се като героиня от реклама на хапчета против уринарна инконтиненция.

— Да — отсече баба ми.

Звучеше като английска аристократка. Нямам предвид акцента, а високомерния тон към по-нисшето съсловие — в случая внуците й. Говореше като Маги Смит в ролята на графинята от „Абатство Даунтън“. Рязкото „да“ изразяваше по-скоро възмущение, отколкото изненада от неспособността ми да контролирам пикочния си мехур.

Фоайето беше огромно. Надявах се, че една от стените няма да се окаже скрита врата към тоалетната. Как щях да се облекча, ако ни разделяше само една преграда? Пъхнал ръце в джобовете, брат ми се опитваше да си придаде небрежен вид, но и той се притесняваше от срещата.

— Надолу по коридора — каза накрая тя. — Първата врата вляво.

— Благодаря — отвърнах бодро аз.

Така си говорех. Бодро. Освен брат ми Мати и Карън Бонхайм, най-добрата ми приятелка от четвърти клас, всички ме смятаха за бодро и общителна. Не биха и помислили друго, тъй като цялостното ми излъчване беше на пълничко бърливо момиче. Работата ми като помощник-продуцент в „Парамаунт“ изискваше невероятен ентузиазъм. Първо се опитвах да очаровам нийоркските редактори, за да ми дадат възможно най-ранната версия на някой интригуващ роман или статия. После бързо решавах дали ръкописът би събудил интереса

на продуцентите. Обикновено им беше по-лесно да кажат „не“, отколкото „да“, затова се налагаше да очаровам и тях — понякога само за да ги накарам да прочетат книгата или поне да възложат на асистентите си да прегледат коментарите ми.

Трябваше непрекъснато да предлагам добри материали, иначе нямаше какво да правя в „Парамаунт“. Ето защо се стараех да блестя по осемнайсет часа на ден, докато седемдесет и петватовата ми личност се превърнеше в ослепителен прожектор. Не бях чак толкова жизнерадостна, че да водя радиопредаване на име „Сладкодумната Голдбърг“, нито пък преливах от безкрайна енергия, за да мога да съживя замряло парти. В работата си обаче се стараех да бъда бодра и приветлива. Никой във филмовия бизнес не би казал, че съм скучна.

Думата „скучен“ като че ли добре подходеше на бежовите стени в коридора, където се намираще тоалетната. Изискан нюанс. Човек си мисли, че бежовото винаги е бежово, но не е точно така, защото този цвят изглежда съвсем различно в къщите на богатшите. Коридорът бе огрян от дискретна осветителна система. Из въздуха се носеше приятно, макар и леко натрапчиво ухание — вероятно на евкалипт или на пустинния му еквивалент. (Ако питате мен, евкалиптът спокойно може да бъде символ на Ню Мексико.) Докато вървах към тоалетната, чух как баба ми казва на Мати и Раquel:

— Ще чакаме Дейзи в еди-коя си стая.

Вероятно ставаше дума за някое ненужно помещение с помпозно наименование.

Стените в коридора бяха покрити с няколко слоя боя, която наподобяваше много скъпа кожа. Нямаше картини или семейни снимки. Майка ми би изсумтяла: „Тази жена сигурно си мисли, че липсата на въображение е израз на финес.“

Продължих да вървя, но все така не стигах до тоалетната. Изведнъж обаче забелязах голяма рамкирана снимка в една сводеста ниша, където човек би очаквал да открие руска икона.

Снимката беше от седемдесетте или началото на осемдесетте години. На нея се виждаше огромен камион, по-скоро ромбоиден, отколкото четвъртит, с надпис, различен от червения, за който ми беше разказвал татко. Името „Глори“ бе изписано с пъстри преливащи букви във формата на дъга. В края на дъгата се открояваше тъмносин женски силует. Подходящо, нали? Камионът бе спрял на бензиностанция,

сякаш нарисувана от Едуард Хопър, но след лечение с антидепресанти. Контрастът между камиона от края на двайсети век и старомодния фон говореше без думи: „красивото и модерното в комбинация с непоклатимите американски ценности“.

Глория стоеше на стъпалото до вратата на шофьора и изглеждаше ослепително за жена на средна възраст. Слаба, стройна и красива. Единият ѝ крак (обут в тесен и висок ботуш според тогавашната мода) бе уловен в движение, за да придаде по-голяма динамичност на снимката, но фотографът беше изпуснал подходящия момент и той стърчеше като замръзнал във въздуха.

По всичко личеше, че Глория се чувства комфортно в тялото си. А и полата, която стигаше малко над коляното, наистина ѝ отиваше. Прилепналата тениска на широки райета подчертаваше стройното ѝ тяло и тънката ѝ талия. Светло кестенявата ѝ коса беше до раменете и се вееше или от бриза, или от специален вентилатор. Тя махаше радостно към фотоапарата, сякаш за да ни каже: „Довиждане! Заминавам мнооого надалече!“.

Наистина трябваше да намеря тоалетната. Само да не кихнех, преди да съм стигнала! Забързах се и най-сетне я открих.

Вътре имаше същото дискретно осветление като в коридора. Предположих, че е нарочно, за да не се разочароваш, когато зърнеш образа си в опушените златисти огледала на стените и тавана. Всъщност кой човек би искал да се любува на отражението си, докато седи на тоалетната чиния? Тъй като наблюдавах мъглявия си силует от различни ъгли, които така и не правеха бедрата ми по-изящни, инстинктивно изправих гръб и опрях лакти над коленете си. Веднага ме обзе параноя — дали огледалата не бяха от онези, през които те виждат от другата страна?

Изведнъж чух жуженето на вентилатор. Добра идея за тоалетна без прозорец. Само че въздухът, който нахлу в помещението, беше леденостуден. Усетих, че замръзвам.

Но да се върнем на характера ми. Когато навърших петнайсет, хората вече ме възприемаха като приятната седемдесет и петватова Дейзи, но аз имах проблеми с притеснителността си. (Забележка: Въпросната фаза започна по-рано, още на единайсет. Сега бях на двайсет и девет и тя продължаваше, но за щастие двете пъпки, които красяха лицето ми почти петнайсет години, бяха изчезнали.) Именно в

този период притеснителната Дейзи видя Глория Гарисън за последен път.

Спомням си мъчителното чувство, присъщо на тийнейджърите при такива странни срещи. Чудех се какво да кажа на баба ми. Бе дошла на Лонг Айланд за бар мицвата на Мати. Стоеше във фоайето на синагогата „Бет Израел“, облечена в бял костюм. Перлите ѝ бяха големи колкото яйца на птеродактил. Изглеждаше безупречно, като застаряваща жрица на богинята Веста. Тя взе ръката ми и каза:

— Дейзи, станала си малка госпожица.

Пръстите ѝ бяха като копринени и въпреки маникюра, с който майка ми бе решила да ме поглези, имах чувството, че тя потръпва от отвращение. *Ух, че сухи ръце!*

Езикът ми беше на фльонга. Не че баба ми очакваше да ѝ отговоря. Веднага отмести очи, пусна ръката ми и заоглежда присъстващите. Освен отвращение, явно изпитваше и пълно безразличие към мен. Да не споменаваме за пъпка номер едно, от която сигурно ѝ се повдигаше. (В този ден се беше настанила между веждите ми — огромно бледорозово образувание, кораво като камък след два дни лечение с какви ли не мазила. Приятелката ми Карън ме беше предупредила: „Ако позволиш на пъпката да те обсеби, тя ще изгрее като звезда на челото ти.“ Така и стана. След време майка ми я заличи от снимките.)

— Благодаря — промърморих аз и след миг осъзнах, че „малка госпожица“ невинаги е комплимент.

От притеснение ѝ бях благодарила за нещо, което най-вероятно щеше да се окаже една банална, бездушна констатация. Баба ми и бездруго не ме гледаше, тъй като изучаваше останалите двеста гости.

Реших все пак да продължа разговора, за да не ме помисли за пълна загубенячка, но не знаех как да се обърна към нея — с *бабо*, *бабо Глория*, *Глория* или *госпожо Гарисън*. Чак когато съпругът ѝ, дядо Джо, застана пред микрофона, за да благослови питата *халах* с размера на Тел Авив, аз се сетих, че просто бих могла да я попитам: „Как беше пътуването?“, без каквото и да е обръщение.

И така, след тази тирада за моите дерматологични, уринарни, социални и личностни проблеми би било лицемерно да обвиня баба ми в егоцентричност. Но ще го направя. Защото знам, че за нея

човечеството е създадено само за да бъде публика на екстравагантния ѝ театрален монолог, представляващ живота и работата ѝ.

Всъщност животът ѝ е бил доста интересен. Не съм запозната с подробностите, тъй като баба ми не е любима тема за разговор в нашето семейство. Но въпреки отчаяните ни опити да не я обсъждаме, Глория Голдбърг Гарисън винаги събуждаше любопитството ни. Ето защо, подобно на добри археолози, ние дълбаехме и ровехме. Понякога попадахме на малка отломка, с чиято помощ възстановявахме части от „Животът и деянията на една неблагочестива баба“.

Веднъж например Мати намери някаква кутия в големия шкаф в мазето, докато търсеше касетка на „У Танг Клан“, конфискувана от майка ни. Освен снимки от годеча на родителите ни и срещата по случай десетгодишнината от завършването на баща ни, вътре имаше фотографии от детството му.

Откритието беше забележително. Нещо като Свитьците на семейство Голдбърг от Мъртво море. Миналото внезапно придоби яснота. Веднага си дадох сметка, че Глория Гарисън бе обичала другия си син повече от татко. И то много повече. На всички снимки тя стоеше до чичо Травис. Дядо Джо беше от противоположната страна с баща ни Брадли. Но очевидно и той имаше слабост към Травис — усмивката му почти винаги бе насочена към него.

Боже, колко студено беше в тоалетната! Пръстите ми се вцепениха, да не говорим за уретрата, която отказваше да функционира. Опитах се да направя аналогия между жената, притежаваща ледена тоалетна, и онази, лишила от топлина едното си дете, но умът ми беше също толкова вкочанен, колкото и пикочният ми канал. Вероятно невроните ми бяха замрели подобно на атоми при абсолютната нула. Не можех да седя вечно тук. Но и не можех да тръгна по бежовия коридор като ледена шушулка с мъртвешки бели пръсти, която е твърде вцепенена, за да усети, че оставя следа от урина след себе си.

Обратно към отломките от семейната ни история. Доказателствата безспорно сочеха, че Глория и Джо са били прекрасна двойка. Дядо ми не беше холивудски красавец а ла Рок Хъдсън или Джеймс Дийн. Въпреки това излъчваше невероятна мъжественост — като онези герои със зараснали накриво носове от филмите ноар през четирийсетте. Висок над метър и осемдесет, той беше доста по-едър и

от двамата си синове, с широки рамене и мускулесто тяло. Микеланджело едва ли би го избрал да позира за Давид, но Джо Голдбърг беше абсолютен прототип на статуетката „Оскар“.

Баба ми имаше друг тип красота. Класическа. Дори бе работила като модел. След като завършила гимназия в края на четирийсетте или началото на петдесетте, тя напуснала Охайо, за да преследва кариера в модата. Доста смела и наивна постъпка. За съжаление манхатънските агенции не я харесвали — била твърде ниска и с три килограма над допустимото тегло. Няколко смисъл да отслабва, защото ниският ръст, така или иначе, щял да ѝ попречи да се появи на корицата на „Вог“. Все пак загубила пет килограма, но не от амбиция, а защото можела да си позволи да яде само веднъж на ден. В крайна сметка си намерила работа като модел в магазините на средно — известен дизайнер. Станеше ли дума за това, майка ми не пропускаше да подметне присмехулно: „Модел в магазин е най-ниското стъпало в този бранш.“ Мразеше баба ми заради пренебрежението ѝ към татко. Самата тя не беше идеалната майка тип Джун Клийвър, но не можеше да се сравни с чудовището Глория Г. Г. Г.

Майките обикновено имат по-голяма слабост към синовете си, но двамата с Мат бяхме равни пред нашата. Тя твърдеше, че ни обича еднакво. Ако изобщо бе в състояние да обича. Още като малка разбрах, че мама не е способна на силни чувства. Професионалните успехи на татко или някой старинен плат като че ли ѝ носеха повече радост, отколкото ние с брат ми. Мати също го знаеше и се тормозеше от факта, че не може да удовлетвори най-важния човек в живота си.

Замръзнах от студ. Кихнах три пъти и чудото стана. Докато си миех ръцете, забелязах колекция от малки пудриери, каквито жените от старите филми изваждат с изискан жест, за да напудрят носовете си. Като че ли славното минало на семейството ми свършваше с мен. Майка ми и баба ми колекционираха красивото. Мама сигурно притежаваше над хиляда стъклени топки с различни мотиви от Ню Йорк — Статуята на свободата, луксозния магазин „Сакс Пето Авеню“, патрулна кола на градската полиция, танцьорките от „Рокетс“. А на тоалетката ѝ бяха подредени порцеланови ръце, от които ме побиваха тръпки. На щръкналите пръсти тя окачваше пръстените си, за да не изцапа диамантите с крем. Имаше и друга колекция в банята за

гости — огромна кошница с черупки от охлюви, чийто символизъм ми убягваше.

Като стана дума за диамантени пръстени... Не бях ходила на среща от година и два месеца. Изключвам спорадичните излизания с полуграмотни типове от намери-половинката-си-точка-ком, които така и не ми се обаждат повторно, или пък с онези от еврейския сайт за запознанства, в който влизам от дъжд на вятър само за да не забравя как се флиртува. През повечето време се чувствах толкова отчаяна, че се страхувах да не се омъжа за някой дебел трътлест таджикистанец с рошави вежди, който се опитва да вземе американско гражданство. Защото точно такива мъже ми налитаха в баровете. Мечтаех да се върна в Ню Йорк. Никой от нас тримата не искаше да идва в Санта Фе. Защо бяхме тук? Възрастната дама не проявяваше никакъв интерес към живота ни. Отнасяше се презрително към баща ми, а след смъртта на чичо Травис започна да се държи по същия начин с майката на Ракул.

Не бяхме прекосили страната от алчност, защото за двайсет и първия ни рожден ден Глория изпрати на всеки от нас препоръчано писмо с горе-долу следното съдържание: „Честит празник и много ти здраве, тъй като в завещанието ми не е предвиден нито цент за теб.“

Дойдохме заради Адриана, майката на Ракул, и баща ми. Те се надяваха, че като ни види накуп, Глория ще се размекне и ще каже: „Бях много лоша към вас през всичките тези години. Но сега искам да ви даря с цялата обич, която дори не съм подозирала, че притежавам. Вие тримата сте прекрасни.“

Не ни даваше сърце да обясним на толкова добри хора като татко и леля Адриана, че надеждите им са напразни. Ето защо решихме да се жертваме и да предприемем пътуването.

Колко проклет трябва да си, че да превърнеш тоалетната си във фризер, който смразява пикочните мехури на гостите ти?

На една от пожълтелите полароидни снимки, намерени от Мат, се виждаха Глория, Джо и двете им момчета на последната им почивка заедно. Стояха на скала, от която се разкриваше гледка към плажа на хотел „Ел Конкистадор“ в Пуерто Рико. По-малко от година след това фамилия Голдбърг се разпаднала. Дядо Джо не бил от най-богатите американци, но успял да осигури на семейството си всякакви привилегии — къща в тюдорски стил в Грейт Нек, прислужница и нов

кадилак, който се сменял ако не всяка, то през година. Бизнесът му, свързан с транспорт на дрехи за най-големите модни компании в Ню Йорк, вървял добре. Все пак в онези дни производството още не било прехвърлено в Китай. Но ето че един ден го посетили мафиотите.

Доколкото знам, при него дошъл някакъв любезен, но леко мазен пратеник на фамилията Касаро. Предложил му — и то доста уважително — да станат бизнес партньори. Дядо ми казал, че ще си помисли, но веднага разбрал какво ще последва. Прибрал се в Грейт Нек с натежало сърце от злочестия ход на съдбата и съобщил на скъпата си Глория, че се налага да работи с господин Коза Ностра. Нямало друг начин. Въпросът бил на живот и смърт.

За Глория примирението на дядо Джо означавало не просто началото на края, а самият край.

Питала съм татко за раздялата им и той ми е казал, че макар да бил тийнейджър, веднага усетил големия разрив. Не че станал бурен скандал. Просто бракът им изведнъж се преместил от умерения в полярния климатичен пояс и постепенно замръзнал.

Татко не разбрал какво точно се случило след точката на замръзване. Дни наред родителите му се карали в спалнята. Според него баба ми се опитвала да спечели време, за да организира по-добре бягството си.

Години по-късно научил, че дни след мафиотския ултиматум Глория представила някакви документи, с които доказала, че притежава два от единайсетте камиона на Джо. Твърдяла, че дядо ми ѝ е прехвърлил собствеността заради данъците. Той на свой ред изтъкнал, че Глория е фалшифицирала подписа му и е преспала с адвокатата, при когото го принудила да отиде. Баба ми отписала татко и Травис от гимназията в Грейт Нек и тримата (заедно с камионите) заминали за Санта Фе, където започнали нов живот.

Звучи като начало на глупав виц: „Какво прави една бивша манекенка с два камиона?“.

„Идеята за *Глори* ми хрумна най-неочаквано.“ Това е цитат от интервю на Глория Гарисън за „Бизнес Уийк“ през 1972 година.

Брат ми намери статията и всички я прочетохме. Мати се занимаваше с пиар, но бе завършил и финанси в университета „Дюк“ и беше цар на издирването на материали в „Гугъл“. Дай му каквато и да е тема и веднага ще те затрупа с планина от информация. След

поканата на Глория да я посетим в Санта Фе той се залови да изследва миналото ѝ и бързо установи, че последователността не е сред добродетелите ѝ — ако изобщо можеше да се говори за такива. През 1987 година тя твърдеше нещо коренно различно в „Уолстрийт Джърнъл“. Изведнъж ставаше ясно, че идеята за „Глори“ изобщо не е била неочаквана. „Още докато работех като модел, разбрах, че деветдесет процента от жените допускат една и съща грешка — не поддържат косите си, не се гримират добре и не знаят какво да облекат, за да подчертаят фигурата си. Исках да намеря начин да им покажа колко лесно е да изглеждат чудесно!“. Авторът на статията отбелязваше, че госпожа Гарисън специално е наблегнала на думата „чудесно“.

В същия материал се споменаваше, че тя избрала Санта Фе, защото преценила, че от там има удобен достъп на запад и на юг заради близостта на две основни пътни артерии. А и за нея Санта Фе представлявал „убежище за хората на изкуството... и красотата изобщо“.

Когато тримата обсъдихме статията, Радел направо се възмути.

— Как може да говори такива глупости?

— „Тя иде като нощ красива...“ — започнах аз.

— Това е цитат от стихотворение, нали? — прекъсна ме брат ми.

— От кого е? — попита Радел.

— От лорд Байрон. Той обаче не е имал камион.

Веднъж на вечеря баща ми разказа на гостите как Глория завъртяла бизнеса и заключи с думите: „А останалото е история.“ Мама веднага възрази: „Брадли, моля те, каква ти история, това и като виц звучи тъпо!“. Двамата избухнаха в смях. Татко винаги се възхищаваше на остроумието на съпругата си, особено когато тя zlepоставяше Глория. Майка ми също се забавляваше от все сърце, тъй като ѝ беше приятно да бъде харесвана.

„Останалото“ може да се нарече поне микроистория, в случай че такова нещо изобщо съществува. Особено ако се интересувате от феминистките движения през шейсетте или от психологията на една домакиня, която изведнъж осъзнава, че смелият ѝ съпруг е пълен страхливец, и се нагърбва със специалната мисия да подобри живота на другите като нея. Или пък баба ми просто е възприемала красотата като единственото ѝ достъпно средство да изкарва пари.

Независимо от подбудите ѝ, Глория искала да внесе известна артистичност в иначе сивото ежедневие на жените от малките провинциални градчета. И тук не става въпрос за артистичност в строгия естетически смисъл на думата — Глория Г. Г. Г. Не транспортирала изящно изкуство до затъntenите краища на Аризона или Оклахома. Тя превозвала един далеч по-непретенциозен продукт — екип от фризьор, гримьор и моден консултант, придружен от цял камион със специално оборудване.

В общи линии нейният бизнес план се свеждал до различни видове разкрасяване. За начало тя продала единия камион и с парите ремонтирала другия — стар яркосин бегемот с инициали „Дж. Г.“ и изрисувана светкавица с предсказуемия надпис „По-бързи от мълния“.

Татко твърдеше, че не си спомня много от първите месеци в Ню Мексико. Сигурно е изпаднал в шок. От щастливия семеен дом на Източното крайбрежие изведнъж се бил озовал в мотелска стая, където трябвало да спи на разтегателен диван с брат си. Майка им била толкова заета с преобразяването на камиона, че не намирала време да ги запише в училище.

И все пак той си спомняше ясно как ги завела да видят камиона, боядисан в нежния бледорозов цвят на мидена черупка. Татко научил едно нещо от Глория: Никога не подценявай клиентите! Ето защо тя не се спряла на крещящо розово — подобен нюанс би се харесал само на някой непрозорлив нюйоркски бизнесмен. Името „Глори“ и мотото „Защо да не сме красиви?“ били изписани в червено. Вътре камионът изглеждал неузнаваем. Старите стойки за дрехи в задната част били заменени от гримьорна с мивка и тръби за свързване към водопроводна инсталация, два фризьорски стола, голямо огледало с модерно осветление и шкафове за козметични продукти. В предната част имало дрехи, обувки и аксесоари, както и маса със столове, където клиентките можели да се посъветват с консултантите и да направят своите поръчки в приятна обстановка. Като приятелки, дошли да си побъбрят на чаша кафе. От чекмеджетата надничали примамливи аксесоари — пресягаш се и си избираш шал, гривна или нещо друго. Хитро, нали? Дори гениално.

— След като ни показва камиона, заяви, че засега не може да си позволи моден консултант — продължи татко. — Тъй като ѝ се налагаше да пътува често, ни беше избрала „чудесен“ пансион до

Албакърки. Не се съмняваше, че ще ни хареса. С брат ми настоявахме да запазим името Голдбърг, което не ѝ беше никак приятно, защото тя вече се наричаше Гарисън. Смяната щеше да бъде голям удар за татко, особено след като бе загубил бизнеса, съпругата и децата си. Две момчета с фамилия Голдбърг в пансиона „Сейнт Доминик“! Казах на Травис, че Глория ни праща там от яд, че сме отхвърлили името ѝ. Но според него пансионът не беше толкова лош.

— А според теб? — попитах аз.

Татко махна с ръка, сякаш искаше да убие муха. Дори не си заслужава да говорим за това. Преглътна толкова бавно и мъчително, че очаквах всеки момент да се разплаче. Но той стана, отиде в кухнята и се върна с едно от любимите на мама пълнозърнести гевречета. После спокойно заяви:

— Каквото и да говорим, майка ми беше голяма работа.

4

РАКЕЛ

— Ракел, Матю, предлагам да хапнем... — започна баба ми, но замълча нарочно като прокурор, който се кани да забодне кинжал в сърцето на клиента ти. — В консерваторията.

В същия момент сякаш проблесна ослепителен неонов надпис: **ПАРИ!!!** Глория всъщност искаше да каже: „Толкова съм богата, че в палата ми има мистериозна зала, за чието предназначение дори не можете да се досетите.“ Сигурно консервираше нещо? Или ставаше дума за музикална консерватория, където ще слушаме „Италиански концерт“ на Бах?

— Оставете куфарите тук — нареди баба ми. — Домашният помощник Карлос ще се погрижи за тях.

Заклевам се, моето презрение към нея нямаше нищо общо с констатацията, че тя се втренчи точно в мен, докато изричаше името Карлос. Вероятно се чудите кой е този човек. Е, беше се появил във фойето преди минута в бежов панталон, бяла риза, чисто нови на вид спортни обувки и сияйна мургава кожа, за да попита с едва доловим мексикански акцент:

— Мога ли да помогна с нещо, госпожо Гарисън?

Тя, разбира се, не ни го представи, но ние веднага се досетихме, че спретнатият латиноамериканец е именно Карлос, домашният помощник. Глория очевидно смяташе, че при споменаването на името му трябва да погледне право към мен — нали и аз бях с такъв произход. Може би очакваше да извикам въодушевено: „Ей, слушайте, всички латиноси по света! Глория Гарисън заслужава *crédito adicional* за огромното си великодушие към хората от други раси!“.

Последното май прозвуча доста злобно, което ме кара да приличам повече на баба Голдбърг, отколкото на майка ми. Ако мама можеше да долови омразата ми към Глория, очите ѝ сигурно щяха да загубят обичайното си топло излъчване. Едва ли би притиснала ръка до гърдите си, но съм сигурна, че сърцето щеше да я заболи от цялата

тази ненавист. Само да не си помислите, че е достойна за канонизиране. Съвсем не.

Адриана Калдерон Голдбърг, моята майка, е най-уравновесеният човек на света. Тя е шеф на „Социални грижи“ в болницата „Монтефиори“ в Бронкс — идеалната длъжност за нея, тъй като изисква съчетание от трите ѝ най-хубави качества: здрав разум, загриженост и вяра в собствените възможности. Отделът ѝ съдейства на семейства, които трябва да се нагърбят с грижата за страдащите си близки, когато болницата вече не е в състояние да им предложи адекватно лечение.

В работата си с онези, които помагат на пациенти с физически и умствени увреждания, майка ми се докосва до най-благородните и най-отблъскващите черти на човешкия характер. По принцип е склонна да вижда доброто в хората, но не е сляпа за илюзиите и заблудите им, както и за обладаващите ги демони. Целта ѝ е да напътства внимателно клиентите, за да могат да се справят успешно с действителността, като запазят разумни и пристойни взаимоотношения.

Ето защо не се учудих, когато тя настоя да отида в Санта Фе.

— Няма да стане — протестирах аз. — Първо, мразя Глория. И второ, трябва да се подготвя за важно дело.

Заподозрях, че е замислила нещо още сутринта, когато се обади и ми предложи да вечеряме заедно. В обичайно напевния ѝ глас нямаше и следа от мелодичност. Попитах я какво се е случило, но тя ме увери, че просто иска да ме види. И въпреки обещанията на приятеля ми Хейдън, с когото живея, да се върне по-рано от работа и да сготви някаква италианска вкуснотия като особуко или фарсумагру, аз не можах да ѝ откажа.

Не приех поканата радушно. Зададох въпрос, който би ме вбесил, ако бе отправен към мен самата: „Толкова ли е важно?“. Очевидно беше, тъй като майка ми отказа да го обсъждаме по телефона. Цял ден имах топка в стомаха. Какво ли не ми мина през главата — *болна съм от рак; останах без работа; ще имам нужда от финансова помощ; не можеш да си представиш колко ми е неудобно, че се налага да се обърна към теб.*

Вместо да се срещнем на обичайното място — в един ресторант между Бронкс и Трайбека, където беше жилището на Хейдън, — аз ѝ се обадих късно следобед и попитах:

— Какво ще кажеш да ти дойда на гости? Липсват ми домашно сготвените ти ястия.

И така, след едночасово пътуване пристигнах в апартамента ѝ.

Скоро стана ясно, че причината за срещата не е някакво злощастие, а поканата на баба Голдбърг, която бях получила преди два дни. Майка ми изтъкна как нямало да настоява, но силно се надявала, че ще отида. Заслепи ме с типичната си усмивка и добави, че въпреки магистърската си степен по „Социални грижи“ и трийсет години стаж по специалността, все още не може да преодолее пасивната агресия, характерна за всяка майка.

После спря да разопакова китайската храна, която току-що бе пристигнала — в делничен ден явно нямаше как да получи домашно приготвено ястие, — и сложи ръце на кръста си. Майка ми беше миньонче. Около метър и петдесет, деликатна като кукла. Аз също бях дребничка, но тя приличаше на пуерториканска Барби — разбира се, без изкуствените гърди и големите обици.

— Ракул, знам, че се подготвяш за дело. Но това достатъчна причина ли е да не заминеш за Санта Фе?

Майка ми продължи да разтваря кутиите и да подрежда китайското в чиниите и купичките на масата. Според нея храната винаги трябваше да изглежда така, сякаш си я приготвял сам с часове, и то не за да се изтъкнеш като готвач, а за да уважиш семейството си.

Чувала съм, че татко се възхищавал на бързината, с която тя вършела всичко. Описвал я като наполовина човек, наполовина колибри, тъй като нейната енергичност му напомняла за миниатюрните жужащи същества. Според него сърцето ѝ биело с повече от хиляда удара в минута. Песента на Кейти Пери за сърцето на птичето стана популярна години след това. Нека добавя, че баща ми цял живот бе фотографирал животни, тъй че сравнението не беше случайно.

— А и ти все имаш дело, за което да се готвиш — добави майка ми.

Беше права. Работех като адвокат в сдружението „Правна помощ“ в Манхатън. Занимавах се най-вече със случаи, изпратени от Отдела за злоупотреби с държавни помощи към областната прокуратура. Представлявах граждани, обвинени в незаконното използване на социални и медицински помощи или купони за храна.

Клиентите ми не бяха особено изискани, но всеки има право на адвокат. Както гласи мотото на сдружението, „Защита в името на хуманността“.

Беше ми доста трудно да убеждавам съдебните заседатели, че въпреки окаяния им вид повечето ми клиенти не са извършили престъпленията, в които ги обвинявах. На всичкото отгоре икономиката се срина осемнайсет месеца след като заех длъжността. Изведнъж мошеничествата и измамите придобиха нечувани размери.

Броят на делата нарасна и работата ми се превърна в истинско наказание.

— Може би Глория иска да се помирите — продължи мама. — И моля те, Ракел, не извъртай подигравателно очи. — Бях почти сигурна, че не съм го направила, но реших да замълча. Тя добави: — Споменава ли в поканата защо държи да ви види?

— Поканата дори не е от нея! Получих имейл от секретарката ѝ. Беше толкова лаконичен, че чак звучеше обидно. „Престой от четвъртък до неделя следобед. Платени двупосочни билети в бизнес класа.“ Не бих се учудила, ако съобщението се окаже компютърно генерирано, а секретарката — някоя маркова конзола.

— Е, признавам, че Глория Гарисън не е особено изискана.

— Глория Голдбърг Голдбърг.

— Не ме прекъсвай, Ракел — предупреди ме майка ми с напълно неутрален тон, сякаш казваше „Отивам за кафе“.

Това беше единствената странност в характера ѝ. Тя никога не даваше израз на гнева си, макар че прямотата ѝ го издаваше. Когато ѝ писнеше, можеше да ти изреди поне петдесет причини за яда си. Но щеше да го направи, без изобщо да се развълнува.

И още нещо. Майка ми излъчваше честност. Например никога не бе споменала, че не харесва приятеля ми, но аз бях наясно. Само веднъж отбеляза, че името Хейдън Рамос-Круз звучи нелепо. Чудеше се защо родителите му не са избрали някакво по-нормално английско име, например Джон. Аз пък харесвах как звучи „Хейдън“. Ако я попитах директно защо не одобрява приятеля ми, тя щеше да отговори: „Просто не разбирам поведението му. Имам известни резерви по отношение на характера му.“ Но аз изобщо не исках да чувам подобни неща. Досещах се, че не е очарована от Хейдън, тъй като все още не ми бе предложил брак. Той беше на трийсет и една, шест години по-

голям от мен, и според нея достатъчно възрастен, за да предприеме решителната стъпка.

— Както вече казах, Глория Гарисън не е особено изискана — продължи тя. — И все пак е била добра майка на баща ти.

Последва онова дълбоко преглъщане, което съпътстваше всяко споменаване на „баща ти“, „мъжа ми“ или „Травис“. И сто години да минеха от смъртта му, щеше да реагира по същия начин. Мъката от загубата му не отслабваше. Мама превключи на испански, езика на интимното споделяне. Или по-скоро „езика на сърцето“, но май това звучи прекалено сладникаво.

— Той обичаше Глория — добави тя. — Наистина. Намираше нейното маниерничене и... как да се изразя... самовлюбеност за трогателни.

— Как мислиш, дали е обичала татко, защото е бил част от нея? Нещо като продължение на нарцисизма ѝ?

Мама отново обърна на английски.

— Не. Определено не. Чичо ти Бродли също е част от нея, а ти знаеш колко зле се отнася с него. Напълно го е изолирала от живота си.

— Изолирала е съпруга си, защо да не постъпи така и със сина си?

— Ако трябва да бъдем честни...

— Искаш да сме честни към нея?!

— Защо не? Нека погледнем трезво на нещата. Може би се е държала така, за да се предпази след загубата на баща ти. Вместо да рискува да изпита подобна болка отново, нарочно е скъсала всякакви връзки...

— Ако нещо се случи на чичо Бродли, тя едва ли ще изпадне в неутешима скръб.

— Тогава как си обясняваш нейната дистанцираност?

— Ти си социалният работник.

— Нямам представа.

Нито пък аз. Задавах си същия въпрос, докато Глория водеше мен и Матю по безкрайните коридори. Накрая стените вляво преминаха в прозорци. Оказа се, че къщата е в испански стил, с атриум в средата. Баба ми мина набързо през него, сякаш си мислеше: „Какво толкова има да му гледаме? Всички притежават атриуми!“. Интериорният дизайнер Синтия, майката на Дейзи и Мат, би

отбелязала: „Толкова е претенциозно, че чак е лишено от живот.“ Леля Синтия е изключително многословна, когато става дума за липса на вкус. Намира недостатъци на всичко, което не е проектирано от нея. Но в случая с атриума щеше да бъде напълно права.

Навсякъде изобилстваше от кактуси, алое и други пустинни растения с дебели листа, камъни с различни размери и... О, имаше и една ниска плоска скала, вероятно предназначена за пейка. Въпреки забързаната ни крачка се зачудих дали хората в Сайта Фе не наричат атриумите консерватории. В такъв случай скоро щяхме да спрем. Да не би от нас тримата (когато Дейзи се върнеше от тоалетната) да се очакваше да седнем на скалата пейка в йогийска поза? А ако Карлос донесеше възглавници, пейката можеше да се превърне в маса, на която някоя свенлива слугиня с бяла престилка щеше да ни поднесе следобедния чай.

Продължавахме да вървим. Погледнах през прозорците — прекрасно синьо небе и облаци от захарен памук. Бях загубила всякаква ориентация. Доколкото познавах Дейзи, на нея щяха да ѝ трябват компас и няколко водачи, за да ни намери. Най-сетне стигнахме до зала, която би побрала и двете камари на Конгреса. Баба ми отвори една врата и тримата се озовахме в друго, шестоъгълно помещение със стъклени стени. Вътре имаше дълъг бар от бамбук и повече кресла и саксии, отколкото във фойето на голям хотел.

— Ето я и консерваторията — обяви тя.

5 ГЛОРИЯ

Когато бях на двайсет, скъсах с Александър Милър заради мъж с моето фамилно име, което винаги съм ненавиждала. Но как да кажеш „не“ на Джо Голдбърг?

А и как да кажеш „да“ на Алекс въпреки дебелия му портфейл? Той не спираше да говори за времето, и то не от притеснение, а защото смяташе, че е интересна тема. Освен това имаше непривлекателно тяло. Не, „отблъскващо“ повече подхожда. Приличаше на кисела краставица с ръце и крака. Но не твърда и дълга, а мека и жабоподобна. Дразнеше ме също как винаги удължава гласната „о“ в името ми: Глооория! В частното училище, което бе завършил, вероятно са имали задължителен предмет „Произношение на имената на бели англосаксонски протестанти“ (или „Как да не говорим като евреи“). Въпросът е, че вместо да ми направи впечатление с изисканата си дикция, той ми досаждаше с тия превземки.

Баща му беше собственик на „Коут Крафт“, една от най-големите фирми за дрехи в Ню Йорк, но Алекс изобщо не успя да предизвика интереса ми. Понякога си казвах: „Ето такъв мъж ми трябва.“ И дотам. Пък и вече се познавах с Джо. Господи, още си спомням ръцете му — мускулести и силни, сякаш докосваш бронзова статуя на Адонис. Алекс беше завършил Колумбийския университет, а Джо бе прекъснал следването си след първия семестър в Сити Колидж, Ню Йорк, но какво от това? Алекс беше татково детенце. Издокарани със скъпи раирани костюми от три части и елегантни вратовръзки, двамата с баща му често се разхождаха по Седмо Авеню. И макар че възрастният мъж беше дребен колкото куклата на вентрилоквист, Алекс направо бледнееше в негово присъствие.

Джо разчиташе само на себе си и вече въртеше доходоносен бизнес. Излъчваше мъжественост. На бузата си имаше тънък белег, за който казваше: „Стана случайно. Улучих един нож.“ След време призна, че се е порязал с парче стъкло, изхвърчало от избухнала в

ръцете му бутилка газирана вода, когато бил на единайсет. Веднъж наистина се сбил в някакъв бар, където счупили носа му. Интересно кой ли би се осмелил да посегне на Джо — той беше едър и широкоплещест и дори дрезгавият му нюйоркски акцент излъчваше дързост. И въпреки всичко хората възкликваха: „Какъв изискан мъж!“. Влюбих се веднага щом го зърнах. Някой ни запозна: „Глория Голдбърг, Джо Голдбърг.“ Джо се усмихна и подхвърли: „Братовчедката Глория?“. Две думи, които прозвучаха като любовна песен.

Нека обаче се върнем на внуците ми. Въпреки че умът ми все още е бистър, понякога се отплесвам. Ако не друго, и тримата са красиви. Странно, но като че ли само момчето е наследило моята изтънченост. Младежът е облечен семпло и елегантно, макар че можеше да се постарее малко повече. Външният вид на сестра му се нуждае от сериозна намеса. Явно тя изобщо не полага грижи за себе си. Дрехите ѝ биха подходили на шестнайсетгодишна хлапачка. Твърде младежки са. Понякога ми иде да изкрещя, та всички жени да ме чуят: „За бога, избягвайте щампите със слънчогледи! Защо се обличате като тийнейджърки? На тях им отива. А вие изглеждате нелепо. Оставете детската мода на по-малките. Бъдете стилни, независимо дали сте на двајсет и пет или на петдесет.“ Всъщност правила съм подобни изказвания, но кой ли чува.

Дейзи вероятно би се справила добре с подредбата на мебели в някоя стая или плодове в кошница, но към себе си е небрежна. Ракел е облечена в стил „Майната на всички ви!“. Носи синя рокля с коланче без никакви бижута. Дори няма часовник. Само леко вдигнатата ѝ яка подсказва, че коефициентът ѝ на интелигентност е над средния. Тя страда и от типичното заболяване на кариеристките от седемдесетте — пълно незачитане на модата, за да не те помислят за лекомислена. Небрежният ѝ стил предполага липса на грим, но аз забелязах бледорозов гланц върху устните ѝ. Няма начин да ми убегне някое от тия неща. Цветът на кожата ѝ е светлокафяв, без жълтеникав нюанс, така че няма нужда от корекции. Гланцът озарява лицето ѝ. Макар че и тя, като много свои връстнички, явно не разбира, че ѝ е нужен висококачествен продукт, а не някое просто евтино мазило. Да си беше сложила и малко руж, за да подчертае високите си скули, също не би ѝ навредило. Чертите на лицето ѝ са испанско-индиански, а не руско-еврейски с монголски примеси.

Колкото до фамилията Голдбърг, никак не ми беше приятно, че и Джо се казваше така. Обичах мъжа си, и то доста по-дълго, отколкото трябваше. И все пак години преди да го напусна, започнах да мечтая за друго име.

Още преди да се омъжа, изборът ми се въртеше около буквата „Г“. Гейдж, Годуин, Гибс... По-късно, когато реших да пристъпя към законната смяна, отхвърлих Гибънс (звучеше ми като гибон) и Годар заради известната актриса със същото име, Полет Годар. А и много хора знаеха, че тя е еврейка. Не че исках да крия каква съм, но държах на нещо по-неутрално. Затова продължих да търся. Гарднър ми се струваше твърде обикновено.

Грантът не беше лошо, но комбинацията „Глория Грантът“ приличаше на скоропоговорка. Най-накрая хвърлих ези-тура за Грант или Гарисън. Падна се Грант, но аз избрах Гарисън.

В тия модерни времена повечето хора не си променят имената — с изключение на Джон Стюарт и на онзи италианец, създателя на „Семейство Сопрано“. Сега нещата са различни и никой не би те презрял заради фамилията ти, освен ако не се казваш Липшиц например. По мое време обаче „Добър ден, аз съм Глория Голдбърг“ звучеше като „Добър ден, аз съм Глория еврейката“. В едно списание четох, че чернокожите често използвали „Голдбърг“ вместо „евреин“.

И двамата ми синове запазиха името. Може би щяха да го сменят, но когато напуснах баща им, те вече бяха тийнейджъри и много скоро щяха да станат студенти — ако не действаха бързо, приятелите им в университета щяха да си подшушват: „Знаеш ли как е истинската им фамилия? Голдбърг!“. Освен това съжаляваха Джо и не искаха да засегнат още повече нараненото му его.

Ако питате мен, името Голдбърг с нищо не им попречи. По-големият, Бродли, когото предполагам, че обичам (макар като малък да беше забавен колкото умряла скумрия), успя да създаде верига магазини за домашни потреби „Красив дом“. Що за претенциозно име? Сигурно жена му го е измислила. Бизнесът на Бродли върви добре, въпреки че той не успя да натрупа състояние.

Травис, който беше с две години по-малък, стана световноизвестен фотограф на животни. Снимките му бяха публикувани в престижни списания като „Нешънъл Джиографик“ и „Одюбон“. Имаше всичко — красота, чар, артистичност, неутолима

жажда за приключения. Каквито и тревоги да ми се струпваха на главата, достатъчно бе да го видя, и настроението ми се подобряваше. Загина след катастрофа с джипа си. Колата се преобърнала всъщност. В Перу. Беше отишъл да снима най-малките маймуни в света — по-дребни от човешки пръст.

Две години бях като мъртва. Правех всичко — ходех на работа, присъствах на заседания, канех гости — и не усещах нищо. Дори мъка. Нищо. Вероятно се надявах, че по този начин ще се доближа до него. Това така и не стана. Постепенно се върнах към живота. Но чувството на празнота ми липсваше. Когато се радвах на срещата с някого или на добрата цена на нов фон дьо тен, след миг се сепвах и си казвах: „Искам отново да бъда мъртва.“ Но стига толкова за Травис. И до днес съм убедена, че ако се замисля по-дълго за смъртта му, ще полудея и никога повече няма да възвърна здравия си разум.

Матю, синът на Бродли, прилича на Травис, когато се усмихне — очите му се притварят, изсечените контури на челюстта му омекват, а под плътните му устни се разкриват безупречни зъби. Тази усмивка ме разтапя, но същевременно се забобда като кинжал в сърцето ми. Въпреки че е по-красив от Травис, той не притежава очарованието на чичо си — комбинация от висока интелигентност и момчешка палавост.

След приглушеното осветление в коридорите Матю запремигва на ярките слънчеви лъчи в консерваторията. Изглежда, не се възхити на големината ѝ и на красивите бели мебели, обособени в специални кътчета за разговори. Не го впечатлиха нито огромните шарени възглавници с мексиканска бродерия, нито множеството саксии с кактуси. Разкошът не го изумява и аз се досещам за причината. Той беше израсъл в богаташки квартал, където луксът е нещо съвсем нормално. Въпреки това си личеше, че консерваторията му харесва. Може би е наследил дизайнерския ген на майка си — тази ужасна самовлюбена жена. Или пък имаше моя нюх към семплото и елегантното, който бях предала на Травис. И на Бродли, струва ми се.

Веднага забелязах защо Матю е добър в работата си. Той инстинктивно се отправи към огромното кресло, което приличаше на трон. Но вместо да седне, спря до него и изчака да се настаня, демонстрирайки безпогрешен усет за йерархия. Бих го нарекла и добро

възпитание, което едва ли идваше от Синтия. По-скоро Бродли го бе получил в моя дом и впоследствие го бе предал на сина си.

Ракел, единственото дете на Травис, притежава неговото очарование. Или поне така си мисля. Не я бях виждала от дете, но щом пристигнаха, мигновено забелязах дяволското пламъче в очите ѝ. По същия начин гледаше Травис, когато се изкушаваше да каже нещо неприлично, но знаеше, че е по-добре да замълчи. Подобно на своя баща, и тя умее да възпира думите, но не и да скрие палавия блясък в погледа си. Не ми хареса това пламъче, защото знаех какво се спотайва зад него — недобронамерена мисъл, несъмнено насочена към мен. И все пак е успокоително, че Ракел има и лоши черти на характера. Това означава, че донякъде прилича на нашия род, а не само на майка си, онази богоугодна светица. Само не можех да разбера защо след смъртта на Травис и двете запазиха еврейската фамилия Голдбърг.

Когато влязохме в консерваторията, забелязах изумлението на Ракел. Не се дължеше на ярката светлина, а на размера и шестоъгълната форма на залата. Тя едва успя да затвори устата си. Не че беше израснала в мизерия. Преди време Бродли ме убеждаваше да приема поканата на Адриана и да отида на вечеря у тях, когато отново имам път натам.

— Може да е в Бронкс, но апартаментът е хубав. Кварталът е безопасен, там живеят предимно семейства от средната класа.

— Да не мислиш, че се страхувам от някаква тълпа пуерториканци? — сопнах се аз.

В думата „пуерториканци“ едва ли имаше нещо обидно, но Бродли, благородният либерал, кипна от възмущение. Разменихме си още няколко реплики и той затвори телефона. След двайсет години брак със Синтия най-сетне се беше сдобил с ученически кураж.

Бродли, защо позволи на тази жена да кръсти дъщеря ти Дейзи? Какво дете бе очаквала? Самата тя приличаше на надуваема секс кукла, само дето се обличаше по-добре. Синът ми като че ли я избра напук на мен. Може би Синтия бе очаквала да се сдобие със стройна дъщеричка, която ще ходи на езда и ще се обръща към нея с „мамче“. Сигурна съм, че тази полуграмотна жена никога не бе чела „Великият Гетсби“, за да знае как изглежда една Дейзи, но сто процента бе гледала филма — все пак действието се развиваше на Лонг Айланд. Последния път, когато видях Дейзи, тя беше на четиринайсет или

петнайсет и приличаше на чувал с картофи. Подобрието в тази насока е видимо, трябва да призная, защото вече си има бюст и заоблени бедра. Преди пет години това едва ли би й осигурило някакво преимущество, но напоследък бяха модерни по-закръглените форми а ла Мерилин Монро и Дейзи би могла да направи нещо със себе си. Разбира се, ако обърне сериозно внимание на външния си вид. Първо трябва да отслабне със седем-осем (или направо десет) килограма и да престане да опъва косата си със сешоар, защото отсега е заприличала на слама.

Като я гледам, имам чувството, че се е предала. Ей, момиче, разтърсвам я мислено, приближаваш трийсет, а като че ли все още смяташ, че червилото е достатъчен грим. Има хубави устни всъщност, но ги е наплескала с ужасно тъмно червило. „Пурпурен съсирек“ бих нарекла тоя цвят. На всичко отгоре блести като лепило. Кое момиче, излязло от пубертета, би избрало подобен нюанс?

Дейзи. Господи! Маргаритка. Вероятно родителите й бяха очаквали да се сдобият не с дете, а с крехко цвете.

Защо просто не я нарекоха Гигантска Хризантема, щом ще упорстват с цъфтящи растения? Ами Матю? Как можеш да кръстиш детето си с името на апостол, след като фамилията му е Голдбърг?! Що за глупост? Аз поне избрах две особени, но елегантни имена за синовете си. Брадли и Травис.

6

МАТ

Чух гласа на сестра ми и се досетих, че някой я е намерил и едва ли не я води за ръка при нас. Дейзи притежаваше вроден усет към езиците. И никакво чувство за ориентация. При мен беше обратното.

Когато ходехме на семейна почивка, тя постоянно се губеше в коридора на хотела — не можеше да намери асансьора и се въртеше в кръг. Веднъж не издържах и избухнах: „Ще ме побъркаш! Как успяваш винаги да тръгнеш в грешната посока?“. А тя отвърна: „Наречи го просто дарба.“ Сякаш това беше напълно нормално.

По време на една нейна командировка в студиото на „Парамаунт“ в Лос Анджелис я попитах дали ползва джипиес, за да стигне до работа.

— Понякога — отговори съвсем небрежно сестра ми, все едно въпросът ми беше абсолютно тривиален. Но за да ме успокои, добави: — За всеки случай тръгвам час и половина преди насрочена среща, въпреки че пътят е само двацет минути.

В консерваторията влезе прислужница с поднос. След нея се появи и Дейзи — десет-петнайсет минути след уж бързото посещение на тоалетната. Междувременно с Раquel бяхме принудени да забавляваме Глория Гарисън, но тя изобщо не поддаваше. А на мен развлечението ми беше работа, с това си изкарвах хляба. Всеки ден общувах с представители на медиите, чиято работа изискваше от тях да бъдат цинични. Повечето попадаха в тази категория. Професионализмът едва ли предполагаше спортните журналисти да са и грубияни, но много често те се оказваха точно такива. Аз обаче бях дружелюбен и отзивчив, макар едно от бившите ми гаджета да беше заявило, че прекаленото ми внимание към другите е отворило огромна празнина в самия мен. Не беше честно от нейна страна. Когато скъсахме, тя ме нарече бездушен робот. Както и да е, не ми пречеше да побърбя с баба ми, докато Дейзи беше в тоалетната. Само че щеше да е по-лесно, ако Раquel бе взела някакво участие в разговора.

Но братовчедка ми седеше на ръба на белия стол като ученичка в католически пансион и мълчеше. На въпроса дали харесва работата си в „Правна помощ“ тя отговори кратко и ясно, сякаш живееше на планетата Туитър и щяха да я убият с камъни, ако използваше повече от сто и четирийсет знака: „Да, с изключение на натовареността.“

Бях единственият мъж в стаята и се чувствах леко неловко. Обикновено жените не ме притесняваха. Имах много приятелки, срещах се предимно с интелигентни жени. Излизах с хора, които ме разбират. (Може би звучи малко егоистично, но какво да се прави.) Израснах с майка, която постоянно работеше, и с по-голяма сестра, далеч по-умна от мен. Дейзи умираше да ме поправя: мислим, не мислиме. Не че не знаех кое е правилно, но мъжете в семейство Голдбърг притежаваха определени вторични полови белези — окосмяване под мишниците и пълно пренебрежение към граматическите правила.

Също така бяхме наследили и доста голям интерес към спорта — дядо Джо беше привърженик на „Бруклин Доджърс“. Не просто запален, а направо вманиачен. Обожаваше да слуша записи на стари бейзболни мачове, играни преди шейсет години. Като университетски възпитаник и представител на едно по-ново поколение, баща ми бе разбрал, че на този свят има и други спортове, освен бейзбол — футбол, хокей, баскетбол, както и олимпийски игри, които ни предлагаха безкрайни теми на разговор.

Загледан с възхищение в табуретката с изящна бродерия, първоначално купена от майка ми за неин клиент, татко обичаше да казва: „Вроденият семеен инстинкт на Синтия е придобил съвсем нови измерения.“ Мама бе решила да остави табуретката за нас, редом с хилядите други вещи в хола, тъй като атмосферата в дома на клиента й не била „достатъчно любвеобилна“.

Татко описваше баба ми със следните думи: „Не само характерът й е студен. Ръцете й винаги бяха ледени... не че ме е докосвала често. По-скоро се стараяше да ме избягва.“ Ако трябва да бъда честен, той говореше и на по-изискани теми, типични за заможната средна класа — бизнес, политика, филми, книги и стикове за голф.

Нито дядо, нито татко са искали да се занимават сериозно със спорт. Като млад дядо ми за малко не станал шампион по хандбал. Имал здрави крака и силни ръце, които можели да го превърнат в

истински атлет. Животът му обаче бил посветен на една-единствена цел — да се измъкне от работническата класа и да се замогне. Той сменял кадилака си всяка втора година и купувал на жена си все по-дълго палто от норки. Когато загубил бизнеса и семейството си, дядо Джо бил съсипан и заминал за Флорида, където от време на време работел като шофьор на лимузина. Излизал с разведени жени и вдовици, които нямали нищо против да го издържат. Ако били достатъчно богати, играел голф в клубовете им. Дори се оженил няколко пъти.

За разлика от него, татко не беше спортен тип. Ако човек му подхвърлеше топка, щеше да я хване, но фигурата му беше неатлетична и ябълкоподобна. Само благодарение на постоянната бдителност на майка ми той заприличваше на банан, щом облечеше спортно яке от камилска вълна. На тенис корта можеше да издържи цял мач на двойки без риск да се изложи или да получи инфаркт.

Аз самият се оказах добър спортист още във втори клас. Постоянно си представях как някой ден ще стана известен бейзболист и не другаде, а на Ший Стейдиъм с голям шлем ще закова победата на моя отбор срещу „Атланта Брейвс“. Тълпата щеше да крещи „Голдбърг! Голдбърг!“ с ударение на „Голд“. Златен бях и във футбола като куотърбек на „Джайънтс“. Всички ми викаха „Узи“, тъй като бях бърз, точен и опустошителен като израелския автомат. Колкото до хокея, спокойно можех да бъда новият Майк Боси, възродил отбора „Айлендърс“.

Отне ми десет години, за да разбера, че не съм човекът от мечтите си. В гимназиалния отбор по бейзбол играех като защитник на първа база. Протягах се или скачах да хвана топката и искрено се учудвах, когато не чувах познатото „туп“ в ръкавицата. Толкова много вярвах в спортните си способности, че тълкувах неуспехите си единствено като лош късмет. Прозрението дойде, когато започнаха да ни посещават търсачи на спортни таланти, които наблюдаваха мачовете и уменията ни. Постепенно проумях, че виждат в мен само момчето, което хваща топката, хвърлена от втория бейзмен. Ужасно се разочаровах, но поне ми светна да се ориентирам към план „Б“.

— Съжалявам, че се забавих — каза Дейзи на баба ми.

Гласът ѝ беше толкова неестествено любезен, че ако Глория решише да бъде жлъчна, можеше да подметне саркастично:

„Съжаляваш? Как ли пък не!“. Вместо това тя отговори по своя учтив хладен начин, с който започвах да свиквам.

— Радвам се, че ни намери.

После се обърна към прислужницата, замръзнала с тежкия поднос в ръце, и промърмори отегчено, сякаш ѝ беше писнало да се разправя с глупави слугини:

— Паула, остави нещата на бара, моля.

Прислужницата, която приличаше на градинско джудже, не помръдна, все едно тежестта на подноса я притискаше към пода. Тъкмо понечих да ѝ предложа помощта си, когато тя закрачи напред като тромавото чудовище на Франкенщайн и тресна дрънчащите чаши и чинии на бара. Облеклото ѝ беше същото като на Карлос — бяла риза, снежнобели маратонки и пола (вместо панталон) в бежов цвят. Модерен вариант на униформа, която нарочно не изглеждаше като такава, за да спести унижението на своя притежател.

Заради Раquel ми се искаше Глория да живее в друга част на страната — там, където обслужващият персонал е с бял, афроамерикански или азиатски произход. Братовчедка ми беше много чувствителна на етническа тема. Пуерториканският ѝ ореол я следваше навсякъде. Не можехме да не му обръщаме внимание, защото тя не искаше. Напомняше ни за него при всеки удобен момент — ту с безпричинно подхвърлена испанска дума, ту със споменаването на Бронкс, сякаш беше израснала в бедняшки квартал, далеч от нас, богатите, които ходехме на уроци по тенис и пиано. На Раquel като че ли ѝ харесваше да намеква, че идва от мизерно гето, но истината беше, че апартаментът им се намираще в приличен район, населен със семейства от средната класа. Освен това тя завърши престижна гимназия в Бронкс, а по-късно — Бърнард Колидж.

Раquel погледна ниската мургава прислужница, а после и мен — с присвити очи — все едно лично бях назначил мексиканската селянка, за да поставя на място именно братовчедка си. *Да не си мислиш, че и аз като моите compatriotas съм от работническата класа и стоя по-ниско от теб?*

Странна реакция, тъй като моето поколение почти напълно бе преодоляло расовите и етническите предразсъдъци. Колегите ми от отдел „Връзки с обществеността“ например винаги започваха кариерата си като гидове на стадиона „Сити Фийлд“, за да запознаят

желаещите със съществуващите съоръжения. („Тук виждате шест огромни варела, които осигуряват на феновете студена бира по време на мачовете. Всеки варел съдържа еквивалента на шест кега бира, а тези тръби отвеждат течността до специални места на трибуните.“) Впоследствие се издигаха в професията си единствено заради своите качества и ентузиазъм. Деветдесет и осем процента от нас говореха поне малко испански. Нямахме нужда от колега с латиноамерикански произход, за да се разберем с репортерите или спортистите, които не знаеха английски. Етническа принадлежност, религия — никой не се интересуваше от това. Понякога човек забравяше кой какъв е и чак когато видеше кръст от пепел на челото му, си спомняше: *Днес е Пепеляна сряда! Трябва да е католик!* Може би пуерториканският ореол на Ракул се появяваше само в компанията на някой от фамилията Голдбърг, а отидеше ли на работа, избледняваше.

И още нещо. Приятелката ми Ашли Олтман, добро еврейско момиче от Хюстън, е била осиновена и доведена от Китай на една годинка. Новите ѝ родители я кръстили Ашли на някаква баба с еврейски произход. Дали ѝ и китайско име — Мей, което означава „красота“. Тя наистина е красива, с кръгло, леко пухкаво лице. Другото значение на „Мей“ е „сливов цвят“. Понякога ѝ казвам „Здравей, нежно цвете!“ и усмивката ѝ ме разтапя.

Глория благодари с половин уста на прислужницата и тя излезе. Сигурно бе останала без дъх, докато прекосяваше огромната зала с късите си краченца.

— Предполагам, че сте гладни — заяви баба ми. — Като знам каква е храната в самолетите, дори и в бизнес класа...

Когато сменяхме самолета на летището в Далас, бях изял един голям геврек и не бях гладен. Английските сандвичи на бара — тънки триъгълничета без корички — изглеждаха вкусни, но аз не помръднах от голямото бяло канапе.

— Във вградения хладилник има вода, студен чай, газирани напитки и... бира, ако искате.

Дейзи и Ракул си размениха един от онези бързи женски погледи, които съдържат едновременно въпрос и отговор. *Да си вземем ли? Да.* Ракул си сипа плодов сок във висока чаша, а Дейзи сложи в чинията си няколко сандвича и макар да обичаше да пие от кутийката, последва

примера на Радел и си наля диетична кола в чаша. После взе една от малките платнени салфетки на подноса.

Трябваше да започна някакъв разговор, тъй като в залата отекна смущаващото шляпане на обувките на братовчедка ми, докато с Дейзи се връщаха от бара. Носеше сандали на висока коркова подметка. От готините, а не от ония, които приличаха на кокили и караха жените да изглеждат като жирафи. Ако в една огромна стая единственият шум е шляп, шляп, последван от тракането на машината за лед, тишината е наистина обезпокоителна. Дали нямаше да продължи през целия уикенд? Опазил ни Бог, както би казал дядо Джо.

Замислих се за някаква тема, която да не прозвучи твърде глупаво, но баба ми ме изпревари:

— Някой от вас поддържа ли връзка с Джо Голдбърг?

Колко странно! Тъкмо се бях сетил за него. А още по-странното беше, че и тримата кимнахме, но не казахме „да“. Нима Глория ни бе извикала в Санта Фе, за да ни разпита за дядо? Дали не си бе наумила да го спечели отново? По дяволите.

— Какво прави сега? — продължи тя.

Защо ли дойдох тук? Можех да си остана с Ашли в Ню Йорк, и бездруго ми липсваше ужасно още от мига на заминаването.

— Живее в Маями Бийч — отговори Радел. В залата със стъклени стени гласът ѝ отекна не като на адвокат, а като на оракул.

— О! Нали беше в Бойнтън Бийч?

— Това беше преди четири-пет години — поясни сестра ми.

— Сигурно е заменил предишната вдовица с нова — подсмихна се баба ми, доволна от остроумието си. — Радвам се, че осемдесет и три годишният Джо е все така привлекателен. Дано баща ви ме извести, когато най-сетне се спомине. Но Бродли ме познава добре и не би ме натоварил с разноските по погребението.

— Значи не сте се чували? — попита Радел, тъй като Дейзи беше онемяла.

— Джо знае адреса ми. Сравнително редовно ми пише и се опитва да ме омагьоса. Не ме разбирайте погрешно, магията е насочена към чековата ми книжка. — Тя затъкна един сребрист кичур в кока си и добави: — Мисли си, че съм му „грандиозно“ задължена. Всичко за него е „грандиозно“. — Глория поклати глава, сякаш се

надсмиваше на неоснователната самоувереност на бившия си съпруг. — Трудовата му етика със сигурност не е грандиозна.

Тя стана без особено затруднение, макар че движенията ѝ не бяха съвсем плавни. Очевидно имаше проблеми с коленете. Отиде до бара, взе един от миниатюрните сандвичи и го изяде на три хапки. Ние мълчахме и я гледахме как дъвче. Глория ни изгледа и подхвърли:

— Нима сте изненадани, че човек, който не е завършил колеж, знае какво е „трудова етика“?

— Не — отвърна рязко Раquel и баба ми разтегна устни в нещо като усмивка, одобряваща едносричния ѝ отговор. Но братовчедка ми продължи: — Всеки собственик на сравнително успешен бизнес трябва да е запознат с подобни изрази.

Усмивката на Глория угасна. Беше ясно, че с Раquel няма да се спогодят. Глория не харесваше да наричат бизнеса ѝ „сравнително успешен“, след като само къщата ѝ струваше поне четири-пет милиона долара. А и в собствените си очи тя беше истински магнат.

Въпреки своята свръхчувствителност към етнически теми Раquel блестеше с остър ум, усет за справедливост и непоносимост към празнословията — необходими качества за всеки добър адвокат, които я превръщаха и в моя любима братовчедка. Според Раquel човек на възрастта и с положението на Глория не биваше да задава тъпи въпроси за трудова етика на внуците си. Тя просто трябваше да каже: „Толкова се радвам, че най-последно сте тук! Нямам търпение да чуя какво правите.“

Глория Гарисън отново се настани в най-голямото кресло в залата. Сребристият ѝ панталон и белият ѝ пуловер, които се сливаха елегантно с кремавия плат на възглавниците, ѝ придаваха особена царственост. Но двете дълбоки бръчки в ъгълчетата на устните ѝ подсказваха, че тя е разгневена кралица, която всеки момент ще нареди на слугите си: „Отрежете ѝ главата!“

И все пак никой от нас не се страхуваше от нея. Можеше да се ядосва колкото си иска. Пет пари не давахме. Дейзи, Раquel и аз принадлежахме на един друг свят.

РАКЕЛ

Баба ми винаги успяваше да разбуди най-лошите ми качества. Наложих си да млъкна, за да не изтърся някоя обида от сорта на „За вратове като твоя има високи яки!“ или „Прекрасна къща! Толкова е деветдесетарска!“. Не бях сигурна какво точно исках да кажа с последното, но звучеше пренебрежително и вероятно щях да я засегна.

— Откога живееш тук? — попита Дейзи.

— От двацет и две години — отвърна Глория.

Дейзи се усмихна. Очевидно очакваше да чуе историята около закупуването на къщата или построяването на стъклената консерватория. Баба ми, изглежда, смяташе, че вече е направила достатъчен жест, като е платила самолетните ни билети, и упорито мълчеше. Дейзи обаче не се предаваше.

— Много хубава къща. Всичко е толкова изискано. Пясъчните и белите тонове, комбинирани с различни цветни елементи, приглушеното осветление в коридорите. И тази изненадваща естествена светлина в консерваторията!

Глория кимна съвсем леко, но така и не вдигна отново глава. Приличаше на царица, която оценява ласкателството на свой поданик. Или просто имаше шипове във врата.

Но мълчанието не можеше да спре един представител на семейство Голдбърг. Дейзи продължи:

— Не го казвам като дъщеря на дизайнерка. Просто виждам и оценявам красотата. От години гледам по няколко филми на ден и съм си изработила усет както към детайлите, така и към цялостната картина.

— Аз пък чета в свободното си време — заяви Глория Гарисън.

Думите ѝ дойдоха толкова неочаквано, че дори аз — адвокатката, тренирана да реагира светкавично в съдебната зала — си глътнах езика и не можах да отговоря вместо Дейзи. Слава богу, Мат ѝ се притече на помощ.

— Интересно. Сестра ми също чете много. Това ѝ е работата. Подбира книги, от които могат да станат хубави филми, и ги предлага на продуцентите от студията. Не познавам човек, който чете повече от нея.

Вместо да изгледа гневно Глория, Мат ѝ се усмихна. Може и да не я очарова, но поне разсея злонамерения черен облак в главата ѝ. Усмивката му правеше чудеса.

Матю Голдбърг беше невероятно красив. Средиземноморски тип, роден с естествен матов загар, сексапилни кафяви очи и ослепителна усмивка. Можеше да произхожда от всяка една страна в този регион — Алжир, Испания, Франция, Италия, Гърция, Израел или Турция — и навсякъде би разбил женските сърца. Но Мат не беше от красавците, които разчитат на външния си вид, за да се сдобият с известност. Предпочиташе да остане в своя собствен кръг, където се наслаждаваше на обожанието на жените и възхищението на мъжете.

След като умилостиви баба ми с чаровната си усмивка, той започна да я разпитва за транспортните връзки в района, градоустройството и местните данъци — на тези въпроси не можеше да се отговаря само с „да“ или „не“. Накара я да се разприказва и дори прояви интерес към досадните ѝ обяснения за предстоящото вдигане на данъците върху недвижимите имоти и съответните утежнения. Мати я гледаше така, сякаш беше искрено заинтригуван. Очите му светеха, а усмивката му разкриваше ортодонтско съвършенство.

Дейзи най-сетне раздвижи дългите си крака, които се бяха сковали от напрежение. Изпитваше облекчение от факта, че не се налага да измисля друга тема на разговор, с която би могла да предизвика гнева на Глория.

Мат се усмихна отново. Като че ли се радваше, че е успял да защити по-голямата си сестра, която обикновено не се нуждаеше от закрила. Глория сигурно си мислеше, че усмивката му е предназначена за нея, тъй като развърза още повече езика си и стана три пъти по-досадна. Не че не се досещах за какво говори. Разбирах всяка дума. Все пак имах отличен на изпита по Вещно право, но това едва ли е тема за „добре дошли“.

Какво ѝ имаше на тази жена? Може би наистина обичаше да обсъжда подобни въпроси. Или пък беше толкова самовлюбена, че се опияняваше от собствения си глас. За секунда ми мина през ума, че

просто жадува за малко компания. Кой знае какъв беше животът ѝ. Междувременно Мат продължаваше да се усмихва.

Изведнъж си спомних как един ден, когато още учех в гимназията, телефонът вкъщи иззвъня. Вдигнах и чух женски глас.

— Обажда се Глория Гарисън. Майка ти вкъщи ли е?

Стоях в кухнята, стиснала слушалката на стария ни бял телефон, и треперех. Облегнах се на стълбата, която мама държеше разтворена в ъгъла. Обикновено седаше на нея, докато готвеше, тъй като няхаме място за маса и столове. Гласът ми прозвуча пресипнало, когато обясних, че майка ми е отишла на събрание. Искях да попитам Глория как е, за да не излезе, че съм онемяла, но тя ме изпревари:

— Разбрах от нея, че са те приели в „Бърнард“. Предай ѝ моите поздравления. Няма нужда да ми се обажда.

Баба ми не беше просто ужасен човек, а пустинен гушер, който плюе отрова. Когато мама се прибра, ѝ вдигнах страхотен скандал.

— Обадила си се за пари, нали? По дяволите! Как си могла да помолиш тази кучка? Нали имаме застраховката на татко?

Тя ме зашлеви заради мръсния език и отвърна:

— Застраховката не е достатъчна, за да покрие разходите по следването ти. Не исках да се обременяваш с шейсет хиляди долара студентски заем. Глория никога не ти е давала нищо. Отказът ѝ не би ме съкрушил.

След седмица ми съобщи, че чичо Бродли ѝ е предложил да поеме всички разноски. Тя се разплакала от благодарност. Чичо я уверил, че парите са подарък, но държал децата му да не научават. Тъй като била много развълнувана, майка ми не попитала защо трябва да пази тайна. Вероятно той се е страхувал, че ще разваля отношенията си с Дейзи и Мат. Мама винаги е подчертавала колко добър е чичо Бродли. По-скоро бих го описала като честен човек, потресен от бездушието на Глория към собствената ѝ плът и кръв да забравим за парите, които не получих от нея. Така и не можах да ѝ простя, че предаде хладните си поздравии на майка ми, без дори да се сети да ми пожелае успех.

Усетих, че често се обръщам, за да погледна през стъклените стени на консерваторията. Не си падах много по пустинните пейзажи, но пурпурните планини на хоризонта наистина бяха величествени. Дори сухата земя, осеяна със сивкавозелени туфи — салвия или пелин — и изпепелените от слънцето храсти ми харесваха повече от изисканата зала.

Тази къща ми беше ужасно чужда. Накъдето и да се обърнех, виждах нещо странно: от вградения хладилник за напитки до неестествено лъскавия грим на баба ми, с който тя изглеждаше наполовина жена, наполовина перла. Всичко ми се струваше по-блясково и по-голямо от нормалното. Дори Дейзи и Мат бяха някак по... Какво? Трудно ми е да го определя. Но тъй като произлизаха от богато семейство, и двамата сякаш се чувстваха по-удобно от мен в палата на Кале дел Алкон 63.

Преди да дойдем в Санта Фе, изпитвах неудобство от желанието си да живея в подобен лукс. Срамувах се, че не приличам повече на майка си. Като дете си мислех, че някой ден ще стана добра като нея, че изблиците ми на егоизъм и лошотия са преходни. И че заедно с бюста ми ще се появят и истинските ценности.

Вярвах, че мама живее достойно. Помагаше на хора, които не можеха да се справят сами, като им показваше пътя в една твърде сложна за тях система. Никога не я напускаше убеждението, че Бог я е пратил с тази мисия на Земята. *Как би постъпил Христос?* Навярно звучи като глупав надпис, залепен на задната броня на автомобил, но ако се нуждаех от истински модел за подражание, трябваше просто да се уча от постъпките на майка ми, която бе изцяло отдадена на бедните, необразованите, безпомощните и умствено изостаналите.

Въпреки всичко напоследък копнеех за нещо повече. В чисто битов, а не в интелектуален или морален смисъл. Исках добре осветена стая, за да не ме боли главата от неоновата лампа, мечтаех за позискани колеги, които да не мрънкат, че са преуморени от работа. Не че нямаха право; но тук става дума за стил. Ненавиждах претъпкания си кабинет с мръсните прозорци, както и постоянната миризма на притоплени в микровълновата фурна храни, носеща се из коридорите.

Какво правех сред цялата тази посредственост? Защо бях обърнала гръб на важните неща в живота? Ако вярваш, че каузата ти е благородна, не би трябвало да забелязваш мръсните прозорци. Може

да си помислиш: „Защо не блестят повече?“, и толкова. Но за мен минусите постоянно изпъкваха пред плюсовете и аз не бях в състояние да ги пренебрегна.

Отвратителните условия в офиса на „Правна помощ“ направо бледнееха пред още по-мръсната, воняща съдебна зала. Най-лошото обаче беше, че мразех клиентите си. Не говоря само за току-що арестуваните, които още не бяха успели да се възползват от спа процедурите в нюйоркските изправителни заведения и чиято телесна миризма се носеше чак до „Челси“. Говоря за всичките си клиенти. Хигиената им беше най-малкият проблем. Чисти или мръсни, ядосани или разстроени, симпатични или леко откачени (но не дотолкова, че да минат за невменяеми), аз не можех да ги търпя. Вбесяваше ме фактът, че седемдесет и пет процента от тях не само бяха извършили престъпленията, в които ги обвинявах, но и бяха продажни, безнравствени и закоравели мошеници.

Знам, че законите се прилагат чрез деликатния баланс между обвинението и защитата. Ето защо не ми влизаше в работата да съдя клиентите си или да се правя на Господ. След като завърших „Бърнард“ с пълно отличие, записах право в Нюйоркския университет, където станах редактор в списанието „Лоу Ривю“. После започнах да работя на мечтаната позиция, но изведнъж бях обзета от угризения, защото можех да допринеса за промяната на света, но не исках.

Нощем се сгушвах до Хейдън и мечтаех да бъда част от неговия финансов свят в „Голдман Сакс“. Приятелят ми общуваше с хора, които миришеха хубаво, без да се парфюмират. Прозорците в кабинета му светеха. Не ме интересуваше самото естество на работата му — на кого изобщо му пукаше за капиталовите пазари? Не исках и да съм богата. Исках просто... и аз не знам какво. Нещо, което няхах.

Хейдън Рамос-Круз. Както казвах на майка ми, той беше страхотен и от двете страни на тирето. Тя не мислеше точно така, въпреки че дядо му произхождаше от известна фамилия в Сантурсе, Пуерто Рико, а баща му преподаваше испанска литература в университета „Рътгърс“. Не одобряваше и самото тире, тъй като го смяташе за израз на ненужна сантименталност. Не че бе споменала нещо пред мен, но аз го знаех, тъй като двете винаги си четяхме мислите. Когато за пръв път видях името му написано, мама възкликна: „Тире Круз?!“. За разлика от другите латиноамериканци, хората от

Пуерто Рико не си падаха толкова по свързаните с тирета фамилни имена.

В нейните очи ние живеехме в грях и оттам идваше неодобрението ѝ. Това също не ми го беше казала, но аз я познавах добре и усещах, че е против съжителството ни. Майка ми смяташе, че ако двама души се обичат, те трябва да се оженят. И толкова. Нещата не опираха само до морал. Според нея съжителството често свършваше с грозна раздяла и разправия кой да вземе миксера. Твърдеше, че Хейдън, за разлика от татко, няма „смелостта“ да се обвърже в брак. По този начин вероятно се опитваше да ми намекне, че той не е достоен за мен или пък че не ме обича достатъчно. Странно, но именно майка ми, която беше социален работник, не проумяваше, че бракът е най-сериозното обвързване. Подобно решение изискваше време и търпение.

Възхищавах се на умението на Мат да общува. Глория Гарисън все още седеше в голямото бяло кресло с отпусната върху зелената възглавница дясна ръка. По пръстите ѝ пробягваха слънчеви лъчи. Изведнъж забелязах, че пръстенът, която отначало бях помислила за произведение на местен бижутер със седеф или някакъв пустинен камък, всъщност е с огромен диамант. Нищо не разбирах от карати, но стойността му сигурно би покрила университетските такси на няколко деца.

Дейзи улови погледа ми, стъгна десния си безимен пръст и с усмивка го подпря до брадичката си, сякаш мислено се обръщаше към мен: „Някога виждала ли си по-голям диамант, Раquel?“.

Отвърнах на усмивката ѝ. Може би отразената в зъбите ни светлина и любезността на Мат внезапно подействаха, защото баба ми заговори:

— Смятах да изчакам до вечерята, за да ви съобщя защо съм ви повикала тук, но както е казал Бърнс „И най-добре скроените мечти на мишките и хората остават често неосъществени“. — Тя ни погледна и установи, че само Дейзи разгада цитата. — И така. Никой от вас ли не е поне малко любопитен?

От честото си присъствие в съдебната зала знаех, че ако си се изправил срещу опитен прокурор или високомерен съдия, по-добре е да не се опитваш да се мериш с него. Забележиш ли, че някой иска да кръстоса остроумието си с твоето, преструвай се, че не виждаш

шпагата му, и отвърни кратко и (по възможност) искрено. Ето защо заявих:

— Аз съм любопитна.

Братовчедите ми, които все още се чудеха какво да кажат, кимнаха с облекчение.

— Е, историята е дълга — отбеляза баба ми. Тя сложи ръка на сърцето си и пое дълбоко дъх сякаш за да засили притока на кислород към мозъка си. — Откъде да започна?

Какво очакваше от нас? Да продължим да се правим на глупаци и да отговорим на реторичния ѝ въпрос с очевидното „Ами от началото!“ ли? Мат стана и си взе една бира. После всички зачакахме.

Заради работата на майка ми израснах с девиза „Използвай максимално онова, с което разполагаш“. Само да не излезе, че тя сипеше мъдрости наляво-надясно като някоя пълна досадница. Точно обратното. Когато бях малка, мислех, че чистенето е забавно, защото наричахме прахосмукачката „Всеяден динозавър“, който омиташе всичко в Дефилето (хола) и Долината (под леглата).

Имайки предвид все по-малкия бюджет и съкращенията на персонала, мама вършеше чудеса и в работата си. Когато клиентите ѝ смятаха, че възможностите им са на изчерпване, тя често ги убеждаваше в противното. А ако ситуацията наистина се оказеше безнадеждна, полагаше всякакви усилия, за да им помогне да я приемат. В такива случаи обичаше да повтаря (може би твърде често): „Не трябва да харесваш реалността, а просто да се справяш с нея.“

И тя наистина използваше максимално онова, с което разполагаше. Запознала се с татко, когато била на деветнайсет, първокурсничка в Хънтър Колидж. Тогава там била организирана някаква конференция за застрашени животински видове, в която участвал баща ми. Мама работела на регистратурата и упътвала лекторите към залите. Влязла на една от презентациите на татко, докато той показвал някакви слайдове, защото вътре било тъмно и се надявала да подремне за десетина минути. Вместо обаче да поспи, тя взела, че се влюбила в неговите снимки на животни. После се върнала на регистратурата и го изчакала, за да му каже колко е възхитена от работата му.

След шест месеца се оженили. Щели да го направят и по-рано, но баща ми трябвало да замине за Ботсуана и да снима различни животни за „Нешънъл Джиографик“.

Травис Голдбърг бил голямата любов на майка ми. И единствената. В един момент тя се чувствала благословена с малко момиченце и мечтаела за второ дете, но в следващия се оказала вдовица. Използвай максимално онова, с което разполагаш. Два месеца след смъртта на баща ми подаде документи за магистърски курс по социални науки във всички учебни заведения в Ню Йорк. Получила най-добра стипендия от „Йешива“, но успяла да си издейства още по-висока в Колумбийския. В крайна сметка Нюйоркският университет ѝ предложил най-изгодните условия — бесплатно обучение — и тя се записала да учи там.

И двете страни били доволни. Университетът търсел жена от пуерторикански произход (макар и негласно), а майка ми искала да запази парите от застраховката на татко за моето следване. Изумителното в цялата история е, че в момент на най-дълбока, опустошителна скръб тя успяла да планира бъдещето ни, като изучавала безброй магистърски програми и преговаряла със студентски канцеларии за намиране на най-разумното решение.

Едно е да превърнеш думите на майка си в житейско мото, но нещата са твърде сложни, когато животът ти е свързан с фамилията Голдбърг. Обичах братовчедите си, въпреки че не ги познавах много добре. Но те не бяха лесни поради... хиляди причини. Всъщност никое семейство не е лесно. И все пак отношенията ми с Брадли Г. И компания ме напругаха доста повече, отколкото тези с роднините на майка ми. Татко, нашата истинска и единствена връзка с фамилия Голдбърг, си беше отишъл завинаги. Ние с мама попадахме в друга религиозна и икономическа категория. Разбира се, винаги се стараехме да уважаваме празниците им. Ходехме на Пасха с метрото, влака и... Финансовото ни положение беше толкова различно от тяхното, че те дори не осъзнаваха колко обидно звучат думите им: „Вземете такси от гарата. Просто дайте адреса на шофьора.“

Освен това не бяха особено добра компания. Не можеха да понесат тишината. След секунда мълчание чичо Брадли поглеждаше онзи, когото не бе виждал най-дълго време (обикновено мен), и питаше: „Какво става, Ракел, нещо интересно?“. Леля Синтия пък

скачаше от стола си, за да премести купата със сухи цветя или мелничката за пипер, и казваше: „Знам колко смахнато изглежда отстрани, но не мога да търпя, ако нещо не е на мястото си.“ После се засмиваше, като вероятно смяташе, че смехът ѝ наподобява камбанен звън, а не прегракнал кикот на травестит. „Раquel, кажи ми честно, нали не ме мислиш за *напълно откачена*?“.

Разбира се, фамилията Калдерон и Ечавария от страна на майка ми изобщо не бяха от безшумните. Последните имаха мнение за всичко, включително и за нещата, от които нямаха никаква представа. И все пак и двете семейства можеха да преживеят поне трийсет секунди мълчание, без да чувстват, че се задушават. За съжаление Мат и Дейзи бяха като родителите си — за тях тишината беше противоестествена. Мати се справяше по-лесно, защото бе природно общителен и самоуверен, което му помагаше и в кариерата. Думите му се лееха непринудено и предразполагаха хората. Той обсъждаше с мен всичко — най-вече спорт, но и политика, любими музикални групи, пътуването ми из Америка през 2007 година и рецепти за вкусен омлет.

Мати не говореше празни приказки. Интересуваше се от работата на майка ми и помнеше подробностите чак до следващата Пасха. Не беше гениален, но притежаваше остър ум. Въпреки че годините минаваха и светът се променяше, той никога не настояваше да води задълбочени, свръхинтелектуални дискусии за книги, филми, известни личности и влиянието на социалното общуване върху различни сфери от живота. Ако все пак някой искаше да коментира етиката в съвременните отношения, Мати не би имал нищо против да се включи. Със същата лекота обсъждаше последния епизод на „Моите сладки 16 години“ и защо поредицата от риалити шоута по „Ем Ти Ви“ е най-успешната в историята на телевизията. Щом разговорът секнеше, братовчед ми веднага измисляше друга тема.

Не мога да повярвам, че когато бях на четиринайсет-петнайсет, си падах толкова много по него. Всъщност обяснението е съвсем просто. Тогава Мати беше светски мъж — тъкмо го бяха приели в колеж! Какво по-изискано от това? Освен че изглеждаше невероятно, той се държеше толерантно с всички, без следа от високомерие. Ако си тийнейджърка и някое по-голямо привлекателно момче прояви интерес към теб, се чувстваш наистина поласкана.

По предложение на Дейзи тримата се срещаме през коледната ваканция, когато тя и Мати се връщаха от колежа. Братовчедите ми действаха изцяло по правилата — обаждаха се на майка ми и предлагаха да ме вземат от Бронкс, за да отидем на обяд. Аз бях свикнала да пътувам с метрото — в делнични дни до гимназията в квартала, а през уикендите и до Манхатън, където се срещам с приятели. Ето защо мама им благодареше и казваше, че ще стигна сама до уреченото място.

Ако не се броеше въпросният обяд и семейното празнуване на Пасха, тримата се виждахме най-много два-три пъти годишно. И за мен, и за тях тези срещи бяха нещо като бягство от ежедневието, защото колкото и да общувах като брат и сестра, Дейзи и Мат имаха свой собствен живот и различни приятелски кръгове. На първия ни обяд заедно ги разсмях, когато отворих менюто и попитах:

— Искате ли да знаете дали наистина вярвам в Исус като наш Спасител?

Споменаването на тема, за която се предполага, че е табу, ги развесели.

— Аз искам — засмя се Дейзи.

— Голям си образ! — каза Мати и ме погледна с обич.

Беше толкова красив и мъжествен с леко наболата си брада, че аз веднага си забравих мисълта.

— Е, вярваш ли? — настоя той. — В Исус?

— Да. Срам и позор за Голдбърг, нали?

— Разбира се — кимна Дейзи. — Освен ако не си била принудена от Инквизицията в Бронкс.

— Инквизиция е... — започна да обяснява Мат.

— Знам какво е — прекъснах го. — Никой не ме е принуждавал. Мама винаги е била много набожна, а татко не се интересувал особено от религиите и се съгласил на църковна сватба. Имал само едно условие: да не ме пращат в католическо училище. Потискал се ужасно от деца в униформи. Казал на мама, че момиченцата му приличат на фашисти с чорапи до коленете.

Изведнъж се почувствах странно. Кръвта закипя във вените ми, главата ми започна да пулсира. Не бях говорила толкова много за татко пред никого, освен майка ми. Тя често го споменаваше — не само за да поддържа спомена ми за него, но и за да усеща присъствието му. Седях

с братовчедите ми в скъпия ресторант в Сохо и всеки момент щях да се разплача. Не че нямаше да ме разберат, но едва ли щяха да излязат отново с мен. Или може би само още веднъж, от съжаление.

Дейзи се протегна, стисна ръката ми и разказа как преди много години, когато сме гостували у тях, баща ми ѝ дал фотоапарата си, за да прави снимки. Бил много търпелив и забавен. Двамата лежали в тревата, а после се качили на едно дърво и фотографирали семейните кучета Луси и Флипи от различни ъгли. По-късно той проявил негативите и ѝ подарил снимките.

— Ако не помнех ясно цялата случка, изобщо не бих повярвала, че снимките са мои — каза тя.

Дейзи и Мат не ми бяха като брат и сестра, но поне ги чувствах като свое семейство. Едва ли можех да кажа същото за старата дама, която изведнъж заговори отново.

8

ГЛОРИЯ

Не се дължеше на възрастта, а на факта, че живеех сама. Ето как стигнах до това заключение. Както приказвах, и то съвсем ясно и отчетливо, изведнъж усетих, че разговорът е само в главата ми. Тримата срещу мен не чуваха нито дума от него. И вместо да се възхищават на ума ми, си мислеха, че съм получила удар. Но ако беше така, поне щяха да попитат „Добре ли си?“ или да ме побутнат, за да проверят дали няма да се катурна настрани. Най-вероятно изключваха удар и се колебаеха между деменция и кататония.

Тази мисъл ми напомни за Били, партньора на Кийт. Той бе умрял в интензивното, а аз така и не бях пожелала да го посетя. Представях си го съвсем ясно — бледите му ръце, надупчени от системите и отпуснати върху белия чаршаф.

Отказът ми да се отбия в болницата бе унищожил дългосрочната ми стратегия. Ако бях предвидила неразумната реакция на Кийт, която съвсем не беше в негов интерес, а и осуети плана ми за приемственост на компанията, сигурно щях да се насиля да отида.

— В момента разсъждавам — казах аз на глас, за да ги уверя, че съм *compos mentis*. Вече бях споменала, че ще им съобщя причината за посещението им в Санта Фе. Можех и да я премълча. Бях свободна да правя каквото си искам. Но имаше ли смисъл? — Положението е следното.

Матю спря да чете етикета на бирената бутилка. Разсеяният поглед на Дейзи, който допреди секунди сякаш следеше някакъв филм, прожектиран в главата ѝ, се съсредоточи. Само Раquel седеше все така втренчена в стъклената стена, през която се виждаше високият кактус сагуаро в природния резерват отвъд оградата на къщата. Когато най-сетне се обърна неохотно към мен, все едно видях Травис. Само дето беше по-дребничка от него. И мургава.

— Както споменах, смятам да ви обясня защо ви извиках тук. Самото обяснение е доста елементарно, но очаквам да... — По

дяволите, как беше думата? Всеки миг тримата щяха да забележат, че съм си загубила мисълта. *Предизвика? Започне? Задвижи?* Не, не звучи добре. А, сетих се! — Очаквам да стимулира разговорите ни през уикенда. Може би и по-късно. Но взема ли веднъж решение, то ще бъде окончателно. Никога не се обръщам назад. Освен това смея да твърдя, че решавам доста бързо. Трябва да приключим съвсем скоро — само до няколко дни.

— Да приключим какво? — попита Радел.

Изречението ѝ не беше нито объркано, нито пренебрежително. Очаквах по-остра реакция от нейна страна, а не толкова равнодушен въпрос. „Да приключим какво?“ са думи на отегчен адвокат, който няма търпение да уточни списъка със задачи и да изчезне. Тя седеше на най-отдалечения стол. Беше се облегнала плътно назад и краката ѝ дори не опираха в пода.

Не че съм предубедена, но ниските жени никога не са ми харесвали. Винаги се измъкват със сладурски номера. Казват *Ооо!*, след като *О!* е напълно достатъчно, забучват си миниатюрни пластмасови шнолки в косата, сякаш не са чували колко дразнещи са кичозните аксесоари, стоят на педя от теб с килната назад глава, като че ли си президентска скулптура в планината Ръшмор. Е, съществуват и миньончета, които не са само сладурани. Те са опасни и трябва винаги да ги държиш под око. Малки акули, които ти откъсват ръката, преди да се усетиш. В момента Радел беше застинала акула.

— Имай търпение — отвърнах аз. — Нали знаеш поговорката: „С търпение всичко се постига.“ — Нито Радел, нито другите двама псевдоинтелектуалци разбраха какво искам да кажа, но аз продължих. — Помните ли писмото, което получихте от адвоката ми, когато станяхте пълнолетни? В него ви уведомих, че след смъртта си няма да ви оставя никакво наследство.

Само Дейзи промълви „да“. Не очаквах, че точно тя ще реагира в подобна неловка ситуация. Нейното „да“ прозвуча съвсем делово. Въпреки че ставаше дума за лишаване от наследство, в тона ѝ не пролича и най-малката нотка на враждебност, а аз бях истински Шерлок Холмс в долавянето на чуждата неприязън. Матю и Радел само кимнаха.

— Няма да ви държа в напрежение. Ако мислите, че съм променила решението си, лъжете се. Смятам да даря всичките си пари

и имоти за благотворителни цели.

Ако трябваше да бъда честна, изобщо не ми пукаше за благотворителността. Но моят адвокат ме принуди едва ли не с пистолет, опрян в главата, да направя списък и аз избрах няколко организации, от които поне не ми се повръщаше: „Планирано родителство“, „Опазване на природата“ и „Американско дружество за защита на животните“. Имаше и още, но не ги помня. Идеше ми да пратя всички по дяволите и да оставя цялото си състояние на Червения кръст, но бях чула, че през Първата или Втората световна война те отказвали да дадат кафе и понички на еврейските войници.

— Така че, ако смятате да си купувате огромни мезонети в „Уилямсбърг“ или други модерни райони, няма да получите никакви средства от мен. Нито сега, нито посмъртно.

Интересно, но момичетата успяха да запазят ледени изражения. Матю обаче изглеждаше... изумен. Дори отметна изненадано глава. Вероятно не беше толкова учуден от липсата на наследство, колкото от моята безцеремонност. Не че имах нещо против момчето. Бях решила да подходя напълно непредубедено към всеки един от тях още когато Емили, секретарката ми, изпрати поканите за това тяхно посещение. Изумен или не, нямаше никакво значение. Каменното лице по време на бизнес срещи не е чак толкова важно. Човекът срещу теб може да не издаде никаква емоция. Може и да засияе, възхитен от твоето очарование. Или пък да се намръщи, сякаш си мишена, която с удоволствие би улучил. Едно обаче е сигурно. Щом започнат самите преговори, той ще иска да те унищожи и да спечели сделката по възможно най-изгоден начин.

— Има един аспект от моето... богатство, който засяга вас тримата. Става дума за компанията ми „Глори“. Започнах от нищото. Притежавах само два стари счупени камиона и създадох успешен бизнес. Миналата година печалбата ни беше единайсет милиона долара. Ето за какво ще говорим. За „Глори“. Предполагам, знаете с какво се занимавам?

И тримата отговориха утвърдително.

— В момента разполагаме с цяла флотилия камиони. От най-големите, с кабина и прикачени четвъртити ремаркета, които приличат на огромни кутии. — Пояснявах, защото, както се очакваше, само Матю не изглеждаше напълно объркан. Ако не друго, поне веднъж бе

виждал такъв камион, преобърнат на магистралата за Лонг Айланд. — Разделили сме ремаркетата на две неравни части. В по-малката се помещават фризьорският и козметичният салон, в по-голямата са облеклото и аксесоарите. С помощта на консултантите клиентите разглеждат мострите и си поръчват дрехи, които пристигат при тях до две седмици. Ако платят за куриерска услуга, могат да ги получат още на другия ден.

Шофьорите са истински професионалисти. Обикалят от град на град, свързват камионите с вода и електричество, товарят стоките. Консултантите не бива да карат толкова големи камиони. Не си струва риска заради изискванията за сигурност и застраховките. Предпочитаме малките градове. В населените места с над петдесет хиляди жители обикновено има големи фризьорски салони и магазини за дрехи, макар че качеството на обслужване е по-ниско от нашето. Ние предлагаме първокласни услуги, а служителите ни са най-добрите в бранша. Фризьорите ни са обучени като козметици и гримьори. Всички са страхотни професионалисти. Същото важи и за модните консултанти. Никой от тях няма да ти предложи муму в петдесет и втори размер и да възкликне: „О, скъпа, стои ти вълшебно!“. При нас няма муму.

Погледнах Матю и попитах:

— Знаеш ли какво е „муму“?

— Широка рокля на цветя? Хавайски тип?

— Точно така. Ние не подценяваме вкуса на клиентите. Независимо от размера, винаги предлагаме изисканост, стил и финес. И то на съвсем достъпни цени. Жените спестяват, за да ползват услугите ни. Понякога чакат две-три години, докато им дойде редът. Някои записват час за дъщерите си, когато станат на осемнайсет. Не работим с непълнолетни клиенти, колкото и да е доходоносно. Заради застрахователните и правните рискове. За всяка млада дама, навършила осемнайсет или деветнайсет, посещението в „Глори“ е като въвеждане в обществото. — Неволно прочистих гърлото си. Избягвах да го правя, защото беше присъщо на старите хора. Обикновено те плюят в кърпичката си и разглеждат съдържанието ѝ, сякаш е диамантът „Хоуп“. — Въпроси? — Тримата поклатиха глави. — Как така нямате въпроси?

Този път Матю не се усмихна, но запази своята доброжелателност и каза:

— Може би сме любопитни да научим някои неща за теб и компанията ти. Но какъв е смисълът да те разпитваме, след като не знаем намеренията ти? На мен лично ми е интересно да разбере как подбиращ служителите си. Това обаче са подробности. По-скоро ме интересува защо поиска да ни видиш.

— Аз имам един кратък въпрос — обади се Дейзи.

Господи, какви вежди! Къде беше майка ѝ, великата дизайнерка, която вечно пренареждаше и декорираше всичко? Не можеше ли да ѝ каже, че не е редно да се появява в Ел Ей и да се среща с хората от киното в този вид! Вероятно Дейзи правеше напук на майка си, което по принцип беше напълно разбираемо, но не виждаше ли, че прилича на Граучо Маркс? Да си оскубеш веждите не е никаква философия. За по-малко от минута можех да ѝ покажа как да прекара въображаема линия от външния край на ириса до точката, където трябва да започва извивката на веждата. Така щяха да изпъкнат челото ѝ и хубавият ѝ овал. На колко години беше? На двайсет и седем, двайсет и осем? Не. Тя беше най-голямата, значи приближаваше трийсет. Но вместо да подобри външния си вид, като че ли се бе примирала с него. Трябваше ми само един ден и Дейзи щеше да се нареди сред доволните ми клиентки, които възкликват: „Глори промени живота ми завинаги!“.

— Как да се обръщаме към теб? — попита тя.

— Не знам. Не съм мислила за това. — Естествено, че бях мислила. Надявах се един от тримата да ме нарече „госпожа Гарисън“ или „Глория“ и другите да го последват. — Съмнявам се, че искате да ми викате „бабче“. Права ли съм?

— Да — отвърна Ракул.

С нищо не показваше омразата си, но бях сигурна, че ме ненавижда. И все пак се държеше съвсем благоприлично. Баща ѝ Травис беше не само чаровник, но и човек с фини маниери. Разбира се, майка ѝ Адриана не притежаваше неговото обаяние, но винаги бе държала на добрите обноски, които включваха краснопис, непоколебима вяра в непорочното зачатие и бог знае още какво. Още след сватбата Адриана вършеше всичко според правилата. Две седмици след медения месец тя изпрати благодарствени картички на гостите.

— Много добре — заявих аз. — Обръщението „бабче“ е направо ужасно. Наричайте ме Глория. — Отново трябваше да прочистя гърлото си и след малко продължих: — Не само създадох тази успешна компания, но и изготвих план кой ще наследи бизнеса ми. Преди години взех на работа изпълнителния директор на „Регалия“. — Лицата и на тримата останаха безизразни. — Фирма за дамски дрехи и аксесоари. Верига бутици, които закъсаха в средата на деветдесетте. В миналото той беше работил в „Лимитид“. Аз обучих Кийт (това е името му) и след десетина години се уверих, че един ден ще може да поеме компанията.

— Кийт жив ли е? — попита озадачено Дейзи.

— Да, жив е — срязах я аз. Поне не правеше мили очи и не любезничеше, както очаквах. — Но почина партньорът му. В живота, не в бизнеса. Голям удар за Кийт. Той тотално откачи и реши да напусне „Глори“. Нищо не можеше да го спре.

Въпреки че седях в най-удобното кресло, умирах от болка. Започваше от основата на врата и стигаше до раменете. Там беше слабото ми място. Само мисълта, че някой може неволно да го докосне, ме караше да стена. Понякога имах чувството, че мускулите ми ще се скъсат, сякаш на гърба ми висяха оловни тежести.

Ако можех да притворя очи и да подишам дълбоко няколко минути, щях да се почувствам по-добре. Но не исках тримата да си помислят: „Ооо, тя заспа по средата на изречението!“. Болката беше нетърпима. Не бях в състояние дори да се протегна до телефона и да помоля Карлос да ми донесе лекарствата.

Положението ставаше още по-непоносимо от нежеланието им да нарушат тишината. Вероятно усещаха, че нещо не е наред с мен. Или просто бяха тъпи и безчувствени. Дейзи и Матю следваха по четири години, а Раquel — цели седем, за да стане адвокатка. Що за хора бяха те? Глупаци с дипломи? Когато заминах за Ню Йорк на седемнайсет, така и нямах възможност да се запиша в колеж. Въпреки всичко можех да се похваля с доста повече интелект и интуитивни знания от тези трима малоумници.

— Искаш ли вода или нещо друго за пиене? — попита най-сетне Дейзи.

Поех си бавно и дълбоко въздух.

— Не. Всъщност да. Студен чай от праскова, диетичен. — Надявах се да донесе чаша и да развинти капачката на бутилката вместо мен. — И така, Кийт, който трябваше да поеме „Глори“ след пенсионирането или смъртта ми, се отказа. И ето че се озовах без подходящ човек за тази работа. — Едва се сдържах да не добавя: „Това включва и вас, скъпи празноглавци.“

Ако не друго, Дейзи поне се справи с чая. Избра подходяща чаша с дебело дъно, попита ме дали искам лед, наля в нея чай и ми я донесе с подложка. Сигурно се бе научила от майка си. Синтия разполагаше с изключително ограничен интелект, но умееше да организира хубави вечери и да избира изискани мебелни дамаски.

Когато нещо ме болеше, ставах заядлива. За малко да избухна и да ги попитам: „Не ви ли интересува защо Кийт се отказа от Глори?“. Имах готов, елегантен и напълно достоверен отговор. Вместо това обаче реших да се придържам към същественото, за да не си помислят, че избягвам темата — причината да ги повикам в Санта Фе.

— Накратко, положението е следното — продължих аз. — Вариантите са много. — Всъщност беше само един, и то отвратителен. — Мога да продам „Глори“. Който купи компанията, сигурно ще иска да разширява бизнеса с десет-петнайсет процента годишно. Следователно ще го съсипе, защото никой не е в състояние да се справи толкова успешно с подбора на служителите и квалификацията им, колкото аз. Никой не познава по-добре модните тенденции и производителите на дрехи. Глория Гарисън е ходещ справочник по „пълна промяна“ на външността и живота на хората. Не съществува инвеститор, който ще прояви достатъчно търпение или ум, за да научи всичко това от мен.

Внуците ми като че ли започваха да разбират за какво говоря, защото си размениха светкавични погледи, които си въобразяваха, че няма да уловя.

— Мога да назнача някоя специалистка по бизнес администрация с пет до десет години опит в областта на козметиката или модата и да ѝ платя тройно повече пари, отколкото заслужава. И после какво? Ако не се справи в следващите три-четири години, ще наема друг служител. Окаже ли се по-добър, след известно време ще му предложи да купи фирмата. Но ако и това не се получи? Не бих могла да търся трети човек. Все пак скоро ще навърша осемдесет.

Последното не беше новина за тях. На миналия ми рожден ден получих само две картички, и то от хората, които най-много ме дразнят — сеньора Адриана Голдбърг и Брадли. Сигурна съм, че и двамата бяха попитали децата си: „Искаш ли да пратиш картичка за рождения ден на баба ти?“. Разбира се, че не. Защо да го правят? И аз не ги удостоявах с подобен жест.

Щом бях принудена да загубя един от синовете си, защо трябваше да е точно Травис? Как да вярвам в Господ, след като прави толкова жестоки, глупави и случайни избори? Може и да е всемогъщ, но вероятно притежава същия ум като онзи идиот, министъра на правосъдието по времето на Буш. Как се казваше... Алберто Гонзалес! Какъв загубеняк! Хора като него заслужават диплома за глупост. Макар че и всемогъщият Господ не би имал коефициент за интелигентност повече от 101.

— Имам енергия, но ми липсва желание да се занимавам с разни непознати. А и навярно няма да ми стигне времето да ги обуча въпреки уверенията на лекаря ми, че съм здрава като кон. Кой знае? Може и да не се събудя утре... Ето защо реших следното.

В този миг, като с магическа пръчка, се изпари цялата самоувереност, присъща на младото поколение. Не чух никой да диша учестено, но и тримата се наведоха напред, сякаш готови да скочат и да грабнат онова, което им предлагаша.

— Ще избира един от вас и ще го обуча на всичко, свързано с „Глори“. Той или тя ще наследи бизнеса ми. Не вярвам в партньорства и съдружия. Дори не си помисляйте да поделите компанията помежду си. Само един от вас ще наследи „Глори“. Другите двама ще получат нищо.

9 ДЕЙЗИ

Когато баба ми...

Пардон! Когато Глория каза: „Другите двама ще получат... нищо“, едва сдържах смеха си. Произнесе „нищо“ с такъв презрителен тон, че прозвуча комично — все едно гледаш как някой злодей в черно-бял филм засуква заплашително мустак.

Все пак успях да се овладеея. Дори аз, госпожица „Изкуството е над всичко“, схващах, че смехът е неподходящ, когато става дума за бизнес с единайсет милиона печалба годишно. Ако бях избухнала, уикендът щеше да се превърне в пълен провал — поне за мен.

Изпитвах любопитство, но се владеех, за разлика от брат ми, който се намръщи и стисна устни в неприсъща за него гримаса. Мати беше безгрижен от дете. Невъзмутим. Нямаше значение дали осъзнава какво се случва в определена ситуация. Той винаги даваше вид, че е разбрал. Благодарение на това умение водеше спокоен живот, който му допаднаше. Същевременно обаче оставаше сляп за грозните неща наоколо. Брат ми безпогрешно прозираше подлите постъпки на бейзболните агенти, но заговорехме ли за политика, семейство или секс, изглеждаше едва ли не наивен. Мати не вярваше, че съществуват зли хора. В неговия свят коварни бяха единствено нацистите и онези жестоки типове с руски акцент от филмите за Джеймс Бонд. Подобно отношение към живота се дължеше или на природна безчувственост (каквато брат ми не притежаваше), или на някакъв защитен вътрешен механизъм, който се задействаше пред приближаваща опасност.

Дали пък не го подценявах? Когато ме приеха в колеж, на Мати му оставаха още две години до завършване на гимназията. През този период вероятно бе станал по-чувствителен и вече виждаше реалността, а не само красивите неща в живота. Когато си израснал с брат или сестра, си мислиш, че ги познаваш до мозъка на костите им, сякаш с тях не се е случила никаква промяна, откакто пътищата ви са се разделили.

И така, Мати седеше намръщен, със стиснати устни. Сигурно и той осъзнаваше, че трябва да се отнесем сериозно към предложението, и мислеше трескаво: „Защо ѝ е на алчна егоистка като Глория да прави такъв Великодушен жест? Е, великодушен само към един от тримата, но все пак по-приемлив от досегашната ѝ «щедрост». А може би жестът изобщо не е великодушен. Дали зад него не се крие някоя коварна уловка?“.

Лицето му приличаше на свит юмрук. Личеше си, че търси отговор, но не го намира. Аз също не бях измислила друго след първоначалната си реакция: „Не бих докоснала Глори и с малкото си пръстче. Никога не бих живяла в Санта Фе!“. На тукашните височини кислородът не достигаше и човек дишаше на пресекулки, за да не се задуши. На идване от летището, минавайки през центъра, градът ми бе заприличал на кичозен декор от нискобюджетен филм. Брат ми заяви: „Красиво е“, а братовчедка ми възкликна: „Ооо!“. Вероятно Санта Фе имаше някакво очарование, което ми убягваше.

Как исках да се телепортирам с Мати и Ракел до някой бар, за да си поговорим насаме! Щяхме да си поръчаме маргарити в сянката на огромен бял чадър и да обсъдим неочакваното решение на жената, която винаги ни беше пренебрегвала.

— Е? — попита настойчиво Глория и се изправи сравнително бързо, макар че трябваше да се подпре на тапицираните подлакътници на креслото. — Никакви коментари или въпроси? — Тонът ѝ беше любезен, но излъчваше вледеняващ сарказъм, от който ме сви стомахът. — Не знам какво да си мисля. — Говореше така, сякаш бе ходила на уроци по дикция, с едва доловим акцент на английска актриса, изпълняваща второстепенна роля във филм от четирийсетте. — Нямайте особено бързи реакции.

Глория кръстоса тънките си ръце и ни изгледа присмехулно. Сигурна съм, че би вдигнала презрително едната си вежда, ако ботоксът не ѝ пречеше. Поради същата причина майка ми не можеше да изрази нито изненада, нито радост. Не че ѝ се налагаше да го прави често.

— Така ли е? — попита тя.

Въпреки че не давах пет пари за „Глори“, се изненадах на високомерието, което струеше от кафявите ѝ очи. Странно. Кафявите очи обикновено са топли. Нейните бяха все още красиви —

изключително големи, със закачлива извивка нагоре. Излъчването им обаче беше особено. Ирисите ѝ сякаш бяха претърпели некачествена обработка с фотошоп за премахване на червения нюанс. Не изглеждаха мъртви, но и не кипяха от живот.

Нямаше никакъв признак, че Мати ще се развесели и отново ще заеме ролята на очарователен пиар, който осуetyава словесните атаки на Глория. Надеждите ми се насочиха към Радел — тя като че ли не се притесняваше от баба ми, а и се занимаваше с истински наказателни дела. Веднъж отидох да я слушам в съда. Беше два пъти по-добра от Кейси Новак в „Закон и ред“. Дори не трепна пред съдийката — същинска горгона Медуза в черна роба — и грачещия като лешояд защитник. Но щом беше толкова храбра, защо сега мълчеше като риба? Седеше и разглеждаше пръстите на лявата си ръка, сякаш се подготвяше да напише магнум опус със заглавие „Изкуството на маникюра“. Освен всичко друго Глория бе постъпила най-лошо с братовчедка ми. След смъртта на чичо Травис забрави напълно, че той има съпруга и дете.

С Мати също не бяхме получавали финансова помощ от нея, но ние не се нуждаехме от такава. Израснахме в заможна семейство и разполагахме с всичко. Когато все пак ни трябваше нещо, се обръщахме към родителите си, а те ни го подаряваха за рождения ден или Ханука.

Не че Адриана беше бедна и не можеше да се грижи сама за Радел. Но вероятно ѝ се е искало да я изпрати на летен лагер в планината, да я запише в частно училище или да замени миризливия жилищен блок с хубава къща в „Ривърдейл“. Това така и не стана. Глория не даде нищичко на внучката си, дори пакетче дъвки.

Преди години, когато все още идваше в Ню Йорк, тя ни посещаваше от време на време. В Бронкс обаче отиде само веднъж. Беше накарала шофьорът да се обади на Адриана от близката телефонна будка (тогава още нямаше мобилни телефони) и да я уведоми, че госпожа Гарисън е с мигрена и би искала да види Радел пред блока. После Адриана бе казала на татко, че срещата продължила пет минути, през които Глория стискала очи от болка и разтривала слепоочията си.

И така, братовчедка ми вероятно нямаше нито един хубав спомен от Глория. Но и не се страхуваше от нея. Радел не е от плашливите. А и

да беше, какво можеше да ѝ направи една стара, макар и много богата жена? Вече и бездруго я бе лишила от наследство. Да ѝ се разкрещи? Братовчедка ми имаше тренинг от съдебните зали и гласът ѝ би отнесъл Глория чак до Албакърки. Да ѝ каже, че дългата коса не подхожда на малкото ѝ сърцевидно лице? В случая щеше да бъде права, но Раquel не се поддаваше на подобна критика. Беше достатъчно самоуверена, за да не чете съветите за красота в женските списания.

Започваше да ми омръзва. Мати и Раquel — тези професионалисти в общуването — бяха потънали в мълчание и очакваха реакция именно от човека, който седеше по цели дни в кабинета си и изкарваше прехраната си с четене на книги.

— Разбирам, че след подобно предложение — подхванах най-после аз — очакваш поне едно „О!“ или „Благодаря!“. Не мога да говоря вместо Мати и Раquel, но на мен ще ми бъде необходимо време да помисля.

Глория отпусна скръстените си ръце и войнственият ѝ вид омекна.

— Бързите реакции са изключително ценни в бизнеса — каза тя. — Понякога трябва да се действа светкавично. Бам, бам, бам! В противен случай рискуваш да загубиш.

— И във филмовия бизнес е така. Но светкавичните отговори не ти дават шанс да обмислиш различните аспекти на дадено предложение. А те изискват повишено внимание.

— Винаги се доверявам на инстинкта си — заяви предизвикателно Глория, сякаш за мен не можеше да се каже същото. Първата черна точка за моя милост. Кой знае колко черни точки ни бе разрешено да съберем, преди да се провалим в нейните очи. Едно беше ясно — не ставах за ръководител на мултимилионна компания.

— Аз също — отвърнах. — Понякога ми е нужно да прочета само четири страници от някой роман, за да разбере, че от него ще стане хубав филм. Обикновено знам и на коя продуцентска компания в „Парамаунт“ да го предложи. Но никога не забравям за конкуренцията, изготвям различни стратегии и водя преговори. Правя го вече седем години. Ако разчитахме единствено на инстинкта си, светът щеше да се управлява от прозорливи осемнайсетгодишни младежи.

— „Глори“ няма нищо общо с киното. При нас не става дума за пайети и конфети. — Тя вероятно ме обвиняваше в нещо, но не

разбирах в какво. — Въпреки че се занимаваме с мода и красота, ние не сме част от вашия бляскав свят. Не е редно да сравняваш двете индустрии.

За малко да заявя: „Приличам ли ти на човек, който си пада по пайети и конфети?“, но Глория сигурно щеше да отвърне: „Не, естествено, че не.“ Още от самото начало усещах как ме стрелка с пронизващ поглед, после примигваше, очите ѝ се насочваха към Мати и Раquel и сякаш се задържаха доста по-дълго върху тях.

— Предлагаш ни не само да поемем бизнес, който не познаваме, но и да започнем съвършено нов живот. Очакваш да се преместим в друг град, да имаме нови колеги и... — Трябваше да преглътна. Гърлото ми беше толкова сухо, че когато отново заговорих, гласът ми звучеше като пресипнал. — Един от нас ще бъде отговорен за бъдещето на бизнеса ти и сигурността на служителите. Никак не е лесно да се вземе подобно решение.

Изобщо не знаех защо го казвам. За мен решението беше повече от ясно. Вярно, че бях на двайсет и девет и си нямах гадже, но редовно пътувах по работа до Ел Ей. Кой млад човек не мечтае за това? Имах безброй приятели и просторен апартамент в Горен Уестсайд, мебелиран по дизайн на майка ми. Не желяех да управлявам бизнес, дори и такъв, който щеше да ми осигури безплатна прическа на всеки два дни.

Глория се обърна към брат ми и Раquel.

— А вие двамата? — Въпреки че носеше елегантно облекло и скъпа гривна от жълто, бяло и розово злато, Глория звучеше като сержант пред новобранци. — Защо оставихте само Дейзи да говори?

— „Вие двамата?“ — повтори с усмивка Раquel. — „Разделяй и владей“, а? Искаш да се конкурираме кой ще надприказва Дейзи ли?

— Съвсем не! Искам да знам какво мислите. — Глория закрочи напред-назад из залата. — Пиар и адвокат по наказателно право. И двамата сте професионалисти в общуването, но какво чух от вас? — Тя сниши глас и прошепна: — Тишина. — Драматичен ефект, няма що. Все едно беше Хамлет, който изрича последните си слова. — Намирам го за... интересно. Да не кажа нелюбезно.

— Но го каза — заяви Раquel без усмивка. — Дейзи вече ти обясни защо не можеш да очакваш светкавична реакция. Както спомена тя, всеки говори от свое име. Според мен никой от нас не е

бил преднамерено нелюбезен. Аз съм научена да се държа възпитано, същото важи за Дейзи и Мат. Как да ти дадем отговор само миг след като чухме предложението ти?

Раquel стана от стола и се приближи до Глория, която спря да крачи. В сцената имаше нещо комично — братовчедка ми, чийто ръст едва надхвърляше метър и петдесет, бе накарала баба ми, около педя по-висока от нея, да застине на място. Въпреки всичко Глория скръсти ръце и я погледна наперено.

— Слушай — продължи Раquel. — Преди да пристигнем, се чудехме защо искаш да ни видиш и обмислихме няколко възможности. Но твоето предложение, или по-скоро ултиматум, дойде напълно изненадващо. Не вярвахме, че ще ни предложиш друго, освен безплатен транспорт и един уикенд в къщата ти. Тук е мястото да ти благодарим за самолетните билети. Седалките в бизнес класа са много удобни.

Братовчедка ми говореше делово — така както човек с добри обноски се обръща към робот. Човекът не се държеше учтиво, за да не засегне работа, а защото възпитанието му не допускаше друго отношение.

Изведнъж долових, че Мати иска да ми каже нещо. Връзката между брат и сестра не е телепатична като при близнаците, но дългите години съвместен живот пораждаат способността да се разбираш с другия без думи. Усещаш погледа му и улавяш сигнала. Така стана и този път. А щом Мати повдигна леко глава, това означаваше: „Ще стана от стола, защото Раquel и Глория са прави. Последвай ме и ти, за да не се почувстваш неудобно.“ Изправихме се едновременно.

— Имам идея — обърна се Мати към Глория. — Ако, разбира се, си съгласна. Предлагам да не говорим повече за реакцията ни, а за самото предложение. — Той се усмихна и сви невинно рамене. Жестът имаше положителен ефект в ситуацията, когато брат ми се канеше да каже нещо не особено приятно. — Преди малко спомена за успешния подбор на служителите и квалификацията им. — По лицето на Глория премина сянка от усмивка. Не истинска усмивка, а нещо като вял израз на съгласие. Мати продължи: — Работата е там, че не ни познаваш. Защо мислиш, че сме компетентни да поемем бизнеса ти? Желанието ти е да вземеш решение до няколко дни. Как ще разбереш за толкова кратко време дали някой от нас не е... социопат или комарджия?

— Комарджия? — учуди се Глория, сякаш думата се отнасяше за жителите на друга планета.

— Или наркоман. А защо не алкохолик? Комарджийството е голям проблем в спорта. Затова ми дойде наум.

— Как смяташ, че осъществявам така наречения „успешен подбор“ на служителите си?

— Сигурно правиш проучване — отговори Мати.

Откакто бяхме станали, се чувствах неловко. Съжалих, че наоколо няма купа с чипс или сурови зеленчуци. Бях гладна, но не исках да си взема от онези малки сандвичи с влажен хляб. Мечтаех си за любимия ми чипс, стръкчета целина и гуакамоле. Така и тримата щяхме да се занимаваме с нещо. Може би Глория беше стисната. Може би не знаеше как да забавлява гостите си. Или пък просто ѝ липсваше апетит — което не би ме учудило при нейната стройна фигура.

— Проверяваш дали въпросният човек има криминално досие — добави брат ми.

— И как се сдобивам с тази информация? Чрез „Гугъл“? По въздуха?

Тонът ѝ звучеше все по-саркастично. Мати я погледна с най-милото си изражение.

— Защо просто не ни кажеш?

— Ползвам услугите на детективско бюро — заяви Глория без всякаква следа от усмивка. — Вечерята ще бъде в седем. Карлос ще ви заведе до стаите.

10

ГЛОРИЯ

Толкова съм бясна, че ми иде да крещя. По-скоро ядосана, защото бясна означава „луда“. Е, добре. Може би не съм съвсем наред, щом ми е дошло наум да предам „Глори“ в ръцете на едно от тези неблагоприятни идиотчета.

Адвокатите ми трябваше да ме разубедят. Но не го направиха. Винаги са твърде заети да избират скъпи картини за кабинетите си, затова не обръщат необходимото внимание на клиентите си. Нищо, че тъкмо ние им осигуряваме по четиристотин долара на час. И какво получаваме в замяна? Лоши съвети и възможността да седим в заседателната зала пред жалка имитация на водните лилии на Моне, нарисувана от някой маниак на лилавите тонове. А до нея — изображение на Христос, превит под тежестта на кръста. Картина с въглен, дотолкова лишена от перспектива, че несъмнено е произведение на некадърната съпруга на някой от съдружниците.

Защо поне един от тези адвокати не намери смелостта да ми каже: „Госпожо Гарисън, да не сте се побъркали?“. Защо не ме посъветваха, че е повече от неразумно да предлагам „Глори“ на някакви наперени нийоркчани, и тримата съвсем боси в бранша? Всичките нареждаха едно и също: „Успех на семейния бизнес! Каква радост — да предадеш създаденото от теб на идното поколение!“.

Ето такива са адвокатите. Освен ако клиентът не се съблече гол и с пяна на уста не драсне кибрита на кантората им, ще се преструват, че е взел правилното решение, и с удоволствие ще го узаконят.

Къде ми беше умът, когато реших да покания внуците си в консерваторията? Избрах именно това помещение, защото бе слънчево и вдъхваше оптимизъм, въпреки че съществувахе опасност да забележат мрежата от бръчки по лицето ми. Тънки бръчици наистина, но доктор Морвийо, най-добрата специалистка по козметична хирургия в Ел Ей, ме увери, че ако ги заличи напълно, кожата ми ще остане завинаги увредена. Независимо от всичко аз се спрях на

слънчевата консерватория и изложих на показ възрастта си, за да дам на един от тримата „Г“ най-големия шанс в живота му. Деветдесет и девет процента от хората ще изтръпнат от вълнение и ще се просълзят, ако чуят подобно предложение. Сърцата им ще запърхат от признателност и те ще промълвят: „Благодаря, благодаря, че изобщо се сети за нас!“.

А тези трима дрисльовци? Докараха ме дотам, че да употребявам такива думи. Какво получих от тях? Мълчание, последвано от измъчените обяснения на Дейзи, сякаш бях някаква откачалка, която не знае как да общува с хората. После другите двама ми благодариха, но не от признателност, а защото не можеха да се държат прекалено невъзпитано, след като им бях купила билети в бизнес класа. Ето какво е поколението, което непрекъснато говори за човешки ценности!

Ще си навия часовника за шест без петнайсет, за да имам време да си оправя грима. Дотогава ще лежа със затворени очи под кашмиреното одеяло. Обичам спалнята си. Изобщо не подхожда на останалото обзавеждане в къщата, но от дете мечтаех да имам точно такава стая. Антично легло в стил „Джордж Трети“, с четири резбовани колони и дъгообразен корниз от най-скъпото дърво. Чаршафите, калъфките, одеялото, тапетите и мocketът бяха по поръчка, със сребристосинкавия цвят на утринно небе в някоя далечна приказна страна.

Изключих алармата на часовника. Не мога да се отпусна, нито да заспя.

Има само един начин да поправа грешката си. Ще анулирам предложението си. След час ще сляза да вечерям с Ужасната тройка (няма да ги заплюя, обещавам) и докато пием кафето, ще им кажа следното: „Съжалявам, но и тримата не отговаряте на изискванията ми. Не съм в състояние да избира когото и да било от вас. Работих много, за да постигна всичко това. Край на забавата. Карл ос ще уреди заминаването ви утре сутринта. До вечерта ще бъдете в любимия ви Ню Йорк.“

Мразя Ню Йорк.

Наистина. Измъчвам се, когато се налага да отида там по работа. Почти никога не се обаждам на Брадли, въпреки че постоянно се страхувам да не го срещна със Синтия в някой ресторант. Опасенията ми са напълно абсурдни — едва ли сме генетично предразположени да

изберем едно и също място по едно и също време. И все пак предпочитам да вечерям в стаята си в „Риц-Карлтън“ — камбала с пържени картофи и пармезан, — вместо да бъда угощавана от някой представител на „Ести Лодър“ или „Елизабет Арден“.

Но още повече мразя Синсинати. Напуснах го на седемнайсет и никога няма да се върна. Отвратителен, гаден град.

Като изключим дядо ми, Луи Голдбърг. Единственият човек в цялата ни фамилия, с когото си приличахме. Отбиваше се у нас всяка събота след службата в синагогата. Винаги клатеше неодобрително глава, когато мама казваше, че татко е на работа. „Господи! Защо ще търси препитание при антисемити?“. Не можеше да понесе факта, че синът му работи на Шабат.

— Собствениците на „Шилито“ са евреи, Луи — възразяваше майка ми.

— И карат други евреи да работят? Знаеш ли какви са тогава? — Дядо ми вдигаше пръст, сякаш беше пророк, който предава Божието послание на израилтяните: — Антисемити на квадрат!

После Луи промърморваше няколко думи на идиш, които не искаше да разбере, а мама свиваше рамене (беше усъвършенствала този жест) и го канеше да остане на обяд. Той отказваше, защото смяташе, че храната ни не е кашер. А може би знаеше за кулинарните способности на майка ми, която умееше да превръща месото в безвкусна подметка с ухание на чесън. Не че Луи беше гастроном. Откакто баба Гител бе починала две години преди раждането ми, той закусваше със сметана. Обядът му се състоеше от сандвич със салам, който си носеше във фабриката за пури, където работеше. За вечеря ядеше варени яйца и сладолед.

Дядо ми ме обичаше.

— Глория, миличка, трябва пак да дойдеш с мен в *шула*.

Канеше ме в синагогата само когато мама не беше наблизо. Но аз не можех да отида. Не бях агностичка, а осемгодишно момиче, което просто не искаше да седи на балкона до лъхаци на камфор жени и дъщерята на равина, чието име така и не научих. Веднъж я нарекох Франзела и тя се обиди. Беше на около десет години, с безцветни очи и знаеше всички молитви наизуст. Обикновено се клатушкаше напред-назад, докато ги изричаше.

— Не ми харесва на балкона — признах му аз. — Съжалявам, дядо Луи. — Дори пуснах няколко сълзи и добавих: — Мразя това място.

Подобно на мен, той преливаше от енергия. Носеше елегантен костюм с папийонка и беше по-висок и по-слаб от връстниците си. За нула време извървяваше трите километра от малката си къща до ортодоксалната синагога.

— Не ми се сърди, дядо.

— Да ти се сърдя ли? Глупости! Само ми е мъчно, че не мога да се разходя с такова красиво момиче на Шабат.

След около месец Луи се премести в друга, неортодоксална синагога, където мъжете и жените седяха заедно. Направи го заради мен. И така, всяка събота в сняг, дъжд или пек ние отивахме заедно в *шула*. Изглеждахме безупречно — той с една от хилядите си папийонки, а аз с рокля, лачени обувки с каишки и бели къси чорапки. Вървахме и обсъждахме дрехите на минувачите. Разказвах му за съучениците си, а дядо ми споделяше впечатленията си от другите майстори на пури и шефа си, господин Шулц. Говореше много увлекателно. Библейските му истории звучаха по-интригуващо и от най-неочаквания край на холивудски филм: „И какво смяташ, че направила онази коварна жена, съпругата на Потифар?“.

Ако животът ми бе поел в друга посока, може би щях да харесвам Синсинати. Но малко преди единайсетия ми рожден ден дядо Луи получи инфаркт. На другия ден беше мъртъв.

И така, мой Синсинати. Всички се оплакват от сексуалните репресии и лицемерието през петдесетте години, но явно не са живели в Охайо в края на четирийсетте. След като се завърнаха от Европа и Тихия океан, смелите американски войници се нуждаеха от... В наши дни се говори, че тогавашните велики млади мъже искали единствено „нормален“ и „сигурен“ начин на живот. Но те мечтаеха за секс, секс и отново секс, стига да можеха да го получат. По-младите момчета, които още учеха в гимназията, не бяха по-различни.

И обектът на желанието им бяха съученичките. Само че те удряха на камък, защото ние бяхме девствени, с няколко много редки изключения. Трябваше да бъдем такива, за да водим сравнително порядъчен и достоен живот. На снимките от училище всички до една се сливаме в образа на недостижимата целомъдрена девойка.

Приличаме си като членове на някоя религиозна секта — с прасковена кожа, блестящи очи и смешни прически, захванати с фиби. Внимателно избягвахме сексапилните кичури над едното око, които придаваха на Лорън Бакол и Вероника Лейк вид на неморални, прелъстителни жени.

Какво правеха момчетата ли? Опитваха се да принудят целомъдрените си приятелки да стигнат до крайност, но очакваха — и мълчаливо изискваха — остра съпротива. Ето защо непрекъснато се оглеждаха с надеждата да докопат някое разхайтено момиче, готово да свали фибите от косата си и да забрави за всякакви задръжки.

Аз тежах едва петдесет килограма и не бях обект на похотливи желания. В наши дни подобна фигура би била интригуващо андрогенна, но според тогавашната мода бях направо мършава.

Нямах и бюст. Следвоенният вкус изискваше американската красавица да има гърди като торпеда. В стремежа си да компенсират липсите повечето момичета носеха сутиени с подплънки от изкуствена гума, която миришеше на тлеещ боклук. Сутиените бяха много твърди и все пак хлътваха лесно навътре — ако някой те бутнеше, трябваше да изтичаш до тоалетната, за да оправиш вдлъбнатината. Алтернативата беше да натъпчеш сутиена си с мека хартия, но тя издаваше неприятен шум.

На всичкото отгоре носът ми растеше все повече и повече. В тийнейджърските си години не приличах на Пинокио, но спокойно можех да мина за женска версия на Ейб Линкълн. Само дето нямах неговите загадъчни тъжни очи. Жалко наистина, защото животът ми е предлагал немало поводи да бъда тъжна.

Но няма смисъл да увъртам повече. Ето защо ще го кажа направо: станах едно от лошите момичета. Никога не съм имала намерение да бъда уличница. (По онова време думата се използваше не само за проститутка, но и за по-малкото зло — „лека“ жена, която не си изкарваше прехраната със секс.)

Един ден след училище отидох на гости у приятелката си Карол Браун. Бяхме на четиринайсет, скромни и притеснителни. Братът на Карол, Майрън, беше на шестнайсет, но не ставаше за нищо. Цялото му лице бе осеяно с пъпки, като всяка от тях имаше свой собствен сателит. Очилата му бяха старомодни, като на Хари Труман, и непрекъснато се смъкваха на мазния му нос. Карол веднъж ми

сподели, че иска брат ѝ да загине в ужасна катастрофа, за да може да бъде погребан в затворен ковчег.

Но онзи ден не беше като другите. Майрън бе поканил свой приятел или поне връстник, който се беше престрашил да приеме компанията му.

Скип Шумейкър не изглеждаше толкова ужасно, колкото Майрън, но не беше и момче мечта. Бледожълтеникавата му кожа подхождаше повече на скопен петел. Косата му или беше много рядка, или вече бе започнала да пада. Той обаче имаше висока стройна фигура и приятен глас на радиоговорител. Освен това играеше в баскетболния отбор на гимназията „Уолнът Хилс“. Не ми харесваше кой знае колко, но все пак облизах устни няколко пъти, за да бъдат бляскави като на сексапилната актриса Джийн Тиърни. Карол се бе напръскала с парфюма на майка си. Скип сякаш не го забеляза.

Когато дойде време да си ходя, тръгнах нагоре към стаята на Карол, за да си взема палтото. На стълбите неочаквано се сблъсках със Скип. Той държеше цигара по възможно най-мъжествения начин — между палеца и показалеца. Другите му три пръста оформяха малка фуния, през която се виждаше червеното огънче. Може би сиянието ме омагьоса. Или пък случайният допир на момче, по-високо от мен. Преди да стъпя на следващото стъпало той ме целуна.

Първата ми целувка. Видя ми се много дълга. Скип дишаше като дракон през носа и никотиновият дим едва не потуши вълнението ми. Хареса ми топлото докосване на ръката му, когато той ме придърпа към себе си. След целувката ръката му се плъзна надолу и опипа гумения ми сутиен.

Скип може и да не беше наясно с много неща, но веднага усети, че стиска гума. Тъкмо когато понечих да се втурна по стълбите и да му покажа възмущението си, долових разочарованието в очите му. Бях го измамила с опаковката. Вместо да хукна надолу, аз стоях като закована на мястото си. Той подпря едната си ръка на ослепително зелените тапети на стената и пхна другата под пуловера ми. Подплънките на сутиена му попречиха да стигне до целта и Скип вдигна пръсти, за да атакува лявата ми гърда.

Възбудата ми се изпари напълно. Внимавах да не залитна и да не се изтърколя по стълбите. Скип Шумейкър стигна до зърното ми и го завъртя, сякаш нагласяваше радиостанция. Сграбчих перилата с

надеждата, че скоро ще му омръзне. Ами ако Карол или брат ѝ се появяха отнякъде... Обзе ме паника.

— Трябва да вървя — казах аз.

— Не! — възпротиви се Скип, но поне извади ръката си.

Чаках да ми се извини. Той обаче плъзна ръка под полата ми и я пъкна в пликчетата ми. Тоест в бикините ми. Никой вече не използва думата „пликчета“.

— Престани! — прошепнах настойчиво аз.

— Моля те! — заяви Скип. — Моля те!

Сигурно не знаеше името ми. Точно когато се канех да го отблъсна, той изстена още веднъж: „Моля те!“. Едва ли бях първата глупава тийнейджърка, която се ласкае от подобен запъктян вопъл. О, как се нуждае от мен! О, как ме желае! Следващата логична мисъл би трябвало да бъде: Какво толкова? Проблемът си е негов. Да, ама не. Почувствах се желана. Позволих му да направи онова, което ръцете на шестнайсетгодишните момчета правят в бикините на момичетата. По едно време чух гласа на Карол.

— Глория? Палтото ти е на розовия стол в стаята ми.

Скип издърпа ръката си. Погледнах нагоре по стълбите, после надолу. Нямаше никой. Слава богу! Пригладих полата си и хукнах към стаята на Карол. Когато заслизах по стълбите, той беше изчезнал. Но не и от живота ми.

На другия ден отидох на училище със свито сърце. Скоро обаче си отдъхнах, защото Скип не ме чакаше на вратата, за да пъкне ръка под полата ми и да извика нещо от сорта на: „Глория Голдбърг е доста окосмена!“. Олекна ми. Всичко беше наред.

Колко съм се заблуждавала! Бях само на четиринайсет — откъде можех да предположа какво следва, когато загубиш репутацията си и изведнъж се превърнеш в уличница.

Карл Търнър се бутна в мен в междучасието, но вместо да се извини, се усмихна многозначително. Стомахът ми се обърна. Опитах се да изтълкувам реакцията му като извинение. Навярно дори не бе усетил, че ме е бутнал, и се усмихваше на някой друг от тълпата ученици.

Когато се наредихме в стола за обяд, разбрах, че Скип бе казал на всички. Не знаех какво точно, но докато чаках на опашката, Гари Шроудър изведнъж се шумгна покрай мен и докосна с рамо гърдите

ми, а Хари Армстронг се притисна в гърба ми и попита: „Извинявай, къде са вилиците?“, което прозвуча като: „Извинявай, къде са ти циците?“. В този миг разбрах, че съм уличница.

Същия петък Карол ми звънна, за да отмени срещата ни на следващия ден.

— Тогава да се видим другата събота — отвърнах аз.

— Не мога — промърмори тя. — Майка ми не иска да... Нали се сещаш?

После затвори. Още тогава трябваше да осъзная, че щом майката на Карол е разбрала за случилото се, новината скоро ще стигне и до моята.

Минаха няколко дни в относително спокойствие, ако не се броеше разговорът с едно от момчетата в по-горен клас. Той ме спря и попита:

— Ти ли си Глория Голдбърг?

— Да.

— Искаш ли да го направим?

Приятелките ми постепенно започнаха да ме избягват.

След два дни майка ми ме чакаше на вратата. Веднага усетих, че е научила. Дърпаше нервно пръстите си, които пукаха ужасно.

— Седни! — нареди ми тя и посочи канапето.

Къщата ни беше нелепо миниатюрна за високи хора като нас, но когато преди време се бях осмелила да го спомена, мама бе избухнала: „Какво искаш?! Баща ти се скъсва от работа!“ В дома ни нямаше антре и аз стоях застинала на прага.

— Седни веднага! — повтори майка ми.

Започнах да разкопчавам палтото си, но тя ме бутна към канапето. Залитнах и седнах, като едва успях да придърпам учебниците си. Тогава няхахме чанти и ги връзвахме със стар колан. Надявах се, ако майка ми се настани до мен, купчината книги да послужи като предпазна стена помежду ни.

— Какво си правила с онова момче?

Гласът ѝ беше толкова писклив, че ми идеше да си запуша ушите.

— Моля? — попитах тихо аз. Опитвах се да спечеля време, но и да се престоря на изненадана.

Въпреки че мозъкът на майка бе доста по-малък от моя, може би не по-голям от карфица, на нея не ѝ минаваха подобни трикове.

— Какво си правила? — Тя си пое дълбоко въздух, което беше първата стъпка към истеричен пристъп. — Какво, за бога?

— Нищо! — изпищях аз. Не ядосано, а ужасено, като животно преди заколение. — Нищо! Кълна се в Библията!

— Само не смей да ме лъжеш! Разкажи ми какво се е случило.

— Нищо.

— Попитах какво се е случило!

— Бях у Карол и се разминавах с него на стълбите...

— С брат ѝ ли?

— Не. С един негов приятел.

— И? — Мама се беше надвесила над мен, подпряла ръце на кръста си. Само още една крачка, и щеше да стъпи върху пръстите на краката ми. — Какво стана после? — Дългият ѝ нос сочеше право в гърдите ми като обвиняващ показалец. — Не ми губи времето с лъжи!

— Нищо. Докосна ме... горе. За малко. Майката на Карол си беше вкъщи.

— Видя ли ви?

— Не. Честна дума. Може би трябваше да извикам, но... Съжалявам.

Обикновено не ми беше трудно да я излъжа — все пак коефициентът ѝ на интелигентност беше нищожно нисък, — но този път прозорливостта ѝ надмина всякакви граници.

— Докосна те за секунда, докато се разминавахте? — попита Великият инквизитор.

Чувствах се ужасена от факта, че вече съм уличница, и от необичайната агресивност на майка ми. Ето защо отговорът ми се забави и не прозвуча убедително.

— Може би бяха две-три секунди.

— А може би десет минути? Или цял час! — Тя сграбчи ръба на палтото ми и ме вдигна със замах от канапето. — Ти му позволи да те докосне, нали? Едно добро момиче би му ударило шамар!

Кимнах. Бях толкова уплашена, че дори нямах сили да се разплача. Майка ми направи крачка назад и ме зашлеви.

— Позволи ли му да те докосне и под кръста?

— Да, но...

— Няма „но“! — Тя ме завъртя и ме изрита в задника. — Какво ще стане, ако си забременяла? Смяташ ли, че имаме пари да те пратим някъде за девет месеца?

Не успях да я опровергая, тъй като бях обсебена от натрапчивата мисъл, че средният пръст на Скин Шумейкър е бил потопен в семенна течност. Сигурно го беше наквасил, преди да го пъкне под полата ми, а човечетата се бяха намърдали и... не беше изключено да съм бъдеща майка.

— Моля те, не казвай на татко — най-сетне продумах аз.

Баща ми продаваше дамски обувки в големия универсален магазин „Шилито“ и все се оплакваше от безкрайните изисквания на клиентките си. Не блестеше с особени качества, но пък беше мил човек, толкова изтощен от работа, че едва успяваше да се усмихне.

— Да не му казвам ли? Той вече се досеща. Госпожа Мейзър го подминала вчера в магазина и купи два чифта обувки за Пасха от Харълд Вос! На онези стълби ти си съсипала кариерата му. За това помисли ли? Кой ще отиде при продавач с опозорена дъщеря? Кой би го попитал: „Как е семейството ти?“. Коя дама би поискала да пробва модерни обувки на висок ток, след като види отчаяните му насълзени очи! Отговори!

Така и не разбрах дали наистина се налагаше татко да се премести в отдела за мъжки обувки, а после и да напусне, за да работи като чиновник в телефонната компания „Бел“ в Синсинати. Както твърдеше майка ми, новата позиция му давала възможност „да се скрие от хорските очи“, защото нямало човек да не е възмутен „от опетнената ми репутация“.

Моят живот също се промени. Загубих и малкото си приятели. Постоянно трябваше да търпя осъдителни погледи, зловни подигравки, цинични коментари, а понякога и протегнат крак, който ме спъваше във физкултурния салон. А така реагираха само момчетата. Момчетата се бутаха в мен, опипваха ме и ми отправяха неприлични предложения. Не знам защо, но най-често подхвърляха: „Пресуши ме до капка!“. Тази жестокост не се дължеше на глупостта им. Гимназията „Уолнът Хилс“ беше известна с надарените си деца.

Следващите три години се превърнаха в истински кошмар. За да се спася от самотата, преспивах с всяко момче, което се държеше добре с мен. От тях исках само да не ми говорят гадости.

Баща ми така и не направи коментар на случилото се, но той и бездруго беше пестелив в приказките. Неговата симпатична вяла усмивка обаче изчезна завинаги. Колкото до майка ми... Веднъж бившият ми съпруг Джо заяви: „Изтрий телефонния ѝ номер. Тази жена е истинска змия.“ Това беше, преди да го изоставя. Години по-късно, когато го напуснах, мнението му се промени: „И ти си същата змиорка като оная злобна старица.“

За щастие, след като навърших шестнайсет, се разхубавих. На козметичния щанд в магазина, на опашката пред киното, на задната седалка след тройно фелацио (три за вечерта, а не с три различни момчета) чувах все едно и също: „Ти си истински модел.“

Подходих сериозно и тъй като никой в Синсинати не би се оженил за мен, реших да се опитам да стана модел. Не отидох на церемонията по завършването в „Уолнът Хилс“ и помолих да изпратят дипломата ми у дома. В деня на бала напуснах Синсинати завинаги и заминах за Ню Йорк. Поддържах връзка с нашите, като им съобщавах къде живея и какво работя, но те сигурно смятаха, че „модел в магазин“ означава „порноактриса“. Татко ми пишеше през няколко месеца — приятни писма с новини за шумния бойлер или за ремонтирания ресторант „Биг Бой“ на Рединг Роуд. Звучаха не като написани от близък човек, а от някакъв приказлив съсед, когото почти не познавам.

Единайсет години след заминаването ми щях да отида на погребението му, ако майка ми ме бе уведомила навреме за смъртта му. Но тя ми изпрати писмо, и то не с бърза поща. Научих твърде късно. Джо предложи да организираме възпоменателна служба в синагогата ни в Грейт Нек, но аз му казах, че сърцето ми ще се пръсне от още едно сбогуване. Последното, разбира се, не беше истина. Дълбоко в себе си съжалявах, че не си е отишла майка ми. Така татко най-сетне щеше да си поживее щастливо, без да се налага да търпи тази вечно намусена злобарка. Заслужаваше поне това.

След години дойде и нейният ред. Кардиологът в еврейската болница в Синсинати се обади да ми съобщи, че е добре да отида, защото положението ѝ е критично. Отговорих, че съм в Санта Фе и ще ми трябват поне три-четири дни, за да намеря бавачка за синовете си. През цялото време си мислех за погребението на дядо Луи. Тогава бях на единайсет и мама не ми разреши да присъствам въпреки всичките

ми молби. Смяташе, че ще се разстроя още повече. Каза ми, че ако толкова искам да помогна, мога да си остана вкъщи и да приготвя масата за гостите. Дядо ми щял да оцени подобен жест.

— За съжаление ѝ остават само ден-два — заяви кардиологът.

Всъщност тя почина след по-малко от двайсет и четири часа, така че нямаше смисъл да ходя в Синсинати. Уредих всичко по телефона. Осем хиляди на погребалната агенция. Заслужаваше си парите. Иначе не бих изтърпяла четирите бабички, които щяха да се появят на службата. Сигурно са ме одумвали през цялото време. Още две хиляди на равина. Той вероятно ме смяташе за чудовище, задето не отидох на погребението на майка си, но поне не бях стиснато чудовище.

Мисля си за тримата ми внуци. Техните родители са коренно различни от моите. Когато бях малка, майките и бащите не трябваше да бъдат добри с децата си или да проявяват интерес към заниманията им. Проверяваха бележниците ни, и толкова.

А на тези тримата непрекъснато им се възхищаваха: „О, какъв прелестен макет на Южна Америка! Зеленият цвят на бразилската джунгла е направо изумителен!“. Е, добре, Брадли винаги си е бил сантиментален, което обяснява привързаността му към децата. Синтия обаче е нарцистична, глупава и обзета от натрапчиви мании. Ще се напишка, но няма да стъпи в обществена тоалетна. Любовта ѝ към Матю е разбираема, но към дебеланата Дейзи с рошавите вежди? Синтия винаги е изтъквала, че ги обича еднакво. И разиграваше съответния театър. Що се отнася до Адриана, тя нямаше избор. Трябваше да обича Ракел, защото имаше само нея.

Вероятно всичко опира до разликата в поколенията. Ако си връстник на синовете ми, си длъжен да демонстрираш възхищение от децата си не само у дома, но и пред обществото. Иначе ще бъдеш низвергнат. Дори дъщеря ти да е пристрастена към хероина, от теб се очаква да кажеш: „Мелиса се справя чудесно в клиниката за наркомани!“ Културата също е от значение. За Адриана денят започва и свършва с Ракел — това е присъщо на латиноамериканците. Интересно защо не се омъжи повторно и не роди още деца след смъртта на Травис. Беше млада, работлива и образована.

Само да не излезе, че я харесвам. Съвсем не. Нейната добродетелност ми идва малко в повече. А и тя е много ниска, около

метър и петдесет. Макар да имах сериозни съмнения, не вярвах, че Травис е избрал тази миниатюрна католичка, за да се разбунтува срещу мен. Както и да е, винаги съм се гордеела с обективността си. Ето защо трябва да призная, че като вземем предвид всичко сторено досега (като изключим продупчването на ушите на Раquel като бебе, един абсолютно дивашки обичай), Адриана беше добра майка. Дори повече от добра. Но вместо да си намери някого и да роди още деца, тя се отдаде на кариерата си.

Веднъж попитах Бродли защо Адриана не се е омъжила отново.

— Убедена е, че на този свят съществува само един мъж, Травис — отвърна той. — Всеки друг ще бледнее пред него. Тя предпочита да живее сама вместо с човек, когото не обича с цялото си сърце.

Направо да повърнеш! Бродли уж е възрастен мъж, а все още живее в приказка от „Хиляда и една нощ“! Семейни ценности. Аз не вярвам в тях. И никога няма да повярвам. Пълни измишльотини.

Кой ли дявол ме накара да поканя тези тримата в дома си?

11

МАТ

Уууф!

Ето как въздъхваше Дейзи, когато наистина ѝ беше писнало. Обикновено реагираше така, след като майка ми току-що бе оплюла къщата на хората, на които сме ходили на гости, наричайки пластмасовата им холна масичка „срам за цялото човечество“. После, набрала скорост, мама не пропускаше да разкритикува еднопластовата тоалетна хартия и облицованите с ламинат кухненски шкафове. С Дейзи седяхме на задната кожена седалка в мерцедеса на татко и аз чувах нейното „уууф“ след всяка следваща забележка.

— Фалшиви хавлиени кърпи „Бърбъри“!

— Уууф!

— Колекция от коркови тапи в огромна чаша за коняк!

— Уууф!

Звукът наподобяваше свистенето на изпуснат от автомобилна гума въздух. Сигурно така се чувстваше и сестра ми — въздишката я освобождаваше от насъбралото се раздражение. Мама ѝ лазеше по нервите, но не по нападателния начин, характерен за повечето майки. Едно мое бивше гадже ги наричаше бригадата ПАМ — пасивноагресивни майки. Те свиват рамене с тъжно примирение и заявяват: „Ами щом искаш така да постъпиш...“. Тези думи смачкват егото на детето и разпръсват семената на неувереността. Подтекстът е: „Каквото и да направиш, ще се провалиш и ще ме разочароваш.“

Така и не проумях на какво се дължеше — може би Дейзи не се впрягаше лесно или просто не разбираше, — но майка ми не успяваше да ѝ повлияе така, както влияеше на мен. Тя оглеждаше ризата на сестра ми и с тънка усмивчица, която прикриваше пълен потрес, подмяташе: „Това да не е някакъв... нов стил?“ Дейзи отговаряше спокойно: „Не знам. Просто ми хареса.“ Ако чуех подобен въпрос, сигурно бих реагирал по същия начин. После обаче щях да облека

ризата най-много още веднъж, колкото да покажа, че мнението ѝ не ме засяга, и никога повече.

Татко се възхищаваше на иронията на майка ми и това направо ме вбесяваше. Дейзи също се дразнеше, но приемаше нещата много по-спокойно. Издишваше по едно или няколко „уууф“ — комбинация от досада и разочарование — и забравяше. Аз обаче се измъчвах дни наред от факта, че баща ми се радва на подигравките ѝ. Защо го правеше? В него нямаше нито капка злонамереност. Когато Дейзи или аз злословехме по адрес на нечия къща, дрехи или стил, той винаги ни се караше: „Не така! Проявете малко *рахмонес*! — Думата е на идиш и означава съчувствие. — Какво толкова, че нямат вкус! Нали са свестни хора!“

Ядосваше ме също, че аз, атлетичният тип, бях чувствителното дете в семейството, докато артистичната ми сестра прогонваше дразнителите с едно махване на ръка, сякаш бяха дребни мушички, а не пронизващи стрели.

И така, най-сетне приключихме със срещата в солариума... пардон, в консерваторията. Защо просто не се казваше слънчевата стая? Англофилски превземки. Карлос ни поведе нагоре към стаите и Дейзи започна да въздиша. Доста ѝ се беше насъбрало. След малко щеше да престане с въздишките и да се отдаде на мрачното удоволствие да анализира ситуацията.

Мечтаех да се добера до стаята си и да затръшна вратата, преди тя да влезе и да подхване: „Боже, що за жена е тази?!“ Ако трябваше да бъда искрен, бих отговорил, че ми е жал за нея. Но, разбира се, щях да замълча. Исках да остана сам и да пратя есемес на Ашли. Дори и да подремна, ако останеше време. Женската компания не ми пречеше. Но три дами накуп, и то роднини, ми бяха дошли в повече.

За моя радост, докато вървахме по стълбите, Раquel любезно попита Карлос дали може да ни донесе чипс или ядки. Въпреки прекрасните сандвичи на госпожа Гарисън тя се опасяваше, че няма да издържим до вечерята в седем. Чипс! Чудесна идея! Не трябваше да пропускам закуската в самолета, но изборът беше между овесени ядки и нещо с яйца. Поръчах второто, но после видях как изглежда — омлет с яркожълт кашкавал — и уведомих стюардесата, че се отказвам. Геврекът, който изядох на летището, ме бе позаситил. Щом обаче Раquel заговори за храна, усетих, че съм гладен.

— Разбира се, госпожице Голдбърг — отвърна Карлос. — След като ви настаня, ще помоля Паула да ви донесе нещо за хапване.

Ракел мина на испански.

— Всеки път, когато се кача в самолет, съжалявам, че не съм си взела няколко протеинови блокчета. Винаги огладнявам, докато пътувам.

Баба ми сигурно не беше споменала нищо за произхода на Ракел, тъй като Карлос изненадано отметна глава, присви очи и се вгледа в нея. Очевидно в Ню Мексико името Голдбърг заслепяваше до такава степен, че златисто — мургавата кожа и правата черна коса не се забелязваха. Откъде ли се бяха взели? От танцьорите на фламенко? Или пък от индианците?

Карлос ѝ отговори на испански.

— Жена ми никога не се качва в самолет без три сандвича и бутилка дезинфектант за ръце.

Ракел се засмя.

— Дано нямате нищо против, че се обърнах към вас на испански.

— Не. Но се изненадах. Акцентът ви е...

— Пуерторикански.

— Така и предположих.

Дейзи ми хвърли онзи поглед на по-голяма сестра, с който изискваше моментален превод на казаното.

— Ракел го помоли за нещо за ядене — прошепнах аз. — А той се учуди на латиноамериканския ѝ произход.

— Значи за нея ще има специална храна.

— Да. Тя ще получи макадамия, а ние фъстъци. Нещо като компенсация за потъпканите ѝ човешки права.

Качихме се на горния етаж и Карлос ни поведе към стаите. Коридорът беше с толкова дебел мокет, че се страхувах да не ми затънат обувките.

— Какво мислиш за детективското бюро, наето от баба ни? — попитах Дейзи. — Май искаше да ни намекне, че е проучила миналото ни.

— В рецензия за филм подобно нещо се нарича „елегантна ирония“. Детективско бюро ли? Само няколко минути преди това тя спомена, че вярва на интуицията си.

— Държи се странно — отбелязах аз. — Не, не странно. По-скоро високомерно, сякаш пази дистанция от всичко наоколо.

В компанията на почти непознати хора дори майка ми се въздържаше да прави забележки — все пак можеха да се обидят. Критикуваше ги само зад гърба им. В противен случай би навредила на приятния си социален живот на Лонг Айланд и на дизайнерския си бизнес. Баба ми явно не мислеше така. Тя не се интересуваше чий нос е счупила. Може би дори се наслаждаваше на изскриптяването на хрущяла.

— Нещо като страничен наблюдател ли? — прошепна Дейзи.

— Да. Като социопат, който скубе крилцата на мухите, за да види как се мъчат да излетят. Глория постоянно се чуди как да ни обиди, а после потрива доволно ръце.

Още си мислех за социопата с мухите, когато Карлос се спря и отвори вратата пред себе си.

— Господин Голдбърг, това е вашата стая.

Надникнах вътре. Беше огромна, с изискано обзавеждане. Майка ми не би одобрила подобно съвършенство. „Ако дизайнът се набива на очи, значи нещо му к-у-ц-а!“ — би отсъдила тя.

Почти всичко беше в пясъчен цвят. Стените, мокетът, столовете, чаршафите, одеялото. Характерният нюанс на Югозапада, който напомня за пустинята. Екипите на „Даймъндбекс“ бяха в подобен цвят. Размерите на помещението не ме учудиха толкова, тъй като земята на запад по принцип е по-евтина. След като не знаеш къде свършва имотът ти, защо да не си направиш стая с размерите на футболен стадион?

И все пак моята беше комично голяма. Човек спокойно можеше да организира коктейлно парти на леглото. В средата имаше две огромни възглавници на синьо-бежово каре, които подсказваха, че стаята е предназначена за гости от силния пол. Цветът обаче нямаше нищо общо с мъжественото тъмносиньо на „Ню Йорк Мете“, а беше по-скоро тюркоазен като екипите на „Маями Марлинс“. Функцията на подобни възглавници си оставаше загадка за мен — хората и бездруго ги използваша най-често като фризби.

— Доволен ли сте от стаята, господин Голдбърг? — попита Карлос.

Усетих, че съм застинал на прага, и пристъпих напред. Куфарът ми вече ме чакаше на специална поставка.

— Да. Много е хубава. Благодаря.

— След малко Паула ще ви донесе нещо за хапване.

Докато той затваряше вратата, Дейзи и Раquel ми магнаха. Довиждане!

На тоалетката имаше купчина модни списания. Брошурата на „Глори“ беше най-отгоре. На корицата се виждаха щастливи женски лица. Някои от усмивките бяха дискретни и сякаш казваха: „Току-що правих страхотен секс“, а други разкриваха безупречните зъби на моделите. Те надничаха от корицата, все едно се намираха пред огледало. Една си слагаше обича, друга държеше спирала за очи, трета закопчаваше блузата си. Бяха десетина жени от различни възрастови групи и етноси. Поразителният ефект повлия и на мен и аз, огледалото, им се усмигнах. Свалих обувките си и тъкмо оставих тоалетната си чантичка в банята — също в пясъчен цвят, но от мрамор, — когато на вратата се почука. Затичах се към нея и отворих. Вместо Паула на прага стояха Дейзи и Раquel.

— Паула няма да ви донесе чипс, защото не седите в стаите си — пошегувах се аз.

— Оставихме вратите отворени, за да не ни подмине — каза Раquel. — Дано има плодове и сирене. От мексиканското, което е на плитка. Хейдън обожава плодове и сирене. И ядки. Особено пеканови орехи.

Не се съдържах и подхвърлих:

— Може би в „Голдман Сакс“ минават със сребърна количка и сомелиерът обявява: „Днес предлагаме миризливо козе сирене от Италия.“

— Пак ли ще нападаш Хейдън с метросексуални намеци? — усмигна се Раquel.

Тя разбираше, че се шегувам. Или поне се надявах да е така.

— Как можа да ми хрумне, че Хейдън е метросексуален?! Та той само ходи на маникюр.

— Престани, Мат! Наистина го прави, но не си лакира ноктите. Просто му ги оформят, за да изглеждат по-добре.

Раquel все още стоеше на прага. Сестра ми нямаше подобни задръжки, поне що се отнасяше до мен, и се вмъкна неканена в стаята.

После се тръшна на леглото.

— Ненормални легла! Фелини може да снима целия „Сатирикон“ на някое от тях. Какво ѝ има на тази жена?

— Трудно ми е да изброя всичките ѝ странности — въздъхна Ракел.

Кимнах ѝ да влезе. Тя пусна възглавниците на пода и се настани на леглото. Стори ми се неприлично и дори перверзно да се излегна между двете. Ето защо махнах възглавницата от стола и седнах на него.

— Как смее да ни разследва с детективи? — възмути се Дейзи. — Ами ако подслушва стаите ни?

— Не е изключено — заявих аз. — И само онзи, който каже най-хубавите неща за тази прекрасна човеколюбива жена и бизнесдама, озарила с блясъка на червилото и най-затънтените краища на страната, ще получи „Глори“ и милионите ѝ. Баба ни е чудесна, от мен да го знаете.

— Ракел, трудно ли е да се сложат подслушвателни устройства? — поинтересува се Дейзи. — Прокуратурата сигурно го прави непрекъснато.

— Нужна е специална заповед. Оборудването, използвано в Ню Йорк, е скапано и много често се чува квакане вместо ясен говор, което е добре дошло за защитата. Не познавам законите в Ню Мексико. Сигурно е забранено да подслушваш собствената си къща. Но дори да е така, на Глория сигурно нищо не би ѝ попречило. И все пак не мога да си представя, че седи някъде със слушалки и следи разговора ни.

— Мислиш, че не я интересува какво казваме за нея? — учуди се Дейзи.

— Знам ли? По-скоро е погълната от собствената си игра. „Монопол“, специално издание „Глория“. Вероятно е решила да играе с един от нас срещу другите двама. За нея е важен единствено крайният резултат, Компанията е смисълът и любовта на живота ѝ. Всичко се върти около това кой ще наследи бизнеса ѝ.

— Така е — заявих аз и се обърнах към Дейзи, която оглеждаше стените за миниатюрни подслушвателни устройства. — Познавам хора като нея. Умни и властни. Лишени от всякаква емоционална интелигентност. Тя изобщо не се интересува от мнението на

останалите, защото не й пука за тях. — Погледнах нетърпеливо към вратата и добавих: — Къде, по дяволите, е храната?

В същия миг се почука, сякаш някой наистина ни подслушваше, и Дейзи замръзна на място.

— Съвпадение, а?

— Да, съвпадение — отвърнах едновременно с Раquel.

С братовчедка ми споделяхме много общи неща — може би повече, отколкото със сестра ми. Въпреки че тя беше запален привърженик на „Янките“, двамата имахме еднакви спортни предпочитания, което говори за известно сходство в характерите. Често водехме сложни приятелски дискусии, в които обсъждахме професионалния спорт като двама сериозни учени. Разговорите ни обаче винаги протичаха в компанията на други хора.

Ето например какво се случваше на Пасха. Празникът обикновено съвпада с началото на бейзболния сезон. Деветдесет процента от евреите в Америка вярват, че Господ ни е измъкнал от Египет, за да можем да обсъждаме бейзбола. С Раquel подхващаме темата, но на третото изречение се намесваше баща ми, а след него и съседката ни Нанси Кейниг. Татко беше цар на скучната статистика и винаги досаждаше с нея. Нанси, която изглеждаше страхотно — като Хилари Дъф след двайсет години, — обикновено избухваше, докато го слушаше. Мяташе отривисто глава, сякаш искаше да остане без косъм от дългата си кафява коса, и забиваше вилицата в чинията си.

— Господи, Брадли, как може да споменаваш Хак Уилсън и Лу Гериг, без да кажеш и дума за най-добрия? Да не си антисемит? — Нанси знаеше всичко за евреите спортисти и не се шегуваше. — Не си ли чувал за Ханк Грийнбърг? — Гласът й отекваше над масата и всичките двайсет и пет гости се заслушаха. Братовчед ми Бен се намесваше и в стаята започваше масова дискусия.

С Раquel ходихме няколко пъти на мач. Въпреки че симпатизираше на „Янките“, тя идваше да гледа „Метс“. Обикновено й давах два билета, за да доведе и Хейдън. Аз също идвах с някое от гаджетата си (преди Ашли), така че винаги бяхме с придружител.

Събирахме се и два-три пъти годишно на обяд с Дейзи. Понякога двете ходеха на концерт или на театър, но незнайно защо всеки път, когато се канех да й звънна и да кажа „Искаш ли да дойдеш на «Сити Фийлд» на среща с испаноговорещи журналисти? После може да

хапнем в някой китайски или корейски ресторант“ или „Ракел, имам два билета за мач на Никс“, се разколебавах.

Паула стоеше на прага с три кошнички в ръка и приличаше на Червената шапчица. Когато видя, че сме тримата, лицето ѝ засия в усмивка. Тя ми подаде кошничките, които бяха покрити със салфетки, и изчезна. Щом останахме сами, надникнахме вътре. Всеки получаваше ябълка, парче чедър, малко италианско шоколадче (лакомство за богати дечица, които обикалят къщите на Хелоуин) и сладки, очевидно правени по здравословна рецепта. Бутилките студена вода бяха увити в по-малка салфетка, като шампанско.

— Не разбирам — каза сестра ми — защо Глория не ни попита за нещата, които иска да узнае. Вместо да ангажира детективи, можеше спокойно да се обади на родителите ни.

— Дейзи — повиши тон Ракел, което подсказваше, че търпението не е сред най-големите ѝ добродетели, — тя просто търси компрометираща информация. Криминално досие. Употреба на наркотици. Как си представяш, че ще се обади на майка ми, с която не е говорила от десет години, и ще я попита: „Адриана, дъщеря ти има ли някакъв сериозен недостатък в характера? А пристрастена ли е към дрога или алкохол? Сигурна съм, че не се страхуваш да я zlepоставиш и ще ми разкажеш всичко.“

Реакцията на Ракел ми се стори твърде рязка — все пак сестра ми бе задала един съвсем обикновен въпрос. Ето защо реших да се намеся.

— Според мен Глория използва детективите, за да проучи бъдещите си служители. За нея е напълно нормално да проверява на кого може да се довери.

— Сигурно е така — заяви Дейзи. — От друга страна, не е в състояние да ни предразположи така, че да разкрием най-съкровени си тайни пред нея. Но защо смята, че някой от нас ще управлява мултимилionна компания по-добре от който и да е мениджър в „Старбъкс“?

— Е, все пак сме нейни хора, поне генетично — отговорих аз. Ябълката в моята кошница имаше малко кафяво петно от долната страна. Стори ми се отблъскващо. — Вероятно това ни дава известно предимство.

— Сигурно си прав за генетичната част — съгласи се Ракел. — Но всички знаем, че Глория не дава пет пари за семейството. То никога не я е интересувало.

— Баща ти означаваше много за нея — отбеляза Дейзи.

Седях наред тази огромна стая, боядисана в блудкав цвят, и все повече ми се струваше, че не се намираме в пустинята, а в някакво изкривено пространство-време, на границата между два свята. Представих си как ще останем тук завинаги и паметта ни постепенно ще избледнее. Накрая дори няма да знаем защо сме дошли на това място. Едва ли ще ни хрумне да избягаме, защото и бездруго няма да помним нищо.

Аз ще забравя най-важните неща в живота ми — Ашли и спорта. Дейзи ще забрави книгите, филмите и неприятния факт, че приятелките ѝ се омъжват една след друга, а тя още не е срещнала никого. Ракел пък ще загуби всякакъв спомен за Хейдън — доста положителен момент, — майка си и работата си. И тримата ще се питаме коя изобщо е Глория Гарисън и какво търсим в този гигантски бежов куб.

— Знам, че Глория обичаше татко. Сигурна съм в това. Но ми е трудно да си обясня защо пренебрегна всички нас. Майка ми смята, че тя е преживяла много тежко внезапната смърт на баща ми и обвинява нея, тъй като не го е опазила. Как да опазиш един възрастен мъж, и то творец? Нима е редно да му забраниш да върши любимата си работа и да му кажеш „От днес ще снимаш само бебета“. По принцип мама разбира от психология, но този път греши. Дори и да е била съсипана от смъртта на татко и да е хвърлила цялата вина върху майка ми, Глория спокойно е можела да поддържа връзка с мен или с вас двамата. За да има човек, когото да обича.

— Но тя не го направи — заявих аз.

— А защо си мислиш, че е искала да обича някого? — попита Дейзи.

Тя се излегна странично на леглото и облегна глава на дланта си. Приличаше на онази отпусната закръглена жена от картината на испанския художник... Как му беше името? А, да. Гоя. Само че сестра ми беше облечена и не излъчваше нито чувственост, нито сексапил. И все пак се надявах, че някой ден ще си намери момче, в чиито очи ще изглежда привлекателна. Не че в наши дни е задължително жените да

се омъжват, но не би било лошо Дейзи да си има съпруг и две-три деца, с които да гледа старите серии на „Мики Маус“.

— Кой знае, може би Глория обича някого, за чието съществуване дори не подозираме — продължи Дейзи. — Не... Едва ли.

Сестра ми произнесе последните думи толкова бавно, че те прозвучаха като реплика от хилядите сценарии на рафтовете в офиса ѝ.

ДЕЙЗИ (колебливо, умислено): Не... Едва ли.

Представих си как баба ми седи на бежов стол в още по-голяма бежова стая и си няма никого на този свят. Сама завинаги.

— Вероятно решението ѝ е чисто делово — добави сестра ми.

— Доста глупаво решение — отбелязах аз. — Защо спираш избора си на трима млади, които не разполагат с никакъв опит в търговията и определено не могат да се похвалят с предприемачески дух? Да не говорим, че изобщо не разбираме от прически и козметика, а и — нищо лично — не блестим с модна авангардност.

Ракел си взе малко сирене и го сдъвка, преди да каже:

— Първо, не забравяй, че си имаме работа с една самовлюбена жена. Каквито и несъвършенства да намира у родителите ни, тя знае, че тримата носим по една четвъртинка от нея. Може би фактът — братовчедка ми поклати презрително глава, — че във вените ни тече нейната кръв, ни прави по-подходящи от който и да е непознат възпитаник на Харвард с дългогодишен опит в сферата на модата и красотата. Вероятно Глория възприема така нещата. Но това няма много общо с действителността.

Реших да премълча обстоятелството, че генетично погледнато, баща ми носи две четвъртинки от Глория, но тя не му е предложила нищо. Вместо това попитах:

— И кое е второто?

Ракел не ме разбра и аз поясних:

— Първото беше, че е самовлюбена. Кое е второто?

— Не знам — каза тя и седна на леглото, като обгърна колене с ръцете си. В тази поза приличаше на десетгодишно момиче. — Може би смята, че като адвокатка имам логически ум, който е необходим за бизнеса. А твоята работа е свързана с комуникация. Постоянно общуваш с репортери и спортисти, умееш да задържиш вниманието им

и да откликнеш на най-неподозираните им желания и нужди. Такива качества са полезни за компания като „Глори“.

— С Дейзи вече отказахме да се включиме в бизнеса.

— Казва се „включим“ — въздъхна сестра ми и едва се сдържа да не добави: „Колко пъти трябва да те поправам?“.

— Добре, добре — сопнах се аз и отново се обърнах към братовчедка ми. — Раquel, ако исках да се занимавам с бизнес, щях да започна работа при баща ми. Но не го направих.

— И защо? Отдавна се каня да те попитам, но никога не намирам удобен момент.

— Винаги съм смятал, че ще се включа в неговия бизнес. Татко беше твърде умен и тактичен, за да го приеме като даденост. В началото на третата ми година в „Дюк“ той се поинтересува от бъдещите ми планове. Каза, че не иска да ме притеснява, но трябва да помисли за развитието на „Красив дом“. Обещах, че ще му отговоря в най-скоро време, въпреки че вече бях решил да работя с него. Една сутрин обаче отивах на лекции. Беше изключително красив есенен ден. По пътя срещнах равина от студентската организация „Хилел“ — знаехме се по физиономия от службата на Йом Кипур. Заговорихме се. Оказа се, че той е родом от Нашвил. Ето защо започнахме да обсъждаме техния футболен отбор „Тайтънс“.

— Знаем кои са „Тенеси Тайтънс“ — прекъсна ме Раquel.

— Изведнъж сменихме темата и от дума на дума стана ясно, че изобщо не искам да се занимавам с бизнеса на баща ми. Споделих с равина, че ако приема предложението, ще се подсигурия финансово, а ако откажа, ще обидя татко — нещо, което не трябваше да се случва. И все пак не желяех да копирам живота му. Не че живееше лошо. Повечето хора биха мечтали за подобна съдба. Не и аз. Ходих няколко пъти в кабинета на равина, за да си поговорим. Веднъж той ме почерпи с бира от специална пивоварна. Но дори тогава не спирах да се чудя защо от всички хора на света споделям точно с него. Знаем, че гласовете на традицията и разума ни съветват да разкриваме душата си пред пастори, свещеници и равини, но за да го правиш, значи не ти е останала и капчица оригиналност. Така или иначе, аз седях в кабинета на равина. В даден момент той каза нещо, което наистина ме докосна: да уважаваши родителите си не означава да изпълняваш желанията им на всяка цена. Последва оживена дискусия за уважението и различните

му проявления. Равинът сигурно смяташе, че съм глупак, защото се отказвах от такъв доходоносен бизнес, но не го спомена.

— Излиза, че аз съм госпожица Никоя — обади се Дейзи. — Не защото не се присъединих към „Красив дом“, което сигурно е накарало татко да отправи горещи молитви за благодарност, а заради липсата на качества, отговарящи на изискванията на Глория.

— Да, Дейзи, ти си госпожица Никоя — усмихнах се аз.

— Не го слушай — намеси се Ракел.

Не можех да преценя дали наистина го мисли, но звучеше толкова убедително, че ми се прииска да я видя как пледира в съдебната зала.

— Твоят опит е най-подходящ за бизнеса — продължи тя. — Работиш с какви ли не самовлюбени типове от Холивуд. В сравнение с тях и най-истеричната модна консултантка от Галвестън, щата Тексас, би изглеждала смешно.

— Холивудските фукльовци са като всички останали заяви Дейзи. — Не са по-лоши от спортистите или адвокатите в съдебната зала. Единствената разлика е, че холивудската култура им позволява да се държат ужасно.

— Важното е, че знаеш как да се справяш с трудни хора — отбеляза Ракел. — Освен това Глория несъмнено оценява добрия усет към детайлите и дизайна. Като стана дума за култура, ти разбираш колко важни са блясъкът, красотата и популярността във всички сфери на обществото. Все пак работиш за индустрията, която се е прочула в целия свят с успешната им продажба.

— Така или иначе — заявих аз, — и тримата притежаваме по една четвъртинка от Глория Голдбърг Голдбърг Гарисън. Може би това ни превръща в достойни наследници на бизнеса ѝ. Но нека не забравяме, че останалите три четвърти от нас нямат нищо общо с Глория.

— Gracias a Dios — промърмори Ракел.

— И все пак, някой проявявали интерес към „Глори“?

12

ГЛОРИЯ

Неловкото мълчание смуцава почти всички. Не и мен. Представете си, че чакате с други пациенти пред лекарския кабинет, седате в самолета до някой бизнесмен или се приближавате до група непознати на оживено парти. Коя е най-естествената ви реакция? Да се заприказвате с тях.

Обикновено започвам с думите „Аз съм Глория Гарисън“. Много по-лесно е с тази фамилия. Преди, когато се представях с името Голдбърг, хората премигваха и превключваха на еврейска вълна с надеждата, че имам достатъчно чувство за хумор, за да не започна дискусия за бедната работническа класа. В началото разговорът върви, думите се леят, но постепенно потокът им отслабва и след миг пресъхва напълно. Какво правят деветдесет и девет процента от хората в подобна ситуация? Измислят скалъпени оправдания, за да се измъкнат — *ще си взема питие от бара, ще се отбия до едно място, ще поздравя един приятел на онази маса в дъното*. Готови са на всичко, само и само да не трябва да понесат тишината.

Неловкото мълчание не ме безпокои, защото някога аз бях човекът, който го причиняваше. През всичките онези години в Синсинати, когато бях черната овца, никой не искаше да говори с мен. Хората млъкваха веднага щом видеха, че се задавам.

Сигурно си мислите, че нещата са се променили, след като заминах за Ню Йорк и започнах работа в най-шумния квартал в града. Всички там бърбореха едновременно. С една малка подробност — никой не очакваше от моделите изречения с подлог, сказуемо и допълнение. „Здрасти“ и „довиждане“ бяха напълно задоволителни. Такова беше неписаното правило на модния свят — „Дрехите говорят сами за себе си“, което в превод означаваше „Момичета, ходете изправени и дръжете устата си затворена“.

Мъжете, с които излизахме, не се интересуваха от мнението ни. Достатъчно им беше да чуят: „О, господин Прекрасен, колко се

радвам, че съм с вас. Разкажете ми повече за своя живот.“ После ние отваряхме леко влажните си устни и се преструвахме на възхитени, докато те говореха... и говореха. Ако се случеше да настъпи неловка тишина, не я нарушавахме с ненужно бръщолевене. Моделите, интересувачи се от сериозни връзки, следваха напътствията на Роуз Смит Феърли в книгата „Умението да ухажваме“. Един от любимите им съвети беше: „Момичета, подгответе се! Направете списък с изрази, с които ще привлечете вниманието му. Запомнете ги добре. И когато забележите, че е отегчен, използвайте ги, за да съживите разговора.“

Но нека се върнем на неловкото мълчание, с което смятах, че ще бъда посрещната на вечеря. Отворих вратата на трапезарията в седем и три минути, вярна на правилото, че е унизително да подраниш, досадно да пристигнеш навреме и невъзпитано да закъснееш повече от допустимото. Представях си как издънките на семейство Голдбърг седят безмълвно около масата. Може би отпиваха по глътка вода, но не смееха да посегнат към нарязаните на кръгчета френзели и да ги намажат с масло. Сигурно ги бях шокирала със споменаването на детективското бюро. Видеха ли ме да влизам в стаята, щяха да млъкнат от страх да не дочуя нещо, което ще им попречи да се докопат до „Глори“. Или пък бяха забравили роднинските връзки помежду си и щяха да мерят всяка своя дума, за да спечелят в надпреварата за голямата награда.

Още в коридора долових гръмкия смях на Матю и едно от момичетата, вероятно Дейзи. Не вярвах, че Ракел ще се отпусне чак толкова. Когато обаче престъпих прага на трапезарията, забелязах, че и тримата се кискат за нещо. Смяхът на момичетата просто се сливаше в едно. Беше искрен и сърдечен, от онзи вид, който те кара да се задъхаш и да оголиш венците си. За съжаление гледката не е от най-приятните.

Тъй като вече знаеха, че само един от тях ще наследи компанията ми, веселието им очевидно не беше за моя сметка. Щом ме видяха, те бързо се съвзеха и ми се усмигнаха за поздрав. Три безупречни усмивки, демонстриращи чудотворното действие на избелващите лентички.

— Много хубаво, че сте се облекли официално за вечеря — отбелязах аз.

Матю носеше сако без вратовръзка, което се смята за достатъчно елегантно в югозападните щати. Явно притежаваше изтънчен усет за

модните тенденции в различни краища на страната. Сакото беше от фин конопен плат. Преди петдесетина години го наричахме „чул“, но сега сигурно имаше друго име. Внукът ми се обличаше с вкус. За миг ми напомни за дядо Луи, който винаги се издокарваше за синагогата. Разбира се, Матю не носеше панамска шапка (и кипи под нея). И все пак приликата не беше достатъчно голяма, за да ме разчувства. С пригладената си назад коса (която беше естествено права и не се нуждаеше от толкова много гел) той по-скоро приличаше на бившия ми съпруг Джо. Не само физически, но и с невероятното си обаяние.

Красивите общителни мъже рядко са привлекателни. Те наподобяват очарователните безполови кученца от някоя реклама. Не и Джо. В него гореше огън, който примамваше жените. Същото се отнасяше и за внука му. При Брадли нещата стояха другояче — красотата и динамиката бяха прескочили едно поколение. Всъщност не беше точно така. Травис не притежаваше външния вид на Джо и Матю, но тримата имаха нещо общо помежду си... някакъв животински магнетизъм. В сравнение с тях горкият Брадли приличаше на парче пушена съомга.

И така, облеклото на Матю беше напълно подходящо за официална вечеря в Санта Фе. Раquel обаче изглеждаше така, сякаш се бе издокарала за един от рекламираните напоследък скъпи ресторанти в Манхатън или Бруклин — с черна пола, черна копринена блуза и грамадни обици, наподобяващи сребърни пуканки. Косата ѝ беше сресана назад и придържана от тънка черна диадема. Семпло, но стилно. Можех да я похваля за добрия избор, но замълчах, за да не си помисли, че искам да спечеля симпатиите ѝ.

Никога не съм обичала да се подмазвам. Повечето красиви жени, каквато бях и аз като млада, стават експерти в тази област. *Моля те, обичай ме за това, което съм, а не заради свършената ми обвивка.* Цял живот се извиняват за късмета си и се превръщат в досадници.

А красотата наистина е късмет. Когато се качих на влака от Синсинати за Ню Йорк, преживях един вълшебен миг. Търсех си похубаво място във вагона и изведнъж съзрях в прозореца нечие отражение. Помислих си: „Господи, колко е красива!“. След секунда осъзнах, че гледам себе си. Надявах се да стана модел и имах шанс, защото бях относително висока и слаба, което ме радваше, тъй като не притежавах никакви други умения. Момчетата не пропуснаха да ми

кажат колко съм хубава. Някои недоумяваха и ме питаха: „Защо... хммм... си лягаш с всеки?“. А един от тях заяви в момента на самото проникване: „На жена като теб не ѝ се налага да прави такива неща.“

Влакът набираше скорост и ме отдалечаваше от всички тези момчета, от ужасната ми майка и добрия ми баща, чиято любов не облекчи нито неговия, нито моя живот, и аз си казах: „Край. Няма да го правя повече. Не ми се налага.“ Може би малко преувеличих, но когато си красавица, ти е позволено да се държиш както си поискаш. В Ню Йорк хората ме смятаха за съдържана или дори студена. Никога не угодничех с усмивки и любезности. Неловкото мълчание не ме притесняваше ни най-малко, дори се възхищавах на способността си да се справям с него. Същото се отнася и за случаите, в които някой се опитваше да ми се подиграе или да нарани чувствата ми. Не го виждах и не го чувах, а най-хубавото беше, че това се забелязваше. Никаква обида не бе в състояние да ме засегне.

След като се омъжих, чух една съседка в Грейт Нек да казва на друга: „Глория е голяма красавица, но има ледено сърце.“ Интересен коментар, от който изобщо не ми стана мъчно. В наши дни ме описват като костелив орех. Но аз не желая да очаровам никого. Нито пък да се подмазвам. Ако хората ме мразят — а мнозина изпитват такива чувства, включително и Раquel, — проблемът е изцяло техен.

Другата ми внучка Дейзи, която бях отписала като човек, намерил убежище от живота в изкуството, беше изненадата на вечерта. Имам предвид външния ѝ вид. Сигурно ще ме помислите за повърхностна. Не ме интересува. Но нека обобщя. Матю се представи добре според стандартите на Санта Фе. Раquel, с дребничката си фигура, гладка кожа и очи, по-тъмни от косата, изглеждаше също толкова изискана, колкото беше и умна.

За мое учудване обаче Дейзи се бе преобразила до неузнаваемост. Е, все още ми се искаше да извикам козметичката Лизи, голямата майсторка на скубането и депилирането, и да я помоля да направи нещо с тези бухнати вежди. Птички можеха да гнездят в тях. Но като изключим веждите, Дейзи приличаше на редовна клиентка на „Глори“ — една от онези жени, които на излизане от „гломобила“ си запазваха часове за следващите три години (названието беше моя идея, тъй като потенциалните клиентки едва ли щяха да останат очаровани от надписа „Заповядайте в нашия прекрасен камион“).

Ако имате закръглените форми на Дейзи, по-добре не си опъвайте назад косата. В противен случай главата ви ще заприлича на топлийка. Тя вероятно го знаеше, защото бе вдигнала своята в небрежен нисък кок а ла Катрин Хепбърн. С това се изчерпваше приликата с легендарната актриса. Косата на Дейзи беше доста по-мека от нейната, но не трябва да забравяме, че звездите от четирийсетте и петдесетте години не са разполагали със съвременните козметични продукти.

Роклята ѝ беше с гол гръб и презрамка около врата, с малко позатворено деколте от тези на Мерилин Монро и София Лорен. Падаше свободно върху бедрата ѝ, без да изглежда твърде обемна. Талията на Дейзи съвсем не беше тънка, но широките ѝ рамене създаваха такава илюзия. Проблемът беше в дължината на роклята. Въпреки че краката ѝ не бяха лоши, толкова къса рокля подходеше на петнайсетгодишен модел в списание за тийнейджърки. Подобна кройка и дължина никога не биха намерили място на страниците на „Ел“.

За разлика от Ракел, която изглеждаше добре с малко спирала и червило, Дейзи се нуждаеше от повече грим. Очевидно го бе осъзнала, тъй като дискретните сенки подчертаваха елегантно очите ѝ. Червилото ѝ сякаш беше съвременна версия на класическия цвят „Череша в снега“ на „Ревлон“: червено със синкав оттенък. Перфектният избор за порцелановата ѝ кожа. Дейзи бе инвестирала в скъп руж. Много ефектен и естествен. Слава богу, без блясък. Бих я попитала за марката, но реших да се въздържа — и бездруго се канех да се отърва от тримата колкото се може по-скоро. Фон дьо тенът ѝ беше твърде розов и почти се сливаше с ружа, но това се коригираше лесно.

Неволно ѝ кимнах — жест, който Дейзи разтълкува като знак на одобрение. Тъй като нямах кой знае какви възражения, не я опровергах, макар и да не исках да създавам грешното впечатление, че окуражавам когото и да било от тримата.

Приблжих се към масата и Матю издърпа стола ми, за да седна. Не допусках, че момче на неговите години е способно на подобни обноси.

— Благодаря — казах аз и не пропуснах да забележа киселата физиономия на Ракел.

За мен вниманието на Матю беше задължителна учтивост, но тя очевидно го възприемаше като отживяла проява на кавалерство. Ако нейният съжител, господин Тире (не помнех името му, то фигурираше в детективското проучване), се сещаше да издърпа стола ѝ, преди да седне, тя сигурно щеше да има различно мнение по въпроса.

Натиснах с коляно звънеца под масата. Карлос и Паула донесоха блюдата и ги оставиха на дългия бюфет. Карлос умееше да подрежда ястията; знаеше къде и под какъв ъгъл да разположи купата със салата и големите сребърни лъжици. Мълчах, докато той наливаше виното. Децата поискаха червено — типично за нийоркчаните, които смятаха, че такова предпочитание е доказателство за по-изтънчено небце. Дрехите им бяха тъмни, подходящи за поетичен рецитал или погребение, така че и да се накапеха с малко „Вега Сицилия“, нямаше да им личи.

— За да не е много официално, вечерята ще бъде бюфет — заявих аз.

Освен това не исках Карлос и Паула да влизат непрекъснато и да чуят думите, с които изпращам внуците си у дома: „Никой от вас няма да получи Глори.“

Бях очаквала братът и сестрата да седнат един до друг, а госпожица Чача срещу тях. Но Раquel и Матю се настаниха вдясно от мен, а Дейзи вляво — сама на масата, сама в живота (според информацията на детективите от „Стърн и Пичуто“).

— Заповядайте, моля — подканих ги аз.

Тримата бяха достатъчно възпитани, за да знаят, че гостите се обслужват първи. Ето защо веднага отидоха до бюфета.

— Изглежда вкусно — каза Матю, загледан в ориза с царевица.

— Мати, любимата ти салата — заяви Дейзи. — С много авокадо. — Тя загреба с голямата лъжица и вилица от зеленчуците. — Има и репички! Страхотно! — После застана пред платото с нарязано телешко и без притеснение се поинтересува: — Глория, това свинско ли е?

— Телешко.

Едва се съдържах да не попитам дали въпросът е от кулинарно или религиозно естество. Знаех, че е второто, и тъй като изобщо не ми се слушаха глупости за традициите и петхилядната еврейска история,

реших да огледам масата. Исках да се уверя, че Паула не е забравила солта и пипера.

— И аз обичам репички — намеси се Раquel, но съдейки по минималното количество, което си сипа, явно преувеличаваше.

Ако не неловко мълчание, то бях очаквала поне известна скованост, но тримата обсъждаха студеното телешко съвсем непринудено, като близки роднини на семейна вечеря.

Когато се отправих към бюфета, момичетата бяха вече седнали, а Матю се бе запътил към масата с чиния в едната ръка и две хлебчета в другата. Усмихна ми се почти като Травис, само че още по-широко. Матю не само беше по-хубав от сина ми, но и по-дружелюбен. У Травис имаше някаква загадъчна сдържаност, която напълно отсъстваше в това момче.

Според информацията на „Стърн и Пичуто“ жените доста си падаха по Матю, както и той по тях. Не ходеше с няколко наведнъж, а беше нещо като сериен любовник — сменяше ги една след друга, докато загубеше интерес. И така без край. Подобно на своите връстници, Матю притежаваше постоянството на една бълха. Но когато имаше сериозна връзка с някоя жена, се превръщаше в изключително вярна и предана бълха.

Сложих си само от ориза и зеленчуците. Нека си мислят, че съм вегетарианка. Наскоро зъболекарят ме предупреди, че венците ми се оголват „застрашително“. Срещу трийсет хиляди долара и една седмица престой в болница проблемът можел да бъде разрешен. Междувременно обаче не исках да рискувам някой от зъбите ми да се изтърколи в чинията заради едно парче телешко.

Травис беше много чаровен и жънеше успехи сред жените, но сдържаността му караше хората (включително и мен) да си мислят, че крие някаква тайна. Под „тайна“ нямам предвид нещо конкретно като криене на данъци или сексуални предпочитания към домашни животни. Той просто не споделяше лесно и с всички. Вероятно го правеше само с Адриана. Тази мистерия си остана загадка за мен. Травис можеше да има всяка жена — богата, изискана, красива, — но си избра деветнайсетгодишна пуерториканка, която следваше в държавен колеж.

Споменът за сина ми ме накара да се обърна към Раquel. Тя разстилаше ленената салфетка на коленете си, като внимателно

заглаждаше ръбчетата. Не приличаше много на баща си, но нещо ме накара да се загледам в нея. Върхът на езика ѝ докосваше горната ѝ устна. Травис правеше същото, когато се съсредоточаваше. Беше го наследил от Джо. Обичах да се шегувам с тях, че плезенето явно е доста устойчиво от еволюционна гледна точка, щом се предава от поколение на поколение. Ето че и Радел го бе усвоила. Седнах отново на мястото си и насочих вниманието си към Дейзи, за да не се вторачвам в Радел.

Тъкмо отварях уста да обявя, че отменям плановете си за „Глори“, когато Мат ме изпревари:

— Докато си почивахме в стаите преди вечеря (между другото, благодарим ти за тази възможност), тримата си поговорихме и стигнахме до извода, че не сме обсъдили подробностите около „Глори“.

Понечих да го уведомя, че вече не се и налага, но той беше нюйоркчанин и не правеше паузи.

— Преди да навлезем по-детайлно в плановете ти, бихме искали да ти кажем нещо. Всеки поотделно.

— Моля, заповядайте. Нали сте мои гости.

Матю погледна момичетата.

— Кой ще започне?

— Аз — кимна Дейзи и си пое дълбоко въздух.

За разлика от Мат сестра му не притежаваше природната дарба да общува с лекота. Сигурна съм, че работеше по въпроса, но все още не се беше усъвършенствала. Долових известна нервност. Дейзи стискаше до болка вилицата. Искеше да говори първа, за да се отърве по-бързо.

— Ще бъда кратка. Доволна съм, че се събрахме, и се надявам, независимо от... — Друго поемане на въздух и много дълго, дразнещо издишване. Едва се сдържах да не избухна: „Изплюй камъчето най-сетне!“ — Надявам се и в бъдеще да се срещаме и да се опознаем.

— Ще видим — заявих аз. „Само през трупа ми!“ щеше да прозвучи доста грубо и злоецо, а „Нека се обзаложим“ — ненужно провокативно. Какво очакваха да чуят? „О, с удоволствие“ ли? Защо трябваше да се преструваме? — Само това ли искаше да кажеш?

— Не. Не бих могла да твърдя, че съм обмислила сериозно предложението ти. Не разполагах с достатъчно време. Нито с нужната

информация. Но веднага разбрах, че то не е за мен. Имам работа, която обичам... в Ню Йорк. От студията непрекъснато ме увещават да се преместя в Ел Ей, но досега успявам да се измъкна. Бих ли отишла, ако се наложи? Не знам. Лос Анджелис ми харесва. Познавам доста хора там. Вероятно ще се преместя, тъй като целият филмов бизнес е съсредоточен в този град. Не се виждам да работя друго. Искях го от малка и... — Дейзи ми се усмихна широко. Забелязах, че има трапчинки. Никога не съм харесвала трапчинки на лицето на възрастен човек. — И мечтата ми се осъществи. Работя във филмовата индустрия, но не в нейния център, а в периферията. И това ме прави много щастлива. Благодаря ти за... предложението, но се оттеглям от съревнованието.

— Добре — отвърнах аз.

Дейзи склочи ръце — вероятно израз на откровеност — и ги опря на масата. Не притежаваше никаква вродена грация и ръцете ѝ наклониха ръба на чинията, която за малко не се изсипа в скута ѝ. Тя ги дръпна точно навреме и се изчерви чак до деколтето.

— За мен е чест, че изобщо си помислила... — подхвана отново Дейзи, но аз я прекъснах, за да ѝ спестя всякакви сантиментални излияния.

— Не се притеснявай, не си засегнала чувствата ми. Някои хора твърдят, че изобщо нямам такива, което, разбира се, е глупост. Но щом бизнесът на „Глори“ не е за теб, продължаваме нататък. Матю? Раquel?

— Ти или аз? — обърна се Матю към братовчедка си, а тя сви небрежно рамене, сякаш не я интересуваше кой ще започне.

Понякога равенството между мъжете и жените ме дразни. Матю дори не настоя да ѝ отстъпи думата. В моята младост подобно поведение беше немислимо, да не кажем невъзпитано. Спомням си как веднъж Кийт се ядоса, след като някакъв младеж не ми направи път и излезе пред мен от асансьора. Тогава му разказах как по времето, когато още живеех в Ню Йорк — беше скоро след езекутирането на Етел и Джулиъс Розенбърг за шпионаж, — минавах покрай група деца и те крещяха: „На електрическия стол сложи я, нали жена е, все е първа!“.

— И така... — заяви Матю, а Раquel набоде няколко репички с вилицата си. Явно бяха готови с решението си. — Това, което ни предлагаш, е наистина чудесно. За разлика от сестра ми, аз не бих

казал, че съм намерил идеалната работа. Но засега съм щастлив в „Метс“. В момента отборът е във финансово затруднение. Някои играчи са с травми, други не се извяват според очакванията. И все пак харесвам мястото. Работя много и успях да се издигна, така че старанието ми не остава незабелязано. Честно казано, бих се радвал да бъда пиар, в който и да е професионален отбор. Дългосрочният ми план е да заема ръководна длъжност.

— Значи можеш да бъдеш щастлив единствено в сферата на спорта? — попитах аз.

Думата „щастлив“ съдържа лека ирония, защото въпреки ужасното състояние на икономиката, повечето млади хора настояваха да работят само онова, което „обиичат“. Личното удоволствие беше по-важно от всичко — и от заплатите, и от служебното повишение.

Защо ли не се бях сетила за тази особеност, преди да се замисля за съдбата на „Глори“?

— Не бих казал — отговори Матю. — Обичам професионалния спорт. Всяко момче мечтае да работи за любимия си отбор, да опознае играчите и да отиде в Порт Сейнт Луис една седмица преди началото на пролетните тренировки. Ако ми предложат четири пъти по-голяма заплата, за да бъда пиар на Националната оръжейна асоциация, ще се изсмея. От друга страна, ако...

— Какво? Срещу половин заплата би постъпил в някоя организация за защита на човешките права? — прекъснах го аз.

— Не.

Изчаках да обясни защо, но за него това беше достатъчен отговор. После продължи с презентацията си, макар и с не чак толкова ентузиазирани тон. Помръкна и блясъкът в кафявите му очи — очевидно се бе ядосал на намеката ми, че е запален левичар от Източното крайбрежие.

— Не съм обсебен от спорта. Но ако получа предложение за два пъти по-голяма заплата в Сити Банк с перспективата да се издигна в йерархията до две години, определено ще си помисля.

Не разбирах накъде бие и това ме изнервяше. А уж бях експерт в емоционалния покер, особено срещу по-млади хора, които още не са овладели тънкостите на играта.

— Бих искал да науча повече за „Глори“ — добави той. — Бизнесът очевидно процъфтява. Вие запълвате една огромна

потребителска ниша. — Матю отметна глава. Твърде очарователно за моя вкус. — Как наричаш хората, които ползват услугите ти? Потребители или клиенти?

— Клиенти.

— От малкото, което съм чел за „Глори“, знам, че си измислила оригинален начин за доставка на качествени услуги и продукти на разумна цена. Освен това намирам за похвален факта, че въпреки дамската клиентела първоначално си избрала мъж за наследник на бизнеса.

Погледнах Дейзи, която вече бе казала „Не, благодаря“, но ни слушаше толкова внимателно, сякаш все още участваше в надпреварата. Дали думите на брат й бяха събудили отново интереса й?

Ако трябва да бъда честна, не допусках, че някой от тях ще отхвърли предложението ми. Планът беше аз самата да им откажа.

— Доколкото разбрах, очакваш да навлезем в бизнеса — продължи Матю — и впоследствие да...

— Да го наследите — завърших изречението, тъй като той се притесняваше да го направи. — Ако всичко върви нормално и се уверя, че един от вас двамата не е идиот, бизнесът ще бъде негов или неин. Вероятно искате да знаете какво разбирам под „идиот“.

— Да, но по-късно — заяви Матю.

Нима държеше да претупа разговора или да ме обиди с пренебрежителното „по-късно“? Понечих да му кажа, че подобна реакция не е учтива, но Матю не спираше да говори и аз не успях да го прекъсна.

— „Глори“ е една прекрасна възможност за бизнес, но реших да се оттегля от играта.

Бях толкова изненадана, че дори не можах да възкликна: „Какво?!“

— Прекалено съм свързан с Ню Йорк, за да се преместя.

Едва ли съществуваше по-хубав пример за идиотизъм! Свързан с Ню Йорк?!

— В момента приятелката ми завършва медицина в университетската болница „Маунт Синай“. После ще започне работа в Презвитерианската болница. Смята да специализира в спешното отделение. Родена е в Хюстън. По-точно в Китай, тъй като е

осиновена. Казва се Ашли Олтман. Не иска да се връща в Тексас, защото обича Ню Йорк. А аз обичам нея и искам да бъдем заедно. — Матю преглътна бавно и добави: — Ще се оженим. — Раquel се изправи на стола си, а начервените устни на Дейзи се закръглиха в учудено „О“. Той погледна сестра си, а после мен. — Още не съм ѝ предложил.

— И защо си толкова сигурен, че подметките на доктор Ашли са залепени за нюйоркските улици? — поинтересувах се аз.

— Защото сме разговаряли по въпроса. Тя ще остане там поне още четири години. Но най-вероятно завинаги.

Думите му прозвучаха напрано смешно. Раquel и Дейзи също ме подразниха, защото си размениха глуповати момичешки погледи. *Боже мой! Матю ще се жени!*

— В Санта Фе имаме доста спешни случаи — казах аз. — Заради амфетамините и законите за оръжеен контрол. Свръхдоза, престрелки. Работата тук несъмнено ще ѝ хареса.

— Презвитерианската болница разполага с най-доброто спешно отделение в страната. Не мога да я помоля да зареже специализацията си.

— Дори и ако печелиш три пъти повече от сега?

Съжалих веднага щом го изрекох. Едва ли не излезе, че го убеждавам да поеме бизнеса ми.

Матю се облегна назад и почти наклони стола на задните му крака.

— А ти? — попита той.

— Какво аз?

— Би ли прехвърлила бизнеса в Ню Йорк?

— В никакъв случай. Нашата дейност е изцяло концентрирана в западните и югозападните щати. За какво ни е да се местим на изток?

— За да се разраснете.

— Ако исках да го направя, щях да се насоча към Средния запад. Но засега нямам такива намерения. Онзи, който поеме компанията, е свободен да действа както пожелае. Ако това си ти, можеш да закараш всички гломобици в Куинс. Не ме интересува.

— Съгласен съм, че няма смисъл да местим бизнеса на Източното крайбрежие. Там е пълно с фризьорски салони и магазини за дрехи.

— И какво решавах?

Странно как Матю приличаше на Травис и Джо, но не и на баща си. Краищата на устните му се повдигнаха в любезна, леко злъчна усмивка, която не излъчваше злонамереност, а по-скоро чист егоизъм. Знаех какво ще чуя. И той го каза.

— Благодаря ти за доверието. Но не мога да напусна Ню Йорк. Дори и да исках да го направя, никога не бих се разделил с Ашли.

Кимнах, за да изглеждам като грандама и да не отговоря с гласа на старица, прегракнала от вълнение и насъбралата се слюнка в гърлото. Почувствах стягане в гърдите и си казах: „Не, това няма да ми докара инфаркт!“. Оставаше да чуя само мнението на Радел, но не изгарях от нетърпение. Нещата определено не отиваха на добре.

За съжаление беше твърде късно да обявя онова, което бях решила в началото на вечерта — че оттеглям предложението си и очаквам от тях да се върнат в Ню Йорк с първия сутрешен полет. Сега трябваше да изслушам и Радел. За да я накарам да се почувства неловко, просто кимнах. *Слушам те*. Изобщо не си бях дала сметка, че тя работи като адвокат вече цяла година и не би се смутила от нечие съдържано кимване или ледено мълчание. Вместо да закърши нервно пръсти и да се засуети, Радел каза:

— За разлика от Дейзи не съм влюбена в работата си. Винаги съм мечтала за подобна позиция, но сега ми идват наум стотици други неща, с които бих искала да се занимавам. И аз, подобно на Мат, обичам човек, тясно свързан с Ню Йорк. Той обаче все още не е готов да се обвърже сериозно с мен.

Радел наблегна на „все още“, сякаш предложението за брак вече чукаше на вратата. Но аз знаех друго. Според проучването на „Стърн и Пичуто“ тя живееше в щастливо неведение. Хейдън Рамос-Круз я лъжеше, че работи до късно, и прекарваше вечерите си в апартамента на своя колежка от „Голдман Сакс“. Господин Тире можеше наистина да ѝ предложи брак, но ерген или женен, винаги щеше да ѝ изневерява.

Разбира се, бях решила да не споменавам нищо пред нея, колкото и да ме ядосаше.

— Интересно — продължи Радел. — Често съм се питала какво бих ти казала, ако ми се отвори тази възможност.

— Представям си — заявих аз.

С пуснатата коса и тънката черна диадема Раquel приличаше на Алиса в Страната на чудесата.

— Едва ли. Освен ако наистина си даваш сметка какво причиняваш на околните, което ме съмнява. Но както и да е. Накратко нещата стоят така. Оценявам факта, че си обичала баща ми. Всичко останало, свързано с теб, ме отвращава. Да забравим, че ме пренебрегна напълно след смъртта на татко. По-важното е, че не прояви никакво съчувствие към майка ми. Обърна гръб на една вдовица с малко дете — защо ти е да помагаш на някаква си латиноамериканка, и то католичка? Травис вече го нямаше и ти не сметна за нужно да се поинтересуваш от семейството му. Какъв е изводът от всичко това? Не съществува сила на света, която би ме накарала да заживея в един град с теб. Що се отнася до „Глори“, знам, че компанията е кръстена на твое име. Колко подходящо! Поредният пример за безкрайното ти себелюбие. Ето защо аз се превръщам в твоя трети неуспешен удар. Едва ли е нужно да обяснявам какво се случва след това, но все пак ще го направя: ти си въвн от играта.

13

РАКЕЛ

След като казах на Глория, че е вън от играта, си отрязах завинаги шансовете да ме вземат в дипломатическия корпус, но все пак имаше смекчаващи вината обстоятелства. (Ако си защитник в съда, трябва да убедиш съдебните заседатели в съществуването на такива.)

Самият факт, че се намирах в къщата на Глория Гарисън, ме бе изкарал извън равновесие. Цялото богатство. Огромните стаи с ламперия от скъпо дърво — смехотворна демонстрация на изчистен стил. Не твърдя, че тоалетната трябваше да е на двора, но защо беше цялата от мрамор? Осветлението бе толкова гениално проектирано, че сякаш проникваше в теб и се превръщаше във вътрешно сияние, което угасваше мигновено при допир с реалния свят. Тогава човек внезапно се връщаше към своята стара, лишена от блясък същност. Дори най-малкият детайл в къщата говореше за огромно богатство — изгладените калъфки, английският сапун, прислугата в униформа. И всичко това принадлежеше на арогантната старица с неприлично големия диамантен пръстен.

Най-лошото обаче беше, че този разкош ми допаднаше. Не, думата е твърде слаба. Чувствах се като омагьосана. Господи, какво ли не могат да ти осигурят парите! Кашмирено одеяло, метнато на канапето в прекалено изстудената от климатика стая, слуги, които бързат да сгънат на триъгълник края на рулото тоалетна хартия... Този лукс противоречеше изцяло на разбиранията ми и от него ми се повдигаше. Щом Карлос и Паула донесоха вечерята и наредиха подносите на бюфета, усетих как невидима ръка ме стиска за гърлото.

И все пак, когато казах на баба ми, че е вън от играта, гласът ми беше спокоен и не съдържаеше дори капка омраза. Е, добре, може би съвсем малко. Но аз нито я посочих с пръст, нито я изгоних от стаята (подобна постъпка щеше да предизвика истинско възмущение; да не забравяме, че се намирах в нейния дом). За свое оправдание ще отбележа, че не изрекох думи, които биха й причинили инфаркт.

Просто изтъкнах факта, че никой от нас не се интересува от „Глори“ и следователно предложението ѝ се отхвърля.

Трябваше ли да бъда толкова пряма, след като Глория сама можеше да реши уравнението? Трима внуци плюс три отказа равно на ново обмисляне на плана за предаване на бизнеса. Не, не трябваше. Но поне успях да овладеея гнева си и да се въздържа от дребни заяждания като „Интересно как след толкова козметични операции устата ти е все така увиснала и начупена“ или „Ако смяташ, че в Ню Мексико има интелигентни хора, които вярват, че си се родила с фамилното име Гарисън, дълбоко се заблуждаваш“. Не исках да засегна Дейзи и Мат. Пък и щеше да прозвучи идиотски, изречено точно от мен, непримиримия враг на всички предразсъдъци.

Не се обиждах, когато хората с еврейски произход предполагаха, че след като нося името Голдбърг, съм една от тях. Редовно ме питаха: „Ще си вземеш ли два дни отпуск за Рош Ашана?“. А аз отвърщах: „Не, защото не съм еврейка.“ Те се опитваха да прикрият изненадата си и задаваха следващия въпрос с пресилено небрежен тон: „О, а каква си тогава?“. Отговорът ми гласеше: „Католичка.“ Следващата им реплика ме нервираше, тъй като бе насочена към цвета на кожата ми: „А ние си мислехме, че си сефарадка.“ Обяснявах, че майка ми е пуерториканка, а баща ми — евреин, и че той е починал, когато съм била на четири. После добавях, че съм католичка по рождение. Не исках да си помислят, че мама ме е покръстила веднага след смъртта на татко. Беше глупаво от моя страна да давам подобни обяснения. Но дори когато го правех, някои хора продължаваха да ме гледат укорително, сякаш бях вероотстъпник и предател.

На католиците също не им липсваха предразсъдъци. След като разбираха, че не съм еврейка, повечето възкликваха с облекчение: „О, чудесно! Значи можем да те поздравим с Честита Коледа“, а не с „Весели празници!“. Все едно им падаше камък от сърцето. Понякога дори подхвърляха антисемитски реплики. Идеше ми да им кажа: „Колко сте глупави! Не чухте ли, че баща ми е евреин? Да не говорим за Спасителя!“. Бях сигурна, че две минути след като си тръгна, добрите християни щяха да критикуват наплива от латиноамерикански имигранти, които унищожават страната. Нещастници.

Интересно, но всеки път, когато си спомнех за Глория Гарисън, намирах за какво да се ядосам. Не ме вбесяваха само нейните

недостатъци. Цялата ѝ личност действаше като възпламенител на най-омразните ми мисли.

Както и да е, малко след като изрекох думите „Ти си въвн от играта“, си представих как майка ми би потънала в земята от срам. Не заради способността ми да бъда жестока. Тя знаеше от работата си, че и най-добрите хора понякога се държат лошо. Не, щеше по-скоро да се възмути от факта, че не бях успяла да замълча. И че след това не скочих да се извиня на старата си баба. Сигурно щях да го направя, ако разполагах поне със секунда, но Глория мигновено отсече:

— Ясно. Разбрах. — Тя зае обичайната си делова поза и заяви: — Ще се погрижа да уредя билетите ви за утре сутринта. Вече няма смисъл да следвам първоначалния план да ви водя в офиса на „Глори“, да ви говоря за успехите на фирмата...

Започвах да съжалявам, че съм казала „Ти си въвн от играта“. Обля ме горещата вълна на угризението. Червенината запъпли от врата към брадичката и ушите ми. Същевременно обаче едва се сдържах да не избухна в смях заради светкавичното решение на Глория да ни отпрати колкото се може по-бързо. Какви рефлексии! Семейната сбирка отиваше към своя край.

Мат я прекъсна и тя не успя да изреди всички причини за преждевременното ни заминаване.

— Глория, не говоря само от мое име. Сигурно ти е омръзнало да слушаш тази реплика. Но ако нямаш нищо против, бих останал още малко.

Тя отметна рязко глава, сякаш бе чула някакво неприлично предложение, и попита студено:

— Защо?

Аз лично бих се вбесила на високомерния ѝ тон, но Мат си придаде умислен вид, все едно вярваше в искрения интерес на Глория към молбата му. Дори потърка мъжествено брадичката си, за да спечели малко време. Братовчед ми беше спортен тип и прекарваше много време сред природата, така че подобни жестове му отиваха. Някой блед и невзрачен инвестиционен банкер, който не е виждал естествена слънчева светлина от години, би изглеждал смешно на негово място.

Дейзи очевидно искаше да си тръгне час по-скоро. Не само от трапезарията и къщата, но и от Санта Фе. Когато Мат спомена за

намерението си да остане, тя му хвърли убийствен поглед. Толкова нетърпелива беше да се измъкне оттам, че дори бе седнала настрани с единия крак пред другия, готова да хукне след изстрела от сигналния пистолет.

— Ние ти обяснихме защо не се интересуваме от „Глори“ — продължи Мат, — но всъщност причината не е в компанията, а в нежеланието ни да напуснем Ню Йорк. Когато предложи брак на Ашли, аз не бих могъл да ѝ кажа: „Ще се оженим само ако оставиш работата си в Презвитерианската болница, за да лекуваш пристрастените към амфетамини в Ню Мексико.“ Ето защо съм тясно свързан с Ню Йорк. Но се чувствам неудобно, че и тримата отхвърлихме набързо предложението ти, без дори да осъзнаем какво губим. Ти си постигнала нещо изумително. На мен лично ми се струва неразумно, че ти отказах просто ей така, на мига.

— Ако смяташ, че съм се засегнала, губиш си времето — заяви Глория.

Ноздрите ѝ се разшириха — вероятно признак на надменност. Не бях сигурна дали е искрена, или се преструва. Искаше ми се да вярвам, че някъде дълбоко в нея е останала поне капка уязвимост. Съжалих, че не мога да тълкувам реакциите на хората като онзи доктор от телевизионния сериал „Излъжи ме“ — дори и най-незначителното трепване на мускул съдържаше някакъв скрит смисъл.

— Отказът ви беше достатъчно красноречив — добави Глория. — И причината не е важна. Не съм ви поканила тук от сантименталност. Ако държах да се сбlijим, щях да се свържа с вас много по-отдавна. Повиках ви заради бизнеса. Вие взехте решение, и точка. Нямам какво повече да ви кажа.

В работата си срещах доста трудни клиенти. Не само гангстери от Бронкс, но и професионалисти от бранша. В „Правна помощ“ нямаше кой знае колко закоравели типове, но в прокуратурата гъмжеше от тях. Някои от колегите на Хейдън в „Голдман Сакс“ също бяха класически злодеи — хора с ледени сърца и никаква емоционална дълбочина.

Всички обаче бледнееха в сравнение с Глория. Тя не само оставаше безразлична към чувствата на Мат, но и бе загубила всякакъв интерес към нас в момента, в който бе чула отрицателните ни

отговори. В най-добрия случай щяхме да получим закуска преди ранния полет.

— Знам, че времето ти е скъпо — продължи Мат. Според твоите стандарти навярно сме допуснали непоправима грешка и не заслужаваме вниманието ти. — Явно и пиарите, подобно на адвокатите в съдебната зала, бяха научени да не отстъпват в трудни ситуации. — От друга страна, ти не си ни избрала случайно. Повика ни, защото сме от твоето семейство. Едва ли имаш други трима внуци, които са опаковали багажа си и чакат реда си да дойдат в Санта Фе.

— Мисля, че си взех поука — каза Глория. — Роднините ми по кръвна линия не са от хората, които могат да вземат разумни бизнес решения, отнасящи се до компания като „Глори“.

Мат понечи да се усмихне, но нейното пълно безразличие, комбинирано с равния акцент от Средния запад, накара лицето му да замръзне. Изненадах се, когато чух собствения си глас:

— Предполагам, че решението ти да ни поканиш тук не е било спонтанно. — Глория ме погледна така, сякаш бях жалка хлебарка. — Било е старателно обмислено. Отрицателните ни отговори не означават, че нямаме необходимите качества да се справим с „Глори“.

— Накъде биеш? — попита Глория.

Беше очевидно, че се дразни много повече на мен, отколкото на Мат и Дейзи.

— Ами... Първо трябва да ти се извиня. Не биваше да казвам, че си вън от играта. Може и да не си се засегнала, но не беше учтиво. Съжалявам. — Мълчание. — Що се отнася до желанието на Мат да останем по-дълго, смятам, че е редно да го уважиш. Знам, че ни смяташ за глупави и емоционално осакатени, но все пак сме твои внуци. Въпреки че до момента не сме били близки заради огромното разстояние и редица други причини, трябва да признаем, че между нас съществува някаква връзка, независимо колко е натоварваща. Можеш да решиш да ни отпишеш завинаги и никога повече да не се сетиш за нас. Или обратното. Във всеки случай и тримата нямаме други планове за уикенда.

— Кълна се, че няма да те наричаме „бабче“! — обади се Дейзи.

Глория погледна към бюфета. Вероятно си мислеше за цялата храна, която щеше да остане, ако заминехме рано на следващата сутрин.

— Добре — каза най-сетне тя. — Ще спазим първоначалната уговорка.

Когато се качихме в стаята си, минаваше единайсет. В Ню Йорк беше един часът — твърде късно, за да звънна на Хейдън. Той си лягаше преди десет, освен ако не му се налагаше да работи до късно, което се случваше често.

Исках да се изтегна на огромното легло с четири дървени колони, чиято усукана резба ми напомняше глазура на скъпа торта. Но преди това си мечтаех за грамадната вана. Огледах се в банята, но не намерих нищо, с което да я почистя след това. Ако използвах ароматните соли в красивото гърненце, както и гигантския бял сапун, трябваше да оставя миенето на ваната на прислугата. Гласът на Глория отекува в съзнанието ми: „За какво си мислиш, че им плащам?“. Но аз не исках някой друг да го свърши вместо мен. Децата на работещите майки са свикнали да чистят след себе си и се чувстват ужасно, ако не го направят. Когато бях малка и разхвърлях стаята си, мама постоянно ми натякваше: „Челси Клинтън живее в Белия дом, но няма слугини, които да подреждат след нея!“. И аз ѝ вярвах.

Изведнъж някой почука на вратата. За миг си пожелах да е Паула, която ще влезе в стаята и ще каже: „Госпожа Гарисън се надява да се възползвате от ваната и специалните френски соли с аромат на жасмин. Не се притеснявайте, аз ще измия после, това е част от задълженията ми, а и движенията са полезни.“ Или пък: „Госпожа Гарисън ползва услугите на специален чистач на вани.“ Тогава нямаше да се наложи Паула да мие вместо мен. Но както предположих, беше Дейзи.

— Не мога да заспя — заяви тя. Бяхме се разделили само преди пет минути, така че едва ли бе положила огромни усилия. — Разликата във времето. Глория. Мат иска да се жени. Чувствам се като зашеметена.

— Влез — поканих я аз.

Дейзи имаше изморен вид. Гримът сякаш притваряше клепачите ѝ и очите ѝ оставаха наполовина скрити. Роклята ѝ беше измачкана, все едно бе шофирала с нея през оживения трафик. И все пак — впечатление, което неизменно се повтаряше — братовчедка ми

излъчваше някаква старомодна красота, напомняща за имигрантките от старите снимки на Джейкъб Рийс. Представях си как стои сред група жени пред някоя фабрика в Долен Ийст Сайт. Веднага ще я загледате — тъмните коса и очи, привлекателното овално лице, тялото във формата на пясъчен часовник. Ще забележите, че е умна и с чувство за хумор, а след няколко секунди ще ѝ се усмихнете, очаквайки да ви отвърне със същото.

Седнахме в двата края на канапето, вдигнахме крака на меката тапицерия и се завихме с кашмиреното одеяло.

— Трябва да ти кажа, че много се изненадах от сериозните намерения на Мат към Ашли — започнах аз. — Нали го познаваш, влюбва се на всеки десет месеца. Дори не съм я виждала. Към края на сезона с Мат и Хейдън ходихме на мач на „Метс“, но тогава той беше със... Сара?

— Не, с Майра. Чудесно момиче. Всичките му гаджета са прекрасни, с изключение на онази от „Дюк“. Приличаше на Мортиша от „Семейство Адамс“. Ашли е много симпатична и общителна. Говори с очарователен тексаски акцент. И е изключително умна.

Преди една-две години с Дейзи бяхме излезли на вечеря с мотото *In vino veritas*. Тогава стигнахме до заключението, че Мат винаги постига нещата, които на пръв поглед надхвърлят възможностите му. Влезе в „Дюк“ и завърши „Дюк“. Веднага започна работата, която искаше, и за кратко време получи три повишения. Излизаше с красиви и интелигентни момичета, които бяха луди по него, и ги напускаше почти без горчивина. Вероятно беше по-умен, отколкото предполагахме. Комбинацията от красива външност и непринудено държане създаваха погрешното впечатление, че не притежава необходимата дълбочина.

— Не ти ли е споменавал за намеренията си? — попитах аз.

— Не. Казвал ми е, че е мила, добра и амбициозна и че някой ден ще стане страхотен лекар. Но не звучеше по-въодушевен от обикновено. А и би трябвало да се досетя. Двамата често си говорим и сме доста близки, въпреки че аз не се интересувам от спорт, а за Мати „чуждестранен филм“ означава поредният екшън с Джет Ли.

— Кои са общите ви теми?

— Политика. Приятели от училище. Често анализираме родителите си. Понякога си споделяме. Но никога не философстване.

Не се питаме дали понятието „свободна воля“ има еквивалент в реалността.

— Стига, Дейзи. Кой обсъжда такива неща? Това са разговори за студентско общежитие.

— Не е точно така. Е, ако работиш за „Парамаунт“, Шопенхауер рядко е в дневния ред на служебните срещи. Но аз обичам да разсъждавам над всичко. Свободната воля и моралната отговорност например. Обикновено дискутираме подобни теми в читателския клуб. Миналата година обсъждахме „Аз и ти“ на Бубер. Разговорите ни са доста по-сериозни от тези в студентските общежития. С Мати обаче е различно. Той не се задълбочава толкова.

Тъй като и аз не обичах да се задълбочавам, попитах:

— Дали не спомена, че ще се жени, за да си намери извинение да остане в Ню Йорк? Може би просто е искал да се измъкне от предложението на Глория?

Веднага съжалих за думите си. Дейзи щеше да си помисли, че съм тайно влюбена в брат ѝ, щом се надявах намеренията му към Ашли да се окажат несериозни. Почувствах се ужасно. Реших да поправам грешката си и да заявя, че Мати най-вероятно е бил искрен и че новината е чудесна, но в този момент Дейзи поклати глава и една от шнолите ѝ падна между облегалката и възглавницата на канапето. Тя смръщи лице.

— Вдигни възглавницата и я вземи — предложих аз.

— И дума да не става. Кой знае какво ще напипам. Трохи, боклуци...

— Ти си луда!

— Да.

— Но тук блести от чистота.

— Знам, знам. Точно това ме влудява. Както и да е, не смятам, че Мат е използвал Ашли, за да се отърве по-лесно от Глория. Преди години обсъждах с него една неловка ситуация в работата ми. Тогава той ми каза, че ако ме измъчва нещо — някакъв гаф или конфликт с колега, — по-добре е да не го премълчавам. Ето защо си мисля, че Мати не спомена Ашли, за да пощади чувствата на Глория. Брат ми наистина държи много на любезността, но същевременно е убеден, че ако трябва да отметнеш нещо тягостно, не бива да отлагаш.

— Сигурно заради това връзките му са толкова кратки — казах аз. — Щом усети, че момичето не е за него, слага край, и толкова. Между другото, двамата с Ашли откога са заедно?

— Ако беше някоя друга, досега да е скъсал с нея. Но тя наистина е чудесна. Отгоре на всичко си пада по спорта. Била е във футболния отбор на Чикагския университет, играе тенис и голф. С удоволствие би го придружила и на хокеен мач.

— Луда работа — отбелязах аз. — Мразя хокея.

— Съгласна съм. Но той беше изумен от познанията ѝ в тази област. Уууф! Но изглежда, че Ашли не се преструва. Не е от жените, които се стараят да се харесат на мъжете. — Дейзи пъкна палеца в устата си и бързо го издърпа. — За малко да си сдъвча лака. Как щях да изкарам уикенда под критичния поглед на Глория? Олющен лак, какъв ужас! Като белега на челото на Хари Потър.

— Странно — заявих аз. — Когато се съгласих да дойда тук, не допусках, че ще ме е страх от Глория. Бях сигурна, че няма да покаже враждебността си, която ме измъчва от години. Трябва да се отърва от нея, защото само ми вреди. Но ето че стомахът ми е на топка и аз не спирам да се ядосвам.

— Има за какво.

— Същото се отнася за теб и Мат.

— Не е така, Ракел. За нас враждата не е семейна и не се прехвърля от поколение на поколение. Глория е проблем, който засяга баща ни. А като имаме предвид, че никога не го е обичала, той се справя учудващо добре. Знаеш ли какво му каза веднъж? „Никога не съм предполагала, че ще изградиш печеливш бизнес. Бях истински шокирана, когато разбрах, че си успял.“

— Наистина ли? Всъщност не би трябвало да ме учудва.

— А после добавила, че успехът му се ограничава само в района на Ню Йорк.

— Не може да бъде!

— Напротив. Щеше да е забавно, ако не беше толкова безмилостно... Каквото и да правеше татко, тя никога не беше доволна. Но нейната жестокост не спираше дотук. При всеки удобен случай Глория му намекваше, че е неудачник, и изтъкваше колко велик е бил баща ти. Все едно искаше да му каже: „Трябваше да умреш ти, а не Травис.“

Последното ми дойде в повече. Обгърнах с ръце коленете си. Климатикът духаше право във врата ми. „Ти, а не Травис“. Дейзи изрече тези думи с равния тон на съдия, който съобщава на заседателите, че могат да вземат предвид поведението на свидетеля, когато решават дали показанията му са правдоподобни. Не смятах, че братовчедка ми лъже, но такава реплика от майка към син звучеше твърде ужасно, за да бъде истина.

— Ти лично чувала ли си я да го казва? — попитах аз.

Дейзи поклати глава.

— Не. Но и бездруго се срещрахме много рядко. Когато идваше в Ню Йорк, мама и татко излизаха с нея на вечеря. Глория изобщо не се интересуваше от мен и Мат. Сигурна съм, че никога не е поискала да ни види. Издънките на Неудачника и жена му Синтия не бяха достойни за височайшето ѝ внимание.

— Не че цени мен, дъщерята на успелия син.

— Така е.

— Не ме учудва. Нали съм внучка на пуерторикански имигранти.

— А тя каква е? Шибаната кралица на Полша ли?

— И все пак е странно, че ни извика тук. Как ли ѝ е дошло наум да предложи „Глори“, най-голямата ценност в живота си, на един от нас?

— Сигурно е очаквала сцена от „Игрите на глада“. Борба до смърт, докато само един от трима ни оцелее.

Дейзи винаги звучеше сдържано, дори когато разказваше за лоши неща, които се случват на сравнително добри хора: смъртоносната битка между нас тримата, зловеците намеци на Глория, отправени към чичо Бродли... Вероятно се беше научила да говори така в работата си. Филмовият бизнес е жесток и човек трябва да прикрива своята уязвимост.

— Дейзи, аз не я защитавам. Знам, че е обичала много баща ми, но вероятно се е държала зле с чичо Бродли, защото просто характерът ѝ е такъв. Ти сама видя колко е безчувствена. Толкова години е била омъжена за дядо Джо...

— Е, и?

— А той се уплашил от някакви мафиоти и не събрал смелост да ги отблъсне. Сигурно Глория е изпитала огромно разочарование, след като е разбрала, че мъжът ѝ не е онзи непоклатим стълб на

семейството, за какъвто го е смятала. Много жени го осъзнават, но продължават да живеят със съпрузите си заради чувство на дълг и отговорност. Трябва да си ужасен егоист, за да загърбиш всичко и да си тръгнеш без предупреждение. Като Глория.

— Искаш да кажеш, че тя не е откачен социопат, а просто бездушна кучка?

— И двете не са комплимент, но бих предпочела една четвърт от гените ми да идват от бездушна кучка, отколкото от човек, напълно лишен от съвест и състрадание.

— Не знам — заяви братовчедка ми. — Всяко семейство си има своите истории. Но дали са истински? Обикновено те се преобразяват според емоциите на онзи, който ги разказва. Когато слушам версиите на татко, мога да се доверя единствено на думите му, без да разполагам с обективни доказателства. Е, в някои случаи нещата са съвсем ясни. Да вземем например пренебрежителното отношение на Глория към него. Тя постоянно си измисляше причини, за да не се срещат. Винаги той я търсеше по телефона. Обикновено попадеше на секретарката или Карлос, а аз чувах гласа му от другата стая: „Тук е синът ѝ Брадли. Бихте ли ѝ предали да ми звънне?“. Но Глория никога не връщаше обаждането му. Най-лошото беше, че при всяко извънмяване на телефона в следващите няколко дни баща ми придобиваше очаквателното изражение на малко кученце. Не че ѝ се обаждаше много често, но все пак... За други неща обаче нямам неоспорими доказателства. Не знам дали Глория наистина е заявила, че предпочита Брадли да беше умрял вместо Травис.

— Просто звучи странно — обясних аз. — Струва ми се доста примитивно да възприемаш смъртта като монета, хвърлена от Господ: „Ези — Травис, тура — Брадли.“

— Е, това е историята на татко и той се придържа към нея — отвърна Дейзи. — Ако едно дете е израснало без майчина любов, то се нуждае от някакво успокоение: „Вината не е в теб, а в нея.“ Съмнявам се, че баща ми някога ще се примири с фактите, но подобно обяснение помага. — Дейзи стана от канапето и попита: — Остана ли нещо в кошницата ти, или излапа всичко?

— Май не е съвсем празна.

— Така и предполагам. Онази хапка сирене ти е била напълно достатъчна.

— Не забравяй, че я изядох върху миниатюрна филийка. Да се чудиш кой пече тези малки хлебчета и си играе да ги реже толкова на тънко.

Дейзи надникна в кошницата и както очаквах, си избра сладките.

— На бюфета имаше шоколадови кексчета, но аз си взех само две резенчета манго. Глория постоянно ме гледаше. А сега ще изям твоите сладки, защото съм убедена, че прислугата ще ѝ докладва за съдържанието на кошниците, след като заминем.

— Моите сладки са и твои.

Дейзи седна на канапето.

— Да се върнем на Глория. Не знам дали баща ми е прав за чувствата ѝ към него, но определено си вярва. — Тя облегна назад глава и затвори очи. — И го преживява. Когато бях малка, постоянно слушах как се оплаква на мама, че Глория никога не го е обичала истински. Това ме побъркваше.

— Срамувала си се, че го е споделял с майка ти?

— Да. Идеше ми да изкрещя: „Престани!“, и да избягам от стаята. Но реакцията ми щеше да го натъжи още повече.

Интересно какво мислеше леля Синтия по въпроса. За мен тя си оставаше пълна загадка. Така и не успях да надникна зад жизнерадостната ѝ фасада. Винаги се държеше добре с мен. Вярно, говореше много, но не досаждаше, въпреки че никога не казваше нещо съществено. Беше изключително гостоприемна домакиня. Носеше доста грим и прекаляваше с бижутата. Понякога ми се искаше да я попитам: „Лельо Синтия, не смяташ ли, че рубиненото цвете на ревера ти е излишно? Все пак си сложила гердан, обици, гривна и часовник.“

— Трудно е да разбереш какво точно се върти из главата на майка ми — продължи Дейзи. — Постоянно се стреми да бъде очарователна. Когато е тъжна, просто се умълчана. Ако я питаш какво ѝ е, отговаря, че всичко е наред. Само в най-крайни случаи признава, че няма настроение. И все пак мисля, че ѝ е омръзнало от безкрайното мрънкане на татко за липсата на майчина любов.

— Дали вярва на оплакванията му?

— О, да. Несъмнено. Проблемът е, че са ѝ дошли до гуша. Той е мил, отзивчив и преуспял мъж, но щом се прибере вкъщи, не спира да повтаря: „Мама не ме обича.“

— Знаех за чувствата му, но не допусках, че ситуацията е толкова сериозна. Сигурно е ужасно, когато единият ти родител не те обича.

— Разбира се. Но да говориш само за това? Мати го понася по-тежко и от мен.

— Защо?

— Трудно ми е да го обясня. Мати смята, че мама го отъждествява с татко и следователно не му дава всичката си любов. Все едно липсата на майчина обич се е предала и на следващото поколение. Това, разбира се, не е вярно. В тази теория има известна истина, но тя е по-скоро свързана с баща ми. Мати отхвърли предложението му да работи за „Красив дом“ заради неговата лабилност. Въпреки че татко е способен и предприемчив, Мати не искаше да се обвързва с човек, който е толкова емоционално обременен. Когато двамата разговаряли за евентуално бъдещо сътрудничество, татко редовно подхващал темата „Мама не ме обича“. Мати ми каза, че не желае да прекара остатъка от живота си, слушайки подобни оплаквания. Според мен той по-скоро се боеше да не усвои неговите слабости — постоянното усещане, че не е положил достатъчно усилия.

— Това едва ли е заразно — отбелязах аз.

— Напротив — възрази братовчедка ми.

14 ДЕЙЗИ

Леглото ми приличаше на малка галактика. Легнах близо до ръба на матрака, за да не се събудя посред нощ с усещането, че съм изгубена в Космоса. Преди да заспя, ми хрумна една мисъл. Което ми се случваше рядко в този час от денонощието. Макар че принадлежах към поколението, което непрекъснато се оплакваше от безсъние, проблемът ми беше напълно чужд.

Бях рано пиле по рождение и живеях в Ню Йорк, но постоянно трябваше да се съобразявам с калифорнийската часова зона. Ето защо ми се налагаше да будувам по-дълго от всеки нормален хомо сапиенс. Но още преди да оставя айфона си на нощното шкафче, главата ми се изпразваше от съдържание. Заспивах бързо и лесно. Нищо не бе в състояние да ми попречи. Дори новината, че някой откачен продуцент от Лос Анджелис е решил да ме уволни, защото друг психопат от „Сърчлайт“ се е докопал до новия ръкопис на Джонатан Фоър няколко часа преди него, би ме оставила напълно безразлична.

Тази нощ обаче, точно преди да затворя очи, ми хрумна една мисъл, която бе също толкова ясна и на сутринта: че аз бих могла да управлявам „Глори“. Не че го исках.

Събудих се преди алармата на часовника. Беше седем без двамайсет. Изведнъж ме обзе паническото усещане, че ще умра от глад, тъй като бях на чуждо място и не знаех къде да намеря нещо за ядене. Огледах нощните шкафчета от двете страни на леглото с надеждата, че ще видя дискретна картичка с надпис: „Натиснете еди-кой си бутон на телефона, за да си поръчате закуска. Ще ви я донесем до десет минути.“ Не открих нищо подобно. Може би някъде имаше шоколадов бонбон, който не бях забелязала снощи? Не. Разрових кошничката от предния ден. Вероятно под златистата декорация се криеше някакво съкровище, например торбичка със захаросани ядки. На дъното обаче намерих единствено овална подложка от стиропор, която създаваше впечатлението, че вчерашните три сухарчета, парченце сирене, няколко

сладки и шепа бадеми представляват истински рог на изобилието от картините на някой стар холандски майстор.

Взех душ и си обух белите джинси. Бяха много подходящи за Манхатън, но напълно неуместни за Ню Мексико. Или по-скоро за баба ми, която щеше да плъзне поглед по червено-бялата ми раирана риза, джинсите и равните червени обувки тип „балерина“ и потресено да извърне глава. Закръглено момиче с риза на хоризонтални райета и неподходящи за възрастта обувки!

Допусках, че нощем Глория включва алармата на стълбището и следователно, щом тръгна надолу, върху мен ще се нахвърлят ротвайлери и охранители. Но гладът надделя над страха от смъртта. Отне ми десетина минути да стигна до трапезарията, тъй като всички коридори изглеждаха еднакво. На сумрачната утринна светлина се забелязваха следи от прахосмукачка върху килима. Някой бе успял да почисти след вечеря.

Вратата към кухнята беше на пружини и щеше да ме удари по лицето, ако бях спряла на прага. Подобно на останалата част от къщата, и кухнята беше огромна — с гигантска професионална печка и аспиратор, който приличаше на площадка за изстрелване на космически кораби.

— О, добро утро... Дейзи — каза Глория.

Ахнах от изненада. Не я бях забелязала до момента. Може би сребрилата ѝ коса и бялата ѝ риза се сливаха със светлата кръгла маса, до която седеше, или пък прозорецът зад гърба ѝ беше толкова голям, че силната светлина я правеше невидима.

— Стреснах ли те? — попита тя. Носеше лек грим, бежов панталон с широка кройка а ла Катрин Хепбърн и бяла риза с бухнали ръкави, които напомняха за Джийн Кели, Ерол Флин и Джони Деп от пиратските филми. Тя вирна царствено брадичката си. — Май да!

Какво можех да отговоря? Че всеки път, когато чуя името си, се стряскам?

— Да, не те видях — обясних аз.

— Забелязах.

— Очаквах да заваря Радел или някой от хората, които работят за теб. Предполагах, че закусваш в леглото.

Глория направи три жеста едновременно — недоумяващ поглед към небесата, надменно поклащане на глава и леко начупване.

— Закуска в леглото! Наистина гледаш много филми. Сигурно си ме представяш с розова наметка и панделка в косите — отбеляза Глория със саркастичен тон, който ми напомни за Блеър от сериала „Клюкарката“.

Ако Глория бе направила този злобен коментар към четири следобед, когато се чувствам уморена и още не съм отпила от кафето си в „Старбъкс“, сигурно щеше да ме вбеси. Но тъй като обичах ранните часове, просто се засмях.

— Боже мой! Специална наметка за леглото. За какво ти е такъв ненужен аксесоар?

Глория се замисли и сякаш поомекна.

— За да ти е топло, ако си с нощница без ръкави.

— Защо просто не се завиеш?

— Откъде да знам! — избухна баба ми в изблик на възмущение, все едно бях задала някакъв ужасно неприличен въпрос.

Подобна реакция би наранила баща ми (и дори чичо Травис, ако предположим, че Глория някога се бе държала така с него). Аз обаче оставах непоклатима. Колегите от филмовата индустрия, включително и онези, които не са се приближавали до камера, постоянно драматизират. Ако учителите по английски в гимназията изразяваха възмущението си с думите „Не одобрявам това, което правиш“, хората в нашия бизнес крещяха: „Майната ти!“. Бях свикнала да ми вдигат скандали. Ето защо гневът на Глория ме караше да се усмихвам. Тя остави темата за наметката, облегна добре поддържаните си ръце на бялата маса и попита:

— Ще можеш ли сама да си вземеш закуска, или се нуждаеш от помощ?

— Стига, Глория. Наистина ли мислиш, че няма да се справя?

Тя стана от стола и ме проследи с поглед, докато отивах до огромния хладилник от неръждаема стомана.

— Имаш ли някакви специални желания? — попита тя.

— Не, благодаря. Да ти донеса ли нещо?

— Не е необходимо. Вече закусих.

Почти незабележима, върху огромната кръгла маса се мъдреше малка празна кутийка от кисело мляко. Отворих тежката врата на хладилника и се зачудих дали и аз да не си взема едно пигмейско

кисело мляко и да въздъхна: „Ох, натъпках се!“. От друга страна, можех да си избира нещо по-сериозно, за да не умра от глад до обяд.

— Ще ти направя палачинки, ако искаш — предложи Глория толкова любезно, че за миг си помислих, че халюцинирам. Очаквах да добави: „Нали с такива нездравословни закуски се тъпчат момичетата с твоята фигура.“ Тя обаче заяви: — Мога да готвя. Сигурно знаеш, че бях домакиня, преди да напусна Ню Йорк с момчетата. Тогава те бяха в ранния пубертет, ако не се лъжа. Единственото качество, което загубих с годините, е способността ми да помня кога се е случило дадено събитие.

— Благодаря ти, но се отказвам от палачинките. Иначе трябва да ям листо маруля за обяд. Предпочитам да отложам лакомията с няколко часа.

— Доста си приказлива.

— Да.

— Това е характерно за жените, които живеят сами.

— Не и за теб.

— Не. Разбира се, че не.

Какво ли беше да работиш за човек като Глория, след като почти всяка нейна реплика беше изпълнена с жлъч? А може би тя пазеше отровните си коментари само за членовете на семейство Голдбърг?

— Обичаше ли да готвиш?

— Не. Не и всеки ден.

Извадих от хладилника опаковка извара и се озърнах за нещо, на което да я намажа. Погледнах баба ми и тя посочи голямата кутия на кухненския плот. Беше скована от дървени летвички в скандинавски стил — може би вътре щях да открия еленова пастърма или ръкавиците на едно голямо русо семейство.

— Хлябът е там — поясни Глория.

Тръгнах към плота, като отчаяно се опитвах да измисля следващия въпрос. Ако не успея, трябваше да се примиря с неловкото мълчание, в което сякаш кънтяха мислите й: „Не бива да носиш бял панталон преди Деня на загиналите във войните.“ Щом обаче отворих кутията и намерих няколко хлебчета чабата, баба ми наруши тишината.

— Когато още живеях с Джо, всяка събота се събирахме с приятели на вечеря. Редувахме се и аз ненавиждах дните, в които трябваше да бъда домакиня. Никога не съм разбирала истерията около

готвенето. Купуваш продукти и изпълняваш някаква рецепта. Добави това, разбъркай онова. Голяма работа. Напълно безсмислено занимание. Не мога да си обясня целия този шум около известните готвачи. Правиш сорбе от копър и всички те смятат за гений! Измислянето на менюто и подреждането на масата обаче ми доставяха удоволствие. — Споменът не я накара да се усмихне, но очите ѝ засияха. — Веднъж стоплих пет-шест консерви с говежда яхния, нарязан пресен магданоз и добавих малко червено вино. После изсипах сместа в няколко издълбани картофа. Намазах ги с масло и ги запекох, за да станат хрупкави. Наредих ги на голям овален поднос, украсен с магданоз и кресон.

— И?

— Гостите се прехласнаха от възторг.

— Най-добрата ми приятелка Карън Бонхайм, която преподава иконометрия в Масачузетския технологичен институт, твърди, че всички ястия стават два пъти по-вкусни в тенджерата за бавно готвене.

— Това да не е някаква икономическа теория?

— Не. Тя си отдъхва от науката, като умишлено ѝ се противопоставя с различни абсурдни теории. А после отново се връща към своята свръхразумна същност. Както и да е, кюфтенцата, които приготвя на бавен огън са прекрасни!

— Ако трябва да бъда честна, никога не съм била добра в готвенето. Но винаги компенсирах с вида на ястията. В даден момент се прочух като една от най-добрите готвачки в Грейт Нек. Дори и да сервирах кучешка храна с готов сос за спагети, съседите ми възкликваха: „Усетих щипка риган в специалитета на Глория.“

Баба ми въздъхна и тялото ѝ сякаш се смали. Може би споменаването на името Голдбърг я върна към настоящето, в което тя носеше фамилията Гарисън. Разговорът изведнъж замря. Сиянието в очите ѝ изчезна.

Пъхнах хлебчетата в тостера. Глория гледаше през мен, все едно бях невидима пращинка. Мълчанието ѝ навярно загатваше, че няма повече какво да каже. Или пък просто беше проява на свенливост. Майка ми обикновено прибягваше до тази тактика, за да демонстрира пасивна агресия. Но не за дълго, тъй като винаги знаеше какво да добави.

При самовлюбените, мегаломаните и седемдесет и девет годишните проклетии обаче мълчанието означаваше само едно: „Дразниш ме. Ще те накарам да се почувстваш неловко.“ Имаше известен ефект. Но аз си затананиках наум някаква мелодия и намазах обилно хлебчето с обезмаслената извара. После седнах на масата срещу Глория и забравих за пренебрежителното ѝ отношение.

— Преди малко спомена, че гледам много филми... — започнах аз. — Наистина е така. Ти обичаш ли киното?

Този път тя се изненада. Сигурно се беше замислила за нещо.

— Не. Вече не. Преди години гледах един ужасен филм с Марлон Брандо, „Последно танго в Париж“. Предполагах, че ще е романтичен и трогателен, но се оказа направо отвратителен. Когато видях как Брандо маже ректума на онова момиче с масло, реших, че повече никога няма да стъпя в киносалон.

— Филмът е от началото на седемдесетте.

— Добре, че си го изпуснала.

— Напротив, гледах го. Критиците го определят като „елегичен“. Според мен е досаден, дори сцената с маслото. Брандо винаги е бил противен. Хареса ми единствено в „Трамвай Желание“. А и гласът му е доста дразнещ. След седемдесетте години има някои много добри филми. Ако ми кажеш какво харесваш, ще ти направя списък.

Не се изненадах, когато Глория отново потъна в мълчание. Вероятно беше свикнала да живее сама и не умееше да води диалог. Или пък присъствието ни в къщата я потискаше.

Станах, за да потърся сол. Сипах малко в шепата си и поръсих сандвича. Чудех се как още не ми е казала: „Хайде, ще се видим по-късно.“ Тъкмо се питах дали е разбрала, че маслото е необходимо за анален секс, когато тя неочаквано проговори:

— В младостта си ходех на кино всеки съботен следобед. В Охайо имам предвид. Когато се преместих в Ню Йорк, имах твърде много други занимания. Ходех на кино само когато излизах на среща с някого. Джо обичаше глупавите филми. Категорично отказа да гледа „Айвънхоу“. Ужасно се скарахме и аз отидох сама. По онова време жените не стъпваха в киносалон без придружител. Имаше и изключения, но не и в нашите среди. Гледала ли си „Айвънхоу“?

— Не. Заслужавали си?

— Не помня подробностите. Бях ужасно ядосана на Джо. Помня, че Елизабет Тейлър играеше еврейка. А актьорът беше много красив.

— Робърт Тейлър.

— Как помниш всички тези детайли? Дори не си гледала филма. Това не е важно.

— А кое е важно? Моливите за устни ли? — попитах аз достатъчно любезно.

Глория стана и хвърли кутийката от кисело мляко в отвора на плота, под който се намираше кофата за боклук.

— Смятам, че детайлите в професията са важни — продължих аз. — А и филмите са моята страст. Постоянно преглеждам стари дивидита и следя всичко ново. Ако видя, че Робърт Тейлър е в актьорския състав на „Айвънхоу“, ще го запомня. По същия начин, ако управлявах „Глори“, щях да знам, че керемиденото червено — или който и да е друг цвят — е бил най-актуалният сред моливите за устни през осемдесет и седма година.

Глория откъсна тясно парче от кухненската хартия, избърса ръцете си и я смачка на топка. После я остави на плота и попита:

— Някой казвал ли ти е, че имаш голяма уста?

— Да. Татко. Може би е научил израза от теб.

Споменаването на баща ми като че ли я ядоса още повече. По лицето ѝ премина сянка и тя стисна устни.

— Въпреки че той е доста тактичен — добавих аз. — Не вярвам често да ти се е тросвал.

— „Тросвам“ не е ли старомодна дума? — попита Глория.

— Сигурно. Хората обаче знаят какво означава. Е, татко тросваше ли ти се?

— Не. Травис също не ми възразяваше. Но винаги разполагаше с добри аргументи.

— Ако татко беше по-труден човек, щеше ли да го обичаш повече?

Отне ѝ толкова дълго време да отговори, че се уплаших да не би да е издъхнала.

— Мислех те за по-жизнерадостна от Раquel. Е, наистина не си обидчива и враждебна като нея, но си по-агресивна, отколкото допусках.

— Агресивна?! Аз скоро ще стана на трийсет, а ти на осемдесет. Ние сме просто две интелигентни жени, които водят дискусия.

— Дискусия? Така ли му викаш?

— Да. Наречи го „непринуден разговор“, ако ти харесва повече.

Глория поклати неодобрително глава, но в жеста ѝ липсваше енергичност.

— Още не си ми отговорила на въпроса за баща ми — добавих.

— Щеше ли да го обичаш повече, ако беше по-труден човек?

— На него му липсваше... Защо искаш да го обсъждаме?

— А ти защо не искаш? Едва ли се страхуваш, че ще нараниш чувствата ми.

— Вероятно ме смяташ за преднамерено жестока — заяви баба ми. — Но се лъжеш.

— Добре. — Тъй като бях на гости в нейната къща, реших да не я дразня повече. Вместо това се върнах на предишната тема. — А какви са чувствата ти към него?

— Истината ли искаш да чуеш? — Глория изчака да кимна или да реагирам по някакъв друг начин, но аз стоях неподвижно. — Хубаво. Щях да го обичам повече, ако не беше толкова... отстъпчив. Но това не означава, че не съм го обичала изобщо. Напротив. Нали е мой син. Можех ли да се отрека от него само защото е мухльо? — Тя скръсти ръце. Кожата им висеше като на полуразмразено пилешко бутче. — А що се отнася до чувствата ми към Травис, предлагам изобщо да не повдигаме този въпрос.

— Татко не е мухльо — възразих аз. — Той е много мил и добър човек. И е доста проницателен. Е, невинаги, но в повечето случаи. Определено си заслужава да го познаваш.

Тя ми обърна гръб, взе смачканата на топка хартия и преди да я пусне в боклука, я изглади с ръка.

— Но по-добре е да не обсъждаме и това — добавих. — Предлагам ти да говорим за нас, Глория. Баба и внучка.

— Много мило.

— „Мило“ изобщо не е подходящо определение. Нито за теб, нито за мен. Въпреки всичко бих искала да поддържаме добри взаимоотношения.

— Аз ги предлагам бизнес — заяви студено тя. — Или по-скоро възможност за бизнес.

— Тогава приеми думите ми като контрапредложение.

15

МАТ

Когато седемдесет и девет годишната ми баба подкара мерцедеса със сто и трийсет километра в час, осъзнах, че бъдещето ми зависи от нейните рефлексии. Седях на гибелното място до шофьора и се чудех дали въпросното бъдеще наистина включва брак с Ашли. Решението, споделено с останалите предишната вечер, ми се бе сторило напълно логично. Дори съвършено. Заявих пред три интелигентни жени, че смятам да доведа още една като тях в семейството. При това бях изпил само две чаши вино. Но сега, на следващата сутрин, не спирах да се питам: Какво направих?

Всъщност не бях направил нищо. Отвъд затъмнените прозорци на колата се нижеха картини в приглушен златист цвят. Гледах ги и се опитвах да се успокоя. В най-лошия случай щях да се откажа от обявеното решение, отдавайки го на моментна слабост вследствие на пътуването и часовата разлика. Бих изпитал неудобство единствено от Дейзи. Реакцията на Глория не ме интересуваше особено. А Раquel? Детското ми увлечение по нея сигурно щеше да остане завинаги. Не спирах да се възхищавам на перфектното ѝ миниатюрно тяло и красивото ѝ лице, което не се нуждаеше от грим. В първите няколко минути от нашите срещи винаги ми хрумваше мисълта, занимавала съзнанието ми още от тийнейджърските години: „В някои култури бракът между първи братовчеди е съвсем нормален.“ Раquel означаваше твърде много за мен и аз не исках да ме възприема като несериозен глупак.

В крайна сметка обаче най-важно беше мнението на сестра ми, която ме познаваше до мозъка на костите си. Лошо ми се пишеше, ако разбереше какво си мисля в момента. Дейзи никога не ми спестяваше истината. А тя беше следната: имах фобия от обвързване. Харесвах всяко момиче с готин задник и коефициент на интелигентност над 130. Сестра ми не използваше точно тези думи, но намеците ѝ бяха недвусмислени. За нея аз бях един от мъжете, които търсят

приятелство с известни привилегии. Един ден щях да се превърна в сбръчкан стар ерген с безброй безсмислени връзки зад гърба си. Само че се бях променил — всичко се бе променило — с появата на Ашли.

Ако Глория завиеше рязко, за да избегне някой огромен паднал кактус на шосето, и ние катастрофирахме по пътя към „Глори“, със сигурност щях да загина. Дейзи седеше отзад, закопчана с колан, и щеше да оцелее. Представих си как се обажда на Ашли и излиза с нея на вечеря, за да ѝ предаде последните ми думи: „Ще се ожения за Ашли.“ Двете плачат безутешно. Дейзи плаче повече, защото няма кой да я утеши в такива трудни моменти. Ашли се чуди как да я успокои, тъй като от работата си в спешното отделение знае на какво бих приличал след подобна катастрофа.

Не че на пътя се въргаляха изсъхнали кактуси. Напуснахме пустошта и навлязохме в типичните за всеки град непривлекателни търговски квартали с магазини за гуми, заведения за бързо хранене, банкови клонове и мотели. Когато пресякохме Серийос Роуд, се обърнах назад и попитах Ракул:

— „Серийос“ означава ли нещо, или е просто някакво име?

— Не знам — отвърна тихо тя, сякаш не искаше да си признае, че испанският ѝ речник все пак има ограничения.

— Защо не попиташ мен? — обади се Глория и добави с присъщия си пренебрежителен тон: — Означава „рът“. — След като забеляза недоумението ми, поясни: — Рът е малък хълм или възвишение.

Баба ми не отделяше очи от шосето. Беше добър шофьор, но комбинацията от високата скорост, деформираните ѝ китки, наподобяващи топки за пинг-понг, и осеяните ѝ с тъмни вени ръце ме държеше в напрежение.

Тя не даде мигач, когато сви от главния път, и аз направих онова, с което мъжете вбесяват шофиращите жени — натиснах с крак несъществуваща спирачка. Глория, която имаше периферното зрение на двайсетгодишно момиче, веднага го забеляза и изпуфка. На следващата пресечка зави вляво и сякаш напълно забрави за мен. В далечината изникна продълговата кафеникава сграда. Студеният тон на баба ми поомекна и в него се прокрадна нотка на гордост.

— Ето я и „Глори“.

— Ооо!

Тримата възкликнахме едновременно, така че не можах да разбера дали Дейзи и Раquel са еднакво не възхитени, колкото мен. Сградата беше голяма, но приличаше на квартално училище, напомпано със стероиди. Стените бяха от стъкло и оставаха скрити под широка козирка, поддържана от четвъртити колони на всеки три-четири метра. Дори отблизо постройката изглеждаше двуизмерна и приличаше на архитектурна скица. В един от ъглите се виждаше голям еркереен прозорец.

Всичко беше в пясъчни нюанси, с изключение на затъмнените прозорци. Почти целият град беше боядисан в цвета на традиционните къщи на индианците пуебло.

Хубаво щеше да бъде, ако архитектът на баба ми, ако изобщо имаше такъв, бе съобразил проекта си с техните форми, които бяха сто пъти по-интересни от този плосък квадрат. Озеленяването се състоеше от няколко тънки щръкнали дървета и заоблени камъни, полегнали в чакъл. Дори една банална ивица трева между тротоара и бордюра би изглеждала по-добре. Не беше грозно, но липсваше каквото и да е въображение.

— Служебният паркинг е отзад — каза Глория.

За миг си помислих, че говори на себе си или прави звукозапис с информация за уебсайта на „Глори“. Може би създаваше такова впечатление заради акцента си. Всички жители на Охайо звучаха така, все едно бяха гласове зад кадър. Глория мина през легналите полицаи със самочувствието на човек, който притежава скъпа кола.

Освен паркинг зад сградата имаше огромна площадка за камиони и грозен правоъгълен гараж с високи кафяви врати.

— Правим редовни прегледи на камионите — заяви тя, докато паркираше. — Обикновено по два наведнъж. Чистене, настройка, смяна на гумите.

Пред мястото за паркиране бе поставена малка табелка с надпис „Госпожа Гарисън“. Загледах се в един от камионите. Биваше си го. Старият гигант в червено и розово, за който знаех от баща ми, отдавна бе останал в историята. Този беше в ретро стил и напомняше влак от трийсетте, превозващ филмови звезди между Лос Анджелис и Ню Йорк. Името „Глори“ беше изписано с лъскави черни и златисти букви. Отдолу, без всякакъв блясък, се виждаше мотото: „Стани красива СЕГА“.

— Хубаво мото — отбеляза Дейзи, когато слязохме от колата.

Баба ми кимна по своя царствен начин. В нейните представи цариците не казваха „благодаря“.

— Предишното беше „Защо да не сме красиви?“ — поясни тя. — Но малко преди началото на две хилядната година Кийт реши, че то звучи старомодно. — Тонът ѝ намекваше, че Кийт е гей. Преди това беше споменала за партньора му, но без да навлиза в подробности. — Аз пък му казах, че сигурно е прекалил с текилата, ако си въобразява, че ще платя сто хиляди на някой консултант за ново мото. На другия ден Кийт остави на бюрото ми списък с десетина предложения и аз избрах това.

— Доста е оригинално — заяви Раquel.

Думите ѝ бяха толкова позитивни, че насочени към Глория, звучаха направо неестествено. Братовчедка ми сякаш бе обладана от онези демони или ангели, които се вселяват в петдесетните християни и ги карат да говорят на непознати езици. Може би подобно създание бе летяло из близките небеса и след като не бе открило нито едно преродено човешко същество, най-накрая беше кацнало на рамото на единствената налична християнка.

Глория понечи да благодари, но се овладя навреме, за да не изгуби царствената си осанка и да не обиди Дейзи. Вместо това кимна отново и доколкото успях да забележа по изпънатото ѝ от ботокса лице, остана приятно изненадана от любезността на братовчедка ми. Окрилена от комплиментата, тя се забърза към вратата и аз едва смогнах да я изпреваря, за да ѝ отворя. В противен случай можеше да реши, че съм недодялан бастун. Обичам думата „бастун“. За пръв път чух някой да я употребява в този смисъл, когато гледах един стар филм ноар заедно с Дейзи. Детективът не си свали шапката в асансьора въпреки присъствието на една дама. Тогава придружителят му промърмори: „Сър, вие сте истински бастун!“ С Дейзи много се смяхме на сцената.

Климатичите в Ню Мексико работеха с пълна сила, дори и в хладна сутрин като днешната. Още на прага ни удари вълна от леден въздух.

— Добро утро, госпожо Гарисън! — каза нечий бодър глас.

Задържах вратата пред Дейзи и Раquel и ги последвах вътре. Гласът беше на рецепционистката, която седеше зад груба дървена маса в средата на огромна стая. Всичко беше от дърво — подът,

стените, таванът. Имах чувството, че съм попаднал в дърводелски магазин, въпреки че помещението не изглеждаше чак толкова зле. Дори ми се стори модерно. Приличаше на сауна и миришеше доста приятно.

Рецепционистката се оказа красива жена на четирийсет и една-две. Звучеше прекалено енергично за моя вкус, но все пак беше за предпочитане пред някоя грачеща вещица. А и в девет без петнайсет сутринта е по-добре да бъдеш посрещнат от нормален човек с медноруса коса, усмивка и трапчинки, отколкото от изкуствена кукла, която е превърнала външния вид в единствен смисъл на живота си. Кой знае, може би тя се беше качила в един от камионите на „Глория“ само с трапчинки и блудкава кестенява коса, а след няколко часа бе излязла отвътре напълно преобразена, като живо доказателство за мотото „Стани красива СЕГА“.

— Добро утро, Маргарит! — отвърна Глория със сърдечност, която до момента не бе проявила към нито един от внуците си. — Как си?

— Отлично, госпожо Гарисън!

Трапчинките ѝ изпъкнаха още повече. Прекрасните ѝ лешникови очи се разшириха — ако не от радост, то поне от чувство на задоволство. Вероятно наистина харесваше баба ми... Но в такъв случай беше лишена от разум или бе станала жертва на коварен заговор.

— Маргарит, запознай се с внуците ми от Ню Йорк — обяви Глория. После вдигна показалеца си, за да ни повика. — Дейзи, Ракел и Матю Г-бър. — Баба ми изрече фамилното ни име с ненужна бързина. — А това е Маргарит Барбея.

— Вашите внуци! — Веждите на Маргарит се вдигнаха чак до косата. С ентузиазъм, присъщ на човек, който току-що е наследил един милиард долара, тя възкликна: — Трима чудесни, големи внуци! О, дано не ви притесних — обърна се Маргарит към нас.

— Започвам работа рано — уведоми ни Глория. — Маргарит също е рано пиле. Само двете сме тук преди девет, когато започва пълната лудница.

Баба ми погледна бюрото на Маргарит, на което имаше компютър с плосък монитор, малък телефон, осеян с толкова много

бутони, че само най-миниатюрните пръсти можеха да боравят с него, и бележник с логото на „Глори“.

Маргарит се усмихна, откъсна два листа от бележника и ги подаде на Глория.

— Само тези две неща — каза тя с пресилено въодушевление.

Дори след спечелване на Световните серии никой от „Метс“ не е способен на подобна радост. Ентусиазмът на Маргарит Барбея просто не пасваше в бизнес средите на Източното крайбрежие.

— Благодаря — заяви Глория. — Ще се видим по-късно.

Тръгнахме след баба ми, а Маргарит се провикна след нас:

— Беше ми приятно да се запознаем!

Тъй като не искахме да се държим като бастуни, и тримата отвърнахме:

— И на нас!

Ракел следваше плътно Глория. Макар че беше с цяла педя пониска, не изоставаше. Дори и в тази ситуация двете не бяха в синхрон. Баба ми вървеше леви, десни, леви, десни, а Ракел — десни, леви, десни, леви. Не го правеха нарочно. Просто си бяха такива по рождение — принадлежаха на различни светове.

Дейзи крачеше редом с мен. Когато ме погледна, си помислих, че ще ми се скара, задето не й бях разказал за плановете си да се ожения за Ашли. Но тя прошепна:

— Що за идиотщина! „Внуците ми от Ню Йорк“! Като че ли има още няколко в Чикаго и Бостън.

Свих рамене, което я дразнеше, защото означаваше, че не съм особено заинтересован от подхванатата тема. Дейзи обаче продължи:

— Какво ни сочи? Дейзи, Ракел, Матю! Все едно сме издънки на някакво мистериозно нейно дете в Ню Йорк. И как само го изговаря! Ню Йърррк. Нарочно натърти на всяка съгласна.

— Аха казах аз.

— А чу ли как произнесе Голдбърг? Глътна почти цялото име!

— Фамилията ѝ е Гарисън. Тя не иска никой да разбере, че се е казвала Голдбърг.

— О, не. Просто се срамува, че е еврейка.

Поклатих недоверчиво глава, но Дейзи не се предаваше.

— Матю Г-бър?! Само не ме лъжи, че не си го чул.

— Е, имаше известно сливане на звукове — съгласих се аз.

— Сливане ли? Нарочно смотолеви името така, че Маргарит да не го разбере.

— Стига, Дейзи! Глория ще те чуе.

— Прозвуча като Губър. Трите малки Губърчета от Ню Йорк.

Влязохме в стая, голяма колкото съблекалнята на „Мете“. Дългата ниска масичка беше заобиколена от фотьойли, а в дъното имаше няколко бежови кожени кресла, наредени в полукръг пред мечтата на всеки мъж — петдесет и пет инчов телевизор „Ел Джи Инфиния“. Отстрани бе обособен специален моден кът с хромиран статив, на който висяха различни модели дрехи. До него бяха наредени безброй чекмеджета с прозрачни прегради, така че съдържанието им — обувки, колани, бижута и други аксесоари — да бъде на показ. Въпреки женствения прасковен цвят на стените и уютните мебели залата имаше чисто търговско предназначение.

Глория ни наблюдаваше с такова любопитство, сякаш очакваше, че ще променим решението си. Заради тези колани ще зарежа всичко и ще се преместя в Ню Мексико! Трябва обаче да си призная, че част от мозъка ми си представи как гледам футбол в едно от кожените кресла. Останалата част си мислеше за Ашли.

Нямаше нужда да чувам от Дейзи и приятелите ми, че съм цар на влюбването. Сам си го знаех. Проблемите идваха след това. Обикновено издържах между осем и десет месеца. Тук не става дума за изпепеляващата страст, която утихва с времето, а за радостта, неизменно умираща с нея. За мое учудване с Ашли винаги ми беше приятно — дори когато тя бе толкова уморена, че не й се правеше нищо, а аз бях планирал да излезем. Чувствах се все по-щастлив. От какво се страхувах тогава?

— Да седнем около масичката — предложи Глория.

Дейзи зае място и опъна краищата на джинсите си, за да изглеждат по-дълги. Очевидно се притесняваше от спортното си облекло и постоянно наблюдаваше Ракул, чийто сив ленен панталон беше с идеална дължина — разкриваше носа на обувките й, но не и петите. Глория седна до Дейзи. От другата й страна имаше малка кръгла масичка със стъклен плот. Майка ми често използваше такива масички в проектите си. Ето защо заключих, че са класически и вероятно доста скъпи. С Ракул седнахме срещу тях.

— За какво използвате телевизора? — попита братовчедка ми.

— Гледаме сезонните ревюта на различни марки дрехи и аксесоари. Няма спасение от тази мания. Преди изтегляхме материалите от интернет или си пускахме дивидита. Скупчвахме се до нечие бюро и надничвахме един през друг. В даден момент предложих да купим голям телевизор.

— Хубаво е да си цар — подхвърли Дейзи. Когато видя, че Глория мига недоумяващо, поясни: — Това е реплика на Мел Брукс от „История на света — част първа“. Означава, че...

— Разбрах — прекъсна я Глория и ноздрите ѝ леко потрепериха. После се обърна отново към Раquel. — Видеозаписите не могат да заместят мострите и живите модели, но ни дават ясна представа какво се предлага на пазара. Ние не предоставяме всички дрехи във всички размери. Същевременно обаче не желаем да отблъснем по-пълните си клиентки. Не искаме да си мислят, че единственият моден избор за тях е някоя прекроена брезентова палатка. Когато препоръчваме вталена рокля с широк колан на жените с по-стройни фигури, се стараем да не забравим и по-едрите ни почитателки, като уж случайно закачаме в пробните ластична рокля с прихлупващо се деколте. — Тя ме погледна и добави: — Матю, не е необходимо да знаеш всичко за ластичните тоалети, ако, разбира се, не си променил решението си относно „Глори“. — Тонът ѝ беше делови и в никакъв случай не предполагаше подновяване на вчерашното предложение.

Не знаех как да реагирам и сестра ми ме спаси, като попита:

— Ако един модел върви тук, има ли същия успех в по-голям град като Пеория? Знаем, че нямаш бизнес в Илинойс, но какво ще кажеш за някой град в Орегон или Вашингтон? Едни и същи дрехи ли предлагате навсякъде?

— Благодарение на съвременните медии регионалните различия са все по-малки. Естествено, климатът е от значение, но дебелите вълнени дрехи не се търсят в нито един от градовете, с които работим. Климатичите в Тексас изобщо не спират, а в Орегон не е чак толкова горещо и затова на двете места вървят еднакви модели панталони, рокли и сака. Винаги съм била голям привърженик на няколкото слоя дрехи, тъй като жените имат различни и непредсказуеми биологични термостати.

Дейзи и Раquel кимаха като Мойсей, който слуша Божието послание в Синайската планина. Учудих се на интереса им. И двете не

бяха вманиачени на тема мода, но знаеха какво им отива и как да се обличат. Постепенно и аз се увлякох от историята. Когато слушаш как някой разказва за бизнеса си, независимо дали той се отнася за бейзболни картички или паста за зъби, започваш да разбираш начина на мислене на евентуалния купувач, на собственика и на цялата индустрия.

— Тези термостати и „случайно“ оставени рокли в пробните са твои инстинктивни хрумвания или се основават на маркетингови проучвания? — поинтересувах се.

— Добър въпрос — заяви Глория и думите ѝ ме поласкаха. — Още когато стартирах бизнеса, се правеха маркетингови проучвания сред различни целеви групи. Тогави не струваха много, но аз не можех да си позволя никакви екстри. Ето защо разчитах най-вече на инстинкта си. Помогна ми и дългогодишният опит като модел и домакиня. Докато работех като модел, някои момичета се поглеждаха в огледалото и възкликваха: „На нищо не приличам!“. Кое то изобщо не отговаряше на истината; все пак ни бяха избрали заради слабата фигура и красивата външност. — Тя ни огледа и добави: — От вас тримата само Матю става за модел.

— Не се виждам с рокля — възразих аз.

— Много добре знаеш, че си привлекателен мъж. Ако те превърнем в жена, отново ще бъдеш висок, слаб и фотогеничен. Ти имаш стил и се грижиш за външността си, но всичко останало се дължи на гените. Наследил си ръста, дългите крайници и изсечените черти на лицето. Дейзи и Раquel също са привлекателни, но по различен начин. Не са подходящи за модели. Дейзи е закръглена, а Раquel е ниска. Ако се водят по съществуващите стандарти в бранша, ще останат разочаровани. Всъщност това важи и за самите модели. Те винаги се сравняват с другите. „О, косата ми не е гъста и чуплива като на Барбара“ или „Задните ми части не са стегнати като на Лоис“. Говоря за времето, преди ханшът да стане онова, което някога беше бюстът: колкото по-голям, толкова по-красив.

— Кое време имаш предвид? — попита Дейзи.

— Не мога да посоча точната година. Но си обяснявам промяната във вкусовете с многообразието. Различни раси и етнически групи се възприемат все по-толерантно от обществото, и то не само в политически, но и в културен аспект. Така постепенно се промъква и

възхищението от различни видове красота. По-дебели устни, по-големи дупета, по-тъмна и по-къдрава коса. Но за какво говорех?

— За това, че моделите се подценявали — напомни ѝ Ракел.

— А, да. Съвсем случайно осъзнах как мога да елиминирам непрестанните им оплаквания. Един ден колежката ми Джули започна да мрънка за луничките си. Приличала на Мики Руни. — Глория замълча и попита: — Знаете ли кой е... — И тримата кимнахме. — Бях много директна с нея: „Джули, луничките са най-големият ти плюс. Те не само са очарователни, но те превръщат в стопроцентова американка. Как бих искала и аз да имам такива!“.

— Колко мило от твоя страна — заяви Дейзи.

— Нищо подобно. Казах ѝ го, за да я накарам да млъкне. Беше ми писнало да я слушам и да гледам гадните ѝ лунички. За добро или лошо тя реши, че съм прекрасна. Започна да харесва ужасните си лунички и същевременно стана по-толерантна към мен. Имах и други подобни случаи. Не само с колежки, но и със съседки и съпруги на бизнес партньорите на Джо. Когато търсеха съветите ми, защото знаеха, че работя в модния бизнес, аз с радост се отзовавах. Не беше възпитано да се хвана за очевидните им недостатъци: „Веднага да отслабнеш с петнайсет килограма!“ или „Носът ти прилича на клюн. Направи си пластична операция!“. Оглеждах ги и преценявах от каква промяна се нуждаят, за да изглеждат по-приятни за себе си и околните. Напътствията ми бяха съвсем практични. Онова, което ми се струваше напълно очевидно — оранжевото червило не е за всеки, късите сака отиват само на жени с тънка талия, — будеше у тях истинско учудване. Благодарение на мен те променяха външността си. Понякога повече, понякога по-малко. Но аз винаги им давах самочувствието, което им липсваше. Бяха ми благодарни по някакъв странен начин — сякаш участвахме заедно в заговор, който щеше да промени света.

Глория се облегна назад и погледна часовника си. Златен „Ролекс“.

— Секретарката ми сигурно е дошла. Някой иска ли кафе? Имаме специална машина, която прави кафе според индивидуалния вкус.

И тримата приехме поканата. Тя вдигна телефона от масичката и натисна два пъти един от бутоните.

— А сприятеляваше ли се с жените, на които помагаше? — попита Ракул.

Гласът ѝ отново звучеше предизвикателно. Явно очакваше отрицателен отговор.

— Не съвсем. Но се радвах, че съветите ми се приемат. Умеех да виждам недостатъците и да предлагам съответните корекции, без да будя възмущение.

За човек с гимназиално образование, който бе специализирал в недружелюбните аспекти на оранжевото червило, Глория боравеше с доста добър речник. Не се отличаваше с особено красноречие, но държеше да покаже колко е начетена. Или просто искаше да бъде колкото се може по-конкретна.

На вратата се почука два пъти. В стаята влезе колоритна жена, която сякаш бе излязла от ярка детска рисунка. Беше афроамериканка с едра фигура като на футболен нападател.

— Внуците са пристигнали! — възкликна тя, щом ни видя. Гласът ѝ беше плътен и звънлив, от онези, подходящи за изпълнението на националния химн преди началото на някой мач. — Аз съм Емили Андерсън, секретарката на госпожа Гарисън.

Без да си разменяме бързи допитващи погледи, и тримата станахме и се ръкувахме с нея.

— Погрижих се за билетите ви — продължи тя. — Шофьорът ви чакаше на летището с табела „Голдбърг“, нали?

— Да — отговори Ракул.

— Всичко беше точно — добави Дейзи.

— Чудесно — заяви Емили.

Беше красива жена, с високи лъскави скули, които розовееха — или от здраве, или от тънък слой руж. Очите ѝ бяха бадемовидни, с тежки гъсти мигли, напомнящи кръстоска между норка и стоножка. По навик я огледах от глава до пети. Емили беше от жените, които могат да комбинират лилаво и тюркоазено и пак да бъдат елегантни. Когато забелязах брачната ѝ халка с диамант, изпитах мигновено разочарование — за съжаление бе омъжена. Странно, но винаги ме обзема подобно чувство при вида на годежен пръстен или брачна халка. Не че съм от мъжете, които се заглеждат по непознати жени, заговарят ги и много скоро преспиват с тях. Може би не го правя, защото винаги си имам гадже, а и съм малко стеснителен. Освен това

учителят ни по биология в седми клас ми взе завинаги страха с урока за СПИН и безразборните сексуални връзки. В главата ми се е запечатал образът на умиращ пациент, който се е подредил така заради едно-единствено чукане.

— Госпожо Гарисън? Както винаги?

— Да, благодаря. Ако има бишкоти...

— Разбира се, че има. — Секретарката не само не се притесняваше от Глория, но и разговаряше с нея като добронамерен родител с непослушно дете. Тя ни раздаде ламинирани менюта с предлаганите видове кафе и чай. — Разполагаме също с безалкохолни напитки и вода.

— Емили знае четири езика — каза Глория. — Английски, френски, испански и мандарин. Владее и езика на апахите. Преподавала е в училище за коренни жители.

С учудване забелязах, че баба ми за пръв път говори с гордост за някого.

— Поръчайте кафето си на апахски, ако искате — изчурулика Емили.

Звучеше така, сякаш беше член на семейството — сигурно предполагаше, че Глория Гарисън се отнася към внуците си мило и непринудено. Когато бяхме на повече от три хиляди километра от тук, в Ню Йорк, баба ми може би говореше ласкаво за нас, но сега се намирахме на нейна територия и в отношението ѝ нямаше капка семейна топлина.

Дадохме поръчките си на Емили и тъкмо когато се замислих колко зле трябва да е икономиката, щом човек с четири езика е принуден да ни прави кафе, Глория каза:

— Не си мислете, че това влиза в задълженията на Емили.

Тонът ѝ беше почти назидателен, все едно ние бяхме повикали секретарката, за да изпълни желанията ни.

— Невъзможна е, нали? — попита закачливо Емили, като че ли ставаше дума за някое палаво, но очарователно дете.

Почувствахме се неловко. И тримата се насилихме да се усмихнем. Да, да се чуди човек какво да я прави тази вироглава Глория!

— Днес имам събрание извън офиса — добави тя, — но първо исках да мина да ви видя. А и трябваше да съм сигурна, че бишкотите

с боровинки и шамфъстък са пристигнали. — Лицето ѝ засия в усмивка. Ако рецепционистката Маргарит беше високоватова крушка, Емили направо бе прожектор на стадиона на „Янките“. — Госпожо Гарисън, защо не ме предупредихте, че внуците ви са толкова прекрасни? Виждам, че и тримата приличат на вас.

— Аз пък не го виждам — заяви баба ми.

— Може би имате перде на очите. Ще се върна веднага.

Емили излезе и Глория поясни:

— Винаги е такава. Постоянно щастлива. Все едно е завършила академия за мажоретки, а не Университета на Ню Мексико.

Раquel се наведе към баба ми и попита:

— След като онзи човек, на когото си искала да оставиш бизнеса...

— Кийт — поясни Дейзи.

— Да, Кийт. След като Кийт се е отказал от „Глори“, защо реши да питаш нас, а не някой вътрешен човек като Емили?

Въпросът ѝ сякаш засенчи слънцето. Гласът на Глория излъчваше студенина.

— След като и тримата отхвърлихте шанса да станете мултимилionери, не виждам защо трябва да ви давам обяснения. — Миг по-късно, сякаш бе забравила казаното току-що, тя добави: — Емили се е омъжила късно. В момента е на трийсет и девет, с две малки деца и бебе. Не я интересуват парите и властта, което е единственият ѝ недостатък. Доволни ли сте от отговора?

Леденият поглед, който баба ми отправи към Раquel, би подействал на повечето хора като пробождане с шило. Но глетчерите не плашеха братовчедка ми.

— Няма ли някой друг в компанията, който да е подходящ? — настоя тя.

— Не. Да не би да смятате, че в „Глори“ има безброй опитни бизнесмени? Аз назначавам само хора, от които се нуждая. Въпреки че бизнесът ми непрекъснато се разраства, се въздържам от излишни разходи. За мен работят специалисти в рекламата, медийните промоции и счетоводството. Какво очаквате от мен? Да предам бизнеса си на човек, който учи фризьорките как да смесват боите за коса, за да получат ванилено русо?

Възхитих се на Раquel, която прие напълно хладнокръвно тази саркастична забележка. Вместо да заяви „Не ти ли се струва, че малко преувеличаваш?“, тя се наведе още по-близо до Глория и попита:

— Какво е „ванилено русо“? Не че бих се боядисала в такъв цвят.

— Много светло, почти бяло. Има лек жълтеникав оттенък, за разлика от платиненото. Когато се комбинира със светлорусо, създава впечатлението за ореол. Или по-скоро за сиянието зад главата на светец.

Раquel кимна, а сестра ми промърмори:

— Ореолите са изчезнали в апогея на ренесансовото изкуство. Ослепителното сияние ги замества.

Глория издаде звук, подобен на „хम्म“, с който одобри познанията на Дейзи за Ренесанса. Може би сестра ми щеше да се превърне в любимото ѝ внуче или поне в най-малко нехаресваното. Едно беше сигурно — споменаването на апогея в изкуството и завръщането на Емили Андерсън подобриха настроението на баба ми. Секретарката остави красивия метален поднос на масичката и ни сервира напитките. Преди да излезе, ни подкани със съучастническа усмивка:

— Дайте знак, ако искате още нещо.

Дамите проявиха засилен интерес към бишкотите. Чудеха се коя да си изберат и дали да я разделят на две или на три. Цялата ситуация ме накара да се почувствам неловко. В нея имаше нещо твърде... префинено. Същевременно ме напушваше смях, тъй като знаех, че ако беше сама, Дейзи можеше да излапа десетина бишкоти, докато гледа един епизод от „Родна земя“.

Аз също обичах да обсъждам храната, но мъжете обикновено наблягат на количеството — разбира се, ако не са изискани като Хейдън, гаджето на Раquel. Когато им ходех на гости, той приготвяше свински кюфтенца с лимонена трева и ги поднасяше в листо от маруля. Мъжете обичат големи мазни вкуснотии, а не някакви претенциозни хапки. Като например пица с три сирена и четири вида наденички. Плюс кюфтета.

След като изядох една шоколадова бишкота, се замислих колко много бих искал да се измъкна от света на ванилено русото и малките хапки. Мечтаех да отида на някое място, където щях да се чувствам удобно. Не бях сигурен къде точно ще намеря подобен комфорт. На

работа на стадиона „Сити Фийлд“? На баскетболното игрище? В бар с приятели? Или в денонощен ресторант с Ашли, която отхапва от голям хамбургер след дълга смяна и изобщо няма намерение да го дели с мен?

В този миг забелязах, че Глория ме гледа. Беше неспокойна. Или ядосана. Е, аз също не бях в настроение. Идеше ми да изкрещя: „Какво, по дяволите, искаш от нас, шантава дърта вещице? Вместо да ме зяпаш, защо просто не продължиш да се заяждаш с Ракел?“.

— Знаеш ли на кого приличаш? — попита тя.

— На дядо Джо.

— На Травис! Приличаш на Травис.

Преди да успея да се обърна към Ракел, Глория добави:

— Не че изобщо можеш да се сравняваш с мъж като него.

16

РАКЕЛ

Глория каза истината. Мат Голдбърг не беше мъж като баща ми. Само че тя го обяви не като факт или обвинение, а като известие за предателство: „Можеше да си точно като Травис, но нарочно реши да не бъдеш!“. До този момент си мислех, че прекарваме горе-долу добре. Глория продължаваше да се държи хладно, но откакто бяхме дошли в офиса на „Глори“, бе поомекнала. Явно работното място беше нейният истински дом.

„Не че изобщо можеш да се сравняваш с мъж като него“, бе заявила тя. Адвокатският инстинкт ми подсказваше, че трябва да се застъпя за Мат. Обикновено той можеше да се защитава и сам. Все пак професията му го принуждаваше да отстоява позицията си. Но братовчед ми мълчеше. Седеше с отворена уста, сякаш някой го бе ударил в слънчевия сплит. Лицето му беше преbledняло.

Наистина ли приличаше на Травис Голдбърг? Имах много бегли представи за външността на баща ми и по-скоро съдех за нея от снимките у дома. Бях само на четири, когато умря, така че спомените ми бяха предимно хубави — как той ми подава фъстъчета, за да храня катеричките в парка „Ривърсайд“, а аз пиця от радост. (Единствените тъжни моменти бяха свързани със служебните му пътувания. На заминаване татко ме вдигаше, целуваше ме по главата и казваше: „Ти си моето бебе и моето голямо момиче.“).

Не помнех съвсем точно лицето му. Когато се опитвах да си го представя, пред очите ми веднага изникваше образът от някоя снимка. А може би в онзи щастлив ден в парка изобщо не бях гледала в него (макар да можех да се закълна, че той сияеше от радост, като чуваше възторжените ми викове). Бях се прехласнала по пухкавата сива катеричка, която държеше с лапички фъстъчето и внимателно го гризкаше. Кой би наблюдавал баща си при подобна гледка? А и всяко дете на четири години си мисли, че родителите му винаги ще са наблизо.

Но дали братовчед ми Мат приличаше на Травис Голдбърг? В моите представи татко беше висок и слаб. Ако обаче мускулестият Матю застанеше до него, той сигурно щеше да изглежда почти кльощав и със среден ръст. Баща ми наистина имаше усмивка за милиони, но това съвсем не се отнасяше за римския му нос, произхождащ от град Минск или от някое друго място в Русия, откъдето бе дошло семейство Голдбърг. Все се канех да питам дядо Джо и все забравях, омагьосана от чара му. (След като родителите ми се оженили, Глория едва се насилвала да говори с майка ми. Джо се записал на курс по испански, за да може да се разбира с новите си роднини. Не знаел, че те владеят перфектно английски.) И така, носът на татко беше внушителен като на римските императори, чиито бюстове са изложени в музея „Метрополитън“, и заемаше голяма част от лицето му.

Мат не само имаше правилни черти, но и отговаряше на всички критерии за мъжественост. Очите му бяха тъмни, с дяволско пламъче, което с всяка чаровна усмивка се превръщаше в (почти) ангелско. За екстровеерт като него усмивката му беше учудващо срамежлива. Носът му беше съвършено прав, а челюстта му — четвъртита, но не дотолкова, че да напомня за супергерой от някой комикс. Устните му бяха плътни и съблазнителни. Мат беше красив, а баща ми можеше да мине за привлекателен мъж със странен нос.

Много се ядосах на думите на Глория. За малко не се надигнах да защита братовчед ми: „Мати може да не е същият като баща ми, но и не трябва да бъде. Той е прекрасен такъв, какъвто е.“ Усетих, че се задушавам. Сърцето ми потрепна от прилив на любов към Мат и Дейзи. Не че не ги бях обичала и преди. Просто не ги бях възприемала като важни фактори в живота ми. Но сега си дадох сметка, че моите богати изтънчени братовчеди държат да имат връзка с мен. Освен това бяха изключително забавни.

Мат стана и се приближи до мен. Даде ми знак да разменим местата си и седна до Глория. Обърна се към нея, а тя го изгледа с кръстосани и толкова силно притиснати към гърдите ръце, че се опасявах да не се задуши. Видът ѝ изобщо не подканяше към общуване. Гърбът ѝ беше изправен, а краката ѝ — плътно прибрани един до ДРУГ.

— Всеки човек, който е познавал чичо Травис, го смята за изключителен — започна Мат. Говореше едва доловимо, сякаш в стаята бяха само двамата с Глория. — Смъртта му ни съкруши. Всички съжаляваме, че не успяхме да прекараме повече време с него.

— Млъкни — промълви Глория още по-тихо.

— Той излъчваше... порядъчност. Според татко хората не само са го обичали, но и са му се доверявали. Сприятелявал се е лесно навсякъде по света, дори и да не е говорел езика. Бил е изключителен фотограф. И човек, който е отстоявал собствените си принципи. Никога не се е оставял да бъде командван, дори от майка си.

Глория потръпна. Явно искаше да стане и да избяга, но ръцете и краката ѝ не помръдваха. Сигурно нямаше да успее и да продума, за да му каже да млъкне. Мат продължи:

— Ти си права. Аз не съм като Травис. Но се надявам, че притежавам поне частица от неговия силен дух и желание да следва мечтите си.

— А последствията не са от никакво значение, така ли? — подхвърли Глория с горчив присмех. — Важното е да правиш онова, което искаш. Другите да вървят по дяволите!

Тя се обърна и ме погледна втренчено. Така или иначе, бе дошъл моят ред да се включа и аз попитах:

— Какво имаш предвид? — Стиснах тапицираните подлакътници на стола толкова силно, че ноктите ми щяха да пробият плата. Сигурно говорех твърде високо, защото Дейзи докосна ръката ми. Дръпнах я и продължих: — „Другите да вървят по дяволите“? Как да тълкувам тези думи? Нима твърдиш, че баща ми е умрял на път за снимки просто защото е бил себичен и най-безотговорно си е избрал тази професия? Или че е пратил мен и майка ми по дяволите, защото не си е закопчал колана преди катастрофата в Перу? — Врях и кипях, но не както в съда, където се палех от несправедливостта и изливах възмущението си в заключителната пледоария. Горях от истинска ярост. — И за какви последствия говориш? Да не би да намекваш за брака му с майка ми, латиноамериканката? Сигурно смяташ, че той е бил нещо повече от нея, и се възмущаваш на неравностойната им връзка? Извинявай много! Аз пък съм от Бронкс. Какъв ужас!

— Грубостта ти е безгранична — заяви баба ми.

— Искаш ли да видиш докъде мога да стигна? Хайде, давай.

Дейзи каза „шшшт“, но го изрече толкова тихо, сякаш искаше да укроти малко палаво кученце, и аз не ѝ обърнах внимание.

— Баща ти никога не се държеше грубо. Просто не му беше в характера.

— Нямам представа как се е държал. Но явно се опитваш да ми намекнеш, че съм взела грубостта от майка ми. Или че просто съм латиноамериканка с гореща кръв.

Глория се отпусна на стола. Боже, дано не получи инфаркт! Колкото и да вярвах, че това е невъзможно, не исках да се обвинявам цял живот за смъртта на баба си. Не бях допускала, че наследеното по еврейска и католическа линия чувство за вина властва в мен, но в този миг осъзнах, че то се е превърнало в мой постоянен спътник. Щях да нося този товар до края на живота си.

— Защо ме гледаш? — попита Глория.

— Стори ми се, че не ти е добре...

— Или че съм умряла? Е, нямаш късмет.

— Глория, не говори така — обади се Дейзи.

Баба ми изправи гръб, облегна се назад и заяви:

— Не се меси, Дейзи. — На нея говореше с по-мек тон. Може би я харесваше повече или просто я смяташе за по-чувствителна. — Ще помоля децата на Бродли да не се обаждат. Отидете в служебното кафене. После ще изпратя някой да ви повика.

Мат и Дейзи не помръднаха. Как изобщо можеше да допусне, че ще зарежат малката си братовчедка?

— Това с горещата кръв беше преувеличение — обърнах се аз към Глория. — Забрави, че съм го казала.

— Но не много голямо преувеличение — отбеляза тя.

Напразно се опасявах, че е получила инфаркт. Сърцето ѝ беше по-кораво от всякога. Гласът ѝ също.

— Съжалявам за напрежението помежду ни — заявих аз. — Очевидно и двете все още тъгуваме за баща ми.

— О, стига! След малко ще заскрибуцат цигулки.

— Никога ли не си скърбила за него?

— Как да не съм! Но всичко си има край. Finito. Животът продължава.

Как можех да споря с такъв човек? Нямах смисъл.

— Не знам защо дойдох в Санта Фе — казах аз. — Съгласих се най-вече заради Мат и Дейзи. Но и защото исках веднъж завинаги да... сложа точка. Мразя този израз. По-точно търсех помирение. Толкова рядко се бяхме виждали, че почти не те познавах. Може би точно заради това се отзовах на поканата ти.

— Не си ли чувала за мен от майка си?

— О, да. Но тя е доста толерантна, що се отнася до теб.

— Нали е християнка!

Мат се плесна по челото. *Господи, как може да каже такова нещо?*

— Не твърдя, че ти е простила, макар че сигурно го е направила. Двете с нея сме доста различни. Често споделяме едно мнение, но невинаги. Ето защо трябваше да те видя с очите си. Освен това корените са от значение. Не разбирам много от генетика, но аз нося една четвъртинка от теб.

— Не е лошо да добавиш малко повече учтивост към тази четвъртинка.

— Може би. В такъв случай нека ти обясня съвсем учтиво какво мисля за нашата фамилия. Като дете постоянно слушах хубави неща за семейство Голдбърг: спомени от детството на баща ми, които той споделяше с майка ми. Почти нямах лични впечатления. Помня три срещи с теб. На бар мицвата на Мат и Дейзи и на една семейна вечеря в някаква голяма стая. Май беше в ресторанта на хотела, където ти обичаше да отсядаш. Според майка ми сме се срещали и друг път, но аз не го помня. С други думи, не те познавах. За мен ти беше просто една висока жена с хубави дрехи и перлен гердан.

Глория кимна царствено. Дали не трябваше да ѝ измислим прозвище? Ричард Львското сърце, Екатерина Велика, Глория Недосегаемата?

— С другите роднини на баща ми се виждахме поне два пъти годишно — продължих аз. — Винаги празнувахме Пасха у тях.

Спомнях си добре тези посещения. По пътя майка ми казваше: „Не забравяй, че си наполовина еврейка. Длъжни сме да уважим този празник.“ Не бях много голяма, но разбирах, че трябва да се държа прилично и да оставя златното си кръстче у дома. Официалната част беше кратка и напълно поносима. Всяка година леля Синтия ми подаряваше кукла — бебето Мойсей в кошничка. Куклите бяха от

различни раси, а кошничките от изкусно преплетена ракета или тръстика. Всичките имаха имена: Мойсей, Мойси, Моско, Мосела, Мо. Когато пораснах, празнуването на Пасха стана по-забавно и вместо с бебето Мойсей, общувах с братовчедите ми.

— А те идваха вкъщи почти всяка година преди първия учебен ден — добавих. — Хапвахме набързо и отивахме в зоопарка или в някоя ботаническа градина. Когато с Дейзи и Мат станахме големи, започнахме да ходим заедно на обяд или вечеря.

— Това няма нищо общо с мен — прекъсна ме Глория.

Не посмях да се обърна към Дейзи, защото знаех колко неловко се чувства. Сигурно си дъвчеше устните. Мат също изглеждаше смутен. Не исках да нагнетявам допълнително обстановката.

— Съгласна съм, че не те засяга директно — казах аз с преувеличено любезен глас, какъвто използвах, когато се обръщах към някой духовник от съдебното жури. — Но след като покани и тримата, ми се искаше да ти обясня каква е моята роля в семейството.

— И, естествено, изобщо не си искала да ме манипулираш. Дори не ти е минало през ума, че думите ти ще предизвикат съжаление у мен и братовчедите ти. Горката Раquel, вечният аутсайдер.

Глория беше царица на сарказма.

— Дейзи и Мат ме познават. Освен това и тримата сте достатъчно умни, за да усетите дали се преструвам. Преценете сами. С майка ми виждахме чичо Брaдли и семейството му няколко пъти в годината, но аз се почувствах близка с Мат и Дейзи едва когато започнах да излизам с тях. Чичо Брaдли и леля Синтия ни канеха на Пасха не от истинска обич, а от чувство за дълг и уважение към паметта на баща ми. Не ме разбирай погрешно. Те бяха грижовни и щедри. Пращаха ми подаръци за рождените дни и Коледа, а когато влязох в гимназията, ми купиха компютър. Чичо Брaдли дори ми помогна с таксата за колежа, което надмина всичките ми очаквания.

Изведнъж осъзнах, че последното беше тайна. Дейзи долови смущението ми и побърза да ме успокои:

— Раquel, ние знаехме. Мама ни каза. За нея „Не споделяй с никого“ означава „Само не давай изявление пред пресата“.

— Моята майка никога не издава тайни. Колкото и да я увещавах — заявих аз. После се обърнах към Глория и добавих: — Тя можеше да плати колежа с парите от застраховката на баща ми и със

спестяванията си. Но чичо Бродли настоя да ни помогне. Благодарение на него не взех студентски заем и получих стая в общежитие. Така не се налагаше да пътувам всеки ден. Постъпката му беше много щедра, защото Мат още следваше в „Дюк“. Дори за човек с пари разходите му не бяха никак малки.

— Има пари и... истински пари — отбеляза Глория. — Университетските такси са смешна сума за хората с истински пари.

Лицето на Мат, което бе възвърнало нормалния си цвят, стана тъмночервено. Той отвори уста да каже нещо, но се въздържа, а баба ми продължи да говори с подчертано търпелив тон, сякаш смяташе събеседника си за изключително глупав.

— Като адвокатка в „Правна помощ“ няма да спечелиш никакви пари.

— Знам много добре.

— И все пак си мислиш, че се бориш за справедлива кауза. Какво благородство!

Глория звучеше толкова спокойно и уверено, че нямаше как да изкрещя в лицето ѝ: „Да пукнеш дано!“. А и все пак беше седемдесет и девет годишната ми баба.

— В крайна сметка парите не са от значение — продължи тя. — Важен е приносът към човечеството. Нали така, Раquel?

— Понякога виждам смисъл в работата си. По-често обаче знам, че клиентът, чието дело съм спечелила, отново ще извърши нещо незаконно, и то до няколко дни или седмици. Когато губя, обвиняемите отиват зад решетките заслужено, макар че затворите са ужасни, а повечето присъди — ненужно дълги. Понякога се случва и невинен човек да бъде осъден, нищо че съм се борила до последния миг и съм била два пъти по-убедителна от прокурора. Не се чувствам благородна. Почти през цялото време ми се иска да работя нещо друго.

— Тогава защо не напуснеш? — попита Глория.

— Не знам. Трудно е да приемеш факта, че професията, за която си мечтал всъщност те прави нещастен.

— Не звучиш много емоционално.

— Просто съм свикнала с това чувство. По принцип съм доста проактивна и не се примирявам с всичко. Но след като нямам представа какво искам...

Не бях споделяла този проблем с Дейзи и Мат и се почувствах неловко, че трябва да разберат за него от разговора ми с Глория. Още по-странно беше, че не го бях обсъждала нито с майка ми, нито с Хейдън. Защо изведнъж се изповядвах пред Глория Гарисън?

— Само недей да очакваш, че ще ти предложи „Глори“.

— О, не — засмях се аз. — Не искам „Глори“.

— А какво искаш? Да се омъжиш за гаджето си и да родиш деца ли?

— Не съм сигурна.

— Какво означава това?

Глория току-що бе навлязла в личното ми минно поле. Трябваше да бъда изключително внимателна. В противен случай рискувах да разкрия всичките си страхове и съмнения, които не бях споделяла с никого досега. Самата аз не ги бях обмислила по логичен начин — ако, разбира се, човек можеше да търси логика в инстинктивните си реакции.

— Означава, че съм на двайсет и пет и още не съм наясно с бъдещето си. Едва ли ще остана в „Правна помощ“. Няма да отида в някоя голяма кантора, нито ще зарежа правото, за да започна работа в хедж фонд. Минавало ми е през ума да стана асистент на федерален съдия, но за момента нищо не е ясно.

Бях се разприказвала твърде много. Поне не си признах, че не съм сигурна дали Хейдън иска да се оженим. Понякога имах чувството, че по-скоро търси начин да прекрати връзката ни. „Голдън Сакс“ даваше много на служителите си, но в замяна на това им вземаше живота, ако не и душата. Хейдън знаеше само едно — работа, работа, работа. Не му оставаше време дори да вечеряме заедно. Или да закусваме. Той излизаше от къщи с думите „Ще си взема нещо от Старбъкс“. Веднъж му казах, че е глупаво да чака на гигантска опашка в някакво кафене, след като може да изяде купичка овесени ядки у дома. А той ми отговори, че в квартала с банките опашките вървят по-бързо.

А сексът? Той беше толкова нередовен, че започвах да се питам къде се крие причината — в постоянната умора на Хейдън или в... друга жена.

— Но би избрала федерален съдия в Ню Йорк, нали? — поинтересува се Глория.

— Да.

— За да си близо до приятеля си?

— Нали вече го споменах.

— Много добре помня. Но дали това е истината? Не че искам да любопитствам...

— Но все пак го правиш — отвърнах аз.

— Глория — обади се Дейзи, — изложените тук дрехи одобрени ли са от теб, или още обмисляш дали са подходящи?

— Престани! — сръза я баба ми. — Сменяш темата, за да отвлечеш вниманието ми!

— Какво лошо има в това? — усмихна се братовчедка ми.

Бях ѝ благодарна, защото се опитваше да разчупи неловкия разговор и да го обърне на шега. Глория обаче не се хващаше на подобни трикове. На мен ми поолекна, но Дейзи веднага попадна под ударите ѝ.

— Коя си ти, че искаш да изгладиш нещата?

— Помислих си, че... — започна Дейзи.

— Не мисли. Силата ти не е там.

Глория смяташе, че ще накара братовчедка ми да млъкне, но се лъжеше.

— Напротив — заяви Дейзи. — Мненията ни може да се различават, но аз не ти отстъпвам по интелект. Знаеш ли какво забелязах? Ако нещо не ти допада, веднага атакуваш човека срещу себе си. Мат, Раquel, а сега и мен.

— Голям психоаналитик се извъди.

— Нямам никакво намерение да навлизам в дълбините на човешката психика. Говоря за поведението ти и за диалога, който водиш с нас.

Последното като че ли не бе изречено от Дейзи — гласът ѝ беше леденостуден. Братовчедка ми беше най-голямата от трима ни и винаги демонстрираше майчинска загриженост към мен и Мат.

— Изразяваш се като истински специалист по киноизкуство — заяви Глория. — Нали това си завършила? Баща ти ме уведоми за дипломирането ти в едно от „безкрайните“ си писма, които постепенно преминаха в имейли. Изглежда, ги смята за доста информативни.

Дейзи не я удостои с отговор и Глория замълча. Като че ли очакваше, че рано или късно братовчедка ми ще реагира на думите ѝ и

тя ще може да се впусне в поредния словесен двубой. Но това не се случи и баба ми продължи:

— Ти живееш в един измислен свят, мило момиче. Нека ти обясня. Животът е съвсем различен от филмите.

— Не съм твърдяла обратното.

— Въобразяваш си, че познаваш живота. Летиш до Ел Ей, после се връщаш. Живееш сама. О, не бъди толкова шокирана. Вече споменах, че съм ви проучила. Детективите ми докладваха, че си нямаш гадже. Що за съществуване водиш? Седиш в тъмна стая и по цял ден гледаш филми.

— Не го правя по цял ден, както и ти не прекарваш времето си в демонстрации на сенки за очи. Детективите ти са прави в едно. Наистина си нямам гадже. Искане ми се да не беше така. Щеше да бъде хубаво да обичам някого.

Дейзи говореше съвсем спокойно. Глория мълчеше. Предполагам, че беше леко изненадана, тъй като бе свикнала жертвите на нападите ѝ да реагират с враждебност или мълчаливо примирение.

— А ти? — продължи братовчедка ми. — Не искаш ли да си имаш човек, когото да обичаш?

Когато отвори уста да отговори, гласът на Глория изпълни стаята подобно на мощна стереоуредба. И тримата замръзнахме на място. Не бяхме толкова учудени от физическата сила на звука, колкото от факта, че тази стара жена е способна на подобни децибели и ярост.

— Защо мислиш, че си нямам?

— Защото ни покани тук — заяви Мат.

17

ГЛОРИЯ

Ох, този уикенд ми съкрати живота с цяла година. Само Раquel ми беше достатъчна, за да получа пристъп на астма. Не извадих инхалатора от чантата си, тъй като не исках да вижда, че завися от този жалък уред. Грозна гледка — все едно духаш на някой ненадарен мъж. Най-лошото щеше да бъде да предизвикам у нея чувство на съжаление. Не бих понесла такова унижение.

Ето защо не обърнах внимание на стягането в гърдите ми. Не можех обаче да прикрия хриптенето. При всяко издишване се чуваше отвратителен стържещ звук, наподобяващ писукане на неврастенична мишка. Матю седеше до мен и сигурно го чуваше.

Диагнозата на доктор еди-кой си, очарователния пулмолог с брадата — вече изобщо не помнех имена, особено в състояние на стрес, — беше „лека астма, развиваща се с възрастта“. На последното си посещение при него ми каза, че лекарството ми помага. Но това беше, преди Раquel да премине всякакви граници.

Човек, когото да обичам. Лесно им беше на децата да бърборят врели-некипели. А аз си мислех, че младите хора от новия век са престанали да следват съмнителните научни теории на доктор Фройд, небрежно представени от доктор Фил в едноименното му токшоу. Отгоре на всичко не можеха да се въздържат и открито споделяха възгледите си. Какво му ставаше на младото поколение? Защо всички държаха да споделят? Постоянно чувах изречението „Искам да споделя нещо с теб“. Още преди да чуех за какво става дума, ми идеше да кажа: „Моля те, не бъди толкова щедър. Запази го за себе си!“.

И кой от тримата стигна до знаменитото заключение, че съм ги поканила в Санта Фе, защото имам нужда да обичам някого? Матю. Всъщност той беше най-негъвкав в интелектуално отношение. Приличаше по-скоро на човек на действието, отколкото на разсъждението. Но що се отнася до състоянието на съвременния свят, ми се струваше най-осведомен от всички. И все пак се бе поддал на

евтината, популярна психология, наричана от Джо „пълна глупотевина“. Точно с тези думи мъжът ми бе отвърнал на обвиненията ми, че е капитулирал пред мафията и трябва да посети психиатър.

Трима внуци, всеки от които беше досаден — не, по-скоро вбесяващ — по свой собствен начин. Беше петък сутрин и ми оставаха още четирийсет и осем часа с тях. Обмислях дали да не им дам по петстотин долара, да им взема кола под наем и да ги изпратя с думите: „Вървете, деца мои, лудувайте на воля, наслаждавайте се на всички възможни удоволствия, докато аз гледам записи с есенната колекция на Даян фон Фюр Стенберг и чета... нещо.“

Имах нужда от остроумно, но не и трудноразбираемо четиво. Мразех книгите, които хората четат само за да блеснат пред другите на следващото светско парти. Струваше ми се глупаво да обявиш на откриването на някоя галерия: „Току-що препрочетох Ана Каренина.“

Всъщност никога не я бях чел. Започнах я, но се оказа, че Левин, когото мислех за евреин, е доброжелателен руски християнин. Пълна досада. Освен това знаех, че Ана ще се самоубие накрая. Нима имаше смисъл да прочета толкова много страници, за да разбере, че главната героиня се превръща в жертва?

Но как човек на моите години можеше да заяви, че чете „Ана Каренина“, докато отпиваше от чашата с Мартини? Веднага щеше да се намери някой, който да възкликне: „Да не би да намекувате, че не сте я чели досега?!“. При това с толкова шокиран тон, сякаш току-що сте признали участието си в ужасно престъпление.

Може би „Крал Лир“... Веднъж гледах телевизионната пиеса с Орсън Уелс. Не бих казала, че това е най-голямото му актьорско постижение. Носеше ужасна перука. Все се канех да видя пиесата на живо в театъра или да я прочета. Но точно този уикенд не ми се четеше за неблагодарни деца. В „Крал Лир“ двете лоши дъщери поне искат кралството. В моя случай нито един от тримата ми внуци не пожела „Глори“. Един цитат от пиесата гласи: „По-добре е в пазвата да топлиш усойница, отколкото да имаш неблагодарно чедо!“. Те бяха моята неблагодарна плът и кръв. Но за щастие аз не бях тяхна майка и не се чувствах виновна за лошото им възпитание.

Матю много ме засегна. Уж беше сериозен и симпатичен млад мъж, а говореше такива глупости за нуждата ми от любов. Ако беше

намекнал за нуждата ми от разнообразие, сигурно нямаше да се обидя. Особено след като Кийт напусна бизнеса, а после и живота ми...

Е, не бих казала, че Кийт ме забавляваше много след удара на Били, а и не съм го очаквала от него. И все пак никога не бях допускала, че ще се ядоса толкова, че да си тръгне завинаги. Разбирах, че отказът ми да посетя Били в интензивното го вбесява, но да реши да скъса всякакви отношения... На няколко пъти се канех да отида на свиждане — обличах се, гримирах се, дори си слагах златист фон дьо тен заради флуоресцентното осветление в болницата. Не забравях и високите токчета, тъй като Били рядко пропускаше да се възхити на стройните ми крака. Винаги избирах обувки с гумени подметки, за да не се подхлъзна в кошмарните болнични коридори. Но всеки път, когато тръгнах към вратата, някой се обаждаше и аз вдигах телефона, въпреки че можех да изпратя имейл по-късно. Или пък вземах пощата, сядах на кухненската маса и се зачитах. Докато сортирах и преглеждах писмата, желанието ми да изляза постепенно се изпаряваше.

От една страна, си казвах, че ще отида. Не днес, а утре. От друга, осъзнавах колко трудно ще ми бъде да го видя как лежи със затворени очи. Пък и той не би разбрал, че съм там, нали? Дълбоко в себе си изпитвах ужас. Дори едногодишното мълчание на Кийт не можеше да ме накара да седна до човек, запътил се към небитието. Смъртта щеше да присъства в стаята и да дърпа Били за пижамата. А щом тя решише да вземе някого със себе си, нищо не бе в състояние да я спре — нито жаждата за живот, нито омега-3 таблетките, нито чувството за хумор.

Надявах се, че Кийт ще забрави за гнева си до една година. И че след още една ще проумее защо не превъзмогнах нежеланието си да посетя Били. Ледът помежду ни щеше постепенно да се пропука и той щеше да подхвърли някоя шега, която само аз можех да разбера. После щяхме да се разплачем от радост и всичко щеше да бъде отново постарому.

Когато Кийт съобщи, че напуска и вече не се интересува от „Глори“, не му повярвах. След време обаче се примирих с отсъствието му. Трябваше да го преживея. Подобно нещо не ми се случваше за пръв път. Много хора ме бяха изоставяли — родителите ми (след като плъзнаха онези слухове за мен), Джо (който отказа подкрепата ми и се превърна в страхливец), а после и Травис... Е, той не ме изостави, но аз така го почувствах. Кийт просто беше поредният в списъка.

Ето как се наложи да избира друг наследник на „Глори“. Все някак щях да забравя за Кийт. И да намеря човек, който да се заеме с бизнеса и да ми бъде приятел. Не беше нужно да е гей. Можеше да бъде и жена, макар че имах доста лоши — за да не употребя по-силно прилагателно — спомени от приятелките си. Когато бях млада, мислех, че просто ми завиждат. На тяхно място и аз щях да завиждам на някоя като мен. Можех ли да очаквам лоялност при подобна завист? В никакъв случай. Нито обич. С годините разбрах, че причината се крие и в мен: ставах за шеф и приятна компания, но не бях в състояние да поддържам близки приятелства с жени.

Докато се опитвах да изградя живота си без Кийт, осъзнах, че той е оказал огромно влияние върху приятелите ни. Изведнъж всички минаха на негова страна.

В пощата ми започнаха да пристигат само каталози, сметки и покани за бизнес събития. Когато посещавах сбирките на „Ленсик“, центъра за сценични изкуства, нямаше прегръдки, шеги или разговори за разкрасителни процедури. Жените ме поздравяваха с вялото „Здрасти, Глория!“, и толкова. Понякога получавах някоя и друга бърза целувка, и то без докосване по бузата. Скоро забелязах, че има известна тенденция на редуване — онези, които ме бяха целунали предишния път, не го правеха отново, а биваха замествани от други, само и само за да не спра даренията.

Започнах да приемам и по-маловажните покани, защото не исках Карлос и Паула да виждат как редовно вечерям сама. Налагаше се да каня гости, колкото и да ме дразнеха мърморещите им, недоволни от тежкото икономическо положение съпрузи. Социалните ми контакти се сведоха до компанията на расистки настроени кретени и фанатици, които отричаха правото на аборт. За тях беше съвсем нормално да обсъждат мъртви ембриони и политиката на Обама, докато дъвчат салатата. Равносметката? Животът без Кийт ми се струваше ужасно скучен.

Колко глупав беше този Матю! Дали пък Дейзи не намекна първа нещо за любовта? Не, аз не търсех човек, когото да обичам. Но ми се искаше понякога да се смея — за предпочитане на чужд гръб.

Не, не бях права. Всъщност търсех любов, но не от внуците си — не че те се избиваха да ми я предлагат. Мечтаех за любовта, която те кара да се чувстваш по-жив. Има разлика между това да се обличаш за

работа — дори тя да е свързана с мода и красота — и да се издокарваш за някого, чиито очи те гледат с възхищение.

Джо и Кийт ме обичаха — всеки посвоему — не само заради външността и елегантния ми вкус. Те обожаваха чувството ми за хумор и начина, по който анализирах социалните и бизнес взаимоотношения. Кийт беше по-осведомен в областта на политиката, а Джо знаеше всичко за спорта и разговорите ни бяха много оживени. Цяла година след 11 септември с Кийт обсъждахме мъката, страха и отмъщението — сериозни, но доста увлекателни теми.

С Джо непрекъснато коментирахме груповата психология в спорта. Питахме се доколко успехите и провалите на един отбор се дължат на сходствата или различията в характерите на състезателите. Спортът не ми липсваше, след като напуснах Джо. Липсваха ми дискусиите. Колкото до децата... Травис не се интересуваше от спорт. Отивахме на мач и той правеше единствено снимки. Бродли обичаше да говори, но толкова често казваше „ъъ“, че ми идеше да се плесна по челото, за да не заспя.

Когато наближих шейсетте, осъзнах, че няма да се омъжа отново. Винаги бях допускала възможността за втори брак, но след двайсет години ходене по срещи разбрах, че повечето мъже ме дразнят ужасно. Колкото по-стари бяха, толкова по-зле ставаше. Газове и мнения, изказани на висок глас. Косми в носа. Мизерни бакшиши в ресторанта. Шофиране с твърде бавна скорост. Не можех да ги търпя. Предпочитах да прекарам остатъка от живота си сама.

Подобно чувство е освобождаващо, но и малко плашещо. Страхуваш се, че ще се събудиш в пет сутринта с онази болка в гърдите, която пропълзява към ръката и лицето ти. Протягаш се към телефона, но не можеш да го стигнеш. Или пък го стигаш, но операторът от „Бърза помощ“ се е унесъл след предозиране с наркотици и ти просто умираш.

Понякога Джо ми липсваше толкова много, че усещах как държа слушалката и се каня да му звънна. Искях да го чуя как казва с нюйоркския си акцент: „Здрасти, Гло.“

Веднъж, преди години, бях изпаднала в подобни размишления, когато Бродли се обади и попита:

— Чу ли за татко?

— Какво?

Сърцето ми се обърна.

— Оженил се е за някаква вдовица във Форт Майърс. Шарън.

Не знаех, че Джо е във Форт Майърс, нито пък бях чувала за Шарън. Оказа се, че е наполовина италианка, наполовина ирландка. Съвсем не беше богата — караше лексус, а не мерцедес. Но имаше достатъчно пари, за да го задържи известно време. Когато Шарън го изхвърли, Джо се запозна с друга и живя с нея по-малко от година. Така или иначе, винаги щеше да се намери някоя, която да го грабне. Откакто се бяхме разделили, не му се бе налагало да плаща наем. Не знам с какви очи реши да доведе една от жените си на погребението на Травис.

Нямаше как да се върна при Джо. Не заради малодушието му пред мафията (кой би им се противопоставил?), а защото се предаде без каквато и да е съпротива. Бих понесла всичко, но не и страхливостта — за мен тя бе равносилна на смъртта, която трябваше да ни раздели според брачната клетва.

Когато Карлос и Паула не бяха наблизо, винаги можех да разчитам на Кийт. Двамата се бяхме разбрали какво да прави всеки от нас, ако нещо се случеше на другия. Кийт искаше да бъде погребан с бежовите си ботуши „Лукезе“, а аз го предупредих при спешни случаи да звъни само на доктор Фицпатрик. Сега той навярно имаше десетина приятели, готови да му се притекат на помощ, в случай че едната му страна започнеше да изтръпва. Аз си нямах никого.

До обяд оставаше цял час. Чудех се какво да правя с тези тримата. Едва ли можехме да се забавляваме заедно. Но колкото и да беше странно, осъзнавах, че един страничен наблюдател би бил възхитен от компанията им.

Матю беше истински чаровник, който привличаше жените с неподправения си интерес към тях. Усмивката му ги караше да се чувстват така, сякаш са благословени от папата и обожавани от най-красивото момче на света. И все пак не се съмнявах, че ако се оженеше за Ашли, бракът им щеше да продължи дълго.

От тримата Раquel веднага печелеше титлата „Мис Изобцо не съм забавна“. Изглеждаше по-сериозна от братовчедите си, но животът ѝ беше доста по-тежък от техния. Всъщност дали наистина беше така? Допусках, че и тя като мен си мисли често за Травис. А Адриана? Несъмнено. Когато някой толкова енергичен и обичан човек като

Травис си отиде млад, близките му страдат неутешимо. Иде им да плачат за всичко, което са пропуснали да изживеят с него. И все пак в Раquel се таеше енергия, неприсъща на другите двама. Тя искаше да бъде някой.

Раquel търсеше своето място в Америка. Не беше класически пример за имигрантка, тъй като баба ѝ и дядо ѝ бяха поели тази роля. Но в нея гореше огън, някакво непреодолимо желание да успее. Аз притежавах същия устрем, но го осъзнах чак когато Джо остави бизнеса и престана да се грижи за семейството си. Раquel живееше с неверния Хейдън, така че не ме превъзхождаше особено в избора си на мъже. И все пак не можех да не призная, че нейният партньор е преуспял служител на „Голдман и Сакс“, докато моят беше обикновен собственик на камиони.

Според проучването на детективите Раquel щеше да се сблъска с доста разочарования. Но духът ѝ нямаше да се прекърши. Освен това тя беше красива — дребничка и мургава. Дори без грим кожата ѝ сияеше. Косата ѝ блестеше.

Дейзи беше мила — качество, което не се нареждаше сред най-важните в моя списък. Аз обаче знаех, че добротата ѝ в комбинация с интелекта и любовта към киното ще ѝ гарантират успех не само в този труден бизнес, но и в безмилостното манхатънско общество. Освен това и тя имаше очарователна усмивка. За разлика от тази на Матю нейната не омайваше околните. По-скоро изразяваше чувството ѝ за хумор и самокритичност, без да създава впечатлението за уязвимост, което би било фатално в Ню Йорк или Ел Ей.

— Искан ми се да се позабавляваме — заявих аз.

Очаквах Матю да се почеше озадачено по главата, а Раquel да извика: „Лъжкия!“ . Дейзи пък сигурно щеше да предложи да гледаме „Магазинът зад ъгъла“. Ето защо веднага поясних:

— Грим и прическа за всички!

18

ДЕЙЗИ

Нещата не отиваха на добре. Мислех си, че просто ще ни разведе наоколо, и толкова. Но изведнъж Глория ни предложи грим и прическа; вероятно искаше да демонстрира безгрижие към ужасната ситуация — още цели два дни в компанията на внуците ѝ. Докато вървахме към залата за разкрасяване, Раquel ме погледна ужасено. *Ами сега? Поклатих недоверчиво глава. Не вярвах, че баба ми ще ни принуди да го направим. Братовчедка ми вдигна многозначително вежди. Искаш ли да се обзаложим?*

И сякаш за да докаже, че Раquel е права, Глория възкликна пред двойната врата на залата:

— Нека станем красиви! — Прозвуча прекалено въодушевено, все едно играеше главната роля в някоя комедия на нравите. — Без теб, Матю. Ти не се нуждаеш от корекции, освен ако не настояваш. — Тя го огледа от глава до пети; за щастие, в очите ѝ нямаше и следа от кокетство. — Може би само от друг, не толкова силен гел за коса.

— Добре — съгласи се той.

Това беше едно от качествата на брат ми, на което се възхищавах. Повечето хетеросексуални мъже в женска компания не могат да устоят на изкушението да се държат като неандерталци, за да демонстрират мъжествеността си. Не и Мати. Вероятно той толерираше факта, че Глория е внимателна към нас или пък страда от раздвоение на личността и най-сетне е решила да покаже своята приятна страна. Така или иначе, не искаше да ѝ развали настроението. И беше склонен да изпробва нов гел.

След разкоша на модната зала очаквах да видя стотина фризьорски стола, отразени до безкрайност в огледални стени, както и танцуващи фризьори в бели престилки. Вместо това заварих четири стола, множество колички с продукти за коса и една жена, която приличаше на Деми Мур в „Призрак“. Или по-скоро на Кери Мълиган в продължението на „Уолстрийт“.

Непрекъснато сравнявах хората с актьори в различни филмови роли. Обикновено това развеселяваше приятелите ми. С изключение на Карл Уайт момчето, с което излизах през 2009 година (майка ми, която живееше в заблудата, че е забавна и лишена от предразсъдъци, го наричаше Карл Блек заради цвета на кожата му). Към края на връзката ни всеки път, когато кажех: „Еди-кой си прилича на...“, Карл възразяваше: „Не, изобщо не прилича!“. А той определено разбираше от актьори — все пак беше кастинг директор в „Театрален клуб Манхатън“. Когато се разделяхме, Карл изтъкна, че не може да понася постоянните ми сравнения.

— О, стига, Карл — защитих се аз. — Правя го толкова рядко.

— Напротив! — отвърна той. — Благодарен съм единствено, че пощади мен.

Последните ми думи към него бяха:

— Знаеш ли, че ми напомняш на Били Ди Уилямс без мустак?

Когато сравнявах хората с измислени герои, си създавах своя собствена представа за характера им. Това си беше чиста загуба на време, тъй като първите впечатления обикновено се оказваха неточни. Като в сегашния случай. Жената в залата тръгна към нас с уверената стъпка на човек, който ще прави важно съобщение на пресконференция. Въпреки решителната ѝ походка очаквах, че подобна красавица с гъста къса коса а ла Деми/Кери ще има глас, звънтящ като камбанка.

— Добре дошли, внуци! Радвам се да ви видя!

Говореше като Дядо Коледа на екстази. Дружелюбно, бързо и гръмогласно. Ръкостискането ѝ беше още по-силно от гласа ѝ.

— Казвам се Лизи О’Мелвъни — заяви тя.

Усмивката ѝ беше широка и сърдечна. Странна работа. Глория беше толкова неприятна, а се беше заобиколила със симпатични служителки — Маргарит, Емили, Лизи. Може би те бяха назначени от онзи мъж, който бе напуснал компанията. Или пък баба ми искаше да заблуди хората, а и самата себе си, че в „Глори“ всички до един са прекрасни.

— Аз съм вицепрезидент на Отдела за козметика и фризьорство — обясни Лизи. — Работата ми е да тествам новите продукти, от химичния състав до мирисата им.

— Разполагаме с отлични климатици и вентилация — намеси се Глория, — но тъй като обслужваме клиентите в гломобилите, понякога освежаваме въздуха с лек аромат. Тежките парфюми са абсолютно неприемливи.

— Затова — продължи Лизи, която очевидно бе свикнала да я прекъсват — аз изпробвам нови продукти и с най-подходящите замествам по-некачествените. Посрещам и изпращам всеки гломобил, за да се уверя, че всички продукти са на ниво.

— И че никой не краде — обади се баба ми.

— А и вътре трябва да блести от чистота. С хората от моя отдел обучаваме новите служители, провеждаме опреснителни курсове на всеки шест месеца и пътуваме, за да инспектираме работата им на място. Също така интервюираме клиентите. Нямаме представа какви неща забелязват или... си въобразяват, че забелязват. — Лизи се усмихна на брат ми. — Ти си Матю, нали?

— Да — отговори той и включи чара си с пълна сила.

Веднага усетих, че я харесва. Двамата си размениха ослепителни усмивки.

— Трябва му по-лек гел, нали? — попита Глория.

— По принцип не одобрявам гела за мъже — отвърна Лизи, — но на теб ти стои добре. Продуктите на „Матрикс Флексибъл“ са качествени и на добра цена. Може да пробваш и гела на „Редкен“. И така, Матю, ако искаш, остани тук, за да видиш как ще разкрасим дамите.

Надявах се, че не изглеждам като Раquel, на чието лице бяха изписани паника и потрес.

— Ако ли пък не — добави Лизи. — Глория предлага да се срещнеш с хората от пиар отдела ни. Тара и Рик ще те разведат наоколо и ще ти разкажат някои интересни неща. Междувременно аз ще приготвя теловете, за да ги вземеш на тръгване.

— Предпочитам да се видя с Тара и Рик. Благодаря за теловете, но мога да си ги купя...

— И дума да не става.

— Ще те заведа в отдела — обърна се Глория към Матю. И добави с глас, който ми се стори почти зловещ: — Дейзи! Раquel! Идвам след малко.

Щом двамата излязоха, Раquel заяви:

— Лизи, много ти благодаря, но аз нямам желание да...

— Е, щом е така. Предполагам, че и братовчедка ти не иска да...

Дейзи, нали така се казваше?

— Да — потвърди Раquel.

— Искате ли да чуете нещо интересно? Допреди няколко седмици никой от нас не предполагаше за съществуването ви. Знаехме само, че госпожа Гарисън е била омъжена и че има деца. Тя не обсъжда личния си живот. И аз напълно уважавам решението ѝ.

Лизи се опитваше да ни предразположи към разговор, но Раquel само се усмихна.

— Съпругът ѝ се е казвал Голдбърг, нали?

— Да — заяви Раquel.

Реших да сменя темата, за да не се впуснем в обяснения за фамилията Гарисън.

— Лизи, ти се занимаваш с козметика и външния вид на хората. Сигурна съм, че си много наблюдателна.

— Не съм се замисляла, но вероятно да.

— Откриваш ли прилика между трима ни? Или между нас и Глория?

— Ако не е налице някакъв доминантен признак, сходството обикновено се забелязва в очите или в челото. При вас не го забелязвам. Но всички имате плътни устни. Класическа купидонова извивка на горната устна, добре очертан филтрум... — Лизи посочи браздата между носа и средата на горната устна. — Това е общата ви черта. Тя обаче не е толкова очевидна. Друго? Кафявите очи. Но повечето хора тук са с такива очи, така че... Дейзи и Матю си приличат. Нормално е, нали са брат и сестра.

Раquel опипваше филтрума си и Лизи се обърна към мен.

— Раquel не иска да я разкрасяваме. А ти?

— Бих се съгласила, при условие че няма да ме превърнете в блондинка или да ми слагате блестящ руж. Не искам да блестя.

Очаквах Лизи да попита: „Какво му е лошото на блестящия руж?“, и да ми изнесе лекция за това как трябва да се харесвам повече, ако държа да изглеждам по-добре. Не че нямаше да бъде права. За да не засегна нито Лизи, нито баба ми, се оставих да ме преобразят. Надявах се, че няма да изляза отвътре с прилепени за лицето къдрици а ла Мерилин Монро в „Автобусна спирка“.

Лизи ни поведе към фризьорските столове, покани ни да седнем и се настани на един бежов стол на колелца между нас.

— Предлагам да си поговорим, преди да започнем. — След като кимнахме, тя продължи: — Според едно проучване на Нюйоркската академия на науките кандидатите за работа с привлекателна външност се възприемат като по-общителни и по-интелигентни от другите. В „Нюзуик“ четох за едно изследване сред желаещите да заемат мениджърски постове. От девет показателя най-важен е опитът, а след него идват самочувствието и външността. Външният вид превъзхожда дори образованието на кандидата.

— Значи красотата ще спаси света — подхвърли Ракул.

Познавах я достатъчно добре, за да усетя сарказма в думите ѝ. Тя добави:

— Това не противоречи ли на всичко важно в живота — загриженост, съпричастност, всеотдайност към работата и семейството?

— Обясни ми едно нещо — каза Лизи и отметна глава. Косата ѝ леко се повдигна, но след секунда отново зае перфектната си форма. — Да приемем, че всяка сутрин отделяш по пет минути, за да оправиш косата си, и че ходиш на фризьор веднъж на шест седмици. По какъв начин ще повлияе това на твоята всеотдайност? Аз лично помагам в кухня за социално слаби. Бих ли показала уважение към тези хора, ако им сервирах храната с повехнало бледо лице и чорлава коса? В „Глори“ не правим клонинги на Жизел Бюндхен. Просто предлагаме добри съвети и качествено обслужване. Клиентките ни живеят в малки градове. Средният доход на семействата им е между петдесет и сто хиляди долара на година. Затова цените ни не са високи.

Забелязахме Глория чак когато тя спря на крачка от стола на Лизи.

— Госпожо Гарисън! — възкликна Лизи. — Вие не ходите, а направо летите! — Каза го толкова възторжено, все едно току-що бе видяла баба ми да стъпва по вода. — Изобщо не сме ви усетили!

— Навик от времето, когато бях модел — обясни Глория. — Пристъпваш като в състояние на безтегловност, за да не пречиш на клиентите.

Лизи ѝ предложи стола на колелца, но за мое учудване Глория реши да седне до нея. Място имаше, тъй като бедрата им бяха на

половината на моите, но недоумението ми дойде от готовността, с която двете споделиха стола.

— Ракел.

Гласът на Глория ме стресна толкова, че и последната глътка кафе се върна в гърлото ми. Беше строг и вцепеняващ. Ето защо се изненадах, когато тя зададе на братовчедка ми два съвсем нормални въпроса.

— Какъв грим слагаш, когато излизаш вечер? Колко време се приготвяш?

Ракел също беше изненадана.

— Ами... Спирала за очи, дискретен гланц за устни. Гримирам се за около минута. Мия си косата на три дни и ако не я оставя да изсъхне от само себе си, я издухвам със сешоар за петнайсетина минути. Обикновено я завивам на кок, а ако случаят е по-специален, ми трябва още три-четири минути, за да ѝ придам небрежно-елегантен вид.

— Лизи?

Глория искаше да чуе мнението ѝ.

— Много добре, Ракел! И доказателството е пред нас, защото изглеждаш чудесно. Косата ти е наситено кестенява и затова веждите ти могат да бъдат по-тъмни и по-очертани. Като свършиш с миглите, избърши спиралата със салфетка и леко мини по веждите. После ги среши със стара четка за зъби.

Странно, но Ракел не беше нито незаинтересована, нито отегчена, а кимаше и слушаше с подчертано внимание.

— Косата ти се нуждае от леко подравняване — добави Лизи. — Сега ще доведе една от фризьорките.

— Малко руж няма да ѝ навреди — обади се Глория.

Лизи се надигна бавно, защото рязкото ставане щеше да изпрати стола на колелца към другия край на стаята, а баба ми все още седеше на него. В този миг Ракел дойде на себе си и заяви:

— Няма нужда. Не искам да отнемам от времето на Дейзи...

— О, стига — каза Глория. — Да не си Самсон, че ще загубиш силата си, ако ти отрежат цъфналите краища? — Тя направи знак на Лизи да доведе фризьорката. — После ще разкрасим и Дейзи.

Братовчедка ми стана и я изгледа. Макар че беше запленена от козметичните съвети на Лизи, между нея и Глория все още тегнеше

осезаемо напрежение. Страхувах се, че Ракел ще си тръгне с гръм и трясък, но не и преди да обвини баба ни в жестоки престъпления срещу семейството. Глория се обърна към нея и заяви:

— Ако една жена не се интересува от косата си, тя определено има нужда от антидепресанти.

— О, това ме кара да се замисля — подхвърлих с усмивка аз.

— Искаш да кажеш, че любовта към косата е равносилна на любовта към живота? — не се предаваше Ракел.

— Нека не преувеличаваме — отвърна Глория. — Но когато харесваш косата си, отношението ти към живота е положително.

Ракел пхна ръце в джобовете на панталона си. Приличаше на Карол Ломбард и Даян Китън. Позата ѝ изобщо не беше враждебна.

— Желанието да имаш хубава коса е желание да общуваш — продължи Глория. — Разбира се, човек не бива да се вманиачава. — Тя се завъртя на стола и ме погледна. — Хората винаги се стремят да бъдат по-красиви. Кажи на Ракел колко много филми засягат тази тема. Може би дори съществува отделен жанр, посветен на пълната промяна на външността.

— Така е — съгласих се аз. — Има безброй филми, в които героите решават да се променят. — Те често прибегват до метода „направи си сам“, за да преобразят същността си. — Улових неодобрителния поглед на Глория и добавих: — Или външния си вид. „Смешно лице“, „Нищо общо“, „Баровки“... Мога да изброя още, но ще ви отегча. Филмите, за които се сещам, са малко или повече комедийни. Класическата комедия е оптимистична. Винаги завършва със сватба или щастлива любов. Външната промяна наистина демонстрира желание за общуване, както и вяра в бъдещето.

— Вечният американски оптимизъм — обобщи Ракел. — Постоянен стремеж все по-нагоре и по-нагоре.

— Какво лошо има в това? — учуди се баба ми. — То е част от нас, американците. Да искаме промяна. И двете фамилии Голдбърг, моята и на Джо, са дошли в Америка за по-добър живот. Семейството на майка ти едва ли се е преместило от Пуерто Рико в Ню Йорк заради хубавото време.

Братовчедка ми наклони глава и сякаш се замисли как да възрази на Глория. Но нищо не ѝ дойде наум.

— Вероятно си права — съгласи се тя.

— Разбира се, че съм права. Когато основах „Глори“, не се водех от оптимизъм или конкретна стратегия. Просто ми беше хрумнала добра идея, която щеше да ми донесе някой и друг долар. С времето бизнесът се разрасна и аз си казах, че съм дала своя принос към събъждането на американската мечта. Може би тя не е чисто американска. Помислете си за Пепеляшка. Но ние сме ужасно добри в способността си да се преобразяваме. Много преди риалити програмите и телевизията изобщо в пресата излизаха статии за това как да разкрасим къщата, тялото и лицето си — съвети за всеки аспект от собствения ни стил и заобикалящата ни среда. Чували ли сте за каталога на „Сиърс“?

— Да! — отвърнах веднага аз.

— Аха — каза неуверено Ракул. — Те продаваха нещо.

— Точно така. Аз правя същото. Продавам продукти и услуги. А ти продаваш услуги.

— В известен смисъл, да.

— Във всякакъв смисъл! Обществото е решило, че и бедните хора имат право на защита. Ти вземаш заплата, за да ги представляваш в съда. Предполагам, че не е особено висока...

— Детективите ти не научиха ли точната сума?

— Всъщност, да. Знам, че не е много голяма. Ако обществото уважаваше повече бедните и правителството имаше повече средства, щяха да ти плащат по-добре. За съжаление обаче обществото се интересува най-вече от външния вид. Това е добре за мен, нали? Да се чуди човек защо толкова много жени не знаят какво да правят с външността си. Могат поне да си купят книга. Има доста добри издания със съвети за мода, грим и прически.

— Защо голяма част от жените не следват съветите за красота?
— поинтересува се Ракул.

— Липсва им упорство и последователност. А и какво можеш да промениш, ако живееш в малък град и не разполагаш с достатъчно средства да поддържаш външността си?

— А дали въпросните жени държат да бъдат в крак с модата? — попитах аз.

— О, да, много повече от преди. Благодарение на интернет те получават достъп до всякаква информация и искат да подражават на известни личности. Дори и да не си мечтаят за последната прическа на

Риана, определено очакват от фризьорките си да бъдат запознати с модните тенденции.

— И твоите хора им предлагат това?

— Да. Първата ни задача е да разкрасим всички нови стилисти и фризьори. По този начин им показваме, че не знаят всичко и че винаги има какво да научат. Тъй като съм завършила само гимназия, вярвам дълбоко в непрекъснатото обучение. Ние държим служителите ни да притежават необходимите качества и да преценяват индивидуалните нужди на всеки клиент. Може да ви звучи странно, но „Глори“ е една феминистка компания.

— Нали е собственост на жена — каза Раquel, която сякаш не беше напълно убедена в суфражистките идеи на Глория.

— Собствеността не е от значение — възрази Глория. Говореше с леко раздражение, но не така враждебно както преди. — Важен е феминизмът: жените трябва да се приемат такива, каквито са, а не да боядисват косите си като Кери Ъндъруд. Трябва да се погледнат в огледалото и да възкликнат: „Каква хубава жена!“.

— Не смяташ ли, че има и жени, които не се интересуват от външността си? — попита Раquel.

— Истината е, че някои изобщо не знаят откъде да започнат. Те вдигат ръце и отказват да се поддържат под претекста, че грижите за външния вид са плод на някаква абсурдна мания. Пълни глупости! Затова ние в „Глори“ искаме клиентките ни да се чувстват добре в собствената си кожа.

— Но ако не си сексапилна и слаба като Кери и Риана, обществото ще бъде ли склонно да те приеме? — попитах аз.

— Посланието на „Глори“ е: „Не слушайте тези тъпотии.“ Комбинацията от сексапил и стройна фигура е недостижима за деветдесет процента от жените. Преди години, когато бях на двайсет, много жени бяха готови на всичко, за да притежават моята фигура. Някои можеха да го постигнат, но трябваше да водят живот, изпълнен с лишения. Искаше ми се да променя съществуващите ограничения. Не беше лесно. До края на шейсетте години съществуваше само един идеал за красота — стройните белокожи манекенки. Чак по-късно няколко по-известни списания се осмелиха да покажат афроамериканки и азиатки на своите страници. Мисля, че тогава още

никой не говореше за латиноамериканки. Един ден „Гламър“ сложи чернокожо момиче на корицата си.

— И така се е зародило разнообразието? — попита Ракел.

Не можех да разбера дали братовчедка ми наистина проявява любопитство, или просто се опитва да заложи капан на Глория.

— Не, но това помогна. Когато едно известно списание за млади дами покаже на корицата си момиче с различен вид красота, много от читателките се обнадеждават. Винаги е имало жени като Кери; защо да няма и такива като Риана? Разнообразието възвръща самочувствието. Останалото идва от само себе си.

— Струва ми се, че говориш за жени, които са естествено красиви — отбелязах аз. — Повечето не биха станали хубавици, дори и с най-страхотните гримове и прически.

— Така е. Но биха изглеждали по-добре от преди. Да вземем за пример теб, Дейзи.

Изведнъж ме заля вълна от притеснение и гняв. Направо ми причерня. Не виждах нищо друго, освен съвършено гримираното лице на баба ми.

— Ти не си красавица — заяви тя.

— Известно ми е — отвърнах аз.

— И аз не съм... — намеси се Ракел.

— Точно това имам предвид — прекъсна я Глория. — Никоя от нас не е красива. Аз лично се старая да поддържам външния си вид. Ракел, ти изглеждаш чудесно без особени усилия. Дейзи е по средата. Тя не се нуждае от същите грижи като мен, защото е доста по-млада. Но някои промени са наложителни.

— Говориш така, сякаш съм се изпарила — обадох се аз.

— Много добре знам, че си тук. Положителното е, че имаш гладка кожа, красиви очи и фигура на модел от петдесетте, плюс седем-осем килограма отгоре. Преди братовчедка ти да скочи да те защитава, искам да подчертая, че теглото не е от толкова голямо значение. Първо трябва да оправим веждите ти, защото приличаш на квартален латернаджия. Освен това се обличаш като тийнейджърка, а не като трийсет годишна жена. Хрумват ми и някои други забележки, които можем да обсъдим допълнително.

— Ами ако отхвърля всякаква намеса?

— Ще знам, че ме лъжеш. Но бих разбрала, ако кажеш: „Глория, не те харесвам и не ми е приятно да обсъждаш външността ми.“

— След като си наясно, че се държиш отвратително — намеси се Раquel с кънтящия си адвокатски глас, сякаш се възмущаваше пред съдията от нечие безпрецедентно поведение, — защо, по дяволите, продължаваш?

— Сигурно ми липсва автоцензура — отвърна Глория.

— Несъмнено — заяви братовчедка ми.

Въпреки че беше права, искаше ми се да престане. За разлика от мен, Глория и Раquel бяха доста издръжливи в споровете.

— Случвало ли ти се е поне веднъж да преглътнеш поредната си жестока реплика? — добави Раquel.

— Това не те засяга. А и не всичко, което казвам, е жестоко.

— О, да, забелязах, че поддържах прекрасни отношения със служителите си. Освен ако не си им платила да играят театър.

— Не е нужно. Отношенията ми с повечето от тях наистина са чудесни.

— Тогава защо...

— Кой знае? Любезността излиза по-евтино от назначаването на нови хора.

— Не ме прекъсвай. Искан да попитам защо не се отнасяш добре и с хората в семейството ти. Може би от позицията на шеф е по-лесно да проявяваш благосклонност?

— Едва ли това е причината.

— Тогава?

— Тогава какво?

— Виж, в момента се държиш унизително с братовчедка ми, а и изобщо си... Както и да е, въпросът ми е дали с поведението си не отблъскваш нарочно близките си.

— Кой твърди, че имам близки?

— „Близки“ в смисъл на семейна принадлежност — уточни Раquel.

— Случвало се е да бъда ужасна и към хора, с които нямам никаква кръвна връзка.

— А била ли си близка с тях?

Глория кимна царствено.

— Значи излиза, че при евентуална възможност за интимност ти неизменно държиш хората на разстояние.

— Мразя думата „интимност“. Звучи толкова остаряло. В момента я използват само някакви дърти психотерапевти с вмирисани жилетки.

— Добре, да забравим за интимността. Но можеш ли да отречеш, че се държиш наистина лошо с всеки, който се опита да се сближи с теб?

— Какво ще кажеш да приключим с този съдебен спор?

Ракел замълча и за миг се обнадеждих, че наистина ще спре, но тя продължи:

— Никога ли не ти е хрумвало да... Е, човек едва ли може да си купи автоцензура машина. Но все пак мислила ли си някога да се промениш?

— Не. Добре ми е известно, че не всичко трябва да се изрича на глас. И понякога успявам да замълча. Но само понякога. Не знам защо.

— Ще позволиш ли да ти дам едно-две предложения? — попита Ракел.

Чувствах, че трябва да сложа край на разговора им, преди баба ми да избухне. Ето защо заявих:

— Готова съм за разкрасяване. Няма да оставя Ракел да се мъчи сама. Ще страдаме заедно. Но те предупреждавам: не желая вежди а ла Грета Гарбо.

19

МАТ

Сестра ми приличаше на близък роднина, когото срещях за пръв път. Струваше ми се, че съм виждал някъде това лице, но не можех да си спомня къде. Пред мен стоеше момиче, което се казваше Дейзи и много приличаше на сестра ми.

Пълните промени не бяха нещо ново за мен. Познавах немалко жени и момичета, похарчили цяло състояние за нов грим и прическа — преди празници като *кинсеанера*, шестнайсети рожден ден и сватба или просто защото искат да се сдобият с ново „аз“.

Някои от въпросните момичета се интересуваха от мнението ми. Но дори и да бяха изрисувани почти до неузнаваемост, аз казвах: „Гримът ти е малко по-силен от обикновено.“ И толкова. Никога не издавах колко съм озадачен от пъстрите линии по дължината на клепачите и неестествените червени петна на бузите им. Колкото до косите, не намирах думи да опиша какво мисля за разноцветните кичури, които приличаха на взети от мостри в бояджийски магазин.

Но при момичето на име Дейзи Голдбърг нещата не стояха така. Тя носеше съвсем малко грим, който можеше да се свали и без шкурка. Косата ѝ беше по-светла от тази на сестра ми, но изглеждаше естествена.

Цял следобед наблюдавах това момиче. И сега, след като си бяхме тръгнали от „Глори“ и пристигнахме в ресторанта за вечеря, пак не откъсвах очи от нея. В някои мигове тя се превръщаше в Дейзи и аз си отдъхвах — спокойно, това е сестра ми. Голяма част от веждите ѝ бе изчезнала и придаваше на очите и по-издължен вид. Забелязах дори известна прилика с Глория.

— Спри да ме зяпаш — прошепна Дейзи, докато баба ми разговаряше с метрдотела, който се суетеше, сякаш пред него бе застанала Хилари Клинтън.

— Изглеждаш толкова различно.

Дейзи започна да дъвче устни. Правеше го винаги когато беше смутена, а това ѝ се случваше често — особено в присъствието на непознати. В работата си обаче се чувстваше в свои води. От няколкото си посещения в офиса ѝ бях забелязал, че е напълно спокойна в работната си среда. Сега беше притеснена от новата си външност. Ето защо реших да постъпя като по-голям брат (макар че бях по-малък) и да я успокоя.

— Различно, но хубаво.

— Благодаря. Много ме успокои, няма що!

— Да не би да очакваш сериозен комплимент от мен?

— Разбира се, че не.

Ракул и Глория стояха пред нас и слушаха внимателно метрдотела, тъй като и бездруго не знаеха какво да си кажат. Братовчедка ми бе претърпяла доста по-дискретна промяна от сестра ми. Но тя си беше хубава и преди. Просто сега имаше по-къса коса и по-ярки устни.

— Изглеждаш много добре — успокоих сестра ми. — Тънките вежди отварят очите ти. Роклята също ми харесва.

Беше синя, едновременно свободна и прилепнала, с широк кожен колан. Деколтетото не бе толкова изрязано, че да се налага да извъртам смутено очи.

— А косата?

— Хубава е. Прилича на прическата ти от гимназията, само че не е къдрава.

— Тогава не беше къдрава, а на вълни.

— Добре, добре.

— Както и да е, благодаря ти.

— Моля.

С тази рокля Дейзи можеше да си намери гадже съвсем скоро. Но ако пак навлечеше обичайния панталон три четвърти и кецовете до глезена, като нищо щеше да се превърне в „леля Дейзи“ за моите деца. Радвах се, че не са я издокарали като някоя госпожица, тръгнала на лов за мъже. На устните ѝ нямаше дебел слой предизвикателно червило, напомнящо интимен лубрикант. Косата ѝ висеше над едното око, но изглеждаше чудесно.

Сервитър в червен елек се приближи до метрдотела и му прошепна нещо, а той отвърна:

— Отлично!

През последните години това беше най-употребяваната дума в ресторантите. Когато те настанят и се уверят, че си доволен от избора на маса, сервитьорите възкликват: „Отлично!“. Дори и да си поръчаш най-гадния коктейл, специалитет на заведението, те кимат въодушевено: „Отличен избор!“.

Баба ми и Раquel тръгнаха след метрдотела и Дейзи ги последва. Пристъпваше внимателно, тъй като обувките ѝ бяха на доста висок ток. Справяше се съвсем прилично, като изключим леко вирнатата нагоре брадичка. Познавах я добре и бях сигурен, че се страхува да не направи някое рязко движение и в миг да разруши новия си имидж. Все още се чувстваше неловко.

Настанихме се и метрдотелът се върна във фойето. Искаше ми се да остане още малко с нас, въпреки че прекаляваше с поклоните и усмивките. След като бях прекарал цял ден в „Глори“ и не бях обсъждал никакви спортни теми, откакто се бяхме качили в самолета на Ла Гуардия, щеше да ми бъде приятно да поседя в компанията на някой мъж. Раquel разбираше от спорт, но не си падаше по бейзбола. Да беше тук Ашли... Тя знаеше всичко. С нея можех да говоря за наука, медицина, политика и изкуство. Веднъж ѝ казах, че ако съществуваше Нобелова награда за обща култура, тя би принадлежала единствено на нея.

Предложението на баба ми да се срещна с Тара и Рик от пиар отдела беше много добра идея — мисълта да наблюдавам как разкрояват Раquel и Дейзи и без това ми се струваше кошмарна. Като всички пиари, и ние разговаряхме за връзките с медиите и дори обменихме някои интересни хрумвания. „Глори“ и „Метс“ не можеха да се съревновават, така че обменът на опит беше от взаимна полза.

Имаше и още едно приятно обстоятелство — срещата не се проведе в конферентна зала или кабинет, а в някаква стая до служебното кафене. През цялото време усмихнат мъж в бяло сако ни поднасяше дребни коктейлни хапки.

Усетих, че и двамата избягват да говорят за Кийт Томпсън, когото баба ми беше определила за приемник на „Глори“. Споменавах го рядко, но си личеше, че го харесват. Тъй като бях внук на Глория Гарисън, те внимаваха в приказките си. Пък и допускаха, че появата на грима внуци означава предаване на щафетата. Имах чувството, че

макар още да не бяха видели Дейзи и Радел, Тара и Рик вече ме смятаха за бъдещия си шеф.

Въпреки всичко нещо ги караше да разкажат историята на Кийт пред страничен човек, който не бе запознат със ситуацията. Повечето пиари са циници и това е напълно разбираемо, тъй като работата им по-скоро е свързана със замаскиране на грозотата, отколкото с разпространяване на истината. Но Рик ме помоли да не споменавам нищо пред баба ми и аз му обещах да си мълча по въпроса.

И така, докато пиехме газирана вода „Сан Пелегрино“, опитвахме гуакамоле от хрупкави грахови шушулки и обсъждахме цените на рекламите във фейсбук, аз чух историята на Били и неговия мозъчен удар с фатален край. Глория категорично бе отказала да го посети в интензивното въпреки горещите молби на Кийт. Затова бе настъпил и необратимият разрыв в отношенията им.

Попитах защо Кийт не бе поискал да поеме бизнеса въпреки личните им противоречия — все пак Глория планираше да се оттегли до няколко години, след което той можеше да купи компанията под пазарната ѝ цена. Рик или Тара, не помня кой от двамата, обясни, че в неголеми градове като Санта Фе бизнесът и приятелството почти винаги вървят ръка за ръка. Подтекстът гласеше, че моят Ню Йорк е изтъкан от алчност и двуличие. В последното имаше известна доза истина, но все пак подобно мнение граничеше с дребнавост и предрасъдъци. С изключение на месеците след 11 септември, хората в цялата страна полагаха огромни усилия да прикрият презрението си към Ню Йорк в името на политическата коректност. Може би възприемаха града като център на политическата коректност и затова изпитваха още по-голяма неприязън към жителите му.

Тара и Рик вярваха, че баба ми ще се справи и без Кийт. Според тях тя не беше почитател на консервативните бизнес практики и постоянно следеше новите тенденции. Но двамата ми се сториха разтревожени. „Глори“ беше тяхното бъдеще, а след като Кийт бе напуснал, компанията оставаше в ръцете на седемдесет и девет годишната Глория.

Впоследствие споменаха, че имат планове за разширяване на бизнеса, и изтъкнаха предимствата на Санта Фе. Не ме напускаше чувството, че искат да събудят интереса ми. По принцип не бях напълно безразличен към „Глори“. Въпреки че идеята да се посветя на

разкрасяването на жени ми се струваше прекалено отговорна, компанията представляваше ценен актив, и то не само във финансово отношение. Освен това никой не се съревноваваше с мен, така че фирмата лесно можеше да стане моя.

Какво щях да получа? Почтен бизнес. Феноменални пейзажи — комбинация от пустиня, планини и небе. Отвъд прозорците се разкриваше страхотна панорама. Една птица, голяма колкото волейболна топка, крачеше важно по тревата, сякаш целия свят беше неин. Рик обясни, че това е някакъв вид пъдпъдък. Гледката щеше да бъде страхотно възнаграждение. От друга страна, не знаех дали ще мога да живея в град, в който няма отбор от Висшата бейзболна лига...

Имаше и друго препятствие — бях отказал да участвам в бизнеса на баща ми и неговия „Красив дом“. Не можех да му кажа: „Татко, много те обичам, но реших да приема предложението на майка ти, Ледената кралица.“

Към края на разговора с Рик и Тара попитах:

— Защо Глория не е посетила Били поне за пет минути? Какво толкова? Стискаш зъби и отиваш. Нали е знаела колко много Кийт държи на него?

— Разбира се — кимна Рик.

— Мисля, че изпитва страх от болници — предположи Тара.

— Страх от какво? Че ще хване някоя инфекция?

— Според нея смъртта е заразна.

Ако това беше истина, изборът на ресторанта „При Антонио“ ми се стори доста странен. Глория ни беше казала, че собственикът колекционира мексиканско изкуство. Цялото помещение бе осеяно със зелени и оранжеви черепи, направени от захар. Глория обясни, че подобна декорация е характерна за Деня на мъртвите, известен мексикански празник.

Донесоха ни питиетата. Отпихах бавно, тъй като не бях сигурен, че ще получим още. Баба ми поръча бутилка каберне, която навярно не смяташе да пресуши сама. Макар че ни се искаше да обърнем по няколко текили, си поръчахме три скромни мартинита — с водка за мен и Ракул и с джин за Дейзи.

— Заслужавате похвала, че не си поръчахте някой гаден коктейл с текила — заяви Глория и вдигна чашата си.

Както очаквах, Дейзи не се сдържа и вдигна наздравица на иврит.

— Лехаим! За живота!

Думите ѝ не предизвикаха ксенофобски коментари сред останалите посетители на ресторанта. Те бяха с доста разнороден произход — имаше представители на бялата раса, латиноамериканци и една двойка азиатци. Освен Емили Андерсън до момента не бях срещнал друг афроамериканец в Санта Фе.

Някои от жителите на града бяха руси като от реклама на бира „Викинг“, но се срещаха и хора с мургава кожа, на които по-скоро подходеше мексиканската „Дос Екуис“. И все пак градът не създаваше усещането за космополитност, характерно за Ню Йорк. Като средище на изкуството в югозападните щати, Санта Фе предполагаше известен артистичен безпорядък. Действителността обаче беше различна. Хората се държаха прилично и учтиво. Като се изключеше местният акцент, градът приличаше на Канзас Сити с каубойски ботуши. Или на Канзас Сити без джаз клубовете. Или на Остин без университета.

Спомних си как един от професорите по американска литература в „Дюк“ ни бе говорил за „Цялото кралско войнство“ и идеята, че американците винаги се местят на запад в търсене на нов живот. Вероятно и аз самият можех да започна отначало и да свикна с местните порядки. Или пък да осъзная, че Санта Фе всъщност е един уникален град с невероятна атмосфера. На всеки няколко минути в съзнанието ми изникваше мисълта „Живей тук, стани богат“.

Ню Йорк не почиташе други градове. Изпитваше известно уважение към Чикаго и кимаше любезно на Сан Франциско. Когато обаче отидох с Ашли в Хюстън за Деня на президентите, установих, че нямам нищо против Тексас. През трите дни, прекарани там, участвах в страхотни барбекюта, ходих на баскетболен мач, посетих музея за изящни изкуства и опознах родителите на Ашли — двойка приятни еврейски лекари. Представата ми за Хюстън като кошмарна бетонна джунгла се промени напълно и аз си казах, че бих могъл да живея в този град. Дали нямаше да харесам и Санта Фе? Не че се налагаше, защото едва ли щях да остана.

Дейзи, Ракел и Глория не преливаха от любезности една към друга. И все пак няколко глътки алкохол вършеха чудеса, особено в комбинация с чери домати в различни цветове. Дамите им се радваха и ги обсъждаха, сякаш не бяха зеленчуци джуджета, а истинско

кулинарно постижение. Жените май са си такива радват се на миниатюрни неща. Същото важеше и за гастронома, който живееше с Радел.

Долових откъслечни думи от разговора им. Дейзи изброяваше филми, в които героите претърпяват пълна промяна. Очевидно продължаваше някаква предишна дискусия, в която не бях участвал.

— Господи, забравих за „Войджър“, „Лунатици“ и „Игрите на глада“! Как не се сетих по-рано?

Самото произнасяне на заглавията караше лицето й да засияе.

Радел попита дали преобразяването в Хълк, муха или Спайдърмен се брой за пълна промяна. Двете поспориха известно време и накрая Дейзи обобщи, че то може да спадне към тази категория, макар че въпросните филми изобщо не принадлежат към оптимистичния комичен жанр.

Вече бях забелязал, че Глория обича да демонстрира колко е умна. Сега обаче само слушаше и за пръв път показваше интерес към тема, различна от бизнеса. Тя наблюдаваше Радел и Дейзи с нескрито възхищение.

Скоро установих, че разговорът никак не е безинтересен. И то благодарение на Радел, която пречеше на сестра ми да се отплесне и да започне да сравнява някой съветски филм от 1952 година с „Паранормална активност 4“.

Баба ми ги слушаше внимателно. Интуицията ми подсказваше, че тя по-скоро е заинтригувана от начина, по който момичетата разменят мнения, отколкото от предмета на дискусията. Може би за пръв път проумяваше, че не само фамилиното име ги обединява. Помежду им съществуваше сериозна връзка. Голямата и малката сестра. Креативната и прагматичната. Всяка със собствени идеи за живота. Две наистина интелигентни жени. И, колкото и да е странно за две момичета от Манхатън, с изявена религиозна принадлежност. Едната не беше романтично обвързана, на другата може би й предстоеше брак, но и двете споделяха традиционните мечти за съпруг и деца. Радел и Дейзи не бяха най-близки приятелки, но щяха да останат дълбоко свързани до края на живота си. Докато ги наблюдавах, съвсем забравих за Глория. Изведнъж обаче тя отбеляза:

— Матю, виждам, че си с новия продукт.

Погледнах я неразбиращо.

— Гела — уточни баба ми.

— О, да. Благодаря. Харесвали ти?

— Да. Никога не бива да се забелязват следи от гребен. Е, твоите почти не се виждаха, но сега изглеждаш много по-добре.

Налагаше се да поддържам разговор с Глория, тъй като сестра ми бе превключила на Дъстин Хофман и неговото преобразяване в „Рейнман“, а Ракел я слушаше и дъвчеше просмуканите с водка маслини. Чудех се какво да измисля. Не исках да обсъждаме теловете за коса. Спортът също не беше подходяща тема.

— Дейзи е претърпяла страхотна промяна — заявих аз.

— Сменихме фон дьо тена ѝ, тъй като старият не ѝ отиваше. Лицето ѝ буквално светна. После се заехме с веждите. Имаха нужда от сенокосачка. Бяха ужасни.

— Доста лоши думи — възмутих се аз. — Извинявай, но Дейзи ми е сестра. Непрекъснато подхвърляш злостни забележки. Ти си умна и имаш богат речник. Но не е хубаво да нападаш хората там, където са най-уязвими. Това е дребнаво и жестоко.

— Тя дори не ме чу.

— Но аз те чух. А Дейзи е човек от моето семейство.

— Същото важи и за мен. Но сигурно ще кажеш, че по нищо не си личи.

— Взе ми думите от устата. — Реших да смекча тона и добавих: — Ти си член на нашето семейство и ако някой те засегне, веднага ще застана на твоя страна.

— Много мило. — Гласът ѝ беше пропит от сарказъм. — Но аз мога да се справя и сама.

— Разбира се, че можеш. И все пак не е лошо да знаеш, че тримата сме готови да ти окажем подкрепа.

— Предпочитам да говоря за постиженията си, а не за евентуалните си неуспехи. Позволи ми да загърбя злобата и да мина на по-приятна за мен тема. Какво ти е впечатлението от „Глори“?

— Всичко е страхотно. Не само разкрасителните процедури, а и персоналът. Тара и Рик са истински професионалисти и много приятни хора. Това е изключително важно за всеки пиар. Особено в този бизнес, тъй като вие посещавате редовно едни и същи места. Личният контакт с медиите и клиентите е от първостепенно значение. Трябва да

бъдеш винаги любезен, но без да прекаляваш, защото тогава хората не ти вярват.

— Съгласна съм. Тара и Рик са безупречни. А ти? Успяваш ли да си любезен, без да прекаляваш?

Притворих очи и разтрих точката между веждите си. Помагаше ми да се съсредоточа.

— Старая се да балансирам. Работа изцяло с нюйоркските медии. Подложен съм на огромно напрежение. Хората непрекъснато се сменят: ръководството, играчите, репортерите. Аз съм само един пратеник и не трябва да ги омайвам с личните си качества. От друга страна, ако не правиш впечатление в Ню Йорк, никой няма да ти обърне внимание.

— Но работата ти е по сърце?

— Да. Фактът, че съм роден в Ню Йорк, ми помогна да се справя с цялата лудница. Хората, които живеят там, харесват безумието на града и успяват да преодолеят стреса. Ашли е една от тях. Но не всеки се аклиматизира лесно навсякъде. Аз лично така и не свикнах с южняшките маниери, докато следвах в „Дюк“. Когато говорех с някого, едва се сдържах да не кажа: „Хайде, довърши най-последното изречение!“.

Сервитьорът дойде до масата. Тъй като Глория трябваше да шофира, ние тримата си поръчахме по още едно мартини. Менюто беше според очакванията ми — изискано като в ресторантите в „Трайбека“, с изключение на дългия списък от ястия с царевица и чили. Харесах си камбала от Аляска; едва ли беше най-удачният избор в Ню Мексико, макар сервитьорът да ме увери, че доставят рибата всеки ден. Не ми се искаше да рискувам и затова си взех пържола. Погледнах към Дейзи и Ракул, но двете обсъждаха разпалено „Аватар“, сякаш поставяха началото на истинска революция в киното. Напразно се надявах да ги въвека в разговора си с Глория. Чудех се какво да я попитам. Може би за инвентара и складовете? Темата ми беше толкова безинтересна, че не успях да си отворя устата. Сервитьорът наля вино в чашата ѝ и се отдалечи.

— Как виждаш бъдещето си, Матю? — попита баба ми и след като забеляза недоумяващия ми поглед, добави: — Нямам предвид бъдещето с голямо „Б“, а дали смяташ да се пенсионираш на сегашната си позиция.

Поклатих отрицателно глава.

— Но все пак смяташ да работиш в сферата на спорта?

— Да. Обичам спорта. Сегашната ми работа е чудесна, колегите също. Но много неща са извън моя контрол. Ръководството взема решения и аз трябва да им придам положителен характер, независимо дали ги одобрявам, или не. До момента ме повишиха няколко пъти и вече имам известно влияние при избора на стратегия. Хубаво е, че не съм просто изпълнител.

— Смяташ ли да се оттеглиш от връзки с обществеността?

— Интересен въпрос. Мисля си за това от около шест месеца. Харесвам редица неща в пиар професията, например възможността да превърнеш една безнадеждна ситуация в абсолютно печеливша. Аз обаче работя със спортните медии и мениджъри, с които не се общува никак лесно. Някои са празноглави, но повечето са доста умни. Ако искам да бъда убедителен, се нуждая от сериозни аргументи.

— Знам — каза баба ми, надигна чашата и я пресуши почти до дъно. — Дошло ти е време за промяна. Не е хубаво да си част от нещо, което не можеш да контролираш. Но трябва да си наясно, че в бизнеса рядко съществува пълен контрол. Заобиколен си с различни хора, икономиката се мени непрестанно, клиентите имат своите предпочитания.

— Да, така е. Но аз наистина искам да опитам нещо ново.

Понечих да добавя: „И съм учуден, че си достатъчно проникателна, за да го забележиш“, но реших да замълча.

— Мислил ли си в каква посока ще поемеш?

Тя допи виното, огледа се за сервитьора и след като не го видя, сама си наля.

— Не съм го обсъждал с никого, освен с Ашли. — Отпих голяма глътка от второто си мартини и го оставих настрана. Смятах, че на Глория ще ѝ е по-трудно от мен да проведе този небрежен разговор с внука си. Вероятно щеше да се нуждае от повече алкохол. Ето защо реших аз да шофирам на връщане. А и нямах търпение да седна зад волана на колата ѝ. — Мисля да започна бизнес с един приятел, Джими Кмайло.

— Що за фамилия е това?

— Семейството му е от Украйна. Познаваме се от колежа. Той работеше за голяма спортна агенция.

— Агенция, която представлява играчи? — попита Глория. — В някой конкретен спорт ли?

— Не, във всички професионални спортове. Изготвят договори с клубовете, с рекламодателите, всякакви такива.

— Как е името на агенцията?

— „Неотразимите К. К.“ Основателите се казват Каплан и Клайн.

— Къде са те сега?

— Вече са богати пенсионери. Както и да е, по време на летния ми стаж поработих доста с Джими. Научих много от него. Повечето хора не обръщат внимание на стажантите, но той държеше да науча нещо от него и така се сприятелихме. Джими възприемаше задълженията си изключително сериозно. Навремето още нямаше свои клиенти и обслужваше тези на по-възрастните си колеги. Обеща да ми намери работа и двамата поддържахме връзка. Но когато получих предложение от „Метс“, започнах там.

— И какви са плановете ви с Джими?

— Искаме да основем своя собствена компания. Той се чувства добре в „К. К.“, има дълъг списък с клиенти, но не иска до края на живота си да бъде мъничко колелце в голямата машина. Двата се интересуваме от спортния мениджмънт. Може би ще наемем и трети човек, адвокат с опит в спортното право.

Изведнъж осъзнах, че Дейзи и Раquel ни слушат. Сестра ми ме гледаше изненадано. Не можех да разбера кое я е учудило повече — идеята ми да напусна „Метс“ или фактът, че я споделям с баба ми. Аз също бях учуден. Беше по-добре да млъкна, защото Глория като нищо щеше да се заяде с мен. Но тя попита:

— Кои са най-ценните качества на Джими?

— Много са. Умее да преговаря, справя се с десет неща едновременно, като не забравя и най-малките детайли. Освен това е честен и почтен, но без да бъде смотаняк.

Ноздрите на баба ми потрепнаха. Последната дума не ѝ допадна.

— Джими е силна личност с добро самочувствие — добавих аз.

— А ти какво предлагаш?

— Социални умения. Неведнъж съм имал интересни предложения от спортисти. Те знаят, че работя усилено, а и резултатите са налице. Освен това се справям отлично с медиите. Не ги лъжа, макар че работата ми е да разкроявам истината. Журналистите

ми вярват, че няма да ги подведа с информацията, която им предоставям. Бива ме и в стратегиите. Умея да планирам бъдещето на всеки нов играч, и то за следващите десет години.

— Как може да си сигурен какъв ще бъде някой след десет години? — попита Ракек.

— Не съм. Но гледам да го опозная и си задавам няколко въпроса: Какво е уникалното в този човек? Как мога да използвам предимствата му, за да го пласирам добре на пазара? От какъв тренинг се нуждае, за да се държи подобаващо пред пресата и обществото?

— Смяташ ли, че икономическият климат е подходящ за започване на малък бизнес? — поинтересува се братовчедка ми.

— С Джими разсъждавахме много по въпроса. И знаеш ли какво решихме? В бизнеса сигурност няма. Ако чакаш благоприятен момент, за да започнеш, какво ще правиш, когато нещата... — Бързо намерих синоним на „скапят“ и довърших изречението: — Когато нещата се усложнят и тръгнат към провал?

— Прав си — намеси се Дейзи. — Филмите например вървят най-добре в тежки моменти, защото отклоняват хората от лошите мисли. Поне така е било по време на Голямата депресия. Сега е различно заради популярността на новите медии. И все пак жаждата да чуеш или видиш някаква история все още е жива. Както и жаждата да се насладиш на комбинацията от умения и борчески дух в спорта.

— А приятелката ти какво смята? — попита Глория.

— Ашли ме насърчава. Тя харесва Джими и му вярва. Обикновено няма грешка в преценката си. Каза ми следното: „В момента си на двайсет и седем. Твърдиш, че евентуалният ти партньор е по-умен и по-честен от деветдесет и девет процента от хората в този бранш. Дали ще ти се отвори подобна възможност, когато си на трийсет и пет? А на четирийсет и седем ще имаш ли куража и финансовата свобода да предприемеш такъв риск?“ — Погледнах мартинито си и едва се сдържах да не го изпия на екс. — Любопитен съм да чуя и твоето мнение, Глория.

Ракек я изпревари и заяви:

— Ашли е права. Действай.

— Пък и татко винаги може да ти помогне — добави Дейзи. — Той знае как от нищо се прави нещо. Дори ще ти даде повече съвети от необходимото.

Баба ми си наля още една чаша вино.

— Мисля аз да карам на връщане — отбелязах.

— Става — кимна тя.

— Благодаря.

— Желая ти успех — продължи Глория и вдигна чашата си. —

Макар че портфейлът ми ще остане затворен завинаги, сърцето ми (ако изобщо имам такова) ще бъде отворено. Не само Бродли може да ти бъде полезен със съвети, колкото и безценни да са те.

— Отново си жестока — заявих аз.

— Съвсем не. Не го казах саркастично.

— Но прозвуча така. Все пак става дума за сина ти.

— Бродли успя в своя бизнес. Не колкото мен, но ние не сме се съревновавали.

— Естествено.

— Сега ти звучиш саркастично, Матю.

— Извинявай, Глория.

— Приема се. Наздраве за теб и за мен. Ще ми бъде приятно да ти дам съвети за бъдещото ти начинание.

За пореден път не знаех какво да й отговоря. „Благодаря“ ми се струваше недостатъчно и затова казах:

— Благодаря много, бабо.

20

РАКЕЛ

„Бабо“?!

Когато Мат я нарече така, направо ми спря дъхът. Очаквах да извика: „Как смееш да се обръщаш така към мен?“ или: „Казвам се Глория и не искам да слушам такива глупости!“. Нищо подобно. Тя просто кимна, подобно на кралица, която се държи добронамерено към свой напорист, но очарователен придворен. Чух как Дейзи въздъхва с облекчение.

Мат се справи чудесно с Глория. Нарече я „жестока“, но все пак прояви доста по-голямо уважение от мен самата. Но и аз имах повече право да ѝ бъда ядосана, въпреки че тя постоянно се отнасяше пренебрежително към баща му. Ако не друго, поне признаваше, че такъв човек съществува, и дори се срещаше с него от време на време. А когато моят баща загина, двете с майка ми престанахме да съществуваме за нея.

— Базата ти ще бъде в Ню Йорк, нали? — попита баба ми.

Мат кимна.

— Така ще бъде по-добре и за Ашли.

— Да.

Донесоха първото ястие. Бях си поръчала карпачо. Тънките, почти прозрачни лентички сурово говеждо се къдреха около фините пармезанови стружки в средата на голямата чиния. Хейдън сигурно щеше да възкликне: „Чудесна аранжировка. Изискана, но премерена.“

Проблемът беше, че в суровото говеждо месо се бяха втреничили декоративните черепи от Деня на мъртвите. Апетитът ми се изпари от това недвусмислено предупреждение за финала на всеки смъртен — червено месо, следвано от оголени кости.

Бях малка, когато с ужас научих, че тялото е преходно. Като евреин баща ми нямаше да възкръсне и следователно аз не можех да очаквам, че ще го видя отново.

След като станах на четиринайсет, превъзмогнах терзанията си и реших да поговоря със свещеника в местната църква. Той ме успокои с думите: „Ракел, имай вяра в Божията милост.“ Навярно искаше да ми каже, че татко все пак ще се върне при нас. После обаче се замислих и ме обзеха съмнения. Но как можех да споря с него? Все още бях дете и нямах достатъчно познания в областта. Чак след няколко години научих значението на поп sequitur, „лишен от логика“. В колежа осъзнах колко му е било писнало на Лутер, за да напише деветдесет и петте си тезиса. Понякога ми се струваше, че и аз мога да измисля поне деветдесет и четири — за жените свещеници, за презервативите и СПИН, за конспиративното мълчание, свързано с хомосексуалността на Божите служители... И въпреки всичко останах католичка.

— Ракел, не ти ли харесва карпачото? — попита баба ми.

— Напротив. Изглежда чудесно, но тази вечер не мога да ям сурово месо. Съжалявам.

— Не се притеснявай. Веднъж изпитах същото с порция сашими. Така блестеше, че чак ми се повдигаше. Поръчай си нещо друго.

Дейзи веднага ми предложи огромната си салата от цвекло и двете решихме да си я поделим.

Глория се обърна към Мат.

— Кога смятате да се ожените с Ашли? Скоро или след края на стажа ѝ?

Той се опита да преглътне, но гърлото му явно беше пресъхнало. Изпи цяла чаша вода и отвърна:

— Още не сме решили.

— Как така?

Идеше ми да стана и да заявя, че не е длъжен да ѝ отговаря. Аз самата бих казала „Не е твоя работа!“, но Матю се справяше много по-добре от мен.

— За нас е важно, че се обичаме и искаме да бъдем заедно. — Усмивката му можеше да разтопи всеки. — Другото са подробности.

— Мъжете от твоето поколение имат проблеми с обвързването. Затова ли се притесняваш да предприемеш решителната стъпка?

Мат сви рамене и ги отпусна. Опитваше се да се овладее. После се усмихна, макар и не толкова заплениващо, и отвърна:

— Имам чувството, че се прекалява с обобщения от типа „мъжете от твоето поколение“. Все едно ние нищо не разбираме.

Всички хора се страхуват от обвързване. Жените се оплакват, че мъжете не ги възприемат като личности, но обратното важи със същата сила. Нищо лично, разбира се.

— Аз мисля, че е лично — каза Глория. — Все пак ме обвиняваш в предразсъдъци.

— Да.

— Но не е нужно да се извиняваш... Вероятно прибързах с преценката си. Тържествено ти давам дума, че няма да задавам повече въпроси до официалното обявяване на годежа.

Едва се сдържах да не кресна: „Що за превземки — *тържествено ти давам дума!* Ти си от Синсинати, за бога! Не си някоя аристократична издънка.“ От друга страна, исках да я поздравя, че повдигна въпроса за нежеланието на Мат да предприеме решителната стъпка — ако това, разбира се, беше истина.

Познавах жени, които се колебаеха относно брака. Някои дори не знаеха какво мислят за мъжа, с когото живеят. Но рано или късно (в повечето случаи рано) те вземаха някакво решение. 1) Няма да се омъжа, но ще родя. 2) Много искам да се омъжа и ще хвана първия мъж с функциониращ пенис и прилична работа (може и без последното). 3) Този тип е толкова досаден, че не бих изтърпяла още една седмица с него, да не говорим за цял живот...

Зад подобни решения често се криеше просто учтивост. Мъжете чакаха да чуят последното „да“ и жените се чувстваха задължени да им отговорят, преди партньорът им да е заприличал на Рип ван Уинкъл.

Кой знае, може би избързвах с обобщенията заради Хейдън. Но имаше толкова много жени в моето положение. Мъжете, изглежда, не се чувстваха задължени да вземат решение. Минаваха шест месеца, година, десетилетие. „Всичко е точно, но искам да бъда напълно сигурен. Дай ми още малко време. Ще го обсъдим веднага след като завърша дисертацията си. Защо да не продължим да живеем както досега? Отношенията ни са прекрасни.“

— Ако трябва да бъда искрен — обърна се Матю към Глория, — малко ме е страх.

— Нормално е, още си млад. Днес хората се женят по-късно. Ашли на колко е?

— На двайсет и пет. Сигурно ще попиташ: „За къде сте се забързали?“

— Как позна?

Двамата бяха толкова увлечени в разговора, че почти не обръщаха внимание на Дейзи и мен.

— От шести клас не съм оставал без гадже — заяви Мат.

Дейзи разпери пръстите на дланта си под масата — пети, а не шести клас. Ноктите ѝ бяха лакирани в ябълково червено. Спомних си любимата ми дума от детството — „сладурско“. Роклята за първото ми участие беше цялата на волани и аз исках да облека нея въпреки опитите на майка ми да ме разубеди. С годините стилът ми бе загубил сладурския си характер, но яркочервените нокти на Дейзи ми харесаха. За миг дори съжалих за минималистичния си вкус.

Мат остави вилницата върху чинията си с ордъовър от патешко месо.

— Ашли е най-прекрасното момиче, с което съм бил досега — каза той и си взе от пастета.

Глория чакаше да чуе останалата част от изповедта му, но Мат мълчеше.

— Колебанието ти не се ли дължи на страха, че някога ще намериш по-подходяща партньорка от Ашли?

— Не. Категорично не — заяви братовчед ми и се съсредоточи върху патешкото филе.

Не бях сигурна дали разговорът е приключил, или Мат се нуждае от подкрепление, за да продължи. Двете с Дейзи си вземахме от цвеклото и мълчахме. Вероятно и тя като мен смяташе, че ако се намесим, дискусията между Мат и Глория ще секне и така ще изпуснем куп интересни факти.

— С други думи, не се колебаеш, а изчакваш — обобщи баба ми.

— Само едно нещо ме спира — обясни Мат. — И то не е свързано с Ашли и младостта ни, а с моногамията. Винаги съм смятал, че... — Мат погледна към мен и Дейзи, но двете не отделяхме очи от цвеклото и той добави, макар и с по-тих глас: — Че моногамията не е проблем за мен. Аз не изневерявам. Но имам известни притеснения. Или страхове. Най-дългата ми връзка продължи единайсет месеца. Рано или късно единият загубва интерес. И честно казано, това почти винаги съм аз.

— Защо смяташ, че с Ашли ще бъде различно? — попита Глория.

— Заедно сме почти от единайсет месеца, а интересът ми към нея е все така голям. Тя е изключителна. Грижовна, забавна, умна. Ашли не е красива като фотомодел от реклама за бански костюми, но е ужасно привлекателна.

— Не съм много по съветите — заяви Глория. — С риск да прозвуча сладникаво ще кажа, че двамата очевидно сте родени един за друг. Освен това е съвсем нормално човек да се съмнява в постоянството си.

— Въпросът е кога е нормално да изпитваме съмнения и кога ги използваме като оправдание. Засега всичко е чудесно, но след осемнайсет месеца може да се промени. Ето защо би било по-разумно да не се обвързвам. Но какво ще кажа след осемнайсет месеца? „Нека изчакаме още... осемнайсет“? Няма да бъде честно спрямо Ашли. И все пак трябва да съм сигурен в чувствата си.

Вратът ми се бе схванал. Искях да раздвижа главата си и да я отпусна назад, но се страхувах, че ще срещна страшните погледи на черепите. Бях възпитана да почитам чуждите традиции и нямаше да бъде учтиво, ако им кажех: „Този ваш празник е кичозен и зловец. Не е толкова гаден, колкото женското обрязване, но е пълна отврат!“.

— Не разбирам нищо от чувства — заяви баба ми. — Така и не успях да проумея защо хората искат да бъдат уверени в тази насока. Всичко трябва да е точно и ясно: „Този мъж е отличен счетоводител.“ Или: „Това яке е ужасно. Не ме интересува, че е евтино.“

Глория изведнъж се обърна към Дейзи.

— Какво мислиш за съзвучието с чувствата си?

— Не знам как бих могла да го избягвам.

— Като го пренебрегваш.

— Но тогава как ще разбере себе си?

— Не те съветвам да загърбваш силните си чувства. Просто трябва да ги приемеш, да действаш според обстоятелствата, но да не допускаш да те обсебват. Чувствата са истинско мъчение за повечето хора. Защо не се занимават с други неща?

Усмивката на Дейзи беше почти майчинска. *Горката, колко е заблудена.*

— Искаш да кажеш, че чувствата са нещо лошо, срещу което е необходимо да се борим?

— Не, положителните чувства са напълно приемливи — отвърна Глория. — Трябва да им се радваме. Но напоследък всички са се вторачили в отрицателните чувства. *Ох, майка ми не ме обича... Уууф, аз съм жертва и страдам от биполарно разстройство.* Всичко се разглежда откъм негативната страна. И най-лошото е, че се дискутира до припадък с всеки, който не успее да се измъкне навреме.

— Значи хората не бива да се занимават с чувствата си? — попита Дейзи. — Не е ли по-достойно да се изправиш срещу тях, вместо да ги избягваш?

— В никакъв случай не подкрепям малодушието. Но хората не бива да се поддават на слабостите си и отрицателните емоции. Трябва да преодоляват неприятностите и да продължават напред. Да мислят за настоящето. Лошите неща не заслужават да им отделиш повече от две-три минути седмично в продължение на месец или година, в зависимост какво ти предстои — да напуснеш работата или съпруга си. На мен лично не ми отне цяла година, но това е друга история. Винаги можеш да удължиш агонията. Но колко време ти е нужно наистина, за да установиш какво искаш?

Дейзи погледна баба ми с присвити очи, сякаш подозираше, че ѝ крои капан, и заяви:

— Понякога не можеш да прецениш интуитивно и ти трябва повече време.

— Знаеш ли какво смятам аз? — попита Глория. — Не ни е нужна повече от минута да разберем какво искаме и какви са чувствата ни, независимо дали става дума за човек или ситуация, която се нуждае от разрешаване. Какво би станало, ако бях прекарала целия си живот, обмисляйки отношенията с майка ми или намерението ми да зарежа Джо? Нищо. В най-добрия случай щях да се сдобия с язва. — Тя сведе очи. — Дори не си помисляй да ме разпитваш по тези въпроси.

— За нищо на света — каза Дейзи. — И все пак, ако някога решиш...

— И дума да не става!

Почувствах се изолирана от разговора и се намесих:

— Уилям Джеймс твърди следното: „Изкуството да си мъдър се състои в умението да знаеш какво да пренебрегнеш.“ Нещо такова. Джеймс е по-скоро човек на Глория, нали, Дейзи?

— Да, но всичко това е невъзможно на практика — отбеляза братовчедка ми. — Съгласна съм, че ще се чувствам по-добре, ако забравя служебните си притеснения, докато седя в самолета за Калифорния. Винаги се опасявам, че на пристигане шефът ми ще каже: „Ние оценяваме труда ти, но за съжаление Парاماунт не е за теб.“

— Престани да разсъждаваш по този начин — нареди ѝ Глория. — Защо се тормозиш? Наблюдаваш облаците над Западна Виржиния и се чувстваш объркана и нещастна!

— Западна Виржиния, Невада... Едни и същи мисли се въртят безкрайно в главата ми. Не мога да направя нищо по въпроса.

— Разбира се, че можеш.

— И какво по-точно? Да си повтарям, че работата ми е сигурна и че е глупаво да се притеснявам?

Глория махна на някакво момче от помощния персонал, след което посочи бутилката вино и чашата си. Момчето се огледа неспокойно за сервитьор, но не откри такъв наблизо и реши само да я обслужи. Предпочиташе да наруши етикета, отколкото да се противопостави на човек като Глория Гарисън.

— Ето как бих постъпила на твое място — отвърна баба ми. — Ще си кажа, че работата ми е сигурна. Ако пък има вероятност да я загубя, ще се надявам скоро да си намеря друга. Ще реша, че в най-лошия случай ми предстоят тежки времена, които бих преодоляла на всяка цена, а в най-добрия ще получа повишение. После ще взема някоя кримка или книга за филмите на Фелини и ще спра потока от мисли в главата си. Слушай какво ти казва Уилям Джеймс. Научи се да пренебрегваш маловажното.

— Ами ако чувствата ти са заровени толкова надълбоко, че дори не знаеш какви са? — попита Дейзи.

— Тогава ги смятай за мъртви. Спомени ги в *кадиш* веднъж годишно и ги остави да почиват в мир.

Тъй като баба ми за пръв път споменаваше нещо от еврейската култура, тримата си разменихме бързи и дискретни погледи. Според мен Глория беше толкова отчуждена от самата себе си, че се нуждаеше от три четвърти бутилка каберне, за да отключи религиозната си идентичност. Миг по-късно тя се обърна към мен с думите:

— Раquel, трябва да ми разкажеш повече за Уилям Джеймс. Знам, че е бил психолог и роднина на Хенри Джеймс. За съжаление не си

спомням друго.

Можех да изтичам набързо до тоалетната и да направя бърза справка в „Уикипедия“, но реших да кажа истината.

— И аз не знам много. Споменахме го набързо в курса по американистика. Запомних цитата, защото ми хареса. Той е бил по-големият брат на Хенри Джеймс. Към края на живота си се отдал на философията. Докато четях едно от произведенията му, забелязах, че е имал и писателска дарба.

— Тъй като не съм следвала в колеж, вярвам, че хората с висше образование са много по-начетени от мен.

Глория заяви последното с шеговит тон, но на мен ми се стори, че наистина смята гимназиалното си обучение за недостатъчно.

— От всичко, казано до момента, оставам с впечатлението, че не ни отстъпваш по нищо. Е, аз вероятно знам повече от теб в областта на юриспруденцията. Дейзи е филмова енциклопедия, а познанията на Мат за спорта са безупречни, но като изключим тези неща... Между другото, като се прибера, ще ти избира някои книги от или за Джеймс и ще ти ги изпратя.

— Ще се радвам — каза баба ми.

Ако Глория наистина беше права, че хората много бързо могат да си изяснят какво чувстват, аз изпитах радост, тъй като доброто в мен бе надделяло. Усетих също, че предложението ми да поддържа връзка я изненада приятно. Несъмнено щеше да зарадва и майка ми, въпреки че (незнайно защо) това леко ме дразнеше. В крайна сметка бях доволна, че съм доставила удоволствие на Глория.

Прибрахме се вкъщи в девет и половина. Докато с Мат и Дейзи обсъждахме дали баба ни се е размекнала, или просто е прекалила с алкохола, стана десет часът. Или полунощ на Източното крайбрежие. Много исках да се обадя на Хейдън. Не бяхме говорили след заминаването ми. На тръгване той ми каза, че всъщност било по-добре, че ще отсъствам през следващите няколко дни, тъй като щял да бъде „невъзможен“ заради поредната голяма сделка, която му предстоеше.

Като адвокат знаех, че всеки аргумент си има контрааргумент. Ето защо си мислех, че от друга страна, Хейдън беше наясно колко много се притеснявам от срещата с Глория. Можеше поне веднъж да се обади или да ми прати съобщение, за да ме попита как съм. Не го ли

интересуваше? Ако той беше на гости на ужасната си баба, аз щях да направя всичко по силите си, за да му звънна.

Но щом толкова исках да чуя гласа му, защо просто не го потърсех с думите „Обещавам да не ти отнемам повече от пет минути“?

В Ню Йорк беше наистина късно. Редно ли е да събудиш някого от дълбок сън, за да му кажеш колко ти липсва? Изведнъж осъзнах, че причината за притеснението ми е съвсем друга — страхувах се, че няма да го заваря у дома. Ако звъннех на мобилния му телефон, рискувах да чуя нещо, което той би определил като „шум от улицата“. Нашата улица беше много тиха нощем. Ами ако бе довел вкъщи друга жена? В моето легло? Всъщност в неговото, защото Хейдън бе взел апартамента, преди да се запознае с мен. Но това бяха пълни глупости. Той не би постъпил толкова ужасно.

В главата ми се въртяха натрапчиви мисли като онези, за които бе споменала Дейзи. Зададох си въпроса: кое е най-лошото, което може да се случи, ако му се обадя? Да го събудя и да го ядосам? Все някак щях да го преживея. Ето защо извадих телефона от чантата си и въведох паролата.

Хейдън беше много привлекателен — с пясъчно кестенява коса, зелени очи и страхотно тяло. Понякога ми приличаше на манекен от реклама на „Калвин Клайн“. Кожата му беше съвършено гладка, а косата му падаше небрежно над челото. Беше мъжествен, без да се прави на мачо. Винаги знаеше кое вино да избере и как да направи суфле без рецепта. Всички се обръщаха към него, когато искаха да разберат странната пиеса, която току-що сме гледали.

Разполагаше с първокласен интелект, отдаден на спечелването на първокласни доходи. Това беше единствената ми критика към него. Хейдън работеше в сферата на инвестиционното банкиране, за да стане много, много богат. Когато се запознахме, той ми каза: „С парите можеш да си купиш свобода.“ Поинтересувах се каква точно свобода има предвид, а Хейдън поясни: „Свободата да не питаш колко високо трябва да скочиш, когато някой треторазреден шеф ти нареди да го направиш. Свободата да пътуваш навсякъде, да си купуваш онова, от което се нуждаеш, и да бъдеш филантроп.“ Бях впечатлена от второто и ми допадна неодобрението, с което той изгледа скъпия бюфет за вина в хола на един мой колега. И все пак това не му попречи да плати

триста и петдесет долара за бутилка вино в един ресторант. (А и честно казано, аз не бях ужасена, когато ми подари чанта „Шанел“ за рождения ден.)

Щеше да е хубаво, ако Хейдън харесваше работата си или поне вярваше, че е важна. От друга страна, аз вярвах, че моята работа е важна, но ходех насила в офиса или в съда. Хейдън винаги тръгваше с усмивка и намигване.

Двете мартинита ми бяха дошли в повече — усецах устата си пресъхнала, а по-късно сигурно щеше да ме заболи глава. Тъй като бях възпитано дете, оставих телефона, закачих дрехите си в гардероба и избърсах със салфетка праха от обувките си. После отидох в банята, за да си сваля грима, колкото и да не ми се искаше. Козметичната от „Глори“ ми бе дала молива, спиралата, червилото и пудрата, но аз знаех, че никога няма да мога очертая устните си толкова добре. За миг се загледах в огромното огледало над мивката, изумена от чудесния си външен вид. Ако не бях виждала себе си от колежа, сигурно щях да ахна от почуда.

Запитах се защо подозрителните мисли не ме напускат. Отговорът беше повече от ясен: не вярвах на Хейдън.

На нощното шкафче имаше бутилка вода и чаша. Налях малко вода в чашата, защото не исках Паула да си помисли, че пия от шишето. И все пак направих точно това. Ако се обадох на Хейдън...

Изведнъж се сетих за съвета, който баба ми бе дала на Дейзи — да се зачете в някоя кримка или книга за Фелини, за да разсее тревогите си. Загледах се в красивите лавици, чийто стил не можех да назова. Хейдън сигурно знаеше как се казва. Сред книгите имаше няколко кримки, но аз избягвах подобни четива заради описанията на убитите. Вниманието ми бе привлечено от една книга за петрола. На задната корица пишеше: „Америка е обсебена от петрола и напълно зависи от него.“ Прозвуча ми малко левичарско, но реших да я прегледам заради интересните цитати.

Легнах и се зачетох. Когато стигнах до Джон Д. Рокфелер и основаването на „Стандард Ойл“ през 1870 г., видях часовника. В Ню Йорк вече беше един и половина. Ако Хейдън не се бе прибрал до това време... Изведнъж осъзнах, че от час и половина не съм се сещала за него. Тревожните мисли се бяха изпарили и аз се чувствах много добре. Продължих да чета. Рокфелер тъкмо започваше голямата

капиталистическа драма, свързана с изкупуването на конкурентни фирми, когато неусетно заспах.

21

ДЕЙЗИ

Събудих се на следващата сутрин и с облекчение установих, че е само осем без десет. Бях доволна от закуската с Глория предишния ден. Баба ми като че ли бе по-омекнала, ако това изобщо беше възможно за желязна лейди като нея.

Тръгнах към банята и зърнах красивата синя рокля, праметната върху облегалката на фотьойла. Приличаше на актриса, излегнала се небрежно по време на фотосесия за „Венити Феър“. Наложих си да не поглеждам в огромното огледало над тоалетката, тъй като се страхувах, че от вчерашния ми блясък не е останал и помен.

Не че не можех да поддържам красив външен вид. Козметичката Лизи ме увери, че това е напълно постижимо в домашни условия. Според нея успехът на бизнеса се дължеше именно на този факт. Дадох ми персонализирана папка, озаглавена „Напътствията на Глори“, която съдържаше различни съвети за грим и прическа, както и диаграма на веждите ми и снимка преди и след промяната. Вътре бяха изброени и няколко „страхотни стилови варианти за обличане“, подходящи за мен. Дрехите в куфара ми очевидно не попадаха в тази категория.

Най-сетне вдигнах очи от бежовите мраморни плочки в банята и се погледнах в огледалото. Като изключим липсата на грим и останените от възглавницата гънки по бузата, видът ми беше доста привлекателен. Дори несресана, косата ми блестеше така, сякаш бе осветена отзад. Под новите вежди очите ми изглеждаха огромни, като на героиня от анимационен филм. Приличах на Джесика Рабит.

За пръв път изпитвах удоволствие, докато наблюдавах образа си в огледалото. По принцип не смятах, че съм грозна, но не се възприемах и като красива. Все още не бях. Но новата Дейзи ми харесваше. Показваше ми какво мога да направя с външността си. Изведнъж бях станала привлекателна, и то без да създавам впечатлението, че над мен се е трудил цял екип специалисти. В

професията си бях виждала снимки на немалко актриси, чиято кожа изглежда ужасно без грим. За съжаление много често след разкрасяването те приличаха на намазани от бояджия, а не на изрисувани от гримьор.

Застанах колкото се може по-встрани от душа, за да не си намокря косата. Изведнъж си спомних за случайната среща предишната вечер. На излизане от тоалетната в ресторанта зърнах отражението си в огледалото и на лицето ми изгря усмивка — изглеждах толкова добре! Все още усмихната, в коридорчето отвън се сблъсках с един мъж, който тъкмо затваряше вратата на мъжката тоалетна.

Всичко се случи в един кратък миг. Кой знае, ако живеех в Санта Фе, срещата ни можеше да бъде началото на нов сериал, „Как се запознах с баща ви“. Дватама се извинихме почти едновременно и отстъпихме смутено встрани. Той беше едър, със загоряло лице, къса русолява коса и светлосини очи — същински Стив Маккуин в „Пеперудата“, но не с толкова издадена брадичка. Обикновено си падах по учените типове с очила. Този беше атлетичен, но имаше интелигентно излъчване. Или поне така ми се стори.

След кратко мълчание той заяви:

— Знам, че не се познаваме. Предполагам, че не бихте ми дали телефонния си номер...

— Правилно предположение.

— Да се видим тук другия петък или събота? В седем?

Поклатих глава.

— Тогава в осем? Ще донеса препоръчителни писма. Повярвайте ми, никога не заговарям жени по този начин. — Той извади портфейла си и ми подаде визитка. — Работя за „Елдорадо Байофюълс“. Проверете в интернет.

Не взех картичката.

— Вярвам ви, но съм тук само за уикенда.

Непознатият може и да беше мошеник, който не пропуска да атакува непознати жени, изпаднали в неловка ситуация, и раздава визитки на всяка срещната с по-голям бюст, но аз се върнах на масата с убеждението, че наистина ме е харесал.

За някои жени подобни запознанства бяха ежедневие. На мен обаче такава нещо ми случваше за пръв път от половин година.

Успехът ми сигурно се дължеше на новата ми външност или на усмивката ми, тъй като в Ню Йорк едва ли бих се усмихнала на излизане от тоалетната.

Облякох се и слязох на долния етаж с мисълта за непознатия обожател. Дано името му да не беше Чък или нещо също толкова абсурдно.

Отново се озовах с Глория в кухнята.

— Да нямаш махмурлук? — попита тя.

— Не. Обикновено пия само по едно мартини, но и от две не ми стана лошо. А и не опитах виното. Ти как си?

— Никога не съм страдала от махмурлук. На другите, изглежда, им прилошава само защото пият в моя компания.

— Интересно — заявих аз, тъй като не ми хрумна друго.

Двете стояхме пред хладилника. Баба ми си взе парче сирене, а аз — купичка овче кисело мляко. След малко дойде и Раquel, задъхана и потна от сутрешното тичане. Братовчедка ми беше от онези дребнички самоуверени жени, на които дори еластичните фланелки без ръкави изглеждаха широки.

— Добро утро — поздрави Раquel.

— Имаш ли махмурлук? — попита Глория. Явно това беше репликата ѝ за започване на разговор, но Раquel поклати глава и тя продължи: — Може би Матю ще се чувства зле. Знам един страхотен лек против махмурлук. Правех го на момичетата в „Соланж дьо Пари“, модната къща, където работех. Три от нас бяха на постоянна работа, а другите идваха само за режютата. Напиваха се всяка вечер и аз им приготвих моето вълшебно питие: прясно изцеден сок с две кубчета лед, няколко капки табаско и малко лимон.

— „Соланж дьо Пари“ звучи толкова елегантно — отбеляза Раquel.

— Не знам дали кривите шевове и грубите материи могат да се нарекат елегантни. Но името наистина звучеше добре. Беше ми приятно да казвам, че работя в „Соланж дьо Пари“. Искаше ми се да го изговоря с френско „р“, но за съжаление произношението не ми се удаваше. Разбира се, дори френският акцент не беше в състояние да подобри имиджа на модната къща. Между другото, искате ли да ви направя палачинки?

Глория посегна към бутилката прясно мляко, но се спря.

— Когато бях на седемдесет и пет — продължи тя, — реших да си купя уред за приготвяне на гофрети. После обаче си дадох сметка, че няма за кога. Мисълта, че скоро ще умреш, е доста коварна. Рискуваш да заприличаш на един от онези старци с мазни лекета, които не виждат смисъл да харчат пари за химическо чистене.

Двете е Раquel я погледнахме недоумяващо и тя поясни:

— За какво ти е химическо чистене, след като на другия ден можеш да получиш удар? Глупаво, нали? Погребват те, а ти дължиш седемдесет и осем долара за дрехи, които никога повече няма да облечеш.

— Защо аз да не приготвя нещо? — предложи братовчедка ми. — Правя хубави омлети. С какво ги предпочитате?

Глория ѝ подаде парче козе сирене, което беше и по мой вкус, и Раquel се залови за работа. С баба ми седнахме на голямата кръгла маса, на която бяха сервирани четири чинии с карирани памучни салфетки.

— Не си падаш по готвенето, но имаш много хубава кухня — отбелязах аз.

Всичко наоколо беше блестящо и безупречно. В шкафовете със стъклени вратички бяха наредени сервизи в толкова различни цветове и форми, че на човек му се искаше да покани на гости всичките си приятели. Майка ми би казала, че цялата тази наредба е прекалено съвършена. Вероятно щеше да бъде права, но атмосферата беше изключително приятна.

— Каня често гости. Е, напоследък не чак толкова. Хората от кетъринг фирмите ме изнервят. Но пък се стараят повече, когато проявяват уважение към оборудването. Докато строях къщата, казах на архитекта, че искам модерна кухня. Ужасявах се от мисълта да поднеса говежди пържоли, които са толкова препечени, че приличат на филе от плъх. Веднъж ми се случи подобно нещо в старата ми къща. Но и тази печка тук е доста силна. Един път, в отсъствието на Паула, реших да изпека пиле. Изгорих си едната вежда, тоест опърлих я до неузнаваемост.

— Когато се храниш сама, Паула и Карлос винаги ли ти готвят и сервират?

— Да. Обичам да ми сервират. Чувствам се... приятно. Преди години имаше някаква реклама за цигари с мотото: „Скъпа, ти

постигна много!“. Гордея се със себе си и смятам, че заслужавам такова отношение. Вие не бихте ли се чувствали добре, ако ви сервираат? Казваш, че искаш скариди на грил за вечеря, и ги получаваш.

— Ами... Звучи чудесно — заявих аз. — Но не ям скариди.

— По стар еврейски обичай.

— Да. Не ям скариди и свинско.

— И вашите ли?

— А, не. Само аз. От уважение към традицията.

— Каква традиция? Да избягваме вкусната храна ли? — попита баба ми.

— Нещо такова. Човек трябва да приеме, че не може да има всичко, което пожелае.

— Малко крайно ми се вижда.

— Защо? Аз избягвам два вида храни. Това не означава, че съм ултраортодоксална еврейка. Дори не държа храната да е кашер. Правя го, защото така си припомням, че съм част от един народ с дългогодишна история. Странно, но единствените хора, които се тревожат защо не ям свинско, са евреи.

— Аз не се тревожа.

— Не съм казала, че си една от тях.

— Просто не разбирам. Религията е виновна за толкова много несправедливости в целия свят.

— Хората я използват, за да избиват други, като твърдят, че те са нищожества и заслужават да умрат. Но на мен не ми допада този най-атеистки аргумент. Защото причината за подобно поведение често се крие в национализма, етническите и политическите различия. Например в Камбоджа религията не е в основата на геноцида.

Разговорът бе поел в толкова мрачна насока в слънчевото утро, че когато Раquel застана пред нас с огромния омлет, подскочих от изненада.

— Заповядайте!

Омлетът беше нарязан на четири парчета и украсен с пресни подправки. Отстрани имаше няколко триъгълни препечени филийки. Овалната чиния приличаше на елегантен ресторантски поднос. Не бях предполагала, че Раquel притежава такъв усет към детайлите.

— Много красиво — отбеляза Глория.

— Благодаря — заяви Ракел и седна. — Дано не подушвате колко съм се изпотила. Тичах цял час. Беше чудесно. Небето е невероятно синьо. Спънах се няколко пъти, защото не можех да откъсна очи от него.

— Ако миришеш, ще отидем в трапезарията — каза баба ми и подуши въздуха около Ракел. — Не. Оставаме тук.

— Тъкмо обсъждахме религията — обясних аз.

— Коя от всички?

— Някоя конкретно. Глория не е привърженик на нито една.

Омлетът на Ракел беше страхотен. Преди да го опитам, се опасявах, че тя се е повлияла от здравословните рецепти на Хейдън и ще ни поднесе порция безвкусни пържени белтъци.

— Не вярваш ли в Господ? — обърна се Ракел към баба ми.

— Всъщност не. Не мисля по този въпрос, както и не се тревожа за глобалния недостиг на вода и анорексията.

— Значи друг живот не съществува?

— Както казва прасето в края на анимационното филмче, „Това е всичко, приятели“. Е, понякога нощите ми са тежки. Но на моята възраст тези неща са нормални. Към три сутринта започвам да се страхувам, че ще отида в ада. Не във вашия християнски ад с кръговете, огньовете и писъците. Представям си, че ще се озова сред вечна самота. Незнайно защо, въздухът е много влажен и топъл, истински кошмар за оредяващата ми коса... — Глория поклати глава сякаш за да се отърве от кошмарното видение и остави вилицата си. — Като си тръгнете, тук отново ще бъде тихо и спокойно.

Усмихнах се. Така говореха възрастните на палавите си деца.

— Ще ти се обаждам от време на време, за да спорим — заяви Ракел. — Аз ще ти представям железни аргументи, а ти ще ми възразяваш и двете ще развихряме страхотни семейни свади.

Братовчедка ми се шегуваше и Глория кимна с усмивка. По всичко личеше, че се наслаждава на компанията ни. Ето защо не можех да си обясня защо живее по този начин. Тримата бяхме дошли чак от Ню Йорк, а тя ни бе запознала само със служителите си. На нейно място всеки друг би организирал грандиозно парти. *Ей, хора, това са моите внуци!* Дори не й се налагаше да приготвя всичко сама.

От друга страна, Глория не ни познаваше добре и навярно заради това се бе въздържала да организира подобно събиране. Но какво й

пречеше да покани на вечеря най-близките си приятели? Дори да направехме ужасно впечатление, щяхме да им предоставим достатъчно материал за клюки. Всъщност Глория не бе споменала никакви приятели, като изключим моделите от далечното ѝ минало и съседите ѝ в Грейт Нек. Замислих се над описанието ѝ на ада — вечна самота. Струваше ми се странно, че изобщо е разсъждавала по този въпрос, тъй като Господ, Доброто и Злото не бяха част от емоционалния ѝ речник.

След разговора си с хората от пиар отдела Мат спомена, че Кийт е бил много обиден на Глория. Двамата били не само колеги, но и близки приятели. Напускането му вероятно я бе засегнало ужасно. Сега тя си нямаше никого, освен домашните помощници.

С Мат разбихме защо Кийт си беше тръгнал. Раquel обаче смяташе, че той е трябвало да преглътне обидата и да поработи още няколко години с омразната Глория, преди сам да поеме ръководството на „Глори“.

След като пихме кафе и си поговорихме още малко, Раquel се качи горе, за да си вземе душ.

— Ще измия чиниите — предложих аз.

— Друг ще се погрижи за това — спря ме тя.

Надигнах се, но Глория ми даде знак да седна. Вероятно искаше да ми каже нещо. Скоро обаче разбрах, че просто търси компания.

— Радвам се, че ни покани — заявих аз.

— Не беше жест на алтруизъм. Имах цел.

— Да избереш един от нас.

Тя кимна царствено.

— Очакваше ли, че някой от нас ще прояви желание?

— Как да го обясня... Не допусках, че ще откажете така прибързано. Смятах, че най-малко един от вас ще оцени предимството да притежаваш собствена компания.

Глория въздъхна.

— Поне се свърза с нас и ни покани — отбелязах аз. — А очакваше ли, че ще дойдем?

— Бях почти сигурна за Матю. Мислех, че той се интересува най-много от възможността да започне бизнес. И че ще настоя да го придружиш, за да не се озове сам в бърлогата на звяра. За Раquel имаш

известни съмнения, но от редките разговори, проведени с баща ти, разбрах, че тримата държите един на друг.

— Обичаме се.

— Чудесно. Е, това явно свърши работа и Раquel дойде.

— Може би е искала да те опознае.

— Кой знае... По-скоро света Адриана я е накарала да тръгне. Дори и не се опитвай да ме обориш. Познавам си добре хората. Така или иначе, бях разочарована, че никой от трима ви не прояви интерес към щедротото ми предложение: интересна работа и охолен живот. Трябва обаче да призная, че ми беше приятно да прекараме малко време заедно. Тази сутрин се запитах кой от вас ми е любимец, но не можах да си отговоря.

— Защо е нужно да определяш любимец? Знам, че си имала любим син, но в тези работи няма правила.

Баба ми бутна стола си назад. Малко се понамръщи, но поне не се ядоса. Преди да стане, аз добавих:

— Искам да поговорим за нещо друго.

— Нека позная. Смяташ да правиш независим филм и ти трябват...

— Глория, забрави за парите. Нямам нужда от твоето богатство.

— Наистина ли? Ако ти предложи един милион, няма ли да го вземеш?

— Един милион ли? Без никакви уговорки? Ще го взема на мига. Но тук не става дума за пари.

— А за какво? За Господ ли? Днес е събота. Да не ми предлагаш да отидем в синагогата?

— Защо не? Ще ми бъде приятно.

Глория поклати глава. Не можеше да реши дали е приятно заинтригувана или потресена от идеята ми.

— Искам да обсъдим едно еврейско схващане — продължих аз. — Не се тревожи, няма да ти надувам главата с Господ. Е, само малко.

— Много малко, надявам се.

— Не знам дали си била набожна като малка...

— Не. Но ходех в синагогата с дядо ми. Той ме хващаше за ръка и казваше: „Хайде да се поразходим до шула.“ Никога не караше кола на Шабат. Всички седяхме заедно в синагогата, говореше се и на английски. После дядо ми умря и с това приключи „вратата на моите

предци“. Май това бе заглавието на книгата на Джон Маккейн. Звучи доста еврейско, нали?

— Сигурно знаеш, че на Рош Ашана и Йом Кипур трябва да се покаем...

— Чувала съм. — Глория се покашля. — Но не ми се слушат лекции за угризения и помирение. Не бих искала да си разваляме приятното прекарване. Не ме предизвиквай, Дейзи.

— Това не е лекция. Просто споделям размишленията си. Идеята на тези празници е да постигнем разбирателство с Бог. Обръщаш се към живота си през изминалата година, към делата и мислите си, и преразглеждаш всичко заедно с Него. Но има една уловка.

Баба ми премигна и стисна нетърпеливо устни.

— В Талмуда се казва...

— Знаеш ли какво означават тези думи за мен? „Внимание! Ще те отегча до смърт!“.

— Обещавам да бъда кратка. Покаянието, за което говоря, се случва между човека и Бог. Грехът или обидата към друго човешко същество е нещо различно.

— Чудесна малка притча — заяви Глория. — Колко трогателно! Благодаря, че си толкова морално извисена и ми даваш напътствия как да живея. Оценявам твоята мъдрост.

— Мъдростта не е моя — възразих аз. — Но нека приемем, че не си постъпила правилно с някого. Тогава трябва...

— Да се извиниш — довърши Глория.

— Да се помириш — поправих я аз. — Това е част от религиозното еврейско схващане *тишува*. В буквален превод означава „завръщане“, но смисълът е на „завръщане заедно“. Ако искаш, можеш да кажеш, че съжаляваш. Идеята е да изгладиш напълно отношенията си с онзи, когото си наранила.

— А ако другият не го желае?

— Тогава е редно да опиташ още два пъти. После, ако не си го обидила непоправимо, той трябва да ти прости.

— Мило момиче — избухна Глория, — току-що премина всякакви граници. — Тя стана и ме посочи с пръст. — Къде пише, че човек е длъжен да се грижи за внуците си и да ги моли за прошка, защото не е бил част от живота им? Какво искаш, Дейзи? Да се извиня и да ви изпратя картички за всички пропуснати рождени дни?

— Когато споменах за помирението, нямах предвид теб и нас. Нещата помежду ни са наред. Или поне аз мисля така. Ти ни покани тук този уикенд и ние сме ти благодарни за това. Колкото до грижите, не се притеснявай за тях. Нашите родители са ни отгледали достатъчно добре. Не исках да кажа, че трябва да се помириш с нас.

— А с кого тогава? Може би си направила списък? Кой е първият? Изгарям от нетърпение да чуя.

— Нямам списък.

Последното не отговаряше докрай на истината.

— Брадли ли е пръв? Или Адриана?

За малко да кажа „Кийт“, но се сдържах.

— Значи е редно да отида при тях с думите: „Разкайвам се. Съжалявам, съжалявам, съжалявам. Ето, изрекох го три пъти! Сега очаквам да ми простите. Чудесно! Довиждане и всичко хубаво!“.

Толкова се смутих, че не можах да си спомня какво точно ѝ бях казала — вероятно не беше разбрала, че човек трябва да бъде искрен, когато се разкайва... Дали думите ми не бяха прозвучали като досадна проповед, засилила презрението ѝ към религията и мен самата? Усетих как в очите ми напират сълзи. По принцип се разплаквах доста лесно. Сълзи напиреха в очите ми дори на банковите реклами, в които щастливи родители прегръщаха сина си, успял да се дипломира благодарение на дългогодишните им спестявания.

Глория допринесе за сълзите ми, като подхвърли:

— Много си мекушава.

— Просто не мога да спра сълзите си.

— Опитай се поне. Чувствата ти са изписани на челото. Липсата на воля е проява на слабост.

— Звучи лесно на теория.

— Усетиш ли, че ще заплачеш, кажи си, че трябва да се стегнеш.

На мен ми помага.

— Толкова ли е лошо да те мислят за мекушава?

— Да. Ти работиш в труден бранш. Не те съветвам да бъдеш безсърдечна, а просто да се владееш.

— Благодаря, но аз умея да се контролирам. Да не мислиш, че плача на събрания или по време на конферентни разговори?

— Добре, ти си истинска спартанка. Запазваш самообладание дори когато кръвта ти изтича.

— Стига, Глория. Просто ми стана мъчно, че те засегнах.

Глория отиде до другия край на кухнята с грациозната стъпка на модел. Направи си още едно кафе, облегна се на плота и заяви:

— Арогантно е да поучаваш хората за състоянието на душата им.

— Не съм искала да говоря за душата ти. Имах предвид отношенията ти с другите хора. Близостта ти с тях.

— Тогава защо намеси Бог?

— Религията засяга живота ни тук и сега, дава ни напътствия как да се държим с околните. Вероятно целта е да станем по-добри и така да се приближим до първообраза си, създаден от Бог. Но както и да е. Тя ни показва кое е несправедливо и нечестно, как да го коригираме и как да живеем със себе си и с останалите. Забрави за Господ, щом искаш. Аз лично прекарвам половината от времето си в съмнения относно съществуването Му, но дори тогава се опитвам да не губя вярата си.

— Можеш да загърбиш юдаизма и все пак да бъдеш достоен човек.

— Така е. Но аз се нуждаю от една по-дълбока, интелектуална духовност. Затова обичам да следвам правилата. Не спазвам всичките, но ги възприемам като пътеводител. Те не са никакви безумни команди. Били са оспорвани и преобразявани хилядолетия наред.

— Значи винаги можеш да се измъкнеш.

— По-скоро се стремя да се придържам към тях, за да гледам на живота като на предизвикателство, изпълнено със смисъл.

— Добре казано — съгласи се баба ми.

— Извинявай, не исках да прозвучи нравоучително.

— Знаеш ли, сетих се за още един филм, в който става дума за пълна промяна — смени темата Глория. — „Сабрина“. Сцената, в която Одри Хепбърн се връща от Париж. Чудесна история!

22

МАТ

Както и предишната нощ, биологичният ми часовник ме събуди в четири и половина. Явно все още не знаеше, че се намирам в Ню Мексико. В петък се бях повъртял в леглото, но приятният допир на хладните чаршафи ме бе приспал мигновено. Днес беше събота и аз знаех, че няма да мога да мигна повече.

Постоянно мислех за разговора с Глория и опасенията ми, че ще допусна грешка, ако се оженя. Страхувах се, че след дванайсет месеца или двайсет години ще си кажа: *Съпругата ми не е лоша жена, но защо реших, че е за мен? Господи, тогава нямах никаква представа какво означава да обичаш истински.*

Но каква беше гаранцията, че някой ден ще разбере какво е да обичаш истински? Това можеше изобщо да не се случи. Какво щеше да стане, ако никога не се почувствах напълно уверен? Безкрайните ми колебания биха довели до един вид брачна парализа — дори на петдесет щях да бъда вечният ерген. Приятелите на всяка ново разведена дама или млада вдовица щяха да ми звънят, за да ни запознаят. Накрая сигурно бих се оженил за някоя от тях, защото щеше да ми омръзне да си поръчвам храна за вкъщи.

След половин час, прекаран в мрачни разсъждения, слязох на долния етаж, направих си кафе и се качих обратно в стаята. Зачетох се в спортните новини на айпада, но в главата ми все още се въртеше разговорът от миналата вечер. Не спираше да ме учудва фактът, че от всички хора на света бях споделил страховете си именно с Глория.

Беше седем и петнайсет нюйоркско време, когато звъннах на Ашли.

— Здравсти.

— Здравсти!!! — Родените в Тексас винаги говореха по-въодушевено от останалите американци. — Рано си отворил очички! Как е пустинното царство?

— Добре. Снощи вечеряхме в много хубав ресторант. Като изключим леко кичозната мексиканска украса, заведението не отстъпваше по нищо на тези в Ню Йорк или Сан Франциско.

Разказах ѝ какво съм си поръчал. Странно, но когато бяхме разделени, винаги си давахме отчети за менюто. Ашли бе вечеряла сандвич с риба тон заради нощното дежурство.

— Какво ще правите днес? — попита тя.

Настаних се по-удобно на възглавницата. Краката ми се подаваха изпод одеялото. Ашли твърдеше, че имам много фини стъпала, но според мен бяха съвсем нормални. Тя често повтаряше, че по време на следването си най-много се е отвращавала от противните стъпала на пациентите.

— Глория спомена някакъв пазар за подправки и зеленчуци. После ще ни води в музея на Джорджа О'Кийф.

— Страхотно! Обожавам кравешките ѝ черепи. И цветята, които всъщност са вагини. Ако харесваш вагини...

— Знаеш, че харесвам.

— Тогава Джорджа О'Кийф ще ти допадне.

— Стига да е рисувала сливови цветове. — Мей, китайското име на Ашли, означаваше „сливов цвят“ и ми действаше все така еротично. — Глория ми каза, че ако не искам да ходя на пазара и в музея, може да взема урок по тенис или голф в нейния клуб.

— Ти кое избра?

— Да се прибера при теб.

— Чудесно! А какво решихте за предложението на бабата?

Предишния ден ѝ бях пратил съобщение с подробностите. Ако не познавах Ашли, бих предположил, че въпросът ѝ е съвсем обикновен. Но аз долових лека нотка на любопитство — все пак Глория ми бе предложила успешен бизнес, който предполагаше доста охолен живот. Ако всичко това попаднеше в мои ръце, „пакетът“ вероятно щеше да включва и нея самата?

— Не отричам, че за момент се изкуших — отвърнах аз. — Такъв начин на живот е доста примамлив. После обаче дойдох на себе си и се зачудих как може да се поддавам на подобни мисли. Някои хора твърдят, че Ню Йорк е чудесно място за екскурзия, но не и за живеене. Същото бих казал за Санта Фе. — Не чух въздишка на облекчение в

слушалката, но се утеших с мисълта, че Ашли е закрила микрофона с ръка. — А ти какво ще правиш днес?

— Отивам в болницата. Трудно ми е да повярвам, че церемонията по завършването е след десет дни. Трябва да си купя елегантен тоалет, който да нося под тогата. Може би рокля без ръкави. Нали ще ходим на обяд с нашите.

Ашли се обличаше чудесно, но все забравяше по нещо — или да си сложи бижута, или да се подстриже. Почти никога не носеше чанта. Вместо това пъхваше в някой джоб ключовете, кредитната си карта и двайсет долара.

— Между другото, баща ми вбесява майка ми — добави тя. — Направил е резервации в три различни ресторанта. Тревожи се, че заведенията в Ню Йорк няма да запишат резервацията, като видят, че се обажда от друг град.

— Странно. Винаги съм го мислел за спокоен човек.

— Не и когато пътува. Тогава изпада в паника и се суети за всичко. Когато отивали в Китай, за да ме вземат, майка ми едва се въздържала да не го убие.

— Слушай, Ашли. Искам да ти разкажа за снощния ми разговор с Глория. Беше доста личен. Споделих с нея, че бракът и моногамията ме плашат.

Тя промърмори нещо като „аха“ и аз продължих:

— Казах ѝ, че изобщо не мога да се похваля с постоянство в отношенията си преди нашата връзка. Но вече не е така. Сега те обичам повече от мига, в който те зърнах за пръв път.

— Благодаря ти.

— Но ме е страх, че... пак ще ме обсеби онова старо чувство. Може би утре, може би след година или наред кризата на средната възраст. Не би било честно към теб.

— Разбирам. — Ашли звучеше спокойно, но аз долових болка в гласа ѝ. — Наистина.

— Благодаря.

— А ако се окаже, че моногамията не допада на мен? — попита тя.

Думите ѝ ме изненадаха. Не ми хрумна нищо, освен глупавото:

— Ами... не знам. — Настъпи тишина, но не от враждебния вид. След малко добавих: — Всъщност това ще ме съсипе, Аш. Направо ще

ме убие.

— Значи двамата сме в едно и също положение. Обичам те, Мат.

— И аз теб.

— Знам. Все някак ще се справим. Сега трябва да тръгвам, имам среща с Кейти. Ще отидем пеша до болницата през парка. Хайде, идвай си вече! Всички колеги говорят само за тъпите „Янки“.

— Искаш да се върна, за да има с кого да обсъждаш „Мете“?

— Да. Само заради това.

— Е, ще се примиря... Обичам те.

— И аз теб. Тръгвам, че ще закъснея.

— Почакай малко. Има още нещо.

— Какво?

— Трябваше да ти го кажа, когато се върна. Не е за по телефона. Ще излезе, че ми липсват добри маниери. Но не искам да чакам повече. Ще ме извиниш, нали?

— Да, слушам те.

— Ашли, ще се омъжиш ли за мен?

23

РАКЕЛ

Знаех от мама, че татко е бил ужасно педантичен. Според нея това се дължало на сложната му фотографска техника — безброй джаджи, които винаги трябвало да бъдат в ред и на точното място. У дома той държал чорапите му да не са прибрани на топка, а сгънати и наредени под определен ъгъл в шкафа. По цветове. На два пъти се оплакал, че сивите му памучни чорапи погрешка са попаднали сред вълнените. На третия, мама избухнала: „Тогава си ги пери сам!“ И татко се съгласил.

Тази история означаваше много за мен. Майка ми искаше не само да каже, че жените трябва да отстояват позицията си, но и че последствията никога не са толкова страшни, колкото изглеждат в началото. Освен това ставаше ясно, че дори най-добрите хора, какъвто е бил баща ми, могат да бъдат дребнави и вбесяващи. Мама държеше той да остане в спомените ми като един чудесен, но не и безгрешен човек.

Хейдън се грижеше сам за чорапите си, така че аз нямах оплаквания в тази област. Но пък беше крайно безкомпромисен относно телефонните обаждания в офиса. Около него непрекъснато се получаваха имейли и звъняха служебни телефони. Всички хора от отдела му работеха с ужасно кратки срокове и бяха под постоянно напрежение да не направят някой гаф, който ще им струва милиони или дори милиарди долари. Бях му се обаждала там само веднъж, за да се похваля, че са ми предложили работа в „Правна помощ“. Той ми отговори с една дума. Е, всъщност каза: „Ще се прибера по-рано и ще празнуваме.“ Но после затвори без „дочуване“. Вечерта се държа прекрасно — подари ми букет рози, поръча шампанско в ресторанта и дори се извини: „Съжалявам, ако не бях любезен по телефона, но ако не е спешно...“ Не успя да довърши изречението, защото го прекъснах: „Да, да, знам.“

Но ето че сега се канех да му звънна в офиса, въпреки че не бях сигурна какво точно искам да му кажа. Преди това обаче трябваше да си взема душ (бях от онези хора, които не могат да проверят имейлите си сутрин, без да са си измили зъбите). Изкъпах се, след което си сложих от новия гланц за устни и руж. Увеличителното огледало бе осветено в розово — вероятно с ласкателна цел, макар че отразяваше и едва забележимите ми бръчки около очите, които щяха да се задълбочат с напредването на възрастта.

Седнах на леглото и взех телефона. В главата ми се заредиха откъслечни мигове от живота ми с Хейдън: късно прибиране, самотни закуски, никакви любовни думи. Разговорите ни се свеждаха до обсъждане на политиката, уточняване на менюто за вечеря и редовна информация за стреса в работата му по скалата „напрегнат вбесен смазан“. През уикендите канехме приятели вкъщи, ходехме на някой и друг концерт и (все по-рядко) правехме секс. Една неделя сутрин го прегърнах в леглото, а той ми каза да изчакам до следобед да си подремне, и тогава. Хората ни заглеждаха, защото бяхме млади и хубави, но едва ли някой допускаше какъв пенсионерски живот водим.

Докато бях на студентска практика в съда, се научих да нахвърлям най-важните точки от прекия и кръстосания разпит на листче, за да не ги забравя. Ето защо сега отворих папката „Бележки“ на мобилния си телефон с намерението да напиша нещата, които исках да кажа на Хейдън. Сигурно щеше да се ядоса, че му звъня в офиса. Разговорът можеше да почака, но нещо ме караше да действам — прекрасното утро, вкусният омлет на закуска... Чувствах се смела, силна и изпълнена с решителност.

Написах: „Между нас не върви.“ Ами ако той отговореше: „Напълно съм съгласен“, и ме напуснеше? Всъщност аз щях да напусна, защото апартаментът беше негов. Само преди седмица бих била потресена от подобно развитие. Но сега ситуацията беше различна. Нахвърлих още няколко точки и избрах номера му.

— Рамос-Круз.

Лош знак — Хейдън знаеше, че съм аз, тъй като никога не вдигаше на непознати номера. Явно моментът беше крайно неподходящ.

— Здравсти, Хейдън. Само за минутка...

Чух как си поема дъх и въздиша отегчено. Опита се да бъде любезен, но си личеше, че иска да ме разкара по-бързо.

— Спешно ли е?

— Не. — Погледнах лявата си ръка. Безцветният лак, който ми бяха сложили в „Глори“, блестеше на светлината. Свалих телефона от ухото си и прочетох бележките си. — Хейдън, между нас... не се получава. — От адвокатската си практика знаех добре, че човек не бива да задава въпрос, чийто отговор не знае. В случая обаче се досещах какво ще чуя. — Какво става?

— Ракул. — Той отново въздъхна. — Знаеш, че работя и в събота. Нямам никакво време. Тук е истински ад. Не мога да водя този разговор сега. — Около него звъняха телефони. — Ако утре се върнеш много късно, в понеделник ще се прибера по-рано и ще го обсъдим на спокойствие.

— Добре. Но преди това ми кажи какво става.

Хейдън мълчеше. Ето защо започнах да изброявам самотните закуски, късното прибиране и всичко останало.

— Това е положението — заявих накрая. — Мисля, че искаш да се разделим или да продължиш с двойната игра.

Той беше предпазлив по природа, но и доста схватлив.

— Каква двойна игра?

Аз не бях по-малко схватлива, но ми отне известно време, преди да отговоря:

— Не съм сигурна. Мисля, че не си щастлив във връзката ни и затова се задържаш повече в работата или ходиш на вечеря с колеги. Или пък се виждаш с друга жена. Вероятно не си готов за промяна или просто се нуждаеш от време, за да се разделиш с мен.

— Изчакай един момент — помоли Хейдън. Може би му звъняха по телефона, но по-вероятно искаше да събере мислите си. Любимият му глагол беше „стратегирам“. Представих си как гледа красивия таван на „Голдман Сакс“ и стратегира. След малко той попита: — А защо смяташ, че...

— Казах ти, че не съм сигурна. Но е едно от двете. Ако вземем предвид умората ти, отговорът е номер две: друга жена. — Последното не го бях написала.

— А идвало ли ти е наум, че грешиш?

— Да не би да намекваш, че всичко идва от желанието ти да се издигнеш в „Голдман Сакс“? Много дълго време си го мислех. Но косвените доказателства сочат друго.

— Такива обвинения подриват основата на връзката ни. И взаимното ни доверие.

— Не. Постоянното пренебрегване на партньора или изневярата съсипват отношенията ни.

— Трябва да поговорим.

— Да. Искам обаче да разбереш едно: не участвам в двойни игри. Не се оплаквам от факта, че работиш до късно. Аз също оставам в офиса след работно време или нося папките си вкъщи. Но не го правя, за да те отбягвам. И в живота ми няма друг, освен теб. Ето защо, ако има друга жена... или жени... изневярата е напълно неприемлива за мен.

— Разбрах.

— Чудесно. Пристигам в Ню Йорк утре в шест вечерта. До седем и половина ще си бъда у дома. Имаме предостатъчно време за разговор.

Затворих и веднага съжалих, че не му казах още нещо. От този момент нататък той беше свободен да прави каквото поиска, но без мое участие.

24

ГЛОРИЯ

Разбира се, бях мислила за помирение в традиционния религиозен смисъл, проповядван така горещо от Дейзи. Само че това означаваше да поднеса извинение на хората, с които не съм се държала добре. А такова извинение беше унизително и изискваше доста време — трябваше да прекося цялата страна, за да чуя колко много обиди съм нанесла на близките си. Не ми пречеше да кажа: „Джо, съжалявам, че взех двата ти камиона, но гледай положително на нещата. Благодарение на мен онзи противен мафиот Касаро остана с пръст в устата. А аз създадох успешен бизнес, който ти спести издръжката на децата и университетските им такси.“

И все пак осъзнавах, че така поднесено, извинението едва ли щеше да бъде в духа на разкаянието и помирието.

А какво бих казала на Брадли? „Извинявай, че не те обичах достатъчно. Не го приемай лично. Просто се изчерпаха запасите ми от любов, а те никога не са били огромни. Малкото чувства, които притежавах, отидоха при Травис. Брат ти просто умееше да изразява радостта си по-добре от теб. Грешката несъмнено е в мен.“ Разбира се, най-лесно беше да обвиня за всичко майка ми. Тя не ме обичаше. От нея научих единствено как да не обичам. Подобни обяснения обаче едва ли биха помогнали пред Кийт. Той би отвърнал: „Що за глупости, по дяволите? Какво общо има твоята майка с решението ти да пренебрегнеш мен и Били?“

Твърде много хора и извинения. Просто не можех да го направя. Говорих на няколко пъти по телефона с Дейзи, видях се в скайп с Матю и Ашли — сладко момиче, но с ужасно неравен бретон, — размених си интересни имейли с Раquel за „Сърцето на Уилям Джеймс“, книгата, която тя ми изпрати, и толкова. Нямах никакво намерение да взема самолета и да се извиня на тях или родителите им. Същото се отнасяше и за Кийт, който живееше съвсем наблизо.

И така мина май, дойде юни, а после началото на юли и официалното откриване на Международния панаир на фолклорното изкуство в Санта Фе. Духаше силен вятър, но разрошените коси и вълните в чашите с маргарита бяха нещо нормално за Ню Мексико. Сред посетителите зърнах Кийт и семейство Лейн, негови приятели. Когато погледите ни се срещнаха, той извърна очи, а Нанси и Лу Лейн се приближиха до него като загрижени бодигардове. Нанси ми се усмихна едва забележимо. Въпреки че беше прекалено руса, кльоцава и изискана, тя имаше добра душа. Лу работеше като ортопед и бе оперирал палеца ми, смачкан от капака на един стар френски камион, който исках да купя. Лу беше по-недодялан от жена си, но изключително учтив. Той ми кимна и продължи разговора си с Кийт. Нанси ги прекъсна, като се засмя и им показа някакви висящи украшения над един от щандовете. Отдалече ми заприличаха на летящи птици или на пениси с криле.

Бях очаквала, че ще срещна Кийт и приятелите му на откриването и че ще се сблъскам със студенината им. Или най-много със сдържаната им учтивост. Ето защо се запътих към една група познати, които винаги бях възприемала като „заместители“. Когато някой любим човек не може да присъства на твоето парти, ти си принуден да поканиш „заместител“, като искрено се надяваш той да не ти върне жеста в даден момент. Уви, рано или късно поканата пристига и тогава му се обаждаш с пресипнал глас, за да кажеш, че имаш бронхит и не можеш да присъстваш.

Стоях със „заместителите“ и се преструвах, че наблюдавам с интерес танците. Вместо да се наслаждавам на колоритния спектакъл, едва потисках раздражението си от гърмящите усилватели. Докато Диксън Блънт тътреше дебелите си крака към бара, за да ми донесе още една водка, а Лиона Валдерама ми показваше пръстена си с тюркоаз и диаманти, ме осени внезапно прозрение: тези хора не бяха чак толкова ужасни. Просто бяха добре издокарани и леко досадни. Дадох си сметка, че изобщо не страдам по старата си компания. Повечето от бившите ми приятели не бяха досадни, но не ми липсваха.

Най-много ми се искаше Дейзи, Матю и Ракел да бъдат с мен. Щях да ги разведа наоколо и да ги запозная с творците и „заместителите“, които не бяха ужасяващо глупави, а после да ги наблюдавам как разглеждат щандовете и общуват с други млади хора.

Съзнавах, че докато не оправя отношенията си с онези, които бях наранила, няма да мога да се насладя на компанията, от която се нуждаех.

Господи, намирах се в Бронкс. И то през юли. Беше толкова горещо, че когато шофьорът ми помогна да слеза от колата, усетих слънцето като нажежен меч върху главата си. Това не беше сухата жегла на Ню Мексико. Влажността на нюйоркския въздух беше убийствена. Притиснах чантата до гърдите си, сякаш вярвах, че инхалаторът ми ще подейства през дебелия слой кожа. Сигурно съм въздъхнала тежко, защото шофьорът попита:

— Добре ли сте?

— Да. Доста е топло след климатика в колата.

Потта се стичаше по лицето ми, докато оглеждах високите тухлени сгради. Бяха разделени от малки тревни площи, изпепелявани от знойното слънце. Както можеше да се очаква, табелите бяха изподраскани с графити и ми беше трудно да ги разчета. Видях някаква жена с пазарски торби, магнах ѝ с ръка и тръгнах към нея. Търсех номер 1460, но не си спомнях как е „шейсет“ на испански.

— Кой номер ви трябва? — попита тя.

— Хиляда четиристотин и шейсет.

— Ужасен ден, нали? — каза тя.

Кимнах, опитвайки се да прикрия възмущението си от ужасно подстриганата ѝ коса.

— Отивам в съседния блок — добави тя. — Ще ви заведе.

— Да ви помогна ли с торбите? — предложих аз с надеждата, че ще ми откаже, както и стана.

Когато стигнахме до блока на Адриана, имах чувството, че ще припадна. Стиснах зъби, защото знаех, че фойетата и в най-скъпите жилищни блокове в Ню Йорк — а този не беше от тях — миришат на пържен лук. Преддверието обаче миришеше единствено на прах. Въздухът не беше особено студен, но поне се разхлаждаше от някакъв вентилатор.

Бях доста притеснена. Стомахът ми се бе свил на топка, а ръката ми потрепери, когато натиснах звънеца на домофона. Чух дълго бръмчене, отворих вратата и влязох. Не очаквах да бъда нападната от

наркодильри в асансьора, но въпреки това си отдъхнах, щом установих, че блокът отговаря на описанията на Бродли — в него имаше съвсем прилични апартаменти на хора от средната класа.

Адриана ме чакаше, така че не се наложи да обикалям и да търся номер 11Д. Видях я пред отворената врата в дъното на коридора. Благодарение на вътреочните лещи, които ми бяха имплантирали наскоро, притежавах острото зрение на сокол. Бях забравила колко дребничка е Адриана. В сравнение с нея Раquel приличаше на великан. Спомних си мига, в който Травис я доведе да се запознаем — разликата в ръста им беше направо шокираща. Опасявах се, че синът ми има скрита слабост към малки момиченца, но когато се запознах и поговорих с избраницата му, установих, че тя е сериозна млада жена.

— Благодаря, че се съгласи да ме приемеш — казах аз.

— Удоволствието е изцяло мое — отвърна Адриана.

Протегнах ръка, но тя застана на пръсти и бързо ме целуна по бузата. Аз целунах въздуха.

Апартаментът ме изненада. Не знам какво бях очаквала... Може би нещо старомодно, в тъмнозелено или кафяво.

— Тук е много хубаво — заявих аз.

Малък коридор водеше към всекидневната. Дървеният под блестеше. Стените бяха боядисани в светлокремаво — цвета на лишените от въображение, — но апартаментът беше свеж и модерен. Оранжевият килим с широк тъмночервен кант озаряваше стаята. Ефектът се засилваше от двата дървени стола с червена дамаска, поставени до старинния китайски скрин — единствената овехтяла мебел в помещението. Върху него се виждаше купа с яркочервени ябълки. Не можех да преценя дали са истински; умирах да ги пипна.

— Наистина е прекрасно — казах аз.

— Благодаря. Заповядай, седни.

Забелязах, че е остаряла, макар и не драстично. Брадичката ѝ беше леко увиснала и се нуждаеше от незабавна корекция, но Адриана в никакъв случай не би се подложила на толкова радикална и скъпа интервенция.

Седнах в единия край на канапето. Надявах се, че тя ще избере другия или табуретката, но Адриана зае място до мен. Изглеждаше много спокойна, което беше доста странно, тъй като едва ли бе мечтала да се срещнем. Но тя се намираше на своя територия и ако някой

трябваше да се чувства неудобно, това бях аз. Огледах стаята и вниманието ми бе приковано от снимката на масата — Травис и мъничката Раquel в семпла сребърна рамка.

Не знам защо, но снимката ме шокира. Не можех да откъсна очи от нея. В първия миг се ядосах, че Адриана я е оставила на толкова видно място. После обаче се опомних и мислено признах, че тя е съпруга на Травис и има право да я слага където пожелае.

— Може ли да я разгледам отблизо? — попитах аз.

— Разбира се.

Двамата бяха на някаква детска площадка в града, вероятно до апартамента им в Манхатън. Той се намираще в една от онези ужасни едноетажни сгради, които изглеждат симпатично само на кино, но в действителност гъмжат от грамадни хлебарки. Зад Травис и Раquel се виждаха оградените като кутии люлки за най-малките. Раquel беше на около три години. Високият и слаб Травис, облечен с джинси и бяла тениска, я беше вдигнал над главата си. Ръцете ѝ бяха разперени като крила на самолет. Крайниците ѝ стърчаха като клечки от шортите и блузката без ръкав. И двамата преливаха от радост. Раquel беше отворила уста от възхищение, а Травис я гледаше със сияещи очи.

— Ти ли си ги снимала? — успях да попитам аз.

— Не. Този ден не бях с тях. Един съсед ги е снимал.

Продължавах да държа фотографията. Раquel разглеждаше с почуда света отвисоко, а Травис бе вперил щастливо очи в нея.

— Ако искаш, ще ти направя копие — заяви Адриана, когато сълзите се стекоха по бузите ми.

Не успях да ги потисна, нито да овладея плача си — разридах се неудържимо, като едва си поемах дъх.

Не виждах за пръв път снимка на Травис, откакто беше починал. До шезлонга в спалнята си държах негов малък портрет, изрязан от страницата „Нашият екип“ на едно известно списание — сериозно, но много хубаво изображение.

Напразно се опитах да се стегна. Исках да се извиня, че съм загубила контрол, но от устата ми излязоха нечленоразделни звуци, сякаш току-що бях измислила някакъв ужасен източноевропейски език. Чантата ми беше до вратата и аз станах, за да взема кърпичката си. Но Адриана ме хвана за ръката. Може би си мислеше, че ще избягам, засрамена от риданията?

— Сега ще ти донеса салфетка — каза тя и изчезна.

Отново се загледах в снимката. Травис носеше маратонки на бос крак. Или поне така изглеждаше. Като тийнейджър винаги обуваше маратонки или мокасини без чорапи и аз го заплашвах, че ако хване гъбички, ще си купува лекарства с джобните пари. Той започваше да се смее и аз казвах: „Е, добре, добре, ще ти купя лекарствата, но ми обещавай да си подсушаваш краката след къпане.“ Травис продължаваше да се смее и накрая вдигаше ръка с думите: „Тържествено се заклевавам да си подсушавам краката!“

Адриана се върна с кутия салфетки. Идеше ми да я попитам: „Да не си мислиш, че ще цивря до довечера?“. Този път поне не седна до мен, а на стола до канапето. Когато най-сетне се успокоих, оставих снимката на масата и промълвих:

— Не беше много добре за начало.

Очаквах да ми отвърне с някое ужасно клише, характерно за професията ѝ: „В такива мигове мъката надделява. Тя е по-силна от нас...“ Но Адриана каза единствено:

— Не се притеснявай.

— Първо искам да ти благодаря, че се съгласи да се видим — започнах аз. — Като вземем предвид случилото се помежду ни... Знаеш за какво говоря. Второ, трябва да изразя възхищението си от Радел; тя е прекрасно момиче. Отначало имахме известни търкания, но това е напълно обяснимо. Към края на гостуването ѝ отношенията ни се подобриха. Не постигнахме примирие, но извървахме дълъг път заедно.

— Радел е на същото мнение.

Ако бях на мястото на Адриана и седях до проклетата си свекърва, едва ли щях да успея да запазя самообладание. Но тя винаги се владееше. Нито веднъж не ми бе позволила да се държа високомерно с нея. Срещнеше ли студенината ми, никога не се стараеше да ми отвърне със същото, а продължаваше да бъде учтива и поне привидно спокойна.

— Радвам се, че и тя мисли така. Казвам го без капка сарказъм.

— Знам. Винаги долавам сарказма ти.

Искаше ми се да чуя някакъв комплимент от нея и затова заявих:

— Изглеждаш много добре.

— Благодаря.

Адриана вероятно се досети за желанието ми и замълча. Реших да тласна разговора в друга посока.

— Когато се омъжи за Травис, ме връхлетя усещането, че ми го отнемаш. Но то нямаше нищо общо с чувствата на повечето майки, които възприемат снаха си като съперница. Разбрах, че го отвеждаш на по-хубаво място от това, което някога бих могла да му предложа. Онази вечер в ресторанта, когато се запознах с твоите роднини, останах направо изумена. Семейството ти изглеждаше толкова щастливо.

— Така е. Бабите и дядовците ми вече ги няма, но те бяха чудесни хора и държаха много на Травис. Не че им беше трудно да го обичат. Когато видяха усмивката му, веднага забравяха за религиозните различия и безкрайните му пътувания. Баба ми по майчина линия се нуждаеше от повече време, но в крайна сметка стана най-големият му почитател.

— Одобрението им беше изключително важно за Травис. Той се радваше на тяхната енергичност и казваше, че умеят да правят купон дори от най-обикновената ситуация. Ето защо се чувствах пренебрегната. Аз не бях толкова забавна. Живеех сама, и то в Ню Мексико. На всичкото отгоре аз бях Злодейката. Всички, включително и Травис, ме обвиняваха за разбитото ни семейство.

— А ти смяташ ли, че си виновна?

Адриана започваше да говори като социален работник или поне така ми се струваше. Но все още не бе прекрачила границата.

— Да. За някои неща. Навремето единственият изход за мен беше да напусна съпруга си и да замина някъде... надалече. Джо обяви, че решението му е окончателно, и аз бях ужасно разочарована. Мислех го за силен човек, а той капитулира пред заплахата, без да го е грижа как ще преживява семейството му. Почувствах се напълно изоставена. Изведнъж той престана да бъде мой закрилник и се съюзи с мафията. Може и да не е имал друг избор. Не знам. Но събереш ли се с престъпници, винаги си изложен на опасност. Не само ти, а цялото ти семейство. Не се страхувах, че ще ни надупчат на решетото, но трябваше на всяка цена да измъкна децата.

— Тяхната сигурност ли беше основната причина да заминеш?

Замислих се за миг и внимателно избърсах очи, за да не размажа спиралата си.

— Не. Основната причина беше Джо. Искях да се отърва от него. Беше важно да спася и момчетата, но не от мафията, защото тя никога не посягаше на деца. По-скоро държах да ги предпазя от влиянието на Джо. Травис и Бродли не биваше да израстват с безработен баща, който въпреки самоуверената си външност беше един жалък страхливец. Джо приличаше на твърд бонбон с желе в средата. Пред момчетата никога не съм говорила лошо за него. Не исках да знаят, че баща им е слаб човек. Но се притеснявах да не станат мекушави.

— И двамата не са такива.

— Да. Но за разлика от Травис Бродли няма толкова корава сърцевина. Травис държеше на своето и остана верен на себе си. Той беше единственият човек в живота ми, на когото се възхищавах безрезервно. Обичах го ужасно много. Щях да умра от скръб, когато го загубих.

— Съгласна съм, че Травис винаги е бил верен на себе си. Именно заради това се ожени за мен. Предполагам, че го знаеш.

— Вече го знам. Но още тогава се досещах. — Попих очи със салфетката, за да спечеля малко време, и продължих: — Дойдох, за да ти кажа колко съжалявам, че през всичките тези години се държах зле с теб и Раquel. Не твърдя, че съм станала по-добра, но осъзнавам грешките си. Надявам се да приемеш извиненията ми. — Адриана не ме прекъсна и аз добавих: — Ако нямаш нищо против, бих искала да се опитаме да се сбlijим. Знаем, че не мога да бъда част от семейството след толкова много време...

— Ти си част от семейството. То не е институция, която приема членовете си с гласуване.

— Благодаря ти.

— Защо реши да се... извиниш? Да се събереш с нас?

— Предпочитам думата „помирение“. Когато тримата ми бяха на гости, още първия ден обявих предложението си. Те отказаха доста бързо и аз изпаднах в ужас — как щях да ги изтърпя още два дни?! Но именно през тези два дни имах възможността да разбера колко прекрасни — и понякога непоносими — са внуците ми. Осъзнах, че всеки един от тримата носи частица от мен. След като си заминаха, не спирах да мисля за тях. Бях пропуснала толкова неща през годините... — За всеки случай извадих още една салфетка от кутията и добавих: — Не знам още колко време ми остава.

— Никой не знае.

— Искам тримата да присъстват в живота ми, и то не само повърхностно. За тази цел първо трябва да се пречистя. Ето защо поднасям извиненията си. И не само това. Съжалявам дълбоко за поведението си през изминалите години и обещавам да се поуча от грешките си. Смятам да посетя всички, които съм наранила. Дълго време работих с един човек. Казва се Кийт Томпсън. Той трябваше да поеме „Глори“ след мен. Всички документи бяха готови. Двамата бяхме добри приятели.

— И какво стана? — попита Адриана толкова тихо и загрижено, сякаш въпросът ѝ бе идея, зародила се в собствената ми глава.

— Партньорът му Били получи удар точно преди четирийсетия си рожден ден. Закараха го в интензивното в много тежко състояние. С Били бяхме... дружки, ако мога да използвам тази остаряла дума. Близки приятели. Не успях да преодоля задръжките си и да отида в болницата. Кийт ми напомни на няколко пъти, после започна да ме моли... Измислях най-различни причини да откажа. Дълбоко в себе си обаче знаех, че няма да го посетя.

— А защо?

— Страхувах се... Но това е само привидно извинение. Истинската причина беше моята студенина. Не исках да се сблъскам с нещо неприятно и никой не можеше да ме разубеди. Кийт се разстрои ужасно. Двамата с Били ме възприемаха като по-голяма сестра.

— Й Кийт е развалил договора?

— Да. Не само договора, но и приятелството ни. — Устата ми бе пресъхнала. — И така, сега се налага да... Всъщност идеята е на Дейзи. Тя се опитва да ми повлияе чрез религията. Според еврейската традиция човек трябва да се разкае, ако е направил нещо лошо. Не може само да се извини на Бог и да очаква, че ще му бъде простено. Необходимо е да се помири с онези, които е наранил. Честно казано, аз не вярвам в Бог. Освен това подобно разкаяние ми напомня на досадните мантри, повтаряни от лекуващи се алкохолици и наркомани: „Съжалявам, съжалявам“. Но колкото и да е странно, предложението на Дейзи ми допадна.

— Срещна ли се с Кийт? — попита Адриана.

— Да, но не мина много добре. Не че съм очаквала да ме прегърне. Кийт се държа студено, но учтиво. Сипахме си по едно

питие и аз му се извиних. Той каза, че някои обиди минават с времето, но че в този случай ще му трябват поне петдесет години, за да ми прости. С други думи, това нямаше как да се случи. Колкото и да ми беше мъчно, бях принудена да го приема.

— И така приключи всичко?

— Не. Дейзи ми изнесе лекция от Талмуда... или проповед за Йом Кипур. Не знам кое точно. Може би и двете. Когато се помиряваш с някого, е важно да бъдеш откровен. Извинението е нещо повече от празни приказки.

— Същото е и при католическата изповед. Разкажанието трябва да бъде искрено. Това е хубаво, защото така човек успява да вербализира мислите и чувствата си. А веднъж изговорени, те добиват по-голяма яснота. Разговорът е терапия, като в случая терапевтът е Бог.

— Да се покаеш пред Бог е само едно от изискванията. После трябва да се извиниш лично на всеки, когото си наранил. Ако ти обърнат гръб първия път, можеш да опиташ още два пъти. Ето защо ми предстоят две нови срещи с Кийт. Смятам, че имам някакъв шанс, но ме побиват тръпки при мисълта за следващото посещение.

— Все пак ще се видиш с него, нали?

— О, да. А когато пристигнах в Ню Йорк, се извиних на Бродли. За съжаление той доведе Синтия, така че бях принудена да се извиня и на нея. Сигурно вече очаква, че ще наследи някои от бижутата ми, но горчиво се лъже. Ще ѝ оставя най-много един комплект, за да не злослови по мой адрес пред Дейзи и Матю.

— Синтия винаги се е държала чудесно с Раquel.

— Това значи ли, че ѝ дължа сапфирения си пръстен?

Адриана се усмихна, но не отговори.

— Колкото и извинения да поднеса на близките си, никога няма да стана добра като теб.

— Не знам дали съм добра — заяви Адриана. — Може би малко преувеличаваш. По-скоро съм спокойна по природа и състрадателна по професия.

— Точно тези качества те правят добра — възразих аз. — През целия си живот държах хората на разстояние. Когато не реагираха на високомерието и сарказма ми, ставах ужасно груба. Доста съм мислила за отношението си към другите. Едва ли мога да се променя. Нямам

достатъчно време, пък и задачата е трудна дори за човек като мен. Но бих искала да бъда по-добра. И вярвам, че това е възможно.

— Приемам извинението ти — заяви Адриана. — Знам, че си искрена. В противен случай не би дошла дотук.

— Така е.

Зарадвах се, когато тя ми предложи да обядваме, тъй като в гърлото ми бе заседнала буца и аз не бях в състояние да продължа да говоря.

25

ГЛОРΙΑ

Помолих Ракел да избере някой ресторант в Ню Йорк и тя, естествено, ни заведе на едно място в Китайския квартал, което приличаше на преустроен апартамент в мазето на порутена сграда.

— Близо е до жилището и работата ми — обясни тя. — А и такава заведение няма да намериш в Санта Фе.

Когато ме попита дали „Кинг Чо“ ми харесва, вече бях изпила две китайски бири и бях опитала от вкусните пелмени с мистериозен пълнеж.

— Долавям някакъв особен чар — любезно отвърнах аз.

Всъщност „Кинг Чо“ ми напомни колко много ми липсва Ню Йорк. Не като място за живеене, тъй като никога не бях търсила свободата и постоянната глъчка, присъщи на този град. Бях избрала да дойда тук на седемнайсет, защото смятах, че единственото, което бих могла да правя, е да стана модел. А Ню Йорк беше центърът на модата. Щом пристигнах, разбрах две неща. Първо, че съм интелигентна. И второ, че обичам интересните и смислени разговори — както да участвам в тях, така и да ги слушам. Докато сега наблюдавах съседните маси, си дадох сметка, че много от гостите на ресторанта говорят на езици, които са ми напълно непознати.

— Знаеш ли какво най-много обичам в Ню Йорк? — попитах аз. — Непознатите никога не се докосват, нито се поглеждат право в очите. Нюйоркчани полагат големи усилия да държат дистанция. Нищо чудно, все пак градът е пренаселен. Но случи ли се да установят контакт, те показват огромната си необходимост да общуват. Виж тези четиримата например... — Кимнах към сепарето до нас. Там седяха трима мъже и една жена, потънали в оживен разговор. — Забелязваш ли как се навеждат един към друг? Приличат на дървета, които търсят слънчевата светлина. Никъде другаде няма да видиш подобно нещо, освен ако не става въпрос за хора с увреден слух. — Приблжих се до Ракел и добавих: — Аз също се опитвам да установя близост с теб.

— Похвално за човек от Охайо и Ню Мексико.

— Благодаря. Нали знаеш, че гостувах на майка ти?

— Да.

Ракел ме гледаше право в очите, като от време на време си вземаше от пелмените в чинията.

— Беше приготвила чудесен обяд — продължих аз. — Салата от яйца, риба тон и домати. И чудесен италиански хляб, който Данте би опекар в Рая.

— Радвам се. А друго какво прави?

— Извиних се на Бродли. Синтия се домъкна с него и в даден момент ми хрумна да се откажа, за да я подразня. За щастие обаче доброто в мен надделя. Споделих с Бродли, че го обичам и че съжалявам за всички пропуснати години. Подчертах, че вината е изцяло в мен. Бях напълно искрена и се просълзах. Бродли също се разплака, което ми се стори малко смущаващо, но и двамата се овладяхме до десерта. После прекарах два дни в „Метрополитън“, за да разгледам новите крила. Отидох и на модерната версия на „Веселият призрак“. — За съжаление Ракел ме погледна въпросително. — Пиеса от Ноел Кауард. — Усетих, че ми се иска да подхвърля нещо не съвсем любезно като: „На теб едва ли би ти харесала, тъй като е твърде забавна“, но успях да се въздържа и смених темата.

Сервитьорът дойде с нова порция пелмени. Въпреки че му отказах учтиво, той ги остави на масата.

— Сигурно смята, че трябва да си вземеш още — усмихна се Ракел.

— Все едно очаква пред очите му да се издуя като плондер — сопнах се аз.

И все пак опитах един, който беше пълен с нещо много вкусно. Свинска кайма навярно.

— Не ми е приятно, че съм наранила толкова много хора, Ракел. От тук заминавам за Флорида.

Внучката ми ме погледна смаяно.

— За да говориш с дядо Джо?

— Да. Само недей да припадаш! Изобщо нямам желание да го виждам. Сигурно изглежда отвратително. Сбръчкано гадно старче.

— Напротив. Дейзи ми каза, че има чудесен вид за годините си. Приличал на някакъв известен актьор, който играел роли на задебели

възрастни мъже, които можеш да видиш само по фланелка без ръкави.

— Колко изкусително.

— Не че дядо се разхожда по потник. Дейзи по-скоро имаше предвид суровото му мъжествено излъчване.

— Каква ти мъжественост на осемдесет и три? Това са пълни глупости.

— Сигурно си права. Между другото, ти открадна ли камионите му?

— Що за невъзпитан въпрос!

— Извинявай. И все пак?

— Ето какво се случи. Джо щеше да даде всичко на мафията. Не веднага, но в следващите една-две години. Не знам как да се изразя на адвокатски език, но аз си взех издръжката предварително. Наех двама яки мъжаги, които Джо беше уволнил заради неподчинение. Те закараха камионите в Санта Фе. А сега, според правилата на покаянието, ще трябва да се реванширам пред Джо, тоест да му платя някаква компенсация. Той сигурно ще профука парите за шампанско, млади жени и бейзболни сувенири.

— Не знаех, че всичко това е свързано с религията — заяви Ракел. — Компенсацията е юридически принцип. Когато човек е поставил друг в неизгодна позиция, той е длъжен да направи всичко възможно, за да възстанови загубите му.

— Не бих се учудила, ако Джо ми заяви: „Няма да ти простя, не искам парите ти.“

— Но ти явно си решила да отидеш.

— Да. Чувствам, че му го дължа. Той беше добър човек, макар и не толкова силен, колкото му се искаше. В него харесвах... Ракел, този женски разговор ме изнервя.

— Откога не си говорила с друга жена? От петдесет години ли?

— Имаш чувство за хумор. Явно не си го наследила от майка ти.

— Може би част от твоите гени са се настанили в мен. Какво ти харесваше в дядо Джо? Той непрекъснато сменя жените...

— Да, а те го издържат. На вид Джо е груб и мъжествен, но иначе е мек характер. Сигурно не се е променил.

— Мислила ли си да се съберете отново?

— Да се вредя преди следващата му приятелка или съпруга? Не!

— Поклатих глава и добавих: — Е, понякога ми се иска да поговорим.

Както и... другото нещо. Но не и да му бъда съпруга. Аз не съм от този тип жени.

Ракел погледна настрани. Беше си сложила ружа и червилото на „Глори“ и отново бе подкъсила косата си. Прическата ѝ ми харесваше.

— Смяташ ли, че Дейзи ще се омъжи някога? — попитах аз.

Ракел вдигна рамене.

— Не знам. Шансовете ѝ не са по-малки от тези на всяко друго момиче. А аз? Какво мислиш за мен?

— Ако искаш да се омъжиш, ще го направиш — заявих аз. — Не се притеснявам за теб.

Чертите на лицето ѝ мигновено се отпуснаха, сякаш бе носила тежки пазарски торби и току-що бе оставила едната на земята.

— А защо се притесняваш за Дейзи?

— Защото е лесно ранима.

— Не чак толкова „лесно“. Работата ѝ е тежка и тя се справя отлично. Сигурно няма да стане шеф на студия или всемогъща продуцентка. Но Дейзи е професионалистка. Знае всичко за филмовия бизнес и ѝ предстои дълга и успешна кариера. Винаги ще бъде уважавана и обичана. Хората ще казват: „Това е Дейзи Голдбърг. Толкова е мила. Наскоро получи поредното повишение.“

— Съмнявам се.

— А аз не. Двете с теб сме силни, но и Дейзи не е за подценяване. За Мат също не трябва да се тревожиш. Той се уреди. Видя ли Ашли?

— Не. Току-що е започнала стажа си. Говорихме по скайп и ми хареса. Матю ме попита дали може да я доведе в Санта Фе през някой дълъг уикенд, преди да е основал новата си компания. Зарадвах се.

— И то много, нали?

— О, да. Той е прекрасен млад мъж.

— А Ашли е прекрасна млада жена.

— И аз така мисля. Китайка. А ти си наполовина пуерториканка. Шарен свят, нали? Не си бях представяла, че ще ми бъде толкова интересно.

— Интересно?

— В положителен смисъл, Ракел. Ти какво си помисли?

— Нищо не съм си помислила. Искях да бъда сигурна, че съм те разбрала правилно. Между другото, майка ми споменали, че скъсах с

Хейдън?

Оставих китайските клечки и казах:

— Не. Но аз знаех.

— Откъде?

— Подобно на теб, и аз си имам своя етичен кодекс.

— Не че е кой знае каква тайна. Скъсахме през уикенда, когато с Дейзи и Мат ти бяхме на гости. Отдавна подозирах, че си има друга. Оказа се, че съм права. Хейдън не е женкар, но аз не бях подходяща за него. Обясни ми, че се притеснява от силния ми характер. Не посмял да ми признае, че вече не ме обича, и затова ми изневерил.

— Какво мекотело!

— След раздялата трябваше да си разпределим вещите, които сме купили заедно. Аз взех всички кухненски уреди и плазмения телевизор.

— Добре си направила. Но се питам дали той просто не е искал да си купи по-голям телевизор... Мъчно ли ти е за него?

— Не. Странно, но когато се разделихме, връзката ни вече се беше изчерпала.

— А сега къде живееш?

— В апартамент под наем наблизко. Приятелка на моя приятелка е архитектка, която работи в Русия по подготовката на зимната олимпиада през две хиляди и четиринайсета. Дотогава ще живея в нейното жилище.

— Хубаво ли е?

— На теб няма да ти допадне. Но аз се чувствам страхотно там.

— Ракул, ще ти задам един много важен въпрос.

Тя придърпа стола си към мен и каза:

— Давай.

— Но искам да бъдеш искрена.

— Добре.

— Още ли ме мразиш?

— Не. Не съм най-голямата ти почитателка, но със сигурност не те мразя. Мисля, че никога не съм те мразила. Просто ти бях много ядосана.

— Каква е разликата? — попитах аз.

— Не знам точно. Ядосвам се, когато се сблъсквам с неща, които не харесвам и ме нараняват. Омразата е чувство, което човек носи в

себе си цял живот.

— Интересно.

— Кога ще ми се извиниш? — попита Раquel. — Ако ти е дошло в повече, ще почакам. Аз съм търпелива.

— Не, не ми е дошло в повече. Извинявай, Раquel. Казвам го от все сърце. Ти си забележително момиче. Съжалявам, че изпуснах толкова години от живота ти. Съжалявам, че отблъснах теб и майката, когато се нуждаехте от всички хора, които са били близки с баща ти.

Раquel мълча дълго време и ме обзе страх, че няма да приеме извинението ми. Накрая тя заяви:

— Прощавам ти при едно условие. Не искам да забравиш думите си и да се върнеш към старите си навици. Искам да поддържаме връзка. Не само с имейли, но и да се виждаме понякога.

— Би било чудесно — отговорих аз. После взех салфетката и избърсах угълчетата на устните си, където обикновено се събираха остатъци от червило, храна и мъртва кожа. — Дори по-често от „поякога“. Предлагам ти да си помислиш отново за „Глори“. Ще се радвам да поемеш бизнеса. Готова съм да се споразумеем по най-благоприятния за теб начин.

Раquel поклати глава.

— Не мога.

— Защо?

— Не искам да оставя майка си.

— Да не би да те карам да заминеш за Куала Лумпур, за бога?

— Тя си няма друг, освен мен.

— Раquel, майка ти ходи на работа и може да разчита на много роднини и приятели.

— Връзката между майка и дъщеря е много силна, особено когато израснеш с един родител.

— Признавам, че не разбирам подобни... дълбоки връзки. Но какво ѝ пречи да дойде в Санта Фе? Ще живее с теб и мен. Знаеш колко е грамадна къщата ми. Може да живее и отделно, разбира се. На Адриана ще ѝ хареса там. Пълно е с католици. С дългогодишния си опит в здравеопазването веднага ще си намери работа. Аз имам връзки и ще ѝ помогна.

— Мама е родена в Ню Йорк. Градът е част от нея и тя не би го напуснала.

— Тогава ще ти идва на гости.

— Пътуването е скъпо.

— Чуй ме добре. Не мисли как стоят нещата сега, а какви могат да бъдат. — За миг се разколебах, защото забелязах как лицето на Раquel потъмнява. — Само не ми казвай, че говоря като Сатаната. Нали той се беше опитал да изкуши Исус?

— Да. Обещал да му даде всички царства и разни други неща. Но аз не мисля, че ти си Сатаната. Едва ли искаш да ме изкушаваш.

— Така е. Не се опитвам, повярвай ми. Не и с пари. Но все пак имай предвид, че още в началото ще печелиш много повече, отколкото в „Правна помощ“. Знам, че парите не са твой приоритет. Изобщо не си представям как потриваш доволно ръце сред купчина злато.

— И аз не си го представям.

— Но пък ще харчиш и ще спестяваш на воля. Ще каниш майка си често в Санта Фе. Можеш да вземеш под наем или да купиш къща с хубава стая за гости. Ще се срещате и в Ню Йорк. Какво би те спряло? Не и цената на билета. Колко пъти седмично се виждате сега?

— Веднъж. Ако сме заети, два пъти в месеца.

— Ето! Какво ти пречи да правиш същото, ако си в Санта Фе?

— А професията ми?

— Ще използваш адвокатския опит и аналитичното мислене в бизнеса. Много ли ще ти липсва сегашната работа?

— Не знам. Смятах, че е чудесно да си адвокат, но явно това не е за мен.

— Кое? Тази конкретна позиция или правото изобщо?

— Не съм сигурна. Откакто скъсах с Хейдън, постоянно разсъждавам над положението си в момента. „Правна помощ“ е изключително важна и полезна организация. Но не знам дали ми се остава там. От друга страна, не ми се работи в прокуратурата, нито в някоя голяма адвокатска кантора. Искях да подам документи за федералния съд, но щом започнах да попълвам молбата, се отказах.

— Значи всичко е ясно! „Глори“ ти хареса и няма какво да се колебаеш.

— Но аз не разбирам нищо от този бизнес.

— Защо не си вземеш малко отпуск? Ще опознаеш „Глори“ и Санта Фе.

Ракел определено ставаше за играч на покер. Наблюдавах я и изобщо не можех да се досетя какво мисли. Не ми беше отказала категорично и аз се надявах, че все още има надежда.

— Добре. Ще дойда в Санта Фе и ще видя дали „Глори“ е подходяща за мен. А после...

— Какво?

— Ако ми хареса, двете с теб ще се опитаме да се договорим. В случай че условията ме устройват, ще приема предложението ти.

— Един ден ще бъдеш собственичка на голям бизнес.

— Ще оставиш ли нещо на Дейзи и Мат? Или всичко ще отиде за благотворителност?

— Смятам да направя дарения за „Планирано родителство“, „Опазване на природата“ и „Американско дружество за защита на животните“. По принцип обичам кучетата, но не бих търпяла някое да си бърше задника в копринената ми кувертюра. А какво ще правя с останалите пари, не е твоя работа. Все пак да не забравяме, че баща им печели доста добре. Напоследък... Дейзи и Матю ми станаха много скъпи. Често си мисля за тях. Друго нямам какво да кажа.

— Аз обаче имам.

— Така и очаквах.

— Първоначалната ти идея да оставиш бизнеса на един от нас ми хареса. Сега обаче стигам до извода, че Дейзи и Мат също трябва да участват.

— Трио в ръководството на „Глори“?! Това ще бъде пълна катастрофа!

— Не точно в ръководството. Те не искат да изоставят работата си в Ню Йорк. Но е редно да бъдат част от „Глори“. Бизнесът трябва да е семеен. Иначе няма да е честно. А и двамата биха допринесли доста за развитието му.

— С какво например?

— Мат има ценен опит като пиар. Мнението му за твоя екип е отлично, но аз бих искала да се консултирам и с него. Той е умен и изобретателен и владее тънкостите на общуването. Няма да го въвличаме в събрания и дискусии, просто ще искаме съветите му. Дейзи пък е с огромно творческо въображение. Тя винаги усеща културните тенденции преди мен. Искам ги и двамата.

— Ще си помисля.

— Не съм съгласна да поема работата, ако Дейзи и Матю не станат мои консултанти. Или членове на борда на директорите. Обичам ги твърде много, за да ги пренебрегна.

— Нали разбираш, че наследството е само мое и ще правя с него каквото пожелая?

— Разбирам го твърде добре. Ако искаш, създай Национален институт за ловни кучета и започни да засипваш с презервативи всички мъже на планетата. Но дай възможност на братовчедите ми да бъдат част от „Глори“.

— Добре. Но само ти ще управляваш компанията.

— Съгласна съм — заяви Раquel и добави: — Глория, за какво правиш всичко това? Двете можем да бъдем близки и без „Глори“.

— Ще бъде спокойна, че някой се грижи за създаденото от мен. Човек с личен... не, по-скоро семеен интерес в бизнеса.

— Звучи добре.

— Не съм приключила, Раquel.

— Извинявай, Глория.

— Можеш да ме наричаш „бабо“. Но без никакви други лигавщини.

— Добре.

— И още нещо. Двете ще работим заедно. Ти си много различна от мен, но в доста отношения си приличаме. Понякога съжалявам, че не съм станала като теб. Просто в живота ми се случиха много непредвидени неща.

— Разбирам.

— Освен това ще имам до себе си човек, който ще ме вижда такава, каквато съм. Лоша, добра... А и...

— Какво?

— Когато се оттегля, се надявам, че този човек не само ще ме разбира, но и ще страда за мен след смъртта ми.

БЛАГОДАРНОСТИ

Този роман е плод на въображението ми. Въпреки че световите на четиримата главни герои в много отношения приличат на моя собствен, всеки от тях води съвсем различен живот. Ехо защо се нуждаех от ценна информация, за да изградя образите им. Благодаря на следните щедри и търпеливи хора за безценната им помощ. Когато предоставените от тях факти не пасваха на повествованието, аз разчитах изцяло на фантазията си. Пропуските са мои, а не техни: Патриша Бърк, Барбара Колър, Андрю Кроумър, Боб Кинг, Сюзън Лоутън, Кенет Липър, Илейн Пески, Джей и Сюзън Зайсъс.

Следните хора направиха щедри дарения, като „купиха“ имената на героите в романа: Емили Андерсън, Маргарит Барбея, Карън Бонхайм, Памела и Майкъл Чайпега (за Лизи О’Мелвъни), Джими Кмайло, Нанси Кейниг, Нанси и Луис Лейн.

Благодаря и на Мери-Лу Демпси за подкрепата, която оказа на библиотеката в Порт Уошингтън, както и за чудесната ѝ компания.

Щастлива съм, че работя с две от най-прекрасните жени в издателския бизнес — редакторката ми Нан Греъм и издателката Сюзън Молдоу от „Скрибнър“. Дълбоко съм задължена на Рекс Бономели, Даниел Бъргес, Розалинд Липъл, Катрин Монаган и техните колеги. За мен беше истинско удоволствие да работя със Сюзън Кърк!

Благодарна съм на всички служители от библиотеката в Порт Уошингтън (Ню Йорк).

Моята асистентка Рони Гавериън умее да прави всичко — да чете коректури, да поправя компютри, да провежда проучвания. Тя знае много повече от мен за готвенето, петрологията, архитектурата, дизайна, шиенето. Ако трябваше да завърша списъка, все още нямаше да съм приключила.

Ричард Пайн е невероятен литературен агент и човек. Радвам се, че работим заедно.

Прекрасните ми деца и техните половинки ми предоставиха ценни съвети, както и приятната си компания по време на творческия

процес: Елизабет и Винсънт Пичуто; Анди и Леели Стърн Абрамоуиц.
Благодаря на моите музи Нейтан и Моли Абрамоуиц и Чарлс,
Едмънд и Никълъс Пичуто. Какво сладко вдъхновение!

А кой според вас е най-страхотният човек на света? Това все още
е моят съпруг, Елкан Абрамоуиц.

Издание:

Автор: Сюзан Айзъкс

Заглавие: Изборът на Глория

Преводач: Красимира Абаджиева

Година на превод: 2013

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Обсидиан

Град на издателя: София

Година на издаване: 2013

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Абагар“ АД, В. Търново

Редактор: Силвия Падалска

Технически редактор: Людмил Томов

Коректор: Здравка Славянова

ISBN: 978-954-769-318-0

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5534>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.